BESZÉDKUTATÁS 2004

„NYELVBOTLÁS”-KORPUSZ, TANULMÁNYOK

Budapest

BESZÉDKUTATÁS 2004

„NYELVBOTLÁS"-KORPUSZ, TANULMÁNYOK

Szerkesztette:
GÓSY MÁRIA

MTA Nyelvtudományi Intézet
Kempelen Farkas Beszédkutató Laboratórium
Budapest 2004

Az egyes tanulmányokat szakterületi kompetenciával rendelkező szakemberek lektorálták.

A korpusz szerkesztésében részt vettek: Markó Alexandra
Bóna Judit
Imre Angéla
Horváth Viktória

Technikai szerkesztő: Markó Alexandra

ISSN 1218-8727
© MTA Nyelvtudományi Intézet

Felelős kiadó: Kenesei István igazgató

A kutatás, illetőleg a korpusz létrejötte az OTKA T037287 számú pályázat keretében történt.

TARTALOM

Gósy Mária: A spontán magyar beszéd megakadásainak hallás alapú gyűjteménye ... 6

„Nyelvbotlás"-korpusz ... 19
1. Freudi elszólás ... 20
2. Morfológiai, szintaktikai hiba ... 22
2. a) Újraindítás nélküli morfológiai változtatás ... 33
2. b) Ismétlés toldalékjavítással ... 34
3. Kontamináció ... 37
4. Téves szótalálás ... 48
4. a) Téves szókezdés ... 80
4. b) Malapropizmus ... 84
5. „Nyelvem hegyén van" ... 85
6. Változtatás ... 89
7. Újraindítás ... 90
7. a) Újraindítás változtatással ... 94
8. Perszeveráció ... 97
9. Anticipáció ... 108
10. Metatézis ... 126
10. a) Az egyik felcserélt elem nem jelenik meg (zéró elem, vagy a beszélő a kimondása előtt megáll) ... 137
11. Egyszerű nyelvbotlás ... 138
11. a) Betoldás ... 138
11. b) Csere ... 139
11. c) Kiesés ... 144
12. Többféle osztályozás ... 149
A magánhangzó-harmónia megsértése vagy túlszabályozása; anticipáció ... 149
A magánhangzó-harmónia megsértése vagy túlszabályozása; anticipáció; perszeveráció ... 150
A magánhangzó-harmónia megsértése vagy túlszabályozása; egyszerű nyelvbotlás ... 150
A magánhangzó-harmónia megsértése vagy túlszabályozása; perszeveráció ... 150
Anticipáció; egyszerű nyelvbotlás ... 151
Anticipáció; egyszerű nyelvbotlás; perszeveráció ... 152
Anticipáció; egyszerű nyelvbotlás; téves szótalálás ... 152
Anticipáció; kontamináció ... 152
Anticipáció; kontamináció; perszeveráció ... 152

Anticipáció; metatézis ... 152
Anticipáció; metatézis; perszeveráció ... 153
Anticipáció; metatézis; téves szótalálás ... 153
Anticipáció; morfológiai, szintaktikai hiba ... 154
Anticipáció; morfológiai, szintaktikai hiba; perszeveráció ... 155
Anticipáció; perszeveráció ... 155
Anticipáció; perszeveráció; téves szótalálás ... 164
Anticipáció; perszeveráció; téves szótalálás; újraindítás ... 165
Anticipáció; perszeveráció; újraindítás ... 165
Anticipáció; téves szótalálás ... 165
Anticipáció; újraindítás ... 169
Anticipáció; változtatás ... 169
Egyszerű nyelvbotlás; kontamináció ... 169
Egyszerű nyelvbotlás; metatézis ... 170
Egyszerű nyelvbotlás; metatézis; perszeveráció ... 170
Egyszerű nyelvbotlás; metatézis; téves szótalálás ... 170
Egyszerű nyelvbotlás; morfológiai, szintaktikai hiba ... 171
Egyszerű nyelvbotlás; morfológiai, szintaktikai hiba; téves szótalálás .. 171
Egyszerű nyelvbotlás; perszeveráció ... 172
Egyszerű nyelvbotlás; téves szótalálás ... 172
Egyszerű nyelvbotlás; újraindítás ... 175
Kontamináció; morfológiai, szintaktikai hiba ... 175
Kontamináció; perszeveráció ... 176
Kontamináció; téves szótalálás ... 176
Kontamináció; változtatás ... 177
Metatézis; perszeveráció ... 177
Metatézis; perszeveráció; téves szótalálás ... 177
Metatézis; téves szótalálás ... 178
Morfológiai, szintaktikai hiba; perszeveráció ... 178
Morfológiai, szintaktikai hiba; téves szótalálás ... 179
Morfológiai, szintaktikai hiba; újraindítás ... 180
Morfológiai, szintaktikai hiba; változtatás ... 181
Perszeveráció; téves szótalálás ... 181
Perszeveráció; téves szótalálás; újraindítás ... 185
Perszeveráció; változtatás ... 185
Téves szótalálás; újraindítás ... 186
Téves szótalálás; változtatás ... 186

Horváth Viktória: Megakadásjelenségek a párbeszédekben ... 187

Szabó Eszter: Megakadásjelenségek nyelvi játék közben ... 200

Markó Alexandra: Megakadások vizsgálata különféle monologikus szövegekben ... 209

Bóna Judit: A beszédészlelési folyamat megakadásai 223

A pedagógusjelöltek Kazinczy-versenye 231
A pedagógusjelöltek Kazinczy Ferencről elnevezett szép magyar beszéd versenyének 32. országos döntője (Szerecz György) 231
Horváth János: Pázmányról (A verseny kötelező szövege) 232
A 2004-es döntő kötelező szövegének értő-értető előadásáról (Elemzés) (Bóna Judit) 233
Visszatekintés az egyetemi helyes magyar kiejtési versenyek kezdeteire (Éder Zoltán) 235

A magyar és a nemzetközi tudományos élet eseményei 240
International Workshop in Phonetics Dedicated to the Memory of Farkas Kempelen (Olaszy Gábor) 240
Gósy Mária: Fonetika, a beszéd tudománya (Könyvismertetés) (Horváth Viktória) 242
Gunnar Fant, a fonetika doyenje, 85 éves (Gósy Mária) 243
Beszédkutatás 2005 246

A kötet szerzői 248

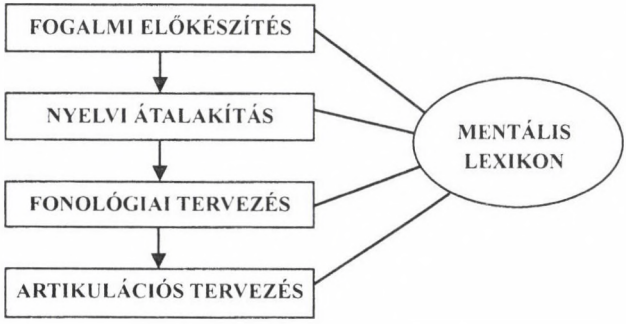
A SPONTÁN MAGYAR BESZÉD MEGAKADÁSAINAK HALLÁS ALAPÚ GYŰJTEMÉNYE

Gósy Mária

A beszédprodukció

A beszédprodukció pszicholingvisztikai tanulmányozása kétféleképpen indult meg a huszadik század hatvanas éveitől. Az egyik a hezitálások (kitöltött szünetek), valamint a néma szünetek elemzése volt, a kutatók ezekből próbáltak következtetni a kiejtést megelőző, rejtetten végbemenő folyamatokra (Goldman-Eisler 1968; 1972). A másik út a beszéd közben megjelenő hibák, illetőleg a nyelvbotlások vizsgálatát helyezte középpontba. A rejtetten működő folyamatok feltérképezésére ennek az eredményei alapján reméltek megoldást (Fromkin 1973; 1980). A feltételezés az, hogy ha egy szegmens, egy szó, egy közlés ejtésében valamiféle hiba tapasztalható, akkor annak nyelvészeti-fonetikai elemzésével lehetőség nyílik a (megelőző) tervezési szakaszok, valamint az adott szakaszban végrehajtott művelet azonosítására. A hiba elemzése a tökéletlenül végrehajtott műveletről nyújt információt. Lux Gyula ezt így fogalmazza meg: „a beszélésnek a tulajdonképpeni nehézsége nem maga a beszéd, a kiejtés, hanem a kiejtés előtti, a tudatunk alatt végbemenő, bizonyára érzelmeken nyugvó munka" (1926 után, 91).

Napjainkban már jól tudjuk modellálni a beszélés folyamatát a gondolattól, azaz egy adott közlés szándékától annak kivitelezéséig. Az 1. ábra ezt a sematikus modellt szemlélteti a műveleti szintekkel.

1. ábra
A beszédprodukció modellje

A beszélést egyrészt az átadásra szánt gondolat megtervezése, másrészt a grammatikailag és pragmatikailag megfelelő aktuális nyelvi forma hozzárendelése előzi meg. A két folyamat rendszerint olyannyira egyszerre zajlik, hogy a beszélő nincs is tudatában a párhuzamos műveleteknek. A beszélőnek az egyes beszédaktusokat nyelvi formába kell öntenie, megkezdődik a lexikális egységek válogatása a mentális lexikonból, és bizonyos időrend tervezése az elhangzásra vonatkozóan. A fonológiai tervezést a fonetikai szerkezetre vonatkozó műveletek követik, amelyek az artikulációs gesztusok megformálását készítik elő; mindezek eredményeképpen létrejön az artikuláció. Az artikuláció következménye az az akusztikai jelsorozat, amelyet a hallgató dekódol.

A megakadásjelenségek

A spontán beszéd artikulációs, ill. percepciós folyamatosságát megakasztó, különféle jelenségeket nevezzük összefoglaló néven megakadásjelenségeknek. Ezek egy része a szoros értelemben vett nyelvbotlás, illetőleg a spontán beszédben fellépő egyéb hibák, amelyek a nyelv produktivitásának jelzőiként is felfoghatók (Dell 1986). Más részük a beszédtervezési folyamatban kialakuló, diszharmóniát jelző bizonytalanságok. Nemegyszer kideríthetetlen az az ok vagy oksorozat (pl. fáradtság, figyelmetlenség is), amelynek megakadás az eredménye. Látszólag egyszerűen meghatározható tehát, hogy mi is a megakadásjelenség, a gyűjtés és az elemzés során mégis számos tényező nehezíti a pontos osztályozást.

A „nyelvbotlás" definíciója általában rendkívül leegyszerűsített, illetőleg elnagyolt. Az ÉKsz. meghatározása: „Az a jelenség, hogy valaki véletlenül más szót vagy hangot ejt, mint amit akart" (1013). A nyelvbotlás pszicholingvisztikai definíciója tágabb: „beszéléskor ejtett hiba, amelyben beszédhangok és szavak hibásan ejtődnek vagy átszerveződnek" (Berko Gleason–Bernstein Ratner 1998, 323). A megakadásjelenség pedig ennél is tágabb, a beszélő beszédtervezési és beszédkivitelezési bizonytalanságainak valamennyi megjelenési formáját tartalmazza; a szoros értelemben vett nyelvbotláson túl egyéb megakadások, például a (nem szándékos) szünetek is ide tartoznak (Gósy 2002).

Az emberi beszédprodukciós mechanizmus működése univerzális, noha természetesen a nyelvspecifikus sajátosságok hatással vannak a folyamatokra. A megakadásjelenségek is általánosak, hiszen az ember spontán beszédének nyelvfüggetlen következményei, azonban nyelvspecifikusak is egyben, hiszen magukon viselik az adott nyelv lexikai, morfológiai, szintaktikai, fonológiai, fonetikai, illetőleg nyelvhasználati sajátosságait is. Ebből következik, hogy az egyes jelenségek azonosítása, a típusok meghatározása, az osztályozás maga nyelvenként és szerzőnként is igen különböző lehet.

A nyelvbotlások gyűjtése, korpuszok

A beszédkorpusz vagy más szóval beszédadatbázis az írott szövegek, továbbá a hangzó szövegek, illetve azok lejegyzett változatainak gyűjteménye (akusztikus formában, avagy valamilyen leiratban, átírásban stb.). A különféle adatbá-

zisok elemzése és felhasználása a nyelvészetben régóta ismeretes. A számítógépek megjelenése azonban mintegy forradalmasította a korpuszok iránti igényt (beszédtechnológiai irányok), valamint a kialakításukat (felhasználói szempontok). A korpusznyelvészet kialakulása és fejlődése pedig egyértelműen a technológia fejlődésének köszönhető. Az a cél ugyanis, hogy olyan mennyiségű adatot gyűjthessünk, amely kellőképpen reprezentálja egy beszélő közösség nyelvhasználatát, csakis a számítógépes technológia segítségével érhető el. A mai értelmezés szerint a korpusz meghatározott szempontok szerint összeválogatott, egységesen kódolt – írott vagy hangzó (utóbbi esetben leírt, átírt forma is lehet) – szövegek gyűjteménye. A nemzetközi szakirodalomban sokféle korpuszt találunk; ezeket a gyűjteményeket a legkülönfélébb céllal hozták létre (vö. Gósy 2004).

A beszédkorpuszok különösen jelentősek azokon a területeken, ahol megfelelő mennyiségű, körültekintően felgyűjtött adat nélkül a kitűzött cél nem érhető el, vagy a jelenség nem vizsgálható. Idetartozik a megakadásjelenségek vizsgálata is, amelynek tudományos megközelítése a megfelelően létrehozott, kódolt és osztályozott gyűjtemény nélkül lehetetlen. Elemzésük a beszédprodukciós folyamat vizsgálatának egyik legrégibb ismert módszere. Mit értünk megakadásjelenségen?

A spontán beszéd folyamatosságát megakasztó jelenségeket összefoglaló néven „megakadásjelenségeknek" nevezik (Gósy 2002). Létrejöttüknek az az oka, hogy a beszélő bizonytalan abban, hogy mit szándékozik mondani, ugyanakkor igyekszik kontrollálni a közlés tervezési, kivitelezési és artikulációs részfolyamatait. A megakadásjelenség kifejezés tulajdonképpen gyűjtőfogalom, a spontán beszédben fellépő, különféle hibázásokat fogja át. Egy részük hiba, vagyis olyan jelenség, amely nem a beszélő bizonytalanságának következménye, hanem a téves működés eredménye. Bizonytalanság például a hangos szünet, a hezitálás vagy a szóismétlés, hiba azonban a téves kezdés vagy a beszédhangok sorrendiségének megváltoztatása a hangsorban.

A beszéd közben előforduló hibák gyűjtése és elemzése sokkal régebbi a pszicholingvisztikában vagy a fonetikai munkákban történő tárgyalásuknál. Az első ismert nyelvészeti munka, amely a nyelvbotlásokról szól, egy Al-Ki-sa'i nevű arab nyelvész nevéhez fűződik, és a 8. században publikálták (Berko Gleason–Bernstein Ratner 1998). Az első ismert nagy gyűjtemény, amely beszéd közben ejtett hibákat tartalmazott, több mint ezer év múlva, 1895-ben jelent meg (Meringer–Mayer), és 8000-nél több adatból állt. A mai napig ez tekinthető a legnagyobb méretű észlelés alapú gyűjteménynek. Az angol beszédből gyűjtött nyelvbotlások két legnagyobb adatbázisa az UCLA-korpusz, ez 4200 adatot tartalmaz (Fromkin 1988) és az MIT-korpusz (Shattuck-Hufnagel 1986; Garrett 1988). Számos más nyelv esetében is találhatók megakadásjelenségekből álló gyűjtemények (Ferber 1993, Nadeau 2001, Lickley–Shriberg 2001). Az ilyen adatbázisok rendszerint úgy jönnek létre, hogy a hallott és lejegyzett „nyelvbotlásokat" valamilyen rendező elv szerint korszerű módon (számítógépen) rögzítik. Bár ez az eljárás jó, s ha a gyűjtés kritériumai tudományosan megalapozot-

tak, akkor kiváló korpuszok jöhetnek létre ezen a módon, amelyek különféle pszicholingvisztikai célú elemzésre felhasználhatók.

Victoria Fromkin azonban már évtizedekkel ezelőtt felhívta a figyelmet az így gyűjtött anyag hátrányaira. Mindenekelőtt arra, hogy statisztikai jellegű megállapítások ezek alapján nem tehetők, hiszen egy adott megakadásjelenség a mindenkori „hallgató" percepciós mechanizmusának szűrőjén megy keresztül (1980). Ez egyrészt azt jelenti, hogy az adat a lejegyző individuális érzékenységének a függvénye, azaz az adott személytől függ, hogy milyen nyelvbotlásra figyel fel. Előfordulhat továbbá az is, hogy a korrigált hibákat jobban észreveszszük, mint a javítatlanokat (erre vonatkozóan egyelőre nincsen bizonyíték). Továbbá, az ilyen típusú gyűjteményekben nincsen ismételt adat, azaz ugyanazt a tévesztést nem veszik fel többször az adatbázisba (a gyűjtő sem írja le többször ugyanazt, ha még emlékszik a lejegyzésre). Mindezek miatt nem lehet mód gyakorisági elemzésekre. A gyűjtött korpuszoknak azonban óriási előnyeik is vannak, amelyek tudományos feldolgozásra alkalmassá teszik őket. Ez az oka annak, hogy ilyen adatbázisok napjainkban is vannak, és bővítik azokat. Mik az előnyök? Számos olyan adatot tartalmaznak, amelyekből olyan tények állapíthatók meg, amelyek más módszerrel csak igen nagy energiával vagy nem is lennének elérhetők. Lehetőséget nyújtanak a megakadások kategorizálására, s ezáltal nagyméretű anyag alapján válik elemezhetővé a beszédprodukciós folyamat. Bizonyos megszorításokkal a beszédészlelési folyamat működési sajátosságai is tanulmányozhatók a gyűjtött anyag alapján. Spontán megakadásjelenségek gyűjthetők ugyan a (más céllal) rögzített beszédkorpuszokban is, de a mennyiségi eltérések a kutatás akadályai (is) lehetnek.

Azok a korpuszok, amelyek spontán beszédet rögzítenek, igen jól használhatók a megakadásjelenségek összes típusának vizsgálatára, és természetesen statisztikai érvénnyel is bírnak. Ekkor azonban nem hagyható figyelmen kívül a beszélők száma. Ezek a beszédkorpuszok jellegzetesen különfélék. Az egyikben például célzottan felvett dialógusok találhatók (London–Lund-korpusz: 170 000 szót tartalmaz 50 dialógus alapján), a másikban ugyanannak a látott történetnek az elmeséléseit (reprodukcióit) rögzítették 20 beszélőtől. A harmadikban telefonbeszélgetések alkotják a korpuszt (ez mindössze 5000 szóból áll), a negyedikben pedig telefonautomatának mondott szövegeket vettek magnetofonra, itt a szavak száma 2,7 millió (Clark–Fox Tree 2002). Egy éven át rögzítették egy ausztrál pizzatársaság telefonon leadott rendeléseit (3 óra 54 percnyi anyag, 162 megrendelés), majd adatolták és elemezték a kapott anyagot (Hutchinson–Pereira 2001). Magyar nyelven egy 7 órányi spontán beszéd feldolgozása, adatolása és összesítése történt meg (Gósy 2003), amelyben 15 498 szó található 18 beszélő narratívájában. Párbeszédes korpusz rögzítését és feldolgozását végezték el az ún. térképmódszerrel (Horváth 2004, a jelen kötetben); illetve egy 3,5 órás társasjáték spontánbeszéd-anyagának elemzése fejeződött be (Szabó 2004, a jelen kötetben). A 7 órányi magyar spontán narratívákban a megakadásjelenségek száma (a szünetek nélkül)

1533, ebből a hibák száma „mindössze" 466. Egy ilyen méretű anyagban a megakadásjelenségek feldolgozása egy embernek kb. 14 órányi munkája.

A spontán magyar beszédben adatolt „nyelvbotlások"

Az itt közreadott korpusz gyűjtése 2001-ben kezdődött (Gósy Mária beszédprodukciós kutatásaihoz kapcsolódóan; saját és mások megakadásainak rögzítése), majd a 2002-ben elnyert OTKA-pályázat (MTA Nyelvtudományi Intézet, Fonetikai Osztály) keretében folyt tovább. A gyűjtőmunkába később – az ELTE Fonetikai Tanszékének szervezésében tartott speciális kollégiumok keretében – fonetikus kollégák és hallgatók is bekapcsolódtak.

A korpusz létrehozása a kezdetektől előre meghatározott szempontok szerint folyt. Az első szempont a gyűjtendő „adat" meghatározása volt; ennek megfogalmazásához a szakirodalomban található meghatározásokból indultunk ki (l. a bevezető részben). A finomított és a gyakorlati gyűjtőmunkához használt **definíció** a következő: gyűjtendő adat a hallgató (gyűjtő) beszédtapasztalata alapján megakadásnak ítélt beszédprodukciós hiba, amely a köznyelv elfogadott normáinak az adott kontextusban és beszédhelyzetben ellentmond (nem foglalkoztunk a nyelvjárási jelenségekkel). Tekintettel arra, hogy a „megakadásjelenség" sokkal több mindent foglal magában, mint a jelen korpusz adatai, ezért ezeket – jobb szakszó híján – „nyelvbotlás"-nak neveztük. Az idézőjellel utalunk arra, hogy a szótárban definiált *nyelvbotlás* szótól kissé eltérő jelentésben, illetőleg tartalommal használjuk. Meg kellett határozni azt, hogy mit nem tekintünk megakadásjelenségnek.

Nem gyűjtöttünk olyan adatokat, amelyek produkciója során a beszélő még nem tudta pontosan, mit és hogyan szándékozik mondani, vagyis a tartalmi „válogatás" állapotában volt. Például: *Tehát ez halálosan komolyan el kell hagyjátok a holdat* vagy *Ez az egésznek az izé, de attól még itt mehetek körbe.* Vagy: *Egy embertől szóval többször azonos embertől na más embertől azonos mennyiségű szöveg.* A példákhoz hasonló, részben befejezetlen, folyamatosan változtatott, nem kész közléseket nem tekintettük a jelen gyűjtemény szempontjából adatoknak. Bár ezek a közlések bizonyos tekintetben megakadásjelenségek, a fogalmi szint és a nyelvi átalakítás diszharmónia-jelenségei. A jelen korpuszban található adatok a beszélő szempontjából befejezett közlésekben tapasztalható hibák gyűjteménye. Nem tekintettük megakadásjelenségeknek azokat, amelyeknél nem volt kizárható a hiba szándékossága (pl. poén, vicc). Minthogy a percepció döntő szerepet játszik a gyűjtésben, bizonyos esetekben valószínűsíthető az, hogy a „megakadásjelenség" esetleg nem a beszélő produkciója, hanem a hallgató észlelése alapján jött létre. Például a *Felléptek a lázadok ellen* adatban utólagos elemzéssel nem eldönthető, hogy a beszélő megakadásáról van-e szó, és téves szótalálás történt (*lázadok* a *lázadók* helyett), avagy a beszélő tévesen észlelte a szó utolsó magánhangzóját. Az ilyen bizonytalan eredetű jelenségek természetesen nem kerültek bele a korpuszba.

Valamennyi megakadásjelenség-típus gyűjtése nem lehetett a korpusz célja. Ennek elsőrendű oka az volt, hogy a hallás alapú gyűjtés bizonyos korlátokat is jelent. Egyszeri hallás alapján lehetetlen megítélni és lejegyezni egy folyamatosan hangzó szöveg szüneteinek számát (vagy hosszát). A rövidebb közlések szüneteinek helye ugyanakkor természetesen jól észlelhető (ezeket a □ jel szemlélteti). Meglehetősen bizonytalan a töltelékszavak azonosítása is. A megakadásjelenségek bizonyos típusainak tudományos igényű elemzése csak rögzített korpuszon valósítható meg. Ennélfogva tehát nem vettük fel a gyűjtési körbe a néma szüneteket, a hezitálásokat, az ismétléseket, a nyújtásokat, a hangsúlyhibákat, a szóban tartott szünetek példáit és a töltelékszavakat.

A gyűjtés során az **adat** rögzítése a következőket jelentette. Lehetőleg a teljes megnyilatkozás, avagy ha az túl hosszú lett volna, akkor a megakadást megelőző és követő legalább 3 szó feltüntetése; szükség esetén a tartalmi vagy szituációs kontextus pontos leírása. Természetesen, ha a közlés mindössze egy vagy két szóból állt, akkor a gyűjtő azt rögzítette. Ha a rögzített megakadás korrekciót nem tartalmazott, a lejegyzőnek meg kellett adnia a helyesnek ítélt formát. Az adat tartalmazta továbbá a beszélő nemét, körülbelüli életkorát, a beszédhelyzetet, amelyben elhangzott, a beszédmódot (párbeszéd, narratíva stb.), valamint az elhangzás idejét (dátum, időpont). Tekintettel arra, hogy a gyűjtés a mindenkori hallgató percepciós mechanizmusának alapján zajlott, szükséges volt a lejegyzőre vonatkozóan bizonyos kritériumok meghatározása. Ezek a következők voltak: magyar anyanyelvű, ép halló, köznyelvet beszélő, magyar szakot végző vagy végzett, a megakadásjelenségek pszicholingvisztikáját és fonetikai sajátosságait ismerő személy. A beszélőre vonatkozó kritériumok: magyar anyanyelvű, 18 évesnél idősebb és 70 évesnél fiatalabb, köznyelvet beszélő személy spontán megnyilatkozásai (a felolvasások vagy memoriterek hibáit, továbbá a nyelvjárási jelenségeket értelemszerűen kizártuk).

Az adatok osztályozási, besorolási nehézségei kisebb részben a gyűjtés módszertani következményei. Nagyobb részben azonban magából a beszédprodukciós folyamatból adódó természetes velejárók. Utólagos elemzéssel néha meglehetősen nehéz megállapítani, hogy az adott megakadásjelenség például téves szótalálás volt-e vagy malapropizmus (az első esetben a beszélő jól ismeri a hibás szó jelentését, a másodikban viszont nem); avagy anticipáció vagy perszeveráció működött a hiba létrejöttében, ha mindkettő feltételezhető a kontextusból stb. Az elhangzás kommunikációs körülményeinek pontos lejegyzése, továbbá a beszélő személy ismeretében ezek a besorolási nehézségek erőteljesen csökkenthetők. Az adatok osztályozásának vezérlő elve az volt, hogy a meglévő jelenséget elemezzük, és annak alapján döntsünk a kategóriáról. Ez azt jelenti, hogy például az *ez a kórus hangképzés* □ *kóros hangképzés* példában egyszerű nyelvbotlás (artikulációs hiba) is előidézhette a *kóros* helyett a *kórus* ejtést. A végleges szerkesztési elvek alapján azonban ez az adat téves szótalálásnak minősült.

A gyűjtött megakadásjelenségek elsődleges osztályozását három, programot végző bölcsészhallgató (*Kísérleti és alkalmazott fonetika* c. önálló program, ELTE BTK Fonetikai Tanszék) és két fonetikus, a végleges osztályozást és az ellenőrzést pedig négy fonetikus végezte a teljes korpusz birtokában.

Kategóriák, definíció, példa

A korpuszban való tájékozódást a tartalomjegyzék és a fejléc szövege segíti, itt először felsorolásszerűen közöljük az egyes kategóriákat, majd rövid jellemzésük következik példákkal. A teljes gyűjtött anyag alapján a következő kategóriákat alakítottuk ki: 1. freudi elszólás; 2. morfológiai, szintaktikai hiba, ezen belül a) újraindítás nélküli morfológiai változtatás és b) ismétlés toldalékjavítással; 3. kontamináció; 4. téves szótalálás, ezen belül a) téves szókezdés, b) malapropizmus; 5. „nyelvem hegyén van" jelenség; 6. változtatás; 7. újraindítás, ezen belül elkülönítjük az újraindítás változtatással típust; 8. perszeveráció; 9. anticipáció; 10. metatézis, ezen belül elkülönítjük azokat az adatokat, amelyekben az egyik felcserélt elem nem jelenik meg; 11. egyszerű nyelvbotlás, ezen belül a) betoldás, b) csere, c) kiesés; 12. többféle osztályozási lehetőséget mutató jelenségek.

1. Freudi elszólás

Az elszólások olyan közlések, amelyeket a beszélő valójában nem szándékozott kimondani, s amelyek ezért általában kellemetlen helyzetet teremtenek. Az elszólás tudományos igényű tanulmányozása a 20. század elejére nyúlik vissza (Wundt 1911); népszerűvé Freud tette, és a „tudatalatti" gondolat egyfajta megjelenéseként értelmezte (1924/1973). Példa: *A múlt században találták ki és azóta is virágzik mint forma a korlátolt feleségű* □ *felelősségű társaság*. A freudi elszólás azonosítása – hacsak nem a gyűjtő volt az adatközlő is egyben – meglehetősen nehéz. A triviális eseteket leszámítva, nemegyszer csak feltételezhető a freudi elszólás minősítése. A gondolati szinten létrejövő diszharmónia ugyanis nem minden esetben freudi elszólás.

2. Morfológiai, szintaktikai hiba

A mai köznyelvi, kodifikált grammatikának ellentmondó jelenség. Példa: *összeáll a magyar történelem főbb mozzanatai* (helyes forma: *összeállnak*).

a) Újraindítás nélküli morfológiai változtatás

Sajátos jelenség, amikor a beszélő nem ismétli meg a szót, hogy a morfológiai cserét megvalósítsa, hanem – rendszerint kis szünet után – folytatja az ejtést a módosított toldalékkal. Például: *De téli gumik* □ *juk sincsen.* Az eredmény két toldalékot tartalmazó szó, amelyek együttjárása grammatikailag nem helyes.

b) Ismétlés toldalékjavítással

A kiejtett szót a beszélő azonnal ismétli, azonban a toldalékot megváltoztatja. Példa: *azt nem tudom, mesélted-e* □ *meséltem-e.*

3. Kontamináció

Nyelvi jelek vegyülése, amely létrejöhet a beszédhangok, a szótagok, a szavak vagy akár a szerkezetek szintjén. Példák: *egy porsó sört kérek* (*pohár*, illet-

ve *korsó* vegyülése); *nagyon rám szorul, hogy segítsen* (*rászorulok*, illetve *rám fér* vegyülése). Idetartoznak azok a jelenségek is, amikor a kontamináció egyik eleme nem hangzik el, de a lejegyző jelölte azt a kontextus vagy a (saját) fogalmi szintű működése következtében. Például: *bekörmözöm a lábamat* (szándékolt: *belakkozom a lábkörmeimet*) vagy *Jó, hogy csak feljönnek ide kávézni!* (szándékolt: *a kávéházba kártyázni*).

4. Téves szótalálás

Hibás aktiválás a mentális lexikonból; minden esetben egy teljesen kiejtett lexémáról van szó. Példa: *elméleti megállapodásokat tartalmazó dolgozatok* (szándékolt: *megállapításokat*). A hibás szótalálás érintheti az igekötőt is, például: *Juli, nem feküdnél föl* □ *le?*

a) Téves szókezdés

Altípus, amikor egyértelmű, hogy a beszélő a nem megfelelő szót aktiválta, ezt azonban a teljes szó kimondása előtt észrevette, és javított. Például: *A kivetítőn valamelyik vízilabda meccs ered* □ *ööö eseményei.*

b) Malapropizmus

A téves szótalálás egy sajátos típusa. A kifejezés Sheridan angol drámaíró (1751–1816) *A riválisok* című színdarabjában szereplő félművelt hősnő, Mrs. Malaprop nevéből származik. Beszédére jellemző a hibás jelentésben használt – főleg idegen eredetű – szavak gyakori előfordulása. Példa: *katonák, akik rendszerint jelentettek* (a szándékolt szó: *rendszeresen*), *most nem tudom restaurálni a párbeszédet* (a szándékolt szó: *rekonstruálni*).

5. „Nyelvem hegyén van"

Egy lexéma kiejtésének nehézsége a lemma megléte esetén, másként fogalmazva: átmeneti szótalálási nehézség. Példa: *csonk csönk csonkosult csökevényesedett, na* ***korcsosult***. Ebben a kategóriában a keresett szó megtalálásához vezető út egyes elemeit külön nem osztályoztuk.

6. Változtatás

A kiejtett szó szándékolt „javítása" egy másik szó előhívásával. Kritérium, hogy valóban korrekció történjen, ne egy rokon értelmű szó előhívása mintegy töltelékszóként. A korrigált téves szótalálástól a szóváltoztatást az különbözteti meg, hogy az előbbiben az előhívott szó jelentése egyáltalán nem illik a kontextusba. Példa a szóváltoztatásra: *Egészen majdnem fölemelkedik teljesen.*

7. Újraindítás

Az aktivált és félig kiejtett szót – rendszerint kis szünet után – ugyanazon szó kiejtése követi. Példa: *jó napot kívánok kedves ha hallgatók.*

a) Újraindítás változtatással

Az altípusra jellemző, hogy az aktivált és félig kiejtett szót újraindítja a beszélő, ám a megelőzőleg elhangzotthoz képest valamit módosít, javít. Példa: *A megá* □ *ööö kétféle megállapítást tettek.*

8. Perszeveráció

Perszeverációról beszélünk, ha a közlés egy korábbi eleme tartósan megmarad, és hat az időben később következő elem artikulációs tervezésére. Szó szinten is létrejöhet. Példa: *szövegszörkesztés.*

9. Anticipáció

Anticipációról beszélünk, ha a közlés egy későbbi eleme korábban jelenik meg a kiejtésben. Ez a hatás szón is átívelhet. Példa: *az anyakönyvekbe belepin* □ *belepillantva;* ill. *hoztam egy fekenyeáfonya dzsemet.*

10. Metatézis

Egy adott hangsor beszédhangjainak, szótagjainak, avagy egy közlés szavainak felcserélődése. Példa: *helyrehozhatatlan károtak okoznak.* A spontán beszéd közben elkövetett gyakori és sajátos nyelvbotlásairól vált híressé William A. Spooner, anglikán lelkész, aki az Oxfordi Egyetem Új Kollégiumának volt az igazgatója 1903-tól 1924-ig. A vezetéknevéből köznevesült „szpúnerizmus" (spoonerism) általában a szavakon átívelő hangfelcserélésekre (metatézisekre) utal. Például *egy orom ez a fög* vagy *kaprikát és polbászt.* A toldalékmorfémák is elkerülhetnek szándékozott helyükről, például *ez nagyonk nagyon ránk fér.*

a) Az egyik felcserélt elem nem jelenik meg

Altípusba soroltuk azokat az adatokat, amelyeknél az egyik felcserélt elem nem jelenik meg (a kontextusból azonban egyértelműen kikövetkeztethető). Ilyenkor vagy zéró elemmel állunk szemben, avagy a beszélő a kimondás előtt elhallgat. Példa: *Nem jár jólsz velünk.*

11. Egyszerű nyelvbotlás

Létrejöttük oka az, hogy az aktuálisan létrehozott artikulációs mozdulat „megbotlik". Hiába volt feltehetően jó a motoros program, a kivitelezés mégis hibás lett. Az adat kizárólag abban az esetben osztályozható egyszerű nyelvbotlásnak, ha létrejötte más módon (pl. anticipációval, perszeverációval, túlszabályozással stb.) nem magyarázható.

a) Betoldás

Az altípus valamilyen nyelvi jel (beszédhang‹ok›, szó) betoldódását mutató adatok összessége. Példa: *és egy kevésbé vidám trémával* □ *témával is foglalkozunk.*

b) Csere

Az altípus valamilyen nyelvi jel cseréjét tartalmazó adatok összessége. Példa: *A mondat kes kezdeténél ez pont fordítva van.*

c) Kiesés

Az altípus valamilyen nyelvi jel (beszédhang‹ok›, szó) hiányát tartalmazó adatok összessége. Példa: *Azt is elképzelnek* □ *elképzelhetőnek tartom...*

13. Többféleképpen osztályozható jelenség

Nem mindig dönthető el egyértelműen, hogy mi eredményezte a megakadást, illetőleg hogy a tervezési folyamat mely szintjén történt a diszharmónia. Ezek a megakadások a legkülönfélébben magyarázhatók, két-, akár háromféle lehetőséggel is. Szavakon átívelő toldalékmetatézis, feltételezett perszeveráció, illető-

leg fonológiai nyelvbotlás egyaránt megfigyelhető a példában: *azt a túzt céltam ki magam* □ *azt a túzt* □ *na azt a célt tűztem ki magam elé*. Ebben a kategóriában többször előfordul, hogy a magánhangzó-harmónia érvényesítésére, túlszabályozására törekvés, avagy annak megsértése megjelenik mint lehetséges ok (például feltételezett egyszerű nyelvbotlással, avagy perszeverációval). Példa, amelyben az anticipáció is érvényesülhetett: *Én is szívból gratulálok*. A magánhangzó-harmónia nem fő osztályozási kategória, mivel a korpusz adataiban soha nem volt kizárható valamilyen más ok érvényesülése (is).

A saját beszédét figyelő szakember néha számot tud adni arról, hogy mi idézte elő a megakadásjelenséget. A jelen szerző példája erre a következő. Azt szándékoztam mondani, hogy *kilógtak a katonák az épületből*. A megvalósítás a következő lett: *kaló* □ *kilógtak a katonák az épületből*. A *kalóg* hangsor kiejtésével egyidejűleg már a *katonák* szó *ka* szótagjának artikulációs tervezése zajlott (nagyon tudatosan, hiszen „utólag" ezért lehet számot adni róla). Ennek a megakadásnak a kétséget kizáró kategorizálása tehát: anticipáció. Az „adat" utóelemzése azonban lehetővé tenné a téves szókezdés (vö. *kalóz*) feltételezését is.

Ebben a csoportban találhatók azok a közlések is, amelyekben különböző pontokon fordult elő többféle megakadásjelenség, például: *A tanulmány végén egy magyarázó szójegyzék került*. A mondatban két helyen adódott elő probléma: a *tanulmány* szó téves szótalálás eredménye (a *kötet* vagy *könyv* szó helyett), illetőleg morfológiai hibázás hozta létre a *végén* szó toldalékát (a *végére* helyett).

A korrekciós folyamatok működése

A megakadásjelenségek egy része észrevétlen marad, azaz a beszélő nem ismeri fel a hibázását. Ezek javítatlanok maradnak. Az önkorrekciós mechanizmus működése azonban azt is lehetővé teszi, hogy a beszélő felismerje és kijavítsa a hibát. A felismerés és a javítás azonban nem feltétlenül járnak együtt. A beszélő észreveheti a megakadásjelenséget, de valamiért nincs abban a helyzetben, hogy a javítást megtegye. (Egy dialógushelyzetben a beszélő nem javította a nyilvánvaló nyelvbotlását. Röviddel utána arra a kérdésre, hogy vajon észrevette-e, azt válaszolta, igen, csak nem akarta megzavarni a saját gondolatmenetét a javítással.) Más esetekben a felismerést azonnali hibajavítás követi. Az is előfordul, hogy a beszélő javítja a megakadását, azonban ennek nincsen tudatában, vagyis az önkorrekciós rendszer nemcsak automatikusan, hanem öntudatlanul is működik (1. táblázat).

Ez a látszólag bonyolult hibajavítási mechanizmus, illetve a megakadásjelenségek maguk hasonlóképpen bonyolultan fejtik ki hatásukat a hallgatóra. Az elhangzott megakadást a hallgató a) felismerheti, de azonnal korrigálja; b) nem ismeri fel, mert azonnal öntudatlanul korrigálja (vagyis a jó formát véli hallani); és c) felismeri, de nem képes korrigálni (ez észlelési/megértési nehézséget eredményez). Mindez gyakran teljesen független attól, hogy a beszélő javított-e vagy sem. A hallgató percepciós viselkedését egyszerűsíthetjük úgy, hogy vagy felis-

meri a beszélő hibázását, vagy nem. A hallgató percepciós mechanizmusa ugyanis szintén végez egy korrekciós működést, amelynek során az észlelési és megértési folyamatok szintéziseként elvégzi a szükséges javításokat. Ezeknek a javításoknak pedig vagy tudatában van, vagy nincsen. Másfelől, a hallgató beszédészlelési és beszédmegértési folyamata támaszkodik a predikciókra is; ezek az előfeltevések nagyrészt segítik, néha azonban nehezítik a működést (amikor a téves előfeltevés következtében félreértéshez vezetnek). A helyes predikciók gátolják a beszélő megakadásjelenségeinek tudatos azonosítását.

1. táblázat: A megakadásjelenségek önkontrolljának lehetséges eredményei

A beszélő a hibát	korrigálta	nem korrigálta
észrevette	az önkontroll tudatosan működik	az önkontroll működik, de a javítás mégsem megy végbe
nem vette észre	az önkontroll tudat alatt működik	az önkontroll nem működik

A megakadásjelenségek felismerése és ellenőrzése tehát mind a beszélő, mind a hallgató esetében meglehetősen bonyolult működéssorozat eredménye. Ezekről a folyamatokról egyelőre nem állnak rendelkezésre megbízható, mennyiségi mutatókat is tartalmazó kutatások.

Használati megjegyzések

Az adatok a korpusz tartalomjegyzékének megfelelő kategóriákban jelennek meg, a kategórián belül ábécé-sorrendben. A „Megakadás" oszlopában találhatók a megakadást tartalmazó nyelvi adatok, a „Szándékolt közlés" oszlopában pedig a beszélő eredeti tervének megfelelő nyelvi formák. Ennek főként akkor van jelentősége, ha a megakadásként rögzített adat önmagában – a kontextus ismerete nélkül – akár helyes is lehet. Például a *Nem szabad eszegetni **evés** előtt* látszólag jó közlés, valójában hibás, mivel a beszélő szándéka szerinti tartalom a következő: 'Nem szabad eszegetni ***alvás*** előtt'. Természetesen a szándékolt közlés nem tartalmaz adatot, ha a beszélő a téves megnyilatkozásban javított, és így az eredeti szándék megjelenik. Zárójelben a megértést segítő magyarázatok találhatók, amelyek a hosszabb kontextus, illetve a beszédhelyzet hiányában szükségesek. A □ jellel a szünetet jelöltük. A három pont (...) arra utal, hogy az adott közlés további részletei nem ismertek, avagy neveket fednek el személyiségi jogi okokból. A × jelet a kontaminációknál alkalmaztuk, a vegyülésben szerepet játszott, eredeti formák szemléltetésére.

Előfordult, hogy ugyanaz a típusú megakadás többször ismétlődött, más-más nyelvi kontextusban. Noha ez is jelzésértékű részben a produkciós folyamat működésére, részben az adott lexéma aktiválására és kivitelezésére vonatkozóan, a korpuszban csak egyszer szerepeltettük. Például: *Te már megvizsgáztad meg-*

vizsgáltad; avagy *Nem szeretek organikus beteget asszisztenssel vizsgáztatni ööö vizsgáltatni.* Illetőleg: *Nem lehet szóban vizsgálni. Vizsgázni*; avagy *A képzést több szempontból lehet vizsgázni* (szándékolt: *vizsgálni*); stb.

A megakadásgyűjtemény célja

A bevezetőben említettekhez visszatérve, a jelen adatgyűjtemény jól használható példákat nyújt a beszédprodukciós folyamatok további elemzésére, első ízben magyar nyelven. A produkciós megakadásjelenségek sajátosságain túl képet nyújt a hallgató percepciós működéseiről is. A gyűjtési módszer következtében – mint tudjuk – ezek a korpuszok statisztikai megállapításokra gyakorlatilag nem alkalmasak; ugyanakkor arányaik, mennyiségi jellegzetességeik jelzéssel szolgálnak az üzenet fogadójának feldolgozási műveleteiről. A gyűjtemény a pszicholingvisztikai területeken túl a beszédkutatásban, a fonológiai és elméleti nyelvészeti elemzésekben, neurolingvisztikai vizsgálatokban, továbbá különböző alkalmazott kutatásokban használható fel.

*

A spontán magyar beszéd megakadásgyűjteményének bővítése folytatódik.

Irodalom

Berko Gleason, J.–Bernstein Ratner, N. eds. (1998): Psycholinguistics. Harcourt Brace. Orlando.

Clark, Herbert–Fox Tree, Jean E. (2002): Using *uh* and *um* in spontaneous speaking. Cognition 84. 73–111.

Ferber, Rosa (1993): Wie valide sind Versprechersammlungen? Peter Lang. Bern.

Dell, G. S. (1986): A spreading activation theory of retrieval in sentence production. Psychological Review 93. 283–321.

Freud, S. (1924/1973): Slips of the tongue. In Fromkin, V. A. ed.: Speech errors as linguistic evidence. Mouton. The Hague, Paris. 46–82.

Fromkin, V. A. ed. (1973): Speech errors as linguistic evidence. Mouton. The Hague, Paris.

Fromkin, V. A. ed. (1980): Errors in linguistic performance: Slips of the tongue, ear, pen, and hand. Academic Press. New York.

Fromkin, V. A. (1988): The grammatical aspects of speech errors. In Newmeyer, F. J. ed.: Linguistics: The Cambridge survey. Vol. II. Cambridge University Press. Cambridge. 117–138.

Garrett, M. F. (1988): Processes in language production. In Newmeyer, F. J. ed.: Linguistics: The Cambridge survey. Vol. III. Cambridge University Press. Cambridge. 69–96.

Goldman-Eisler, F. (1968): Psycholinguistics: Experiments in spontaneous speech. Academic Press. New York.

Goldman-Eisler, F. (1972): Pauses, clause and sentences. Language and Speech 15. 103–113.

Gósy Mária (2002): A megakadásjelenségek eredete a beszédprodukció tervezési folyamatában. Magyar Nyelvőr 126. 192–204.
Gósy, Mária (2003): Temporal organization of phonological and phonetic encoding: Evidence from experiments and spontaneous speech. In Solé, Maria-Josep–Recasens, Daniel–Romero, Joachim eds.: Proceedings of the 15th International Congress of Phonetic Sciences. Barcelona 3-9 August 2003. Universitat Autonoma de Barcelona. Barcelona. 1223–1227.
Gósy Mária (2004): Fonetika, a beszéd tudománya. Osiris. Budapest.
Horváth Viktória (2004): Megakadásjelenségek a párbeszédekben. Beszédkutatás 2004. 187–199.
Lickley, Robin–Shriberg, Liz eds. (2001): Disfluency in spontaneous speech. Proceedings. Edinburgh.
Lux Gyula (é. n. – 1926 után): A nyelv. (Nyelvlélektani tanulmány). Athenaeum. Budapest.
Meringer, R.–Mayer, K. (1895): Versprechen und Verlesen: eine psychologisch-linguistische Studie. Göschene Verlagsbuchhandlung. Stuttgart.
Nadeau, Stephen, E. (2001): Phonology: A review and proposals from a connectionist perspective. Brain and Language 79. 511–579.
Shattuck-Hufnagel, S. (1986): The role of word-onset consonants: Speech production priming. In Keller, E.–Moprik, M. eds.: Motorsensory processes. Erlbaum. Hillsdale, New Jersey. 157–197.
Szabó Eszter (2004): Megakadásjelenségek nyelvi játék közben. Beszédkutatás 2004. 200–208.
Wundt, W. (1911) Völkerpsychologie. Eine Untersuchung der Entwicklungsgesetze von Sprache, Mythos und Sitte I. Die Sprache. Engelmann. Leipzig 1911.

„NYELVBOTLÁS”-KORPUSZ

1. Freudi elszólás

Megakadás	Szándékolt közlés
A főiskolán házastársi ismereteken tanultunk népművészetet, szabás-varrást.	háztartási
A gyümölcstea vegyesgyümölcs-lekvár □ ö azt akartam mondani, ízű, csak az ízről eszembe jutott a lekvár.	
A múlt században találták ki, és azóta is virágzik mint forma a korlátolt feleségű □ felelősségű társaság.	
A művészek általában idétlenek □ időtlenek.	
A [s]anta szót a női szüzek □ szentekre használjuk.	szentekre
A világnak szüksége van egy független, békés iraki □ palesztin államra – jelentette ki az amerikai elnök.	
Á, akkor kiverem a szemedet csütörtökön öö a szemedből az álmot.	
Akkor odaértem az útszeretkeződésbe…	útkereszteződésbe
Andrea, most már elég, ne csöcsörésszen tovább! (Nagymellű lány beszélgetett órán.)	cseverésszen
Annyira kell a Zsolti, hogy megveszem □, hogy megveszek érte.	
Arról beszélgetnek, hogy az egyiknek mennyi szakmai ellensége van. Néhány nap múlva azt mondja ez az illető: ott fogunk ülni a bizottságban (amelyik bizonyos szakmai kérdésekről dönt), és az ellenség öö a vezetőség meghatározza a kritériumokat.	
Az Erdei Madárnak a győzelme lesz? □ Vagy bocs, a mérkőzése?	
Délelőtt az elődöntők alatt neki volt a második legjobb melle □ már hogy a mellúszásban a második legjobb eredménye.	
Ebben a helyiségben éheznek az otthon lakói.	étkeznek
Én olyan részeg vagyok öö fáradt vagyok.	
Ez a rendszer a kisebb gyerekeket támadja.	támogatja
Ez nősgyökeres férfitempó.	tősgyökeres
Ezt vegye meg, mert ez a legócskább.	legolcsóbb
Fejtsük sörbe a Fourier-sort!	sorba
Felesleges szervünk… (Egy intézményi vezető a minisztériumról.)	felettes szervünk

Megakadás	Szándékolt közlés
Foglalj le!	Foglalj helyet!
Gyertek ritkábban!	Gyertek gyakrabban, olyan ritkán látunk!
Hát, szerintem igazából semmi különös nincs abban, ha együtt töltünk egy éjszakát. (Fiú a csinos fiatal pszichológusnőnek.)	délutánt
Holnap jön a villanyszerető.	villanyszerelő
Holnap reggel legyen kint egy Zsolt □ öö □ kulcs.	
Ide felakaszthatod magad!	a kabátodat
Jó éjsz □ jó étvágyat! (Kissé álmosan.)	
Jó estét kívánok, ez az RTL Klub reggeli kiadása.	jó reggelt
Kapcsold le a villanyt □ öö □ húzd le a redőnyt! (Többször is előfordult a családban, mert a villanyt csak a redőny lehúzása után lehet felkapcsolni.)	
Kitűztétek már a házasságtörés időpontját?	házasságkötés
Köszöntöm a tisztelt ellenségeket!	elnökséget
Különböző a válásuk.	vallásuk
Ma cukorkasaláta lesz. (Az illető nagyon szereti az édességet.)	uborkasaláta
Más népeknél milyen a vérfertőzés megítélése…	vérszerződés
Mi a holnapi étrend?	órarend
Miért nem írtatok rá jegyeket? Öö neveket. (A tanár a diákoknak, miközben osztotta ki a dolgozatokat, és nézte a dolgozat jegyeit.)	
Milyen ruhában láttuk (…) Mónikát a múlt héten? □ Milyen műsorban?	
Mint az a rút □ a rutinos ember…	
Mondd csak, te is abban a kupiban utaztál?	kupéban
Mostanában, ha hazaérkezel, soha nem csalsz meg.	csókolsz
Nem beszélve arról, hogy ilyen öreg kocsihoz nem is nagyon kap ékszert □ dehogy! Alkatrészt. (Közben a rádióból szóló szám refrénjében gyakran ismétlődött az *ékszer* szó.)	
Nem nagyon fognak neked sikereket □ azaz hibákat mondani a Klub Rádióban.	
Nem tudom bevinni a kórterembe.	tanterembe
Nincs itthon valami jó csaj, vagyis kaja?	kaja
Ötputtonyos szállodában laktunk, remek bárja volt.	ötcsillagos

Megakadás	Szándékolt közlés
Rengete[k] kondom van, amióta elvállaltam a vezetői állást.	gondom
Sikerült pluszköltségeket öööö összegeket előteremtenünk.	
Szemináriumot hogy lehet eladni?	leadni
Szépen lassan kigombdoltam.	kigondoltam
Szeretnélek megkívánni □ megkínálni.	
Szinte olyan keveseknek van hallókészüléke, azaz GOH-ja…	
Tisztelt Ellenség!	ellenzék

2. Morfológiai, szintaktikai hiba

Megakadás	Szándékolt közlés
A berajzolt útvonalat nem lehet □ nem lehet tőle eltérni.	útvonaltól
A bizottságban egyébként részt vesz az Oktatási Minisztérium képviselői.	részt vesznek
A fantázia fogalma testetlenebbek, mint eddig.	testetlenebb
A félvezetők maga egy külön furcsa dolog.	maguk külön furcsa dolgok
A forgalom terelőúton haladik.	halad
A főváros sok ezer ilyen ügyet hajtanak végre.	fővárosban
A francia konyhában, ami nekünk távol áll…	tőlünk
A gyerekeinknek magyar népmeséket is fölolvassuk.	fölolvasunk
A halételek is várja az idelátogatókat.	várják
A három atomnak valahogy egész térben rendeződnek el.	három atom … rendeződik el
A hölgynek akkor jobb megfigyelőképessége van, mint én.	nekem
A hullámok és ennek kapcsolatos kérdések…	ezzel
A Kék fényben köszönt az ORFK kommunikációs igazgatóját.	köszöntöm
A későbbiek során sem fogom □ megragadni minden alkalmat…	fogok
A kikötő tele van aknákkal, és nagyon nehezen zajlik az aknák mentesítése.	az aknamentesítés
A kínálat és a kereslet kiegyenlítődve látszik.	kiegyenlítődni
A kísérlet meghiúsulása következik elöl.	ebből
A költő olyat mondjon, aminek sehol a világon nincs határ.	határa
A könyv 116. oldaláján…	oldalán

Megakadás	Szándékolt közlés
A könyvbe bevett mesék a klasszikus meseirodalom része.	részei
A Külügyminisztérium kötelékében tartozik.	kötelékébe
A legkevesebb ilyen elemeket a bolgárok válaszaiban találtak.	elemet
A mező két pontját között…	pontja
A mindennapi tapasztalat az mutatja…	azt
A módosítószók tartoztak a mondatrészeink között.	közé
A módszerem a diktálás útján történt.	A módszerem a diktálás volt.
A mogyorót hozzáadjuk valamilyen sütiből…	a sütihez
A múlt század negyvenes években…	éveiben
A nép szenvedése sarkallja a gyilkossághoz.	gyilkosságra
A normatív értékek a pszichopátiában szenvedő betegekre is érvényesek kellenek, hogy legyenek.	kell
A politikával kapcsolatos szavakat és a tudomány fejlődésével vonatkozóakat is…	fejlődésére vonatkozókat
A pótsofőr-szolgálatról kérdezel rá pontosan?	szolgálatra
A részecskéknek vannak sebessége.	van
A szentimentalizmusban ez úgy nyilvánult meg, hogy elvonulnak a természettől, a magányba.	természetbe
A társaságban be kell illeszkedni.	tásaságba
A tér olyan irányúnak képzelem el…	teret
A térfogatának meg kéne növelni.	térfogatát
A testméretet ö vonatkozóan voltak vizsgálatok.	testméretre
A tudata tiszta, és kommunikálható vele.	kommunikálni lehet vele
A túlnyomást felejtjük el!	felejtsük el
A TV2 teletextjének 321. oldalon…	oldalán
A város folyamatosan gerjeszt egy alapzaj.	alapzajt
Abba a hülye dologra vetemedtél…	arra
Abba a síkra merőleges…	arra
Abba ígértük, hogy háromig…	azt
Abban volt már szerencsém, hogy…	ahhoz
Adjunk 150 volt!	voltot
Adsz egy puszit.	Adok egy puszit.
Aha, alatta van az asztalja.	asztala
Ahhoz ragaszkodni akarom.	akarok
Akik ebben a területen összejönnek	ezen a területen
Akkor biztos mindenki tud egy jó pár istennek a nevét.	tudja

Megakadás	Szándékolt közlés
Akkor mutasd oda, hogy mindenkinek!	Akkor mutasd oda mindenkinek!
Akkor osztol!	osszál
Alfával nevezzük.	alfának
Álltam a Balaton partán □ partján.	
Amelyben tisztázódik a nyelv hangbeli sajátosságai.	tisztázódnak
Ami melegebb, mint a lent.	mint lent
Ami nem olyan, mint a más.	mint más
Amik egy izotermák…	Amik izotermák…
Amikor egyszer mutatták a dalt a rádión…	rádióban
Aminek mondjuk ezt a területéről beszélünk…	erről
Amire itt beszéltünk.	amiről
Amiről egyszer már ismerkedtünk.	amivel
Amit egyébként nem hallod.	hallasz
Annak fogna örülni.	örülne
Annál obszcéneket mondott férfitársaságban.	obszcénebbeket
Annyi hőt halmozódik fel…	hő
Annyi időm se nincs…	sincs
Arra képest…	ahhoz képest
Arra már inkább, hogy bemutatsam	bemutassam
Arra vágyok, hogy itthon is színpadon lépjek.	színpadra
Asztalosenyvet ugye száz fok fölött lekozmál.	asztalosenyv
Az az energiáról van szó…	arról az energiáról
Az életmű rögtön fölemeltetik egy olyan magasságban…	magasságba
Az idén úgy, ahogy van berobbant az élmezőnyben.	élmezőnybe
Az iménti hanghibáért elnézést kérjük.	kérünk
Az indulásnál vesztettél a helyzetedben Michaelhez képest.	helyzetedből
Az nem az jelenti…	azt jelenti
Az ott a levegőrészecskék.	azok ott
Az ott levő kis koromszemcséket mit csinál?	koromszemcsékkel
Azelőtt nap is fölállították a hidat?	azelőtti
Azért adott a két fület…	adott két fület
Azért kerül előtérben…	előtérbe
Azért tudomást kell venni, hogy…	tudomásul
Azok a sztatikus kísérletek, amiket fogok csinálni, nem fog sikerülni!	nem fognak
Azokat nem beszélünk.	azokról
Azokkal nem tudom az árát.	azoknak

Megakadás	Szándékolt közlés
Azoktól az íróktól akarom elolvasni két fontos műveiket.	művüket
Azt azért elég szépen látszik rajta.	az
Azt én északi irányból kerüljük.	mi v. kerüljük
Azt gondolom, amit az előadók előttem hangsúlyozták…	hangsúlyoztak
Azt hiszem, még mindig nem fordítjuk elég figyelmet arra, hogy…	fordítunk
Azt is megmértük egy régebben.	megmértük régebben
Azt jobb, ha elmegyünk.	az
Azt mondták neki, hogy menjen el egy vidéki városban.	városba
Aztán jön a szerda, ami ugyanúgy kezdődnek, mint az eddigiek.	kezdődik
Aztán jönnek apa szervájai.	szervái
Aztán rátér arra, hogy ki a kedvenc együttes.	együttese
Azzal búcsúztak el, hogy viszontlátásra jövő héten szerdában.	szerdán
Bent a szobából hoztam ki őket.	bentről
Beszélj azt, amiről akartál!	arról
Bevezették a játékszobában.	játékszobába
Buddha tana nagyjába három részre osztható.	nagyjából
Cáfoljuk meg, amit a Bóné be akart csalni a csőbe minket!	amivel
Csak a hosszank függ a nyomás?	hossztól
Csak a munkát tudok számítani.	tudom kiszámítani
Csak éppen az nem igaz, hogy ezt Buddha vezeti vissza.	Buddhára
Csak ha egy szettnek is ilyen kínkeservesen lehet megnyerni.	szettet
De engem nem is hiányzik.	nekem
De hülyék vagy!	hülye
De különösebben nem zavarta a dolgot.	dolog
De lehet ellentétes töltésűek is!	lehetnek
De most egy másfajta problémákról lesz szó.	problémáról
De vannak egy-két jó háziszer is.	van
E szerint fog periodikus lenni.	lesz periodikus
Ebbe belejátszik a mi nyelvtanítási módszereink is.	belejátszanak v. módszerünk
Ebben benne van a zöld-fehér-piros, ami ugye az olasz színek □ melyek az olasz színek.	
Ebben is vannak egy csomó hirdetés.	van

Megakadás	Szándékolt közlés
Ebből jönnek ki ennyi darab erővonal □ jön ki.	
Eddigiek ismétlése föl vannak adva.	van
Egészen mást észlel én egyedül.	észlelek
Egy bizonyos generációnál vannak ez a nagy probléma.	van
Egy kicsit van kíváncsi mindenki.	egy kicsit kíváncsi mindenki
Egy kis vajat lökd ide légyszi!	lökj
Egy szobrászt, ami □ aki nap mint nap egyedül van…	
Egy-két ilyen kissé népszerűtlen versek fognak következni.	vers fog
El kell mondanom néhány dolgokat.	dolgot
El tudok beszélgetni olyan témákról, amikkel érdekel…	amik érdekelnek
Elég messze vagytok egymással.	egymástól
Elkezdtünk azt is csinálni.	elkezdtük
Én emlékszem az, hogy…	arra
Én ezt nem buboréknak szokták látni.	szoktam
Én is arra fektettem be minden energiáimat.	abba
Én is érzem 99%-os biztonsággal, hogy az, akivel beszélünk, van-e gyereke □ annak, akivel beszélünk, van-e gyereke.	
Én is nem értek egyet.	sem
Én itt megint felhívok valamire a figyelmet.	felhívom
Én nekem tudod mi nem van? □ Úristen, mit mondtam?!	nincs
Én nem tudok olvasni a te írásodat.	nem tudom elolvasni
Én nyolcéves korom hogy néztem ki?	koromban
Én se fogok törni magam.	fogom
Ennek a delta L függ az anyagi minőségtől.	ez
Ennek az indukciónak a nagyságát mitől függ?	nagysága
Ennek is a PV szorzat állandó.	szorzata
Ennél a közértben nem lehet friss kenyeret kapni.	ebben
Erre a kettőnek az aránya miatt…	ennek
Erre ne esküsszél!	esküdjél
Erről a nyomásnak meg ennek a nyomásnak egyenlőnek kell lenni.	ennek
És végül a várható időjárástól.	időjárásról
Este fél tizenegy és tizenegyedik óra között…	tizenegy
Északnyugaton gyenge hidegfronti hatást gyengíti szervezetünket.	hatás

Megakadás	Szándékolt közlés
Ettől fog távoltartani magát.	fogja
Ez a nő tehető felelősnek ezzel az ügynek kapcsolatban.	felelőssé … üggyel
Ez a specifikus és nem specifikus megkülönböztetés nem egyenlő a határozott-határozatlan megkülönböztetéstől.	megkülönböztetéssel
Ez egy részecskének az impulzusa mekkora?	Mekkora egy részecskének az impulzusa?
Ez mondjuk én túlzásnak tartom.	ezt
Ez ne legyen már nekünk gondom!	gond
Ez nekem annyira megfogott…	engem
Ez neki találódik ki.	ezt neki találták ki
Ez van egy tulajdonképpen nagyfrekvenciás rezgőkör.	ez tulajdonképpen egy
Ezben önöket senki sem akadályozza meg.	ebben
Ezek a gyerekek nem tehetnek róla, hogy két ilyen szülei vannak.	két ilyen szülőjük van
Ezek a legfontosabb témák, amik el szoktam mondani.	amiket
Ezek a tér azért valamilyen módon kialakul.	ez a tér
Ezek álltak az érdeklődés középpontjára.	középpontjában
Ezeket már különféle nevei is vannak.	ezeknek
Ezen a járműpark korszerűsítését remélem.	ettől
Ezen a jelen alkalomkor…	alkalommal
Ezen az irányba…	ebbe
Eznek a tesztnek sok része van.	ennek
Ezt a feszültséget hogy oszlik meg valójában?	ez a feszültség
Ezt a kitéréssel mérhetem a töltést.	ezzel
Ezt a nemzedéket egy náluk fiatal, velük kapcsolatban nem lévő nemzedék követte.	fiatalabb
Ezt fölírok.	fölírom
Ezt már az 1920-as években megtették a kutatók egy része.	megtette
Ezután a játékos versek után egy kissé komorabb vers következne.	ezek után
Fakanálat is kell vinni.	fakanalat
Fals elképzelések kapnak lábot.	lábra
Fél órát beszélt rám.	nekem
Feladtam a postának a csekket.	postán
Felhőátvonulások lesznek, amelyből ritkán várható csapadék.	amelyekből
Fölvesszük-e őket a szótárban vagy nem.	szótárba

Megakadás	Szándékolt közlés
Franciaország ellenfele volt Angliával.	Angliának
Függetlenül az eddigi bírálatokhoz most ezt már magam tenném hozzá…	bírálatoktól
G(…) olyan hatvan km-re van Párizsba.	Párizstól
Gondoljunk bele, hogy hogy zajol □ hogy zajlik egy ilyen forgatás.	
Gondolkodj, mert le kell írnom, és pénteken vinnem kell Pestre magamhoz.	magammal
Gratulálok a tegnapi feleletedért.	feleletedhez
Gratulálok az eddigi sikereidért!	sikereidhez
Ha a Gere azt mondja, hogy neki úgy tudja, hogy ez így van.	hogy ő úgy tudja
Ha arra járunk, benézek a Dettinek.	Dettihez
Ha én ezt a megnézem…	ezt megnézem
Ha ennyi cipőd vagy…	van
Ha megnyomom, akkor ott azt a megváltoztatja.	azt megváltoztatja
Ha utálnám a nevelt apámat, ellene szavaznék.	nevelőapámat
Ha visszatekintünk az elmúlt nyolc évben, világosan látni…	évre
Három-négy hónap múlva bejött vörösesbarna hajban.	hajjal
Hát azér ez gondoljuk végig!	ezt
Hát azt a csík. Az a csík az, nem?	az
Hát igen, az majdnem hogy mellette megyünk el.	annak
Hogy tudnám arra valamit mondani?	tudnék
Hol is kialakul?	Hol is alakul ki?
Hosszú időbe fog telni az ellenálló véleménye egyeztetése.	véleményének
Hozzákezdünk a teszt javításába.	javításához
Ideális viszonyt fűzte Kazinczyhoz is.	viszony
Igazából azt lennék kíváncsi…	arra
Igen, ott kell venni a pauszpapírt, ahol a Marcinak azokat a □ szóképtartót vettem.	szóképtartókat
Igen, tudom, oda megyek iszni □ inni.	
Ilyet biztos, hogy nem működik.	ilyen
Itt kellenek jönni az indukcióvonalaknak.	kell
Itt keltem a hullám…	hullámot
Itt van egy másik jelenség, amit tessék közelebb jönni!	amihez
Itt van egy ricinusolaj □ szórunk rá egy kis grízszemcséket.	grízszemcsét
Itt van különböző hosszúságú inga…	vannak … ingák

Megakadás	Szándékolt közlés
Ja, hát ez a japántól ö elmész az űrhajóig	ettől
Janikovszky Éva meséjeiig	meséiig
Jó lenne, ha felírnád magadra!	magadnak
Jól olvasolsz.	olvasol
Jön az ikrek is?	jönnek
Képzeljük el ezt a japán embert, amikor eljön Magyarországban.	Magyarországra
Képzeljük el olyat, hogy ne képzeljünk ilyet.	képzeljünk
Kérnek parmezántot a pizzára?	parmezánt
Két molekulák között…	molekula
Két szék közül a padra esett.	között a pad alá
Kicsit még melegedjük.	melegedjünk
Kinevezték őket egyetemi tanári státuszban.	státuszba
Kint ült az összes gyerekekkel.	gyerekkel
Kiszolgálom magad.	magam
Kíváncsi abban □ arra, hogy…	
Kovácsnak most döbbent rá…	Kovács
Következőt kérek mindenkit.	a következőre
Kreatív lesztek.	kreatívak
Kutyamaradékkal belelépni…	kutyamaradékba
Különlegesen körülmények között	különleges
Lehet, hogy lesznek vagy 34 fizetővendégem.	lesz
Lényegesen meg kell csökkenni…	csökkenteni kell
Majd a mai órán bele fogunk menni a gömbbe magába, és ott fogunk néhány dolgokat mondani.	dolgot
Majdnem ugyanannyi az esélyem a menekülésnek.	menekülésre
Már 4,3 a másodperc, tehát □ már 4,3 másodperc az előnye.	
Más-más irányzatokat próbálok összeötvözni, hogy a saját egyéniségem szerint.	ötvözni a saját egyéniségem szerint
Még nagyobbat hőmérséklet.	nagyobb
Megdöbbentően dolgokat fogunk tapasztalni.	megdöbbentő
Megkérem a papától, hogy dobja föl.	a papát
Mekkora ez a kettőnek az eredője?	ennek a kettőnek
Mekkora ez lemezek méretei?	ennek a lemeznek a mérete
Mennyi a százaléka halt meg?	mennyi százaléka
Mért van az olajfolt nem színes?	Miért nem színes az olajfolt?
Mi a valószínűsége az, hogy túléli?	annak
Mi az, amit lassan kialakul benne?	ami
Mi is megnő?	Mi nő még meg?
Mi van a következő lépés?	Mi a következő lépés?

Megakadás	Szándékolt közlés
Michael Schumacher ment el Verstappennek most.	Verstappen mellett
Michael Schumacher pedig egyre rámenősen tapad az öccsére.	rámenősebben
Miért színes itt a Newton-gyűrűk, amikor semmi sincsen?	színesek
Miért van terjed?	Miért terjed?
Mikor én kollégiumba kerültünk…	kerültem
Mikor van erővonalak?	vannak
Mind a négy művet más karmester fog dirigálni.	fogja
Minden büfések levitték az árakat.	büfés levitte
Minden gyerek erőfeszítése belekerül a közös tudásunkban.	tudásunkba
Mindent a jobb oldalra rendezed.	mindet v. rendezel
Mindent egyformán le tud hűlni.	minden
Mindig te fut veled.	te futsz velem
Mindjárt belerázzuk azokat, amelyik oldalt vannak.	amelyek
Minél több energiát közlöm…	közlök
Minél többet utaz valaki…	utazik
Mire vagyunk még kíváncsi?	kíváncsiak
Mit is jelentenek az, hogy elemi részecske?	jelent
Mit szóljunk akkor a buddhizmusról?	buddhizmushoz
Mondjuk az és előtt is hosszabb szünet van, és az és utána is.	
Monitorolunk, vagyis figyeljük a visszajelzéseket.	monitorozunk
Montoya próbál elférni Trullinak.	Trulli mellett
Most azért ravaszul vagyunk!	ravaszak
Most kicsit nagyobb az áram, mert egyéb okok miatt.	egyéb okok miatt
Most mi történt majd?	Most mi fog történni?
Most tervezünk egy magyar változatnak az elkészítését.	tervezzük
Mozgáskorlátozott házakat építettek.	Mozgáskorlátozottaknak építettek házakat.
Nagyon sok energiát vett el a költségvetési tárgyalások.	vettek el
Nagyon szeretni fogják őket a közönség.	fogja
Nálam sokkal avatott úriember.	avatottabb
Ne is ejtsd ki a nevét a számon!	szádon
Néhány kérdés újabban és néhány jelenséget meg kell vizsgálni.	kérdést
Nekem nem szeretem az almát.	én

Megakadás	Szándékolt közlés
Nekik fennmaradásra kell törekednie.	törekedniük
Nekünk automatikus az jut eszünkbe…	automatikusan
Nem akarok ezzel gondolkodni.	ezen
Nem akartak nagy dobot verni…	akarták nagy dobra verni
Nem arról függött a dolog.	attól
Nem éreztem az összefüggést a többi részhez.	résszel
Nem Fisichella tehet rajta □ róla.	
Nem lehet beleszólni kettejük magánéletükbe.	magánéletébe
Nem tesz különbséget a két szemléleti forma közé.	között
Nem tudjuk ez egy adott pontra lokalizálni.	ezt
Nem tudsz matematikát!	tudod a
Nem tudtam, hova megyek, kihez lakok, miből lesz pénzem.	kinél
Nem van olyan nagyon sok munkám.	nincs
Nem volt meg az infraszemüvegeik.	voltak
Nyelvészetileg próbálunk a lehető legjobbat ajánlani.	próbáljuk
Nyertesek lesz ők kettejük közül.	nyertes lesz kettejük közül
Olyan értékeket hoz létre, mely ellentétesek	melyek
Olyan értelmezésekre is hivatkozhatom, melyek…	hivatkozhatok
Olyan konfliktusokba, amelyet nemcsak az alattvalók szenvedtek meg.	amelyeket
Olyan rossz, amikor valaki nem tud más csinálni, mint cigizni.	mást
Ott összegyűlnek mindenféle szörnyűség.	összegyűlik
Őneki olyan gyenge a csontjai.	gyengék
Összeáll a magyar történelem főbb mozzanatai.	összeállnak
Összetett jelenséggel van szó.	jelenségről
Ötvenedszer kevesebb.	ötvenszer
Pedig az eszemen volt!	eszemben
Persze, hogy a feltételeket nem előre megírják.	írják meg
Persze, mert akkor több szempontok is érvényesülnek.	több szempont is érvényesül
Probléma szempontjából vetjük föl.	problémaként
Röviden és érthetően felvázolom önöket…	önöknek
Semmi sem tudni a ház állapotáról.	semmit
Semmilyen istentől való elrugaszkodást nem kell gondolni.	elrugaszkodásra
Sok sérelmeket kaptam az ő részéről.	sérelmet
Sokat járok vidékre, és ilyenkor nem sok diákok jönnek el.	diák jön el
Szeretném élesebben fogalmazni!	szeretnék

Megakadás	Szándékolt közlés
Szőretlen terület	szőrtelen
Tavasz vagy.	van
Tegnap voltam az Akadémiában. – Akadémián vagy Akadémiában? – Akadémián. – De te Akadémiábant mondtál. – Ja.	
Tehát ez, amit én mondtunk, ez nem igaz.	mondtam
Tehát ő miért van rádium?	ő miért rádium
Természetes nyelvvel kerül kapcsolatban.	kapcsolatba
Többiek semmit se kap.	kapnak
Törekedett arra, hogy külföldi hírességeket hívjon meg ide a stúdióban.	stúdióba
Töröld ki egyet!	törölj
Tudod, milyen könyvet olvasol?	olvasok
Úgy érzed, mintha szét akarsz esni!	akarnál
Úgy gondoltuk, a tíz-tizenkét éves korcsoport jól fog nálunk érezni magát.	fogja
Ugyanez vonatkozik az agrammatikus mondatoknál is.	mondatokra
Ugyanezt szoktak a kámfor.	szokta
Úgyse fogja feltűnni.	fog
Úsztam ott a strandban.	strandon
Utána meg elindulhatunk vissza aaa surányi csárdával.	csárdába
Ügyesek vagy.	ügyes
Valahol ugyanannál jelnél rögzítettem.	ugyanannál a jelnél
Valamennyi lapot járatunk.	járatjuk
Van a két lemezen egy feszültség jön létre.	A két lemezen feszültség jön létre.
Van a Matyinak ideje egyáltalán barátnősködni?	barátnőzni
Vannak az országnak egy-két olyan része, és főleg az északi területen...	van
Vannak ilyen úgynevezett külön helyek, ahol a szabályozó rudak mozog benne.	mozognak
Végigsétált a bejárati ajtón.	ajtóig
Visszakérdeztem tőle vagy neki.	
Visszatérünk ahhoz a '78 előtti olvastanítási módszerekhez...	azokhoz
Visszatérve a kérdést...	kérdésre
Volt egy-két olyan dolog, amit most nem mondanám el.	mondanék
Voltak olyan képviselők, amelyek ezt megvitatták.	akik
Vonulnak az irakok.	irakiak

2. a) Újraindítás nélküli morfológiai változtatás

Megakadás	Szándékolt közlés
A mélyebb [ef] nulla ☐ ájú nőknél	[ef] nullájú
A szülők elkezdik tendenciaózusan magániskolákba vinni a gyereket.	tendenciózusan
A táborhely közel van a Királyréthoz ☐ hez.	Királyréthez
Akit esetleg ez érdekli kel: a tanár úr megírta véleményét.	érdekel
Akkor sikeres egy szeminárium, ha erre sikerül rávezetni ☐ nem magukat.	rávezetnem
Ami az emocionáli ☐ nalitásnak a jellemzője…	emocionalitásnak
Arra a kérdésre kerese ☐ ném a választ…	keresném
Az ellenőrök nem kérhetik el az adatodaidat.	adataidat
Az udvariastalanság nyelve már az átok más formája.	udvariatlanság
Beszámol az NPP szemszögéből nézve a dolgokra ☐ ról.	dolgokról
De a legjobban azonosítható beszéd ☐ lő aránya	beszélő
De téli gumik ☐ juk sincsen.	gumijuk
Ennek a dilemmának a megoldotts ☐ tatlansága vezet oda…	megoldatlansága
Ez művön kívüli magyarázat, pedig ☐ tá vált.	magyarázattá vált
Ha nem performancia ☐ ális szempontból nézem…	performanciális
Ilyen például az, amit ☐ ről az előbb beszéltem.	amiről
Még fűtéssel sincsenek felkészülni ☐ ve igazán.	felkészülve
Mennyire befolyásolja egy ilyen egyetemi hallgatót ☐ nak a beszédét, hogy honnan jött?	hallgatónak
Mikor így a pályaválasztásra ☐ ról került a szó	pályaválasztásról
Mikor költöztek tök?	költöztök
Milyen munkakörből ☐ ben dolgozol esténként?	munkakörben
Mit olvasnál ☐ tál?	olvastál
Nem írtam bele az összefoglaló ☐ lásomba.	összefoglalásomba
Nyilvánvalóan kényszerű ☐ ből is tárgyalnia kellett vele.	kényszerből
Peti mit mondott a Kareszéktől ☐ ról?	Kareszékről
Számos olyan versed is volt, amelyben felfedezhetőünk ilyen dolgokat.	felfedezhetünk

2. b) Ismétlés toldalékjavítással

Megakadás

A dán balladát □ balladákat
A Donizettik elég unalmasok. Elég unalmasak.
A harmincas évek oktatásával oktatását is megemlítette.
A humanista kultúrát is □ ööö kultúrával ismerkedő diákok...
A járatok rövidebb rövidített útvonalon járnak.
A képességeit □ a képességükö □ elnézést, a képességeiket tekintve homogének.
A kiemelenden □ kiemelendő rész így hangzott...
A következő tényezőit szoktak szokták kifejteni...
A kutatá □ kutatók hipotézise az volt...
A különbségek kidomborítását □ kidomborodását...
A leghíresebb az, amelyen □ amelyben...
A leghosszabb szünetek is nála hangza □ hangoznak el.
A magyar válogatottból egyébként □ a magyar válogatottban egyébként itt vannak a Domino játékosai is.
A magyarok e □ a magyar egynyelvűek észleltek jobban.
A nemzet fenyegetettség □ fenyegetettségének kérdésében...
A nyolcvanas évekre nyilvánvalóan kifullik □ kifullad ez a kezdeményezés.
A Sasadi úti csomópont szin □ csomópontnál szintén baleset történt.
A tanórákat a tanulók öö a tanórákat, a tanórákon a tanulók...
A világon másodszor □ vagy másodikként úszott a már említett időn belül.
Ahova befészkeli befészkeltétek magatokat...
Akkor vált nyilvánvaló, hogy □ nyilvánvalóvá, hogy...
Amelyben □ amellyel elégedetlen...
Amerikai érdekeltségi □ amerikai érdekeltség elleni támadás.
Ami az időjárás előrejelez □ előrejelzésekből nem valószínű.
Amikor így beszélek valamivel □ valakivel...
Amikor már elkezdtek játszani 90-es éveket □ 90-es évekbelieket.
Amikor számon kéri Gertrudisssz □ számon kér Gertrudiszon bármit is...
Amiről □ amiben írtam...
Amit reméltél, hogy nem hallasz □ hogy nem hallja meg a gyerek.
Anélkül, hogy megtanulnák, tudják □ tudni fogják.
Annak ellenére tudatában van a hibájának □ hibájával.
Annál nehezebben tudták megbecsülni az életkornak az életkorát.
Annyit láthattak a versenyzők is, mint amennyi mi □ amennyit mi.
Az akusztikai paramétereket vizuálisan megjelenít ö megjelenítjük a képernyőn.
Az egész életmű □ életműben...
Az elérhetősége közismert, és az Intézet weblapán weblapján megtalálható.
Az életkor az szóba kerül került.
Az előzetes múlt áthagyományozá □ áthagyományozódásán alapul.
Az előző futamokban is ugyanennyien kezdtek □ ugyanennyivel kezdtek.

Megakadás

Az 1999-es kiadvány, kiadványból kimaradt.
Az idegenvezetőnél a leggyakrabb hibák ☐ leggyakoribb hibák
Az igékne ☐ az igékkel kapcsolatban legritkábban fordul elő.
Az irodalmi szövegek szerveződésének beszédszerű alakí ☐ alakulása…
Az új szövetség ernyőszervezetet ☐ ernyőszervezet kíván lenni.
Az utolsó mondatai nem jut el a Gertrudisz ☐ utolsó mondataiban nem jut el Gertrudisz ravataláig.
Az utolsó mondatba mondatban megakadt.
Azért hadd tegyek az ☐ tegyem azt hozzá…
Azért mondta, hogy még biztosabbak legyünk a dolgokban ☐ dolgunkban.
Azt hiszem, hogy itt elég változatos az ööö elég változatosak a témák.
Aztán van egy egeres ☐ egy egér…
Aztán, amikor jön az ünnepek ☐ jönnek az ünnepek…
Bevállal, bevállalt, bevállalta.
Csak a 8. helyre tudtak bekerü ☐ 8. helyen tudtak bekerülni a döntőbe.
Cseréljünk vele cserélek vele.
De az alkalmazott nyelvészetes nyelvészetben is jelentős…
De kíváncsi vagy ☐ kíváncsiak vagyunk.
De mondjuk aki ezt a ☐ ennek a háborúnak az elindítását…
Ebbe az emberi vagyis emberiességi csoportba beletartozik…
Egy bizonyos kommunikáció ☐ kommunikációs helyzetben…
Egy kiadós vasárnap ebéd után ☐ kiadós vasárnapi ebéd után történt…
Egy másik módszer alkalmazásából ☐ alkalmazásával…
Egyébire ☐ egyébként nem tudom, hogy túlélték volna-e sértetlenül mindketten.
Egyenesen mennénk a Termékenység tengere ☐ tengeréig.
Elemeiben kívánom majd öntől ☐ önöktől, hogy ismerjék.
Emlékszik a spontán beszéd ☐ emlékeznek a spontán beszéd…
Én azért ott vagyok biológiailag ☐ biológiából.
Engedjék meg, hogy bemutatkozzanak ☐ ö ☐ bemutatkozzam.
Erdélynek fog szerepet ☐ szerepe jutni.
Erőltetett nyugalm ☐ erőltetett nyugalom, méltóság jellemzi.
Értett a fényűzés és a hatalom kifejezésére ☐ kifejezésre juttatásához.
És a sajátaimat ☐ sajátjaimat lehet?
És akkor közöltem, hogy apuval jön, hogy apunak jön ötezer forinttal.
És ebből ebben a tekintetben…
Ez azt is jelenti egyből ☐ egyben…
Ezt nagyon élvezi élvezik mind a ketten.
Fogják maga és ☐ fogja magát és…
Függetlenek attól, hogy spontán, vagy előidézett-e ☐ előidézettek-e a jelenségek.
Gratulálj neki a nevem ☐ nevünkben!
Gyorsabban beszélt, mikor Annána ☐ Annához címezte.
Ha a gyerekekkel van a probléma, akkor ez ☐ erről lehetne beszélni.

Megakadás

Ha a lakosság (...)%-a magyar, az utcanév utcaneveket...
Ha ezeket a kormány jelentős részt részben befogadja, jó esély van...
Három alatt egy kicsit kicsivel...
Hát azt hiszem, ez egy kicsit lekerült a napirendre ☐ illetve a napirendről.
Hiszen itt vannak azok a kollégák, akik ezt ☐ ezzel a kérdéssel foglalkoznak.
Hívjál fel, itthon vagyunk mind a három ☐ hárman, és várunk.
Hogy a szövegben mennyivel rosszul hangzott rosszabbul hangzott volna, ha...
Hogy ez ez ezt találtam ki.
Hogy milyen lenne legyen?
Hogy tudatosítsuk magunkat ☐ magunkban
Hogyha csak kevés kevésbé érzelmi töltésű...
Honnan tetszenek jönni életük első 18 éves ☐ életük első 18 évéből
Huszadrangú férjed van ☐ férje.
Így tehát megértjük azt a tényetet ☐ tényt, ami megosztotta...
Ilyen idősebb embernek ☐ emberrel nem lehet erről beszélni.
Iszonyú kegyetlenségeket hajtott végig, végre a saját népével.
Ki kell térnünk a babonákkal a babonáknak a vizsgálatára.
Kognitív szuggeszcióig szuggeszciókig
Külön személyes ö személy szerint kellene foglalkoznia a gyerekekkel.
Külön titkosszolgálat van a külföldön élő irakokra ☐ ööö irakiakra.
Látszólag funkciona ☐ funkciótlanok.
Magára ismertek. Magukra.
Magyarországnak nincs Magyarország nincs közvetlen veszélyben az iraki háború miatt.
Május tizen ☐ májustól tizenkét százalékkal...
Már a jelenségekbeni ☐ jelenségekbe nem volt vita.
Mára már ez a ezek a szertartások...
Meghallgatjuk, hogy hogyan tanultak meg egy idegen nyelv ☐ vagy tanulták meg egy idegen nyelv kiejtését.
Megismerkedünk azokkal is, akiket ☐ akikről lemaradtunk a bemutatás során.
Megkönnyítem a dolgon ööö dolgod.
Megnyerte Perth-ben a világbajnokságon ☐ világbajnokságot.
Mehetünk kirándulni is, de szerintem maradjunk a moziban ☐ mozinál.
Mert ők fekete munka ☐ fekete munkát akartak vállalni.
Miért kell ezt nekem ennyire odafigyelni erre?
Milyen retorikai eszközökkel ☐ ö ☐ eszközöket használnak?
Milyen zene zenét szeretsz?
Mint látjátok, én kékbe öltöztem, ami a békességnek nyugalomnak nyugalmat kéne jelezni.
Mit kell Garrett modelljá ☐ modelljéről tudni?
Mit mit mit miket beszélnek!
Nem, vándorlik ☐ vándorlik! Vándorol!

Megakadás

Néprajzkutatók szerint a régi hagyományok ma újra megelevenülnek □ megelevenednek a magyar falvakban.
Nyelvre alapozott, azaz nyelvi alapozott.
Olyan pillanat, vagyis hát olyan pillanatok következnek, amelyek...
Ott tíz évig □ tíz évvel mennek vissza az időben.
Összegyűjtöttem, ezért kidobom a jövedelem □ jövedelememet □ a jövedelmemet.
Rendkívül hálásnak □ hálásak azért...
Rendőrség □ rendőri szempontból
Rosszul éreztem velük magunkat □ magamat.
Sikerülni fogsz □ sikerülni fog!
Te azért kicsit különböző vagy ezeket az embereket □ ezektől az emberektől.
Te aztán visszaraktad a táskában □ a táskába a sajtvágódat?
Tehát ezeknek ezekre példa...
Tehát láttá □ látjátok, hogy az volt aa különbség, hogy öö...
Tehát nem csak egyből □ eggyel.
Teljesen igazad □ igaza van.
Természetesen nem gondoljuk vagy gondolom azt, hogy...
Volt egy olyan ceremoni □ ceremoniális hangulata

3. Kontamináció

Megakadás	Szándékolt közlés
A braziloknak durkolt!	drukkolt × szurkolt
A cipője is egy kicsit túlmétere □ méretes	túlméretezett × méteres
A kérdésem ezzel kapcsoló □ ehhez kapcsolható, ezzel kapcsolatos	
A másikat egy barátom csítette.	csinálta × készítette
A megadott útvonalról nem szabad eltérni.	-tól × letérni
A munkakövezes a munkaközösség-vezető	
A repüléstől sokan szoktak aggódni.	repüléstől félnek × a repülés miatt aggódnak
A rövő □ remélem, hogy a jövő héten megkapom.	
A speciális intézetben tizennyolc éves kor után az elhelyezésre kerülő emberek haláluk végéig bent maradhatnak.	halálukig × életük végéig
Abban szereti jól magát.	abban érzi jól magát × szeret lenni
Add ide a buksztárcámat!	bukszámat × pénztárcámat
Addig azért még megborotválkozom magam.	megborotválom magam × megborotválkozom
Addig ficánkozik □ ficánk □ ficánkol	ficánkol × fickándozik
Addig is jó erős □ egészséget kívánunk!	erőt × egészséget

Megakadás	Szándékolt közlés
Ahogy a Nyunyus montaná	mondta volna × mondaná
Akkor most megkérdezem, hogy Horváth Zsuzsa volt az egyik elkéső?	késő × az egyik, aki elkésett
Akkor világosított rá a zenetanárom, hogy…	világosított fel × világított rá
Akkor viszont viselkedjen emberként módon!	emberként × emberi módon
Alkalmasint úgy versengnye □ úgy versenyeznek, hogy…	versengenek × versenyeznek
Állt a hátamon a hideg. (Mondják neki, hogy mit mondott, erre javít): Ja, állt a hátamon a libabőr.	végigfutott a hátamon a hideg × felállt a hátamon a szőr × libabőrös lett a hátam
Aludjál szépeket!	Aludj jól! × Álmodjál szépeket!
Amerikában hatvannyolcas áruház is van □ vagy hatvannyolcas méret az áruházakban.	
Amikor jöttünk ki a papból…	székesegyházból × paptól
Amikor meglátott benne Feri, kitátotta a szemét.	nagyra nyitotta a szemét × kitátotta a száját
Angolra is kell referátumokat készülni.	referátumokat készíteni × referátumokkal készülni
Anyáék lementek a krumpliba?	pincébe krumpliért
Anyagi pénzzavar is nyomasztotta őt.	anyagi gondok × pénzzavar
Anyahordozóhajó…	anyahajó × hordozóhajó
Annyira dinnyis vagy!	dilis × dinnye
Apa mondta, hogy ez a szocialista intonacionálé. (Előtte az intonációról volt szó.)	intonáció × internacionálé
Arra akarom felhívni a hangsúlyt…	felhívni a figyelmet × azt hangsúlyozni
Átjött, hogy nehogy kimaradjon semmiből.	ne maradjon ki semmiből × nehogy kimaradjon valamiből
Az a baj, hogy az egész rendszert olcsítják.	olcsóbbá teszik × drágítják
Az a kopasz, hosszú barna hajú fiú volt nálunk!	az a kopasz fiú, akinek régen hosszú barna haja volt
Az egy irodaházépület.	irodaház × irodaépület
Az ellérendelő ellentétes mellérendelő szóösszetétel...	
Az ilyen és ehhez fajta	ilyen fajta × ehhez hasonló
Az iratokat betűrendben tárolják az iraktárban.	irattárban × raktárban
Az is hozzá játszott még…	hozzájárult × közrejátszott
Az ott van, balul.	baloldalt alul
Az ötvenes években mennyiért adták a tenyért?	tejet × kenyeret
Az új tea finom, olyan cépfrútízű.	citrom- és grépfrútízű

Megakadás	Szándékolt közlés
Az ujjai köré takar engem.	teker × csavar
Azon nem függhet semmi.	azon múlhat × attól függhet
Azt a nagy kanyarat add!	kenyér × kanál
Azt fogjuk csinálni, ha az azis, vazsis □ na szóval az a két kötőszó, ami itt van.	azaz, vagyis
Azt hiszem, valamelyik olimpia okán pityeredtek el a könnyeim.	eredtek el a könnyeim × pityeredtem el
Azt hittem, nem tud h-t ejteni. De tudott hejteni.	
Azt nem kételkedem benne.	azt nem kétlem × nem kételkedem benne
Azt nem tudom, mesélted-e □ meséltem-e.	hallottad-e × meséltem-e
Azt se szabad elfelejtkeznünk, hogy…	arról se szabad elfelejtkeznünk × azt se szabad elfelejtenünk
Bekörmözöm a lábamat.	belakkozom a lábkörmömet
Bevallom, néha döbbenettel szemlélem az érdektelenség teljes hiányát.	teljes érdektelenséget × érdeklődés teljes hiányát
Biztos, hogy vagyok benne száz százalékig, hogy lesz még konfliktusom.	biztos vagyok benne, hogy… × biztos, hogy…
Csak kikóstolom.	kipróbálom × megkóstolom
Csak tök □ pörgetek, tökörök. (A videón.)	tekerek, teker × pörget
De a hülő szülő hülye.	
De annyira okos meg nem tudom, hogy eldöntsem.	De annyira okos meg nem vagyok, hogy el tudjam dönteni.
De édes ez a nyuszi! Hadd simogassam fel!	simogassam meg × vegyem fel
De én a teljesítményre vagyok képes.	ezt tudom teljesíteni × erre vagyok képes
De erről nem tehetsz, hanem én.	nem tehetsz × nem te tehetsz, hanem
De itt ezt az igét jövő módba kell tenni.	kötőmód × jövő idő
De mint idegenvezetőként töröljék ki a szótárukból…	mint idegenvezetők × idegenvezetőként
De sajnos a körülmények néha úgy esnek össze…	esnek egybe × jönnek össze
Debil a gyerek, toti.	tuti × totál
Ebben az összevetésből is Magyarország győztesen került ki.	ebben az összevetésben × ebből az összevetésből
Egész picire összeszájal összezárja a száját.	
Egy cipőben evezünk!	egy cipőben járunk × egy csónakban evezünk
Egy nő énekelt, mégpedig nagyon szép hangjú.	hangja van × hangú
Egy picsi □ egy kicsit nedves.	picit × kicsit

Megakadás	Szándékolt közlés
Egy porsó sört kérek. Korsó.	pohár × korsó
Egyedül rohangált le-alá.	le-föl × fel-alá
Ehhez kapcsolatban...	ehhez kapcsolódva × ezzel kapcsolatban
El kell mennie a bankba fölvegyen a pénzt.	hogy fölvegyen pénzt × fölvenni a pénzt
Elég drágába került!	sokba került × drága
Elindultunk csurom esőben.	az esőben, és csuromvizesek lettünk
Elmegyek a mamához a temetőbe, és kinyugszom.	kimegyek × megnyugszom
Elmegyek fénymásoltatni a kulcsot. Elmegyek fénymásoltatni az irodába, majd a lakatoshoz lemásoltatni a kulcsot.	
Elmentünk vidékre két koncertet játszani.	koncertet adni × játszani
Elviszhet a Miki.	elvisz × elvihet
Én a szövegből felordítottam □ felolvastam és fordítottam.	
Én annyira szeretem az Orsit, hogy el sem tudom feltételezni róla...	el sem tudom képzelni × fel sem tudom tételezni
Én ceruzával csináltam, te meg toll van nálad! Te meg toll vagy nálad!	Te meg tollal csináltad. × Nálad meg toll van.
Én ezt már nem bírom. Kiveszek egy szünet szabit □ kiveszek egy hét szabit a szünet előtt.	
Én inkább tarját rántok. – Én a karjá □ karajt is szeretem rántva.	tarját × karajt
Én köreg □ kövér leszek öregkoromban!	kövér × öreg
Én már az életem javát megettem.	életem javát leéltem × kenyerem javát megettem
Én még ekkora Ferrari-égést nagyon-nagyon rég nem láttam.	még nem láttam × már nagyon-nagyon rég (nem) láttam
Én nem ódzkodom a Tiszanet ellen.	ódzkodom a Tiszanettől × hadakozom a Tiszanet ellen
Én vagyok G(...) Gábornak hívnak.	Én vagyok G(...) Gábor × G(...) Gábornak hívnak
Engem idegesít ez a facak.	faszi × pacák
Ennek a felét már betéve bevágta.	betéve tudta × bevágta
Eredménnyel járult a vizsgálat...	zárult × járt
Érettségi szereznék □ érettségizni szeretnék.	érettségit szeretnék szerezni × érettségizni szeretnék
És a fatikád?	faterod × apukád
És akkor olyan mérges leszek, hogy felforr az agyamban a pumpa!	felforr az agyvizem × felmegy bennem a pumpa

Megakadás	Szándékolt közlés
És akkor sorba kell várniuk.	sorba kell állniuk × várniuk kell
És akkor tele lett a pumpa.	felment a pumpa × tele lett a hócipőm
És én ezt nekem honnan kéne tudni?	én ezt honnan tudjam × ezt nekem honnan kéne tudnom
És ennek cserébe…	ennek fejében × cserében
És ezt majd megtudatom a Bush elnöknek is.	megmondom × tudatom, elnökkel
A: És kilógna 30 centi? Nem kevés az? B nevet, erre A: öööö □ nem sok az? (Egy ágy elhelyezésén tanakodnak.)	kevés a hely × sok a 30 centi
És még kellene egy gólkapus is □ gólkapus? Szóval egy kapus, aki gólt rúg.	
És még sorolhatnám a sort.	folytathatnám a sort × sorolhatnám
Észre se figyeltem.	nem is figyeltem × észre se vettem
Észre se lehet vágni!	Észre se lehet venni, hogy levágattad a hajad!
Ez a gőz □ gazember □ gonosztevő	gazember × gonosztevő
Ez a nap olyan röviden eltelt.	gyorsan eltelt × rövid volt
Ez egy lenciklopédia.	lexikon × enciklopédia
Ez marcipángogyó □ gogyó? Golyó, kakaóba forgatva.	golyó × bogyó
Ez nem rajtam függ.	rajtam múlik × tőlem függ
Ez olyan bizalmatlangerjesztő!	bizalmatlan × bizalomgerjesztő
Ez volt a durzás.	durva húzás
Ezek is közrejátszottak ahhoz, hogy megváltozzon a nyelvhasználat.	közrejátszottak abban × hozzájárultak ahhoz
Ezen a szem □ ebben a szep □ szeptember elején hoztam egyet.	ebben a szemeszterben × szeptemberben
Ezt a házat bombatalálat kapta.	ezt a házat bombatalálat érte × ez a ház bombatalálatot kapott
Ezt az érdekességképpen mondom.	az érdekesség kedvéért × ezt érdekességképpen
Ezt el lehet pakni □ rakolni □ na, rakni.	rakni × pakolni
Ezt észre lehetett látni.	észre lehetett venni × lehetett látni
Ezt helyettesítetted ki?	pótoltad ki × helyettesítetted be
Ezt karikáztam alá.	húztam alá × karikáztam be

Megakadás	Szándékolt közlés
Ezt ma már nehéz lehetne megállapítani.	nehéz lenne × nem lehet
Ezt mindenképpen ki kellene csorbítani, illetve javítani.	kiköszörülni a csorbát × kijavítani
Ezt nem mondom el, de elöljárom, hogy…	elöljáróban elmondom
Ezt veszi szem elé.	tartja szem előtt × veszi figyelembe
Farkasszemet állt velem a kutya.	szemben állt × farkasszemet nézett
Fel fognak kerülni.	fel fognak bukkanni × elő fognak kerülni
Feleséghez megyek.	feleségül megyek × férjhez megyek
Felkérdezte…	felmondta × kikérdezte
Feltöltődött a telefonod, nem bazar?	baj × zavar
Fiatalon elhalt.	elment × meghalt
Gondoljanak csak el!	gondolják el × gondoljanak arra
Gondolkozz bele abba, hogy…	gondolj bele abba × gondolkozz el azon
Gyakorlott beszélő úgy vesz szünetet, hogy azt a magnetofonról nem lehet kimutatni.	vesz levegőt × tart szünetet
Gyanítok valami eltérésre.	gyanítok vmit × gyanakszom vmire
Ha az összeset meggyártanám…	megcsinálnám × legyártanám
Ha ők ezt az irakiságot meg tudják oldani…	iraki válságot
Ha pihensz egy picsit, na, akarom mondani picit vagy kicsit, mindegy.	
Ha rád csapok a kezedre.	rád csapok × rácsapok a kezedre
Ha valakivel egyénesen foglalkozol...	személyesen × egyénileg
Hadd nézzem meg, miket vannak!	miket írtatok × mik vannak
Hagyjál békibe! Ne nyaklass!!!	zaklass × nyaggass
Hagyjál innen!	hagyjál békén × menj innen
Hallom a szívdobogásod a paprócon át is.	paplan × pokróc
Hanem annak tapasztalatása □ annak tapasztalása, hogy…	tapasztalata × tapasztalása
Három kornál teaport…	kanál × Kornél tegye bele
Hát akkor szedd le! – Jèszedem, de még nem volt rá időm.	jó × leszedem
Hát, a dolgozatok nem lettek rosszul!	sikerültek rosszul × lettek rosszak
Hazafelé, ha látom a buszról?	Ha megyek hazafelé, látom a buszról?

Megakadás	Szándékolt közlés
Hazar □ hamar hazajönne.	
Hidd nekem!	hidd el × higgy nekem
Hiszen nem magyanye □ nem magyar anyanyelvű.	
Hogy megvágták a haját! Levágták.	megnyírták × levágták
Holnap elmegyünk turándulni.	kirándulni × túrázni
Honnan szedted ezt a rondat?	ronda rongyot
Hordozzuk a szívügyünkön.	szívügyünk × hordozzuk a szívünkön
Ide figyelj, Verika!	Erika × Veronika
Igen, de üsse kutya.	üsse kő × egye kutya
Így meg felfázik a fehér zoknid!	felfázol × koszos lesz a fehér zoknid
Ilyen kis duci karu, kerü, karjuk van. Na, a kezüket és a karjukat kevertem.	
Jajajá-t mond, mert Nyugántúli.	nyugati × dunántúli
Jé, ilyen ágyuk van a pamáéknak is!	papáék × mamáék
Jelölni kell a hangzonulást.	hangzóhasonulást
Jó straktikával rendelkezik.	stratégia × taktika
Jó, hogy csak feljönnek ide kávézni!	a kávéházba kártyázni
Jobban szeretek velük lenni, mint csontrégészekkel □ csontrészeg régészekkel.	
Jól tanulók vagyok.	jó tanuló vagyok × jól tanulok
Katya □ öö kacsa, kutya.	
Kérek szépen két deci Boci csokit.	két deci őszilét és egy Boci csokit
Kibújt a foga fehérje.	kibújt a szög a zsákból × kimutatta a foga fehérjét
Kifelé áll a szénája.	kifelé áll a rúdja × rosszul áll a szénája
Kifestem a lakkom.	kilakkozom a körmöm × kifestem a körmöm
Kinek van dauerolt haja, a Breká □ Brekinek?	Breki × Béka
Kirázott a libabőr.	kirázott a hideg × libabőrös lettem
Kivette a száját.	a szájából a kezét
Komolyan viccelsz?	komolyan mondod × viccelsz
Korog az orrom.	folyik az orrom × korog a gyomrom
Kozmás…	kozmetikus × fodrász
Kristálytizű tiszta víz volt a kanadai tóban.	kristálytiszta × jóízű

Megakadás	Szándékolt közlés
Különben is meg vagyok háborodva.	meg vagyok sértődve × fel vagyok háborodva
Láttál már valaki ilyet?	Láttál már ilyet? × Látott már valaki ilyet?
Lefekszem hajnalban.	korán lefekszem × felkelek hajnalban
Lepaktumoztak ezekkel az emberekkel.	paktumot kötöttek × lepaktáltak
Letelepelési engedély…	letelepedési × letelepülési
Majd később feltelefonálom öö felhívom.	felhívom × telefonálok neki
Majd veszek olyan bollancsirtót.	bolha × kullancs
Már mindet lenyegeltem.	lenyeltem × lelegeltem
Más érvet nem tud fölmondani ellene.	mondani × fölhozni
Még azt is tudni kell, hogy Riskának hívták a tejet, amit beleöntöttek.	Riskának hívták a tehenet, aki a tejet adta, amit…
Meg ne mocorogj!	Meg ne moccanj! × Ne mocorogj!
Megakadt rajta a figyelmem.	megakadt rajta a szemem × felkeltette a figyelmem
Megállapítja, hogy Homériusz □ vagy Homérosz és Vergiliu[s] műve.	
Megint az a kérzés □ kérésem, hogy…	érzésem × kérésem
Megint fájdul a fejem.	fáj × megfájdul
Megkapják, ami a törvény szerint megjár...	megilleti őket × jár nekik
Megkutyáztatod, na, megsimogatod a kutyát?	
Megvan Önöknek az Alice és a csodalámpa című könyv?	Alice Csodaországban × Aladdin és a csodalámpa
Megvitatjuk ebben az alkalommal.	ebben a körben × ez alkalommal
Megzuhanyoztál?	lezuhanyoztál × megfürödtél
Megyek a lifttel gyalog.	Inkább gyalog megyek, nem lifttel.
Mert nem tudom, mi van a karácsteremmel.	kari tanácsterem
Mi a kérdeztünk?	Mi a kérdés? × Mit kérdeztünk?
Mi csak csodálni, tisztelni, alkalmazkodni tudjuk őt □ ö alkalmazkodni tudunk hozzá.	Mi csak csodálni, tisztelni tudjuk őt, alkalmazkodni tudunk hozzá.
Míg ugye a basz □ magyar beszélő érthetően beszélt…	magyar × beszélő
Milyen gyorsulásról szeretnénk tájékozódást szerezni?	tájékozódni × információt szerezni
Minden férfi szereti a söcit.	sört × focit

Megakadás	Szándékolt közlés
Minden rendben mentek a dolgok.	Minden rendben × rendben mentek a dolgok
Minden véleményüket, érdeklődésükre szívesen fogadjuk, válaszolunk.	Minden véleményüket szívesen fogadjuk, érdeklődésükre szívesen válaszolunk.
Mindig fördök □ hordok fölösleges cuccokat.	hordok × fölösleges
Mit szól a legújabb fejlesztési tervekről?	mit szól a tervekhez × mi a véleménye a tervekről
Mit van?	Mi van? × Mit nézel?
Mius?	Mizújs? × Mi újság?
– Mondd azt, hogy lemész a boltba kenyérért, vagy leviszed a szemetet! – Jó, akkor majd azt mondom, hogy lemegyek a boltba szemétért.	lemegyek a boltba kenyérért × leviszem a szemetet
Moszap...	moszat × iszap
Muszájnom kell...	muszáj mennem × mennem kell
Na, herbusz!	helló × szervusz
Na, kinyitom rád a hideget.	kinyitom az ablakot × rád engedem a hideget
Nagyon belegebelyedtem.	belegabalyodtam × belegebedtem
Nagyon elszaladt alattad a lóláb.	Elszaladt veled a ló × kilóg alólad a lóláb.
Nagyon köszönöm szépen.	nagyon köszönöm × köszönöm szépen
Nagyon rám szorul, hogy segítsen.	rászorulok × rám fér
Nagyon ráz a hideg, te vérszípó.	vérszívó × vérszopó
Nagyon zsúfolt vagyok.	zsúfolt a programom × elfoglalt vagyok
Ne húzz ki a sodromból!	kihoz a sodrából × kihúzza a gyufát
Ne kergessünk légvárakat!	Ne építsünk légvárakat × ne kergessünk illúziókat.
Ne lépj bele a tocsolyába!	tócsába × pocsolyába
Ne öltözzetek le □ öö □ át!	vetkőzzetek le × öltözzetek át
Négyszemügy...	négyszemközt × magánügy
Nehezemre látszik...	nehezemre esik × nehéznek látszik
Nekem nagyon kedvencem a Kusturica-filmek.	nagy kedvenceim × nagyon tetszenek
Neki most már felelősség van rajta.	neki felelőssége van × felelősség van rajta
Nem a társadalmi legjólét fokán...	jólét legmagasabb fokán

Megakadás	Szándékolt közlés
Nem a ti számozásotokat követtem, hanem ennek a silabuszét.	ennek a sillabusznak a... × ezét a silabuszét
Nem éri meg a pénzét.	nem éri meg az árát × nem ér meg annyi pénzt
Nem fogok enni kést hozzá.	nem eszem késsel × nem fogok kést használni hozzá
Nem fordítanak türel □ figyelmet arra, hogy...	nem elég türelmesek × nem fordítanak figyelmet
Nem illik valakit bámészkodni...	bámészkodni × valakit bámulni
Nem kell mindig az orromra kenni!	rám kenni × az orrom alá dörgölni
Nem láttam észre.	vettem észre × láttam
Nem láttátok egy tollat?	nem láttatok egy tollat × nem láttátok a tollamat
Nem sült le a kép az arcáról.	lesül a képe × lesül a bőr az arcáról
Nem tudok nyitott szejjel orrot fújni.	szemmel × szájjal
Nincs is olyan hideg annyira!	olyan hideg × annyira hideg
Nyelvbutatásokat □ nyelvbotlásokat kutató csoportot...	
Nyilván ezt az ember már megtapasztalta mindenki.	az ember megtapasztalta × mindenki megtapasztalta
Nyisd ki a nyelvedet!	nyújts ki a nyelvedet × nyisd ki a szádat
Olyan nyelvváltozatok maradtak meg, aminek híre-nyoma volt.	híre-hamva × nyoma sem
Olyan szinten nem lojális irántukba...	irántuk × irányukban
Ott mindig nagy a jövés-forgás □ jövés-menés, sürgés-forgás.	
Ő viszont ebben élt fel.	élt × nőtt fel
Öld ki magadból az agresszió csírmagját!	csíráját × írmagját
Ördöggel praktáló	paktáló × praktika
Össze van bontva a haja □ ö □ ki van fogva a haja.	ki van bontva × nincs összefogva
Összesajtogatom...	Összehajtogatom a sajtpapírt.
Ötven ember halott van.	ötven ember halott × ötven halott van
Ötven percen múlva megtalálták a kislányt.	percen belül × perc múlva
Palóc gyűjtéseket kezdett el folytatni.	kezdett el × folytatott
Pillanatokba alatt fölpattan.	pillanatokba telik × pillanatok alatt
Rajta feszültség jelentkezik meg.	jelentkezik × jelenik meg

Megakadás	Szándékolt közlés
Rajtad kivéve…	rajtad kívül × téged kivéve
Ránehezedik a vállamra, szóval nyomja a vállamat, rám nehezedik.	
Remélem, ilyenre nem lesz sor.	nem kerül sor × nem lesz példa
Sikerült elérnie, hogy ilyen ne történjén meg.	történjék × történjen
Skoboz…	skatulya × doboz
Sose azzal érdeklődsz…	azzal foglalkozol × az iránt érdeklődsz
Suttológni nem szabad.	sugdolózni × suttogni
Szíve jogában áll.	szíve joga × jogában áll
Szolgáltam némi érdelé □ érdekes adalékkal?	
Találkozzunk a Blaccs-ben!	Blaha Lujza téri Smatch
Találtam neked egy szóbotlást.	nyelvbotlást egy szóban
Tanulmányaidat ne fejezd be, és utána modellkedhetsz.	ne hagyd abba × fejezd be
Tecsoda?	Micsoda? Te?
Tejért kellene bevenned a közértbe.	tejet kellene venned × tejért kellene bemenned
Teljes részvétlenség nélkül	részvét nélkül × részvétlenséggel
Tied lesz a maníliás!	másik vaníliás
Tizennyolc óra húsz perckor kézilabdarúgó □ kézilabda-mérkőzést láthatunk.	kézilabda × labdarúgó
Tolsztojevszkij…	Tolsztoj × Dosztojevszkij
Triplos. (Kommentátor kosárlabdameccsen.)	tripla × három pontos
Tuti vagyok benne!	tuti × biztos vagyok benne
Úgysem veszünk most padlettát □ parkettát.	padlót × parkettát
Utálom a barákokat.	bogarakat × rovarokat
Van egy érdekes töri, na persze, töri, értitek: történet meg sztori.	
Van Esterházy-torta és bécsi perec, azt hiszem, én veszek egy Esterházy-perecet.	
Vannak benne ábrázatok.	ábrák × táblázatok
Vasi □ vagy segítenek, vagy nem.	vagy × segítenek
Vedd már fel észbe!	fogd már fel × vedd észre
Vegyék figyelembe, hogy van, aki fél éve tanul magyarul, van, aki hosszabb éve.	hosszabb ideje × több éve
Vettem sok balancsot!	banánt és narancsot
Vidd innen azt a kullatot!	kutyát × állatot
Vigyázz oda magadra!	figyelj oda × vigyázz
Viszont nem ettem meg a lektá □ a lekváros buktát.	

Megakadás	Szándékolt közlés
Volt benne két annyira jó tűzdobáló □ késdobáló jelenet.	tűznyelő × késdobáló
Volt egy pávafollú □ pávafarkú galambjuk.	pávafarkú × pávatollú
Wesselényi Máriának.	Wesselényinek × Széchi Máriának

4. Téves szótalálás

Megakadás	Szándékolt közlés
A barátnőm anyósa tök hülye □ ja nem, az anyja!	
A beszédben nem lehet ritmust tartani □ ö találni.	
A beszélő pedig talán érezte magát egy informális □ pontosabban formális helyzetben, és ezt tapasztalhattuk.	
A bizalmukba férkőzik, öö fogadják őket.	
A botrány kiborulása után.	kitörése
A bűvösség □ bűbájosság jelenlétére hivatkozott különböző művekből.	
A cselekmény, illetve a cselekvés megváltozásán keresztül…	
A délután kettős közepén…	kellős
A diákok legfeljebb egy, de maximum két évig vannak egy osztályban.	legalább
A dolgozatot szövegszemezővel készítették.	szövegszerkesztővel
A fegyelem ö □ figyelem ébren tartásával…	
A felesége Maria Sklodowska, más néven Pierre Curie.	Marie Curie
A felső szárnyak magassága…	szárak
A feltételek nem egyenletesek.	egyenlők
A feltételezett nyelvi alakok öö adatok…	
A Fidesz az ügyvédi kamerák tagjait is átvilágítja.	kamarák
A filmekben lehet hallani, hallani!! Látni.	
A finnugor nyelveknek nincs az alapnyelvig vizsgavezet □ visszavezethető közös középfokjele.	
A fiú elvégzi □ elvérzik.	
A folyadék térfogata is emelkedik.	nő
A freskókat a (…) században kezdték el építeni.	készíteni
A gazdaság sodrájában vagyunk.	sodrásában
A gépsonka az átnedvesí □ átvizesíti a zsemlét.	
A gida az a kisfecske.	kiskecske
A G-O-H kiegészítő műsor, műszer…	
A gólyák költekező madarak.	költöző

Megakadás	Szándékolt közlés
A gyógyszertér, na, gyógyszerész az nem eladó.	
A gyógyturizmust elsősorban az idősek veszik figyelembe. □ Mit figyelembe? Igénybe.	
A hallgatók most biztosan azt szeretnék, de mi most nem ezzel fogunk fogalmazni.	foglalkozni
A harmadik felvonás fokozat □ fokozása.	
A helyzet a rendszámváltás után változott meg.	rendszerváltás
A Hohes C-det beveszed!	Aspirin C-det
A hölgy is megadta a derekát és azóta is boldogan éltek. □ Beadta a derekát.	
A ionicus a minore már Csokonai Tartózkodó kényelem című versében is megjelent.	kérelem
A káposztából legyen csíramálé □ öö □ csalamádé.	
A Kati meg az Ági között feszület van.	feszültség
A kavicsokat vedd ki. Ja, a kagylókat.	
A kérdés megadódott!	adott
A két fél nem ugyanannak az olasz csapatnak diktál □ vagyis drukkol.	
A két igazgatóhelyettes próbálja meg korrigálni a munkáját.	koordinálni
A két Renaultos jött ki a második körre.	kerékcserére
A kétszáz gyors döntője tehát holnap lesz. □ Holnap lesz?! Nem, tegnap volt.	
A kettesen Joris Keizel Német □ ööö Hollandiából.	
A kezünkön a nagymuta…	mutatóujj
A kiegészítő megjelenések □ megjelölések…	
A kína □ a kínai?! A görög Niangkuara…	
A konkrétumra valami □ való várakozásként jelenik meg.	
A korhiedelem □ közhiedelem szerint…	
A következő órán megírom a levelet, nem lesz ám tesónk.	tanárunk
A közélettől számított 60 napon belül.	közzétételtől
A legegyszerűbb elektromos gáztűzhelyen megfőzni a levest.	elektromos tűzhelyen
A legutóbbi szociológiai felmérés szerint háromezer-kétszáz □ harminkétezer cigány nemzetiségű él Magyarországon.	
A lónak is négy nyelve van, mégis megbotlik.	lába
A magyar egy tömény nyelv.	tömör

Megakadás	Szándékolt közlés
A magyar korábbi □ korabeli hagyományokhoz kapcsolódik.	
A magyar légitársaság mostantól rugalmasan reagál majd az utasok □ utazások iránti keresletre.	
A másik úr beszédével nem kívánok fogalmazni □ foglalkozni.	
A második részben a békétlenek összegyűlés □ gyűlésén vesz részt.	
A megnyitó ünnepség hivatalos pillanatai ezzel véget értek.	A záró ünnepség…
A mélyhűtőben vannak poharak □ vagyis paprikák.	
A mentális lexikonban való keresés az mindenkinek ugyanilyen problémát jelez □ vagy jelent.	
A Mézesmackó térnél…	Mézeskalács
A múltat kis ú-val írta a Bandi!	rövid
A munkáltatónál ugyanis az elhunyt éjszaka…	elmúlt
A nappalin meg a költségtérítésesen is ugyanannyi volt most a korhatár. □ Korhatár?! Ponthatár.	
A narratív normatív kritikát tekintette…	
A nem tudásom nagy □ széles tárháza…	
A neurológiai programozásról van épp szó.	neurális
A nevéhez fűződik az Aranybulla kiadatása.	kiadása
A női egypár után a hölgyek kettese □ kétpárevezős versenye következik.	
A nyelvtanulóknak elég során □ elég korán…	
A nyílt szereprendszer arra készteti az edényt □ egyént…	
A pályájába fog kezdődni □ ö □ kerülni.	
A pályaválasztó pápaválasztó…	
A parlagfűtől energiát öö allergiát lehet kapni.	
A pesszimista [ɛʃɛmɛʃ]-írók és -hallgatók □ öö □ olvasók…	
A pilóta elvesztette unalmát uralmát a gép fölött.	
A pitbull hány [je:]?	[ɛl]
A postahelyeket irányítási számmal látják el.	irányítószámmal
A probléma egyébként a szemináriumi dolgozat leírásával □ vagy leadásával van.	
A programot nyilvánosságra kell hagyni.	hozni
A rádióban láttam egy jó reklámot.	hallottam
A Renault ifjú regénysége…	reménysége

Megakadás	Szándékolt közlés
A rendőr igazoltatására és a gépkocsi teljes körű átvilágí ☐ átvizsgálására 30 perc elfogadható.	
A rendőrök a repülőtér várójában ellenőrizhetik az autókat. Ellenőrizhetik az utasokat.	
A rendőrség arról számolt be, hogy az egyik személyt csecsen ☐ Csepelen, a másikat a Pest megyei Szigetszentmiklóson fogták el.	
A rettenetes pártállam idején volt Szűrös Mátyás a kórházban ☐ kormányban.	
A rezsót ki kell venni a hűtőből!	a szekrényből
A ritmusérzésed nem a régi!	ritmusérzéked
A romantikus teória szerint átfogható egy ☐ átfordítható egy realista paradigmába is.	
A ruszinban és az ukránban van hasonló nyelv.	hang
A segítségre szólók ☐ szorulók között...	
A sivatagban éjszakára lefagy a levegő.	lehűl
A sütőben van a kaja. Sütőben! Hűtőben.	
A szimbólum Goethénél és másoknál találkozó ☐ található elmélete szerint...	
A tanári asztalon van a padom!	a táskám
A tartósan betét – bocsánat – tartósan beteg.	
A tavalyi egészségügyi hatóságok...	tajvani
A teavizedet apa kikapcsolta.	elzárta
A teljes látásért ☐ összkép érdekében tegyük hozzá...	
A Termékenység ☐ a Ptolemaiosz öö kráterhez úgy mész el...	
A természet és a nyelv analógiával fejtse ki ☐ fejezze ki magát.	
A tervezett sávszélesítés a lakók életkörülményeit nem csökkentené.	rontaná
A Tibi lelkibeszédet, vagyis hegyibeszédet mondott.	
A tisztaság hagy maga után kivetnivalót.	kívánnivalót
A tömeg lassan, pontosabban a tér lassan megtelik.	
A tömeggyilkosságok nem épül ☐ évülnek el.	
A tulipán élettanát élettartamát tekintve...	
A tüdőgyulladásnak, azt mondják, hogy mindenféle szövevénye. ☐ Mi? Szövődménye lehet.	
A vállalat tönkremenetelését eredményezte.	tönkremenetelét
A város boltjaiban hamisított ezerforintosokra buktak.	bukkantak

Megakadás	Szándékolt közlés
A veszettség lappangási ideje az embereknél feléri az egy évet.	eléri
A vesszők nem fognak minket eligazodni semmiféle mondatszerkezetben.	eligazítani
A vezető nyolc hónapon túl gyógyuló sérüléseket szenvedett.	nyolc napon túl gyógyuló
A vizsgálatok eredménye ezt be öö igazolni is öö mutatta.	igazolta
A vizsgált jelenség □ jelentéssel kapcsolatban…	
A zöld hüvelyű bab maradék volt, de a [ʃpa:r] babot most bontottam fel.	sárga babot
A zsilip bontása folyamatosan van.	folyamatban
Á, csak vigyorogtam!	Á, csak vicceltem!
A: Kinyitottad a fürdőszobaablakot? B: Miért nyitottam volna ki? A: Hogy kimenjen a szag. B: A fürdőszobaablakot? A: A vécéablakot!	
– A3-as az írólap. – Nem, A5-ös. – Jaj, fordítva mondtam, A5-öst akartam.	
Abból baj nem lesz, ha a Maki beköltözik □ felöltözik.	
Ahogy a beszélő □ ööö az ember idősödik.	
Ahogy elkészültem □ előkészültem… (A felszólalásra.)	
Ajtósi egy, ez a négy □ nagy fal.	a Nagy Fal étterem
Akadémikus étteremben… (Főzőműsor után a következő műsor konferálásánál.)	értelemben
Akár még el is hihető, hogy nem Fejtő adta ezt a cikket.	címet
Aki az ő segítségére szolgált.	volt
Aki megpróbálta Erdélyben megvetni a vállát □ lábát, bocsánat.	
Akinek nyolcvanéves születésnapjára…	nyolcvanadik
Akkor bevonom a társaságba.	társalgásba
Akkor elköszönök köszönöm □ ööö önöktől, na már össze-vissza beszélek itt a végén.	
Akkor gyakorlatilag elvégzi □ elvérzik.	
Akkor használták euforisztikus okból.	eufémisztikus
Akkor itt testvérházasság folyik fenn.	forog fenn
Akkor könyvjegyző □ jelző	
Akkor közeledünk egy kicsit.	közlekedünk
Akkor majd gyertek?	jöttök
Akkor megyünk a szaunába? Uszodába.	

Megakadás	Szándékolt közlés
Akkor miért disznót termelsz □ ö □ vagy hogy mondják?	tenyésztesz
Akkor most ejtsünk vizet a tűzre!	öntsünk
Akkor most hagyjuk végre a feladatot.	hajtsuk
Akkor Peti talpára állt.	sarkára
Akkora tüntetés volt a Tilos Rádió előtt! Több ezer forint □ több ezren tüntettek.	
Aligha viszony □ aligha vitatható azonban, hogy…	
Amerre aztán □ amelyre aztán ráépülnek.	
Amíg csúnya volt, olyan szép volt!	Amíg csúnya volt, olyan rendes volt.
Amíg néznek □ amíg írnak, addig beszélhetek	
Amikor erre legkevésbé nincs □ sincs szükség.	
Amikor kialakul egy új réteg, meglehetősen zagyva képet mutat.	zavaros
Amikor Toldy □ öö □ akkor Toldy…	
Amint egy százö tizenötezer amputált lábú beteg…	
Amit kiköp a jég öö a gép, azt lehet a pohárba tenni.	
Angol nyelven csinál □ angol nyelven végezték el.	
Annak a nőnek ekkora csukája van!	csülke
Anya, eszem most tojást, nem □ ö □ almát.	
Annyi pénzt fizetek a kőművesnek, hogy azért akár tisztességesen is bepakolhatja a falakat.	bevakolhatja
Annyira jó így szárazra sütni a hajat!	halat
Annyit még meg kell kér □ meg kell tennem, hogy megemlékezzünk…	
Anyu, azt akarom gondolni vagy öö mondani…	
Anyuka elvégez négy emeletet, egyetemet…	
Arájukkal arra csináltak □ arra jártak…	
Arisztotelésztől származik a kommunikáció archetipiku archetípusa.	
Arra vártok, hogy a sült galamb az öletekbe repüljön?	szátokba
Átmegyek a te szobád □ a te asztalodhoz.	
Átment panoráma rádióba □ Pannon Rádióba.	
Attól izgultam, vagyis attól féltem, hogy…	
Az a kapufa bement volna.	labda
Az adatkörzőknek adatközlőknek…	

Megakadás	Szándékolt közlés
Az adatok kétérték □ kétértelműek.	
Az afáziások antikvárium, antikvárium! Akvárium-tesztjét…	
Az Áginak meg kár □ a Klárinak meg kár erről beszélni.	
Az alanyban nincs névszói állítmány. Mit mondtam? Az angolban nincs.	
Az alapos rendőri kreszkérdések hatására, elnézést, keresztkérdések hatására a férfi elismerte…	
Az államfő az utóbbi évben □ időben…	
Az arabok és a fanatizmusok az egész világon el vannak terjedve.	fanatikusok
Az árkád alatt □ nem, izé, mi az? Az állvány alatt.	
Az Áron Amerikában lesz a tévében.	Ábel
Az autópálya több szakaszán is folyhat a munkák.	folynak
Az egészet gésákra küldenéd □ öö költenéd.	
Az Egis Gyógyszertárba…	gyógyszergyárba
Az egyetemi oktatásban is ez esik a legnagyobb súllyal.	ez a leghangsúlyosabb
Az egyik ujján meg tudná számolni, hogy mit vett neki.	egyik kezén
Az eléggé egyfor □ egyszerű egyértelmű.	egyértelmű
Az első a a azt nézném meg…	Először azt nézném meg…
Az elveszett frigyláda fojtogatói.	fosztogatói
Az embert nagyon sokszor becsapja a szüne □ a füle.	
Az építési területen a közművelődést, ö □ közművesítést követő két éven belül fel kell építeni…	
Az eredményeket megkövették □ megkövetelték.	
Az esztétika szaron sokat kell olvasni.	szakon
Az európai rendület □ rendelet…	
Az év elején még úgy tűnt, hogy Michael Schumachert senki nem fogja megállapítani □ megállítani.	
Az igazgató úr üzemi tárgyaláson van.	üzleti
Az igazi megdobbanás □ megdöbbenés pedig akkor éri…	
Az igazságügyi műszaki szakértőt nem tudom jól lefordítani, az egészségügyi orvos-szakértőt, azt igen.	igazságügyi orvos-szakértő
Az innovációs szankcióban vettem részt.	szekcióban

Megakadás	Szándékolt közlés
Az interaktív kapcsolat fogja meghatározni az eredményünk eredményét.	eredményességünket
Az lett volna jó, ha legalább kettőből meg tudod csinálni.	legfeljebb
Az még bekerített levegőt □ legelőt is jelent.	
Az ok – mint ahogy ön is tudja – tizenöt éve megszült □ megszünt.	
Az okos és a buta gyerek…	egerek
Az ólomkatona itt fekszik érintetlen □ élettelenül.	
Az olyan 500 ms között ö körül van.	
Az ötletek kielégíthetetlen tárháza nyílik.	kimeríthetetlen
Az új lemezünk óta tőzsgyökeresen megváltozott az életünk.	gyökeresen
Az unió gazdagságának helyzetéről értekeztek.	gazdaságának
Az vezényelte őket, hogy nekik biztosítva legyen…	vezérelte
Azáltal, hogy fel tudja el tudja rejteni…	
Azért nem gondoltam □ vagy nem tudtam, hogy mit akarsz.	
Azonkívül hangrendi hangzásbeli különbség is van.	
Azt a CD-t is le lehet fénymásolni.	másolni
Azt a darabot én is meg akarom játszani □ vagyis nézni.	
Azt a következtetést fogom levinni □ levonni, hogy…	
Azt a nőt kihajthatjuk.	kihagyhatjuk
Azt a szót, hogy molylepte porlepte egybe kell írni.	
Azt azért nem használhatom □ nem helyettesíthetem.	
Azt gondolod, hogy a fogyasztói társadalom és a saját anatómiája vagy autonómiája között kapcsolat van?	
Azt hiszem, ez viszonylag lassú.	ritka
Azt hittem, hogy nagyobb egy fogainas □ szobainas. (Fogkrémreklám ment közben a tévében.)	
Azt hittem, rossz helyen állok ülök.	
Azt látják, hogy egyre nehezebb a megélhetési lehetőség…	kevesebb
Azt mondod, hogy ő elmozdul ez merrefelé?	erre/errefelé
Azt mondta neki a pszichológus □ öö □ asztrológus…	

Megakadás	Szándékolt közlés
Azt mondtam, hogy a Ptolemaiosz-kráter és a Derültsé □ ö és a Mendel-kráter...	
Azt nem említik a japán □ elnézést, az amerikai sajtó képviselői.	
Azt nem látják vissza soha!	viszont
Azt vágta a nyakunkhoz □ a fejünkhöz...	
Aztán jó sok legyen a húsvéti csizmában, ja kosárban!	
Baltával lépünk először.	bal lábbal
Bármikor kiadhatják a rúdját.	útját
Bármilyen fonolo öö morfológiai osztályozása lehet.	
Becsuktad az autót öö ajtót?	
Befelezték.	megfelezték
Begyanúsították	meggyanúsították
Bemegyünk az iskolába, és letapsolom a tablót!	lefényképezem a tablót
Benne van az orrában a szája könyékig.	keze
Bent középen orosz □ olasz szabálytalanság.	
Beszéljünk a májusban ünneplő szentekről!	ünnepelt
Betaktikázza magát a legjobb tízbe □ tizenhatba.	
Betűhöz se jutok.	szóhoz
Bizonyos jelenségek kezdenek széles körben elátszani, főleg a fiatalok körében.	elterjedni
Blendamed hét complete verbal □ öö mi az? Herbal!	
Bocs, Tekla öö Csilla!	
Bőrben holt.	volt
Button volt és után □ előtte.	
Büdös a lábasod.	lábad
Csak akkor megy éppen végre...	végbe
Csak egyet melegre bevágok a hűtőbe.	melegedni a mikróba
Csak egy-két percet várjál, amíg a hőmérő kimegy.	lemegy (a hőmérő higanyszála)
Csak hetekkel később került konténerbe karanténba.	
Csak sokkal gyakoribb. Ritkább.	
Csaknem elvesztettem a kocsi orrát, mert a McLaren már idővel □ egy ideje ott volt.	
Csalja a felelősség öö feleségét.	
Csilla, van ceruzád, ugye? – Igen, a kezem i □ keeezem? Nevem is rá van írva.	
Csináljunk krumplit meg rizst, izé virslit.	

Megakadás	Szándékolt közlés
Csinálok neked bundáskenyeret. – Bundásat? – Pirítóst akartam mondani.	
Csöng a leveled. (Éppen levelet olvasott.)	telefonod
David Coulthard a tizenegyedik, Gyu □ tizedik helyen, Gyulai Balázs kollégám a vonalban.	
De a kulcsot azért bezártad, nem?	az ajtót (a kulccsal)
De ennyire amatőr dolgon □ módon hogy lehet puskázni?	
De ez nem aranyköpés, ez csak nyelvcsetlés.	nyelvbotlás
De ez zárójelbe tett kifejezés vagy megjegyzés volt csupán.	
De magyar nyelve nevet nem lehet így rekonstruálni.	
De már minket □ nekünk is mondták.	
De ott csak válaszolgatok a tanár képzésére □ képzésére?! Kérdésére.	
De szépek ezek a papu □ pipacsok!	
Délutáni időtartás □ időtöltés.	
Diagnosztikál diagnosztizáltak	
Direkt tanulták az ilyen hárítási mechanizmusokat.	tanítják
Dobd ki öö vidd ki a mosogatóba!	
Drakulálok □ gratulálok a helyesírási verseny résztvevőinek!	
E motívumok komplexusa □ komplexuma…	
Ebben a NATO-s feladatban gondolkodom.	uniós
Ebben az önkéntes csoportosításban □ önkényes csoportosításban…	
Ebben persze rengeteg áramlat van.	árnyalat
Ebből az arra lehet következtetni…	
Ebből is látszik, hogy a fafejűek □ a fafúvósok a családon belül maradnak.	
Ebből szakadt például □ fakadt például egy több évtizedig tartó vita.	
Egész délután tanultam, most pedig azért olvastam ide… (Levélolvasás közben.)	azért jöttem ide
Egész tisztességes sebességre is fel tud melegedni.	gyorsulni
Egészséges betegeken ez egészen másképpen néz ki.	embereken
Égő piám is elaludott…	pipám
Egri bikavér és villányi camembert…	cabernet
Egy idáig nem jön többet.	ideig

Megakadás	Szándékolt közlés
Egy ilyen hatalmas csomagot fog hazaviselni □ hazacipelni.	
Egy két zuhanytálcás mosogatót teszünk be.	kétmedencés
Egy megjegyzés csak így fél füllel…	mellesleg
Egy nagyon szép hosszú kabát kucsmával □ ö csuklyával.	
Egy pasi sem érdemli meg, hogy öngyilkos legyél nélküle □ nélküle?! Miatta.	
Egyelőre itt áll a helyzet.	így
Egyenlő! (Matekozás közben tüsszentésre.)	Egészségedre!
Egyet-kettőt még biztos el lehet jegyezni öö szórni.	
Egyfajta nyers a stílusod.	egy kissé
Egy-két példát felemlítenék.	megemlítenék
Egymás mellé szedték az ellentmondó címeket □ ö □ cikkeket.	
Egyre finomabbak a mozgá □ finomodnak a mozgások.	
Együtt kell gyakorlatilag eljutnotok oda □ a megtalált öö □ illetve □ a □ térkép segítségével.	
Együtt mozog a csapda □ ö □ a csapat.	
Éhen nem halunk. Öö szomjan!	
Ehetek tejet?	ihatok
El kell, hogy menjek a videokazettá ööö felvevőért.	
El kéne döntenünk, hogy milyen Európai Uniót akarunk, és hogy abban milyen szerepet látszunk.	játszunk
Elbődüli magát.	elbőgi magát
Életében azt mondta leggyorsabban ööö leggyakrabban.	
Elfelejtettem a szobában felhúzni az ablakot □ öö □ a redőnyt.	
Elfelejtettem elmenni a szótárba.	szótárért (a könyvtárba)
Elit alakulatok végzik védik Bagdadot.	
Elkezd belekezd egy titokzatos utazásba is.	
Ellenérzéseket keres vagy ö ellenérzéseket kelt.	
Elméleti megállapodásokat tartalmazó dolgozatok…	megállapításokat
Elmentetek Rózsival? – Kivel? – Öö □ Zsófival?	
Elnézést kívánok!	kérek

Megakadás	Szándékolt közlés
Előbb lép ki a Majka kutya ☐ Majka papa ☐ Lajka kutya az űrbe.	Lajka kutya
Előbb megnézem a zamatossági idejét.	szavatossági
Előírás ööö elírás van a programban.	
Először, mikor ideért ☐ ideültem a géphez…	
Eltűrte a fülét.	a haját (a füle mögé)
Elviszed az étvágyamat!	elveszed
Emlékszem, mikor egy csomó bombahíradó ☐ bombariadó…	
Én azokat szoktam próba ☐ produkálni…	
– Én biztos nem nyitom a kulcsot. – A kulcsot? – Ja! Ajtót akartam mondani.	
Én csak egy hangot ☐ egy gombot ütök be.	
Én 36 osztályos gimibe jártam. (36 fős volt az osztály.)	fős osztályba
Én ma annyira szeretnék neked újat tanulni ☐ ö ☐ tanítani.	
Én már alternatívákat kívántam. ☐ Kívántam! Kínáltam!	
Én mindig a fejemmel együtt ☐ vagy az arcommal együtt szoktam megmosni a hajamat.	
Én mindig arra vágyom ☐ ö ☐ várok…	
Én mindig szerettem volna egy olyan járvány ☐ jelvényt.	
Én nem olvastam A kőszegi ember fiait.	kőszívű
Én nyíltan ki merem állítani, hogy nincs igaza. ☐ Jelenteni.	
Engem is hárított egy pityut.	picit
Ennek a sajtónak közölhető öö köszönhető…	
Ennyire obszcén ☐ profán példákat lehetne hozni. Ez nem volt obszcén, de amire gondoltam, az az volt.	
Érdemes egy futó pillantást venni ☐ vetni…	
Erős fenntartásaink vannak az információ hitelességét adódóan.	illetően
Erőt nem tudok munkának fedezni.	nevezni
Erőteljes megakadályozások ☐ megakadások…	
Erre holnap kerül ☐ vagy derül fény.	
Erre is hoz egy monda ☐ egy példát a szöveg.	
Erre kicsit felkapom a figyelmem ☐ a fejem.	
Erre mehet a vállfa vagyis a kabát.	
Erre szeretnék kérdést kapni!	választ

Megakadás	Szándékolt közlés
Erről a Pályám Fogságom naplójában is ír. (A Pályám emlékezetével versengett a cím.)	
Erről legendák folynak.	szólnak
Érzed? Érted?	
És a szépségkirálynő-vásárlásra □ ö □ választásra még le se mentünk.	
És ezzel be fogjuk felezni az órát.	fejezni
És ha csak Debrecenben □ decemberben lesz jegy?	
És jött a nullanullaötös □ öö □ hetes ügynök.	
És most elosztom a nevelővel.	nevezővel
És most figyeljenek rám! Nagyon sok édességet fogok mondani.	érdekességet
És vette át a tolmácsképző vezetőjét.	vezetését
Esetleg Jason Lezak behozza-e az oroszokat a második helyre.	amerikaiakat
Eső után vízözön, vagy hogy van az a közmondás.	köpönyeg
Esterházy gróf hangjai □ hamvai…	
Eszméletlen minőségű rendszámtáblát gyűjtött össze.	mennyiségű
Európa a népek olvasztó tengelye.	tégelye
Európacenter…	Eurocenter
Európai rendület □ rendelet…	
Éva nyitja fel férje fejét.	szemét
Évek előtt nem voltam beteg.	óta
Évszakrítusok évszaktípusok…	
Ez a dolog bogarat ültetett a fejembe □ fülembe.	
Ez a ez a pálya vagy ez a mű…	
Ez a festmény glosszicista stílusú.	klasszicista
Ez a Jancsi és Juliska □ izé □ János vitéz!	
Ez a kérdés gyökeres vitákat támaszt.	kelt
Ez a kórus hangképzés □ kóros hangképzés.	
Ez a nyitottság □ ez a zártság ez megszűnt.	
Ez a pecaverseny. Itt vannak a versenyen részt vevő halak.	halászok, versenyzők stb.
Ez a probléma sok mindenben megnyilatkozik.	megnyilvánul
Ez a rag a magyarból kiveszett, nincsen semmi oka □ maradványa.	
Ez a rész, amit □ ez a cím, amit most kiemeltem.	
Ez a szék nagyon kényelmetlen, helyette javasolnék egy kényelmes komódot.	kanapét

Megakadás	Szándékolt közlés
Ez a törvényrendelet kitér a személyiségi □ személyi feltételekre.	
Ez az információ megütötte a fejemet.	fülemet
Ez az orvos egy hipochonder, vagyis egy polihisztor.	
Ez bizonyított □ biztosított.	
Ez egy egyszerű kis tábla.	ábra
Ez egy igazi csigalábon forgó palota.	kacsalábon
Ez egy mozgatási áram jönne létre.	így egy…
Ez egyébként ez a társaságra gondolkodik.	vonatkozik
Ez itt egy nagy újságnyél □ esernyőnyél.	
Ez jófejség volt a számomról □ részemről.	
Ez máris más megvilágításba szerzi helyezi a mondatodat.	
Ez nagyon tehetséges, a Balázs Boglárka anyja.	lánya
Ez volt az este □ ö □ az első esztendő.	
Ez, aki szemben él □ áll.	
Ezáltal a saját frekvenciáj saját rezgése is…	
Ezáltal befolyásolja a hallgatókat olvasókat.	
Ezek a szavak öö sorok jambikus lejtésűek.	
Ezek is nagyon használható □ hasznosítható adatok.	
Ezeket a halálos ágyán visszautasította □ ö □ vagy visszavonta.	
Ezeket az alap öö szavakat mikor kezdik ragozni?	
Ezen a címen felhívhatjuk a „Verstan" anyagot: www...	lehívhatjuk
Ezen nagyon jót viccelt □ vagyis nagyon jót nevetett.	
Ezennel megetted a legjobb □ a javát.	
Ezerhétszázkilencvenkettő □ ö négyben.	ezerhétszázkilencvennégyben
Ezért határozott egy fontos □ elhatározott egy fontos dolgot.	
Ezért indul el ellentétesen forogni.	kezd el
Ezért kor □ káplálják őket.	korholják
Ezért pár bekoszolni a tányért. □ Azt mondtam, hogy pár, a kár helyett? (Pár darab miatt.)	
Ezért választottam □ vállaltam el a dolgot.	
Ezt a cérnát szedd szék…	szedd szét
Ezt a kutya már még hallja.	
Ezt a sötétzöld □ öö □ szürkét…	

Megakadás	Szándékolt közlés
Ezt beszerveztük.	beterveztük
Ezt is ők fogják választ □ vagy vezetni?	
Ezt olvassák bele a megszokott □ megadott helyett.	
Ezt sehogy máshogy nem lehet mérni □ bocsánat, gyűjteni.	
Ezzel Adorno és munkatársai fogalmaztak.	foglalkoztak
Fantasztikus érdeklődést fog tanúsítani a balinok között. (Balin = halfaj.)	kelteni
Fázik az igazság?	fáj
Fél évben egyszer megyünk fociba.	moziba
Fel kell írni, hogy a spontán beszédben hallatszik-e □ hangzik-e el.	
Fel kell sorolni a tőváltakozatokat tőváltozatokat.	
Fel lehet érezni	fel lehet ismerni
Fel van mosogatva.	el van mosogatva
Felemelkedő érzés volt.	felemelő
Felesleges időkötő igekötő használata.	
Felhergelted a lovat.	felnyergelted
Felhívtam az érdeklődőt □ az információt.	
Felismeri, hogy fiú és □ bocsánat, vagy lány.	
Felkiáltó mondat kell a végére.	felkiáltó jel
Felromlott az az együttes!	felbomlott
Felteszem a dzsókerarcot.	Felveszem a pókerarcot.
Feltörte a szandál a cipőt.	lábát
Figyeld a reflexet □ na, refrént!	
Figyeljék meg a szépségét és groteszkjét ennek a meséne □ ööö beszédnek!	
Fisichella is mintha lehúzódott volna, mikor elment neki □ elment mellette Jacques Villeneuve.	
Fizikaórán fogalmazást csináltunk.	összefoglalást
Fokozatosan figyeljünk arra	fokozottan
Fontos dolog törölni az ilyen valamennyi véleményekkel.	törődni
Föl lehetne fejteni…	ki lehetne fejteni
Főleg toldalékos alakok fordultak elő, ragok, jelek nélkül.	toldalékolatlan alakok
Fölhívtuk e cégek e gyártmányok gyártóit...	
Főzök kávét, hogy megkívánhassuk őket, ha feljönnek.	megkínálhassuk
Fürdőszobafazon…	fürdőszobaszalon

Megakadás	Szándékolt közlés
Fűszerporos tapéta lesz a falon.	fűrészporos
Fűzzük napirendre a minőségbiztosítás kérdését.	tűzzük
Gábor maximalizmusát jelzi az is, hogy még közvetlenül az előadás közben is gyakorol a színfalak mögött.	előadás előtt
GOH-hallókészüléket használtunk.	hallásvizsgáló készüléket
Gyere ide, kisfiam, kitörlöm az orrodat!	megtörlöm
Gyere, segíts, mert elromlott a vibrátor!	ventilátor
Gyorsan munkához állta □ láttam.	
Gyorsan öntsük a kis bálákba a pudingot!	tálkákba
Gyöngyvér hozta □ hívta fel a figyelmemet...	
Győri Edesre van kekszed?	pénzed
Győry a saját könyvét meg a Halászét adja meg szakirodalomnak.	Györffy (Van egy Győry nevű tanára is.)
Gyuri, belenyugodsz abba, hogy a legjobb barátnőd elvette?	legjobb barátod (a barátnődet)
– Gyűjtsétek be a sorszámokat! – De a sorszámokat visszakérted. – Sorszámokat mondtam? Pontszámokat akartam.	
Ha a könyöktől a csuklóig megnézem a lábamat...	kezemet
Ha a tudományos gondolkodásnak az áll a gátjában útjában...	
Ha akkor kap egy ütést, akkor le □ el is dőlhet.	
Ha az ember nyelvbotlásokat gyűjt, akkor már érdekes □ érdemes különlegességeket gyűjteni.	
Ha az négyszobás □ vagy négyágyas, akkor tényleg megéri.	
Ha cseng, nem találom el. (A telefon.)	találom meg
Ha egy körfolyamatot megyek...	kört
Ha én okozom a balesetet, mert véletlenül átmegyek a jobb oldalra... (Autóval.)	bal oldalra
Ha mégis egy japán gyerek iskolát választana □ változtatna, elnézést...	
Ha megyünk, mendegélünk, vagyis rohangálunk...	
Ha nagyobb pontos lenne...	nagyon
Ha pedig egyidejűséget szeretnél kifizetni □ kifejezni...	
Ha tudná tartani ezt a hátrányt, vagy ha egy kicsit még veszít is belőle, akkor megnyeri a számot.	előnyt
Hadd kössem □ ö hadd kezdjem azzal...	
Hagyjuk a konfekciókat!	konvenciókat
Halljátok, hogy nyikorog az asztal? □ Ajtó!	

Megakadás	Szándékolt közlés
Halra mászok tőle!	falra
Halványos sorsú.	magányos sorsú
Hamarosan konfliktusba fog jutni önmagával, ha nem tud dönteni.	kerülni
Hány órás □ oldalas lett?	
Hányan laktok az egyetemen?	emeleten
Harmincöt feladathoz □ forinthoz neki kell vetkőzni. (Előtte a vizsgákról volt szó.)	
Harmincszázadik □ háromszázadik…	
Három és fél órát aludtam! Annyira nem voltam éhes!	álmos
Hasonló nagyszabású ünnepség ünneplés nem volt még.	
Hát az Debrecenben van □ á decemberben van.	
Hát azért dobott gól nélkül nem úszhatjuk meg végig. Mármint kapott gól nélkül.	
Hát én nem szeretnék ma érdeklődni!	érettségizni
Hát eszembe nem jut tankolni. Tankolni?! Tippelni – bár tankolni sem jut eszembe. (A Forma-1 közvetítése közben.)	
Hát ez a citrom is nagyon savanyú. Citrom? Szóval ez a narancs is savanyú.	
Hát ha nem akarod kibontani □ ö □ kiborítani…	
Hát, el kell menni Ausztriába □ ö □ az Astoriához.	
Hatéves vénség vagy! – Hééééét!	hét
Hatkor kezdődik a Spektrumon az utazás koponyákban.	Kenyában
Hatvan centiméteres irányba megdöntjük.	fokos szögben
Hazudj ide!	hamuzz ide
Helikopterek viszik a víz □ a homokot. Természetesen nem a vizet, abból van elég. (Árvíz.)	
Helyesírási csengeség □ gyengeség	
Hétszer-nyolcszor kellett elismerni □ elismételni.	
Hiába bíztam □ hívtam, nem vették fel.	
Hiszen hét és fél hat és fél évről van szó.	
Hogy a hallg □ bocsánat, a beszélőt…	
Hogy a tábor □ háború…	
Hogy akkor melyik a spo □ mi a spontán beszéd.	
Hogy akkor mik a □ milyen a szünetek aránya beszélőnként.	
Hogy anyai nagyapj □ nagyanyját Turfitnek hívták.	

Megakadás	Szándékolt közlés
Hogy az illető vett szünete □ lélegzett-e, vett-e levegőt, vagy nem.	
Hogy haladtok a reinkarnációval?	rehabilitációval
Hogy le tudja végre küzdeni a férjét □ vagy küldeni a férjét a boltba kukoricáért.	
Hogy ő megnézi megcsinálja a kísérletet.	
Hogy színpad □ színház az egész világ	
Hogy úgy szólja, hogy úgy mondjam.	
Hogyan bánik a szövetségi kapitány a navajo indiánokkal.	a szövetségi kormány
Hogyan lehet ellene vége □ védekezni?	
Hol fejezi be az ember aaa □ vagy a pilóta a manővereit?	
Hol lesz a film? □ Az egyesen, Matáv □ vagy Matáv?! MTV.	
Holnap akkor rád török □ rád csörgök.	
Holnap dől el, hogy ebből egy akció tudott-e sikere □ kerekedni.	
Holnap kell kérnem egy kereső kimutatást.	kereseti
Honvédségtől jött tőled papír?	neked
Hopp, két lap kiderü □ kirepült.	
Hozd ide, légy szíves, a képeslapot!	lemezt
Hozd le a digit képet □ gépet!	
Hoztam neked zsömlét, á, nem zsömlét, túróstáskát.	
Húszezer forint legyen rendelkezésemre.	álljon
Huszonhat körül nősült □ öö □ vette el őt a második férje.	
Igazgat izgatja a magyar...	
Igen, a Bibliának régies szövegezete van. Ezt jól megmondtam.	nyelvezete
Igen, van ilyen múlt idejű anyag □ alak.	
Így fizet ki □ fejezi ki a francia nyelv...	
Így regene □ rekonstruálja az embert. (Csontváz alapján.)	
Ilyen felt ennyire feltalálod magad?	
Inflációs roham...	inváziós roham
Informálatlan csatornákon keresztül kaptunk hírt a Paksi Atomerőműről.	információs
Innen ki tudod sejteni.	következtetni
Integrációt átadó kötet.	közeg
Intézkedések alig készület □ történtek.	

Megakadás	Szándékolt közlés
Irdatlan nagy pangás volt □ öö □ akarom mondani, pörgés.	
Írja le a szövegkörnyezetet vagy a mellékmondatot, és akkor, ha □ balhézik…	hibázik
Iskoláink tanulói az angol nyelvet perforál □ preferálják más idegen nyelvekkel szemben.	
Itt annyira sok a golyó.	gólya
Itt az történik, hogy maguk már választható tankönyvekből tanítottak □ tanultak.	
Itt elkanyarodunk balra. Jobbra!	
Itt ez a kulcs, ragaszd □ akaszd fel oda!	
Itt kinn kibontja a □ itthon kibontja a kedvesem.	
Itt nem olyan túl vékonyak a falak!	vastagok
Itt van Süveges Gergő, aki tele van komputerrel, illetve a komputere táblázattal.	táblázattal
Itt van szendvics öö szivacs.	
Ízlelgetni kell a kettő percen □ vagy egy percen belüli száz métert.	
Ja, de féltem a diák □ a vidámparkban!	
Jaj, náthás vagyok a kutyára!	allergiás
Jelcin egészségügyi állapota szívműtétje után sem javult.	egészségi
Jó lehet ez a sárkányos rizs is.	sáfrányos
Jó lenne, ha már meggyógyulna öö megjavulna az időjárás.	
Jó reggelt kívánok a Sláger tévé □ vagy rádió hallgatóinak!	
Jobb belátásra bízzuk.	bírjuk
Jókedvét ezzel jelölte.	jelezte
Jól érezte magát egy kiállításon. Kiállításon! Kiránduláson.	
Jól összehangolták a karosszériával is az autót □ ööö a motort.	
Jön a magnó. Magnó? Margó.	
Jövök, csak kiporszívózom a függönyt □ a szőnyeget.	
Juli, nem feküdnél föl □ le?	
Kaptam egy kis hármast négyesből.	németből
Katonák, akik rendszerint jelentettek.	rendszeresen
Kattant együtt.	egyet
Kazinczy öö Karinthy.	

Megakadás	Szándékolt közlés
Kedves István, te pályát választottál □ öö tévesztettél.	
Kell még bors meg cukor?	só
Kérek egy tűzőjegyet vagy hogy mi a neve.	gyűjtőjegyet
Kérek málna □ vagyis meggyszörpöt.	
Két éven keresztül gyakorolták az összeadást és a kiadást.	kivonást
Két lány fölrakta a nevét ööö a kezét.	
Két Tic-tac. (Két Orbit-rágót nyújtva mondja a pénztárosnak, mivel körülötte beszélgetnek, hogy Tic-tacot vesznek.)	Orbit
Két úriember, Paul Jacques Curie, és a másik Marie Curie.	ember
Kétezer-háromszáz forint volt a whisky □ nem, a Whitney (kazetta).	
Kétszázötven deka szalonna. Ja, nem, gramm.	
Kezdjük olyan hangokkal a betűket!	szavakat
Ki akarjuk fejezni azért a szívélyes □ azért a szívességért, amit tesz...	
Ki is szórakoztam őket.	szótároztam
Ki kell centrifugálnom a köntöst □ vagy mi, a függönyt.	
Ki mit szól bele? Miért kell kavarni azt, ami így is eléggé zajos?	zűrös
Ki van bent?	kint
Kialakult tehát a végeredmény, mely szerint 500 forintot vihet vissza □ haza.	
Kiborult a jégkrémem □ ö □ joghurtom.	
Kicsit túl barnák a fotók a naplón □ a tablón.	
Kiderült, hogy ezek nem igazán híre □ hiteles szövegek.	
Kifújom a fülem.	az orrom
Kimosom a hajamat.	megmosom
Kimostam a tiszta ruhákat.	szennyes
Kinek üres a pezsgője? Kinek üres a pohara, hogy öntsek bele pezsgőt?	
Kinyitom az ablakot. Aablakot □ ajtót.	
Kissé kínos volt már a helyzet, mert rajta feledkezett a szemével...	rajta felejtette a szemét
Kiszaladok, becsukom a villanyt □ az ablakot!	
Kiszámolja, hogy nullára fog kikötni □ ö □ kifutni.	

Megakadás	Szándékolt közlés
Kit hízzak fel?	hívjak
Kivasalom a növényt ☐ a nadrágomat.	
Klapkának volt a férje Mary Zsuzsi.	felesége
Klochkova most már világcsúcsrészidőn belül ☐ ööö kívül...	
Könnybe lábadt a hangom. Vagy a szemem.	
Köszi, átadom.	Köszi, én is üdvözlöm.
Köszönöm az értelmes hozzászólást.	értékes
Köszönöm azt, hogy saját kezűleg idejött.	saját maga
Köszönöm, hogy hívtál téged.	engem
Köszöntjük a kedves verseny ☐ öö ☐ nézőinket!	versenyzőinket
Következtetéseket benyújtani ☐ levonni.	
Következtetéses gazdaságpolitikát kell folytatni.	következetes
Krisztikém, a kristálycukrot leszázalékolták, vegyél pár kilót, légy szíves!	a kristálycukor árát leszállították
Különböző bevonulási ☐ bevándorlási hullám...	
Különös szempontból öö tekintettel arra...	
– Láttam egy lakást tízezerért. – Mennyiért?! – Öö tízmillióért.	
Láttunk már karon ülő varjút!	karón varjút
Látványos átalakulásnak vagyunk tagjai ☐ vagyis tanúi.	
Le kell szűrnöm az olajat, ahhoz gyűröm ☐ gyűjtöm az erőt.	
Le kellene fagyasztani a hűtőt.	olvasztani
Le nem tapasztalhatja.	tagadhatja
Lehet az oka a magas hangzavar az utcán. (A nyolcadik emeletről, magasról lenézve mondja.)	nagy hangzavar
Lehet, hogy ilyen ellenségesek ☐ öö ☐ holdlakók.	
Lehet, hogy nem kellett volna körözöttet ennem szilvásbarackkal.	sárgabarackkal
Lehet, hogy szívinfarktust kap, és rendőrt ☐ rendőrt? Mentőt kell hívni hozzá.	
Lehetetlen volt Koszovónál és Afganisztánnál megmaradni ööö megmondani, hogy...	
Lekapcsolom a villanyt ☐ ö ☐ na ☐ lehúzom a redőnyt.	
Leszálltam a vonatról Vácon, és ott megláttam a bokrokat tele bodzaszörppe ☐ bodzavirággal.	
Leszáradt a Tisza.	kiszáradt
Letekertem a párát az ablakról.	letöröltem
Letört az ujjam.	körmöm

Megakadás	Szándékolt közlés
Liv Ulmann-stílusban □ Liv Tyler-stílusban	
Ma felszakadozik a hőmérséklet ö a felhőzet.	
Maga a forgatás is jó hangsúlyban telt.	hangulatban
Magas dzsekiben □ vastag dzsekiben.	
Magas hanghordozással járó betegedés megbetegedés.	
Magasabb feszültségi fokba helyezték a hadsereget. Készültségi fokba.	
Majd egy kicsi só kell majd a levesbe. Öö víz kell.	
Majd egy kóstolást teszünk a Borok Házában.	látogatást
Majd én is veszek egy mosógépet □ ö □ mosóport, hogy tudjak mosni.	
Majd meglátszik meglátjuk, mi lesz.	
Majd szerzek hozzá színt. Öö topot. (Az adott színű ruhához megfelelő fölsőt.)	
Mákos palacsinta is van, vanília ötlettel!	öntettel
Már csak a számítógépet kell letörölni.	varrógépet
Már csak a szívem szemem kívánja.	
Már Győrből is jönnek vonatok!	jönnek koleszosok (vonattal)
Már karácsonykor kekeckedtem vele.	kacérkodtam
Marcika, majd úgyis kijössz és akkor megtörölkö behozod. (Marci épp törölközött.)	
Marcsvölgyi György, a kórház fővárosa azt mondta...	főorvosa
Más az egyiptomi méhek dialektikusa.	dialektusa
Mások miatt a formájáról kapta a nevét.	mások szerint
Meg a másik tanítványom. Öö az egyik. (Két személyről beszélt, de csak az egyik tartozik a tanítványai közé, a másik nem.)	
Még be kell kötnöm a cipzárat.	cipőfűzőt
Még csak kettő van hátra.	már
Meg kell tudni □ ö □ tanulni kezelni.	
Még meg is kell radírozni □ na, szárítani a hajamat.	
Még nem ért vissza senki.	mindenki (hiszen sokan ültünk már a teremben)
Meg ötszázalékos tandíj □ vagy tandíj? Ösztöndíjemelésről hallottam.	
Megadok három képlehetőséget □ képsegítséget.	
Megbonyolítom. Öö leegyszerűsítem.	
Megeszed a vacsorát, vagy beléd törlöm!	tömöm

Megakadás	Szándékolt közlés
Megfutamodtak a félemeletes ellenség elől.	félelmetes
Meghalt a jánoskenyérfád?	majomkenyérfád
Megkeményezek neked.	megkegyelmezek
Megkérdezi az útonállót, nem, ajtónállót a szálloda előtt…	
Megmondom, mikor lesz dolgozat debrecenb decemberben.	
Megnézted, hogy mikor játsszák a mozit?	a filmet (a moziban)
Megolvastad ☐ ö ☐ elolvastad a tanulmányt?	
Megpróbáltak párbeszédet vonni.	párhuzamot
Megpróbáltam nyomtat ☐ nyomkodni.	
Megpróbáltuk felébreszteni ☐ feléleszteni az akusztikai élményt.	
Megvágtad az ujjad? Mi az rajta, lekvár vagy méz? (Reggeli közben.)	lekvár vagy vér
Megyek aludni ☐ izé ☐ tanulni.	
Megyek mosakodni ö ☐ mosogatni.	
Megyek, adok a kutyának reggelit, aztán megköszöntöm.	megkötöm
Melyik irányú az elektromos mező?	milyen irányú
Mert ezek a népművelés ☐ népművelés? A nyelvművelés céljait szolgálják.	
Mert hát ugye A falu jegyzőjét, dehogy A falu jegyzőjét, a Falusi nótáriust…	
Mert már belenevel beleivódott az a…	
Mert ott a körtéren szinte semmi nincsen áá a környéken.	
Mert rossz szemszögből csináltad ☐ öö ☐ rossz szögből.	
Mesélt erről a helyi médiumban ☐ médiában?	
Mi a véleményed arról, hogy megyünk Párizsba ☐ dehogy, Prágába.	
Mi pasik ott szoktunk leánybúcsúzni ☐ legénybúcsúzni.	
Mielőtt tovább beszélgetnénk, nézzünk meg még egy bejátszót.	bejátszást
Miközben hallottam ☐ hallgattam, amit mondtak…	
Milyen címen akarta megjeleníteni ☐ jelentetni?	
Milyen fogkrém? Silan? Signal!	
Milyen két jelentősége ☐ jelentése van a szónak?	
Milyen lesz ma az időállás?	időjárás

Megakadás	Szándékolt közlés
Milyen szerepe volt a fonológi vagy a fonetikának…	
Mindegyiknek a következ ☐ követő regénye	
Minden ezer mondatban van elbotlás.	nyelvbotlás
Minden gyerekre külön kitér kitölteni.	
Minden gyermek állampolgári alapja ☐ joga az, hogy…	
Minden lapra adok egyet!	padra (lapot)
Minden nemzet a maga nevén ☐ nyelvén lett tudós.	
Minden vádpontban ártalmatlannak vallotta magát.	ártatlannak
Mindenesetre az olaszok ☐ oroszok 12 lövésből 6 gólt szereztek.	
Mindenesetre olasz szabaddobás ☐ ööö sarokdobás következik.	
Mindenki mindenre meg akart tanulni.	tanítani
Mindenki rohangál ki Ausztriába a Gorenje nevű frigyládáért ☐ hűtőládáért.	
Mindent megvesz magának, amit megkínál megkíván.	
Mindig azt hiszem, hogy csörög a nyakkendőd.	mobiltelefonod
Mindig erősen mosott kezet.	fogott
Mindjárt a sarkamra fektetlek! Jaj, a térdemre.	
Mindjárt adom, csak előbb leiszom ☐ leiszom? Leírom.	
Mindjárt csörgök a mobilnak vagyis Móninak.	
Mindjárt itt van Nők Lapja! ☐ ö ☐ Nők napja.	
Mindjárt megkeresem neked azt a dob ☐ doboz ööö üveget.	
Minek kell minden jegyből átmenned?	tárgyból
Mint mikor azt mondjuk, hogy Lehel kürtjével betörte Jászberény kapuját ☐ fenét Jászberény…	
Mint például az előbb hangzó ☐ elhangzott előadásban…	
Mit is mondott a tanító néni? Most ez pontos-vessző, vagy ly-os?	pontos j
Mit mondjak a diónak?	hozzak
Mit vacsiztál? – Körözöt ☐ kefírt.	
Mit vág a szájába ☐ szemébe Szervétnek?	
Miután leintették a győztest és a fel ☐ levezető kör is lement…	

Megakadás	Szándékolt közlés
Mivel oda egyensúly van…	ott
Mondtam, hogy kérjen a percepción. (Kongresszus, ahol sok előadás szólt a percepcióról.)	recepción
Most akkor csak fussuk át gyakran □ öö □ gyakorlásként…	
Most amit lehízott…	lefogyott
Most ezt a függvényt definiáljuk.	deriváljuk
Most gondold meg □ el…	
Most jól be van csomagolva.	csavarva
Most már talán tökéletes a pályá □ nem pályázat, hanem táblázat.	
Most mindegy, milyen hibákat következtek el.	követtek
Most nézd meg! Itt ül az üres szék!	áll
Most tartok egy kis füzetet. (Füzetből tanult.)	szünetet
Mostanában sokat írtam □ ittam zöld teát.	
Múltkor a grafológiai □ gasztronómiai félórában arról volt szó, hogy hogy lehet olyan bundáskenyeret készíteni…	
Na, akkor Harag anya □ Harag atyával szeretnék beszélgetni.	
Na, most már váltsunk tévét!	témát
Nagybátyáméknál barna tejet □ öö □ sört ittunk.	
Nagy-Britanniából érkezett azzal a táskával együtt, akit most is keres a rendőrség.	társával
Nagyon ciki ez az alma? (Előtte az asztalon banán van.)	banán
Nagyon jó ez a pékség, még szerencse, hogy feltaláltam!	megtaláltam
Nagyon sokszor pszichológus □ vagy logopédushoz küldik a gyereket.	
Nagyon szép a barlang, nagyon szépek a márvá, márványok?! Cseppkövek.	
Nagyon vakar a torkom.	kapar
Ne kapcsold már föl □ be!	
Ne ragassz □ radírozd ki!	
Ne ugrálj fel a helyedről! Most már elég, hozd ki a majmodat!	rajzodat
Ne varrhassák senki cipőjébe a felelősséget.	nyakába
Nehogy előre igyunk a medve körmére!	bőrére
Neked jól állna a görög □ görög? Göndör haj!	
Neked nem használt a filozófus?	pszichológus

Megakadás	Szándékolt közlés
Neked olyan ragtapaszos □ öö □ tépőzáras cipőd van?	
Nekem már nincs erőm a helyzet javaslatára □ javítására.	
Nekem se szimpatikus, se ellenséges nem volt a figura.	ellenszenves
Nekem szóbeli papírom van arról, hogy…	írott
Neki kell megvívni az elismerést.	kivívni
Nekünk se volt még akkor lemez vagyis szemétledobónk.	
Nem abban az életben □ értelemben, ahogy egy vers gondolati vers…	
Nem akarok már kimenni a hűtőbe az uborkáért.	erkélyre
Nem akarom abba a hitbe megringatni magam, hogy beleegyezik a kérésembe.	ringatni
Nem akart hallani a fülének.	hinni
Nem akartam virslivel kinyomni a szemeteket!	kiszúrni
Nem állítják pellengérre csiszolt, koholt vádakkal.	
Nem az én suli osztályomban.	
Nem azért, hogy az anyag minőségétől függ!	mert
Nem bírom kimosni belőle a port. A sarat.	
Nem ébresztésre volt felállítva öö beállítva.	
Nem egész, nem elég.	
Nem éreztem a kezemmel a zöldet. Jaj, a szappant. (Zöld szappannal fürdette a gyereket.)	
Nem folyik feszültség.	áram
Nem hittem volna, hogy az X-aktákat tovább lehet fotózni □ fokozni.	
Nem hoztad ma haza az üzenőd? Vagy tegnap.	
Nem is igazgatom magam.	izgatom
Nem is javasolt □ javította.	
Nem kell rajta meg □ kiakadni.	
Nem látom jelentőségét □ lehetőségét az állásfoglalásnak.	
Nem lehet a magánhangzót felismerni □ bocsánat, nem lehet a beszédhangot felismerni.	
Nem lehet fáradtan pihenni.	dolgozni
Nem lesz többé kortárs a hajad.	korpás
Nem politikailag érvényesít □ értelmezhető sorokról van szó.	
Nem stresszel tölti el a gyereket, hanem elégedettsé □ megelégedettséggel.	

Megakadás	Szándékolt közlés
Nem szeretném elvégezni a tanfolyamot, 120 órás védettségem van. Végzettségem van.	
Nem szoktam elfesteni a hajam.	elfeküdni
Nem találtál három elmondást □ félremondást?	
Nem tartjuk időszerűnek a nagygyűlés létre létrehozását □ összehívását, mert…	
Nem tartoznak tartalmaznak ilyen…	
Nem tudjuk, mi van vele, még folyamatban van a bűnügy.	nyomozás
Nem tudod abbahagyni a viszketést a vakarást?	
Nem tudok az ölemben ülni □ írni.	
Nem tudom, az ő kezét kérték-e el, vagyis meg.	
Nem tudom, ki nyomta háromra öö hátra azt a vacakot.	
Nem túl jó, de legalább nem lóg a hajamba □ hajamba?! Szemembe.	
Nem viszem el Ausztriá □ vagy Horvátországba.	
Nem volt a kezünkben olyan műszer. □ Műszer?! Módszer!	
Nem volt térerő. Nem, nem fogadott hívás nem volt.	
Nem zárja ki magát □ egymást.	
Nem, nekem amerikai zász □ nem japán zászlóm van.	
Nemcsak az Akadémiai könyvkiadásnak □ Könyvkiadónak maradt meg...	
Nemcsak ez hat a következő mássalhang □ vagy magánhangzóra.	
Nézd, itt egy magyar!	madár
Nézd, mit csinált Ditta a hajammal! – Hát menjél el fogorvo (nevetés).	fodrászhoz
Nézzenek körül, mi az, ami a szívük □ lelküket bántja!	
Nincs az, hogy ha valaki mást mond, mint amit kívánok □ ö amit hallani akarok, akkor vitatkozunk.	
Nincs begombolva □ jaj □ begöngyölve.	
Nincs elektromos öööö elektronikus alakban.	
Nincs kettős □ köztes megoldás.	
Nincs nálam fürdőszoba □ öö fürdőruha.	
Nyilvánvaló volt, hogy nem akartak közlekedni öööö közeledni.	

Megakadás	Szándékolt közlés
Nyújtsd ki a szemed!	nyisd ki
Olyan baromságokat beszélget □ na beszél.	
Oroszországban körülbelül kétszáz □ kétezer gulág volt.	
Osztunk egy korlátolt mennyiségű lapot öö korlátozott.	
Ott áll meg a suli.	a busz (a sulinál)
Ott csörög.	csorog
Ott is négy perc fér bele egybe. (Figyelmeztetik.) Ott is négy előadás fér bele egy órába.	
Ott kapom majd meg a fogászati naplót.	fogási
Ott káprázatos időt úszott be □ a váltóban.	úszott
Ott tessék látni □ tessék nézni!	
Ott van az asztal □ a szőnyeg közepén.	
Ott van az autó mögött.	ajtó mögött
Ott volt egy nagyon nagy csapadék.	szakadék
Ő ebből írja meg a kakaót!	igya
Ő inkább politikusan □ nem, diplomatikusan fogalmazta meg.	
Ő is iszik kávét. Itt a szatyra □ a csészéje.	
Ő most annyi plüssállatot evett □ ö □ kapott.	
Ő nem tud ennél halkabban.	hangosabban
Önkényes a jelöl jelalak.	
Önkritikát gyalogolt.	gyakorolt
Öntöttem virágot a rózsára, nem baj? Illetve vizet.	
Örülök, hogy nem kell elmennem a közértbe.	körtérre
Összecsuklanak összecsúszhatnak ezek a frázisok.	
Öt kezemen meg tudnám számolni. Öt ujjamon meg tudnám számolni.	
Öt újabb apapucsos öö atípusos megbetegedés fordult elő.	
Ötvenhét-nyolcvanhat □ nem, kilencvenhat, bocsánat.	
Ötvennyolc-hetvenegy volt a délelőtti □ vagy tegnap délutáni ideje.	
Pamacs □ vagy a Nyafi miatt kell mindennap e-mailt küldened. (Az előző tengerimalacát Pamacsnak hívták.)	
Párhuzamos jelenség volt a tudományban ezzel az érzelmiséggel □ érzelmességgel…	
Parlamenti üzletek kiadók.	part menti

Megakadás	Szándékolt közlés
Petra holnap megy szánkózni □ nem, fánkozni a barátnőjéhez.	
Pont nem ér el oda a kazetta □ kazetta?! Kamera.	
Primász Ágnes lőtte a gólt, hallom a hangosan beszélőből.	hangosbeszélőből
Próbálom közben meg □ kiemelni a lényeget.	
Rákosi-szabadságharc vége…	Rákóczi
Rám esett a sors, hogy átnyújtsam nektek az ajándékot.	választás
Ronaldo a harmincadik percben, nem, a hetvenharmadik percben szépített.	
Rövidlátó vagyok, ha hallani akarom, közelebb kell mennem. Illetve látni…	
Saját fülemmel látott bizonyítékok	hallott
Sikeres elkészítést csinálok □ kívánok mindenkinek.	
Soha nem ír □ ööö olvastam róla.	
Sólyom, kérdezem, hogy beszéljen erről.	kérem
Sorompók rohangáltak ott hálóval.	sintérek
Söpörj össze mindent úgy átlagosan □ általánosságban.	
Speciális specifikus esetviszonyban áll az igével.	
Szabadsága alatt gyógyszerelésen volt.	gyógykezelésen
– Számít azért a síelés. – Mi számít? – A sétálás.	
Száraz a kezem a bőrtől.	a krétától
Szedik a betegséget.	gyógyszereket
Szegény embert még az ág is szúrja.	húzza
Szemeim előtt egy kényelmes fotel jut eszembe. Szemeim előtt egy kényelmes fotel jelenik meg.	
Szeretettel köszöntjük körünkben (…) zongoraművészt harmonikaművészt.	
Szeretettel köszöntöm a szülőket és a tanulókat az évzárón.	évnyitón
Szeretnéd, ha festőien nézne ki a csigád? Öö tésztád?	
Szeretnénk széleskörű fórumot ööö konszenzust teremteni…	
Szeretnénk visszalátni.	viszontlátni
Szerintem épp azért most jött ki a □ néni vízköve veseköve, mert…	
Szerintem túlképzett, vagyis nem tudom, hogy tud-e tejet □ tehenet fejni.	

Megakadás	Szándékolt közlés
Szintet bejá vagy folyamatot bejárt…	
Szóba esett □ szóba jött a pénzügyminisztérium kabinetfőnöke.	szóba került
Szokás lebbencslevest főzni.	lencselevest
Szólj, mikor végzel! – Jó, majd rád szólok e-mailen!	telefonon
Szóljak, amikor a nap végér □ a lap végére érünk?	
Szóval Tolsztoj □ evszkij vagyis Dosztojevszkij…	
Szűk közönséget címeztek meg.	céloztak
Talál magánál egy centit cetlit.	
Talán akartak itt füvet nyírni, azért hagyták itt a porszívót?	fűnyírót
Talán azért, mert nem jól gesztikuláltál. Artikuláltál.	
Te legalább megigyekszel.	igyekszel
Te magad alatt vágod a fejszét.	a fát
Te már megvizsgáztad megvizsgáltad.	
Te, kis sasfülű! Sasszemű.	
Tedd be a ruhát a szennyesgépbe □ mosógépbe.	
Téged is be lehet fizetni □ öö vezetni.	
Tegnap is csak egy pohárral evett.	tányérral
Tegnap is úgy el volt borulva, hogy majdnem esett az eső.	be volt borulva
Tegyétek a tarkótokra a törzseteket!	kezeteket
Tehát amik hibáink □ amilyen hibáink vannak a magyar nyelvben…	
Tehát azt már megtalálta □ megtanulta, hogy melyik…	
Tehát ezekkel nem érdemes tűnődni □ törődni.	
Tehát ötven mé □ huszonöt méter alatt ennyit változott a sorrend.	
Téli almát alszanak.	álmot
Teniszbúvár Ausztráliában.	bravúr
Tenyeres-lábas fiú…	tenyeres-talpas
Teregesd ki a tiszta edényt □ ööö □ ruhát!	
Térfogata egész komolyan tágul.	nő
Természetesen mindegyik ausztrál állampolgár, máskülönben nem játszhatna itt a világbajnokságon. Kanadai, bocsánat.	
Termesztek otthon egy zsiráfot.	tenyésztek
Tessék fárasztani!	választani
Tessék szót foglalni a nagyinak!	fogadni

Megakadás	Szándékolt közlés
Thorpe pedig csak balra nézege □ ööö jobbra nézeget, hogy hol van az ellenfél.	
Ti is öltöztök, és mással vagytok elképzelve.	elfoglalva
– Tiszta ananász. – Ananász? – Nem, tiszta marcipán.	
Tiszta ananászt írtam? Ööö □ De most is azt mondtam, hogy írtam, szóval mondtam.	
Tíz kezemen nem □ vagy tíz ujjamon nem tudom megszámolni.	
Tizennyolc perc alatt egy óra húsz percig tartott, míg odaértem a munkahelyemre.	helyett
Tízezres nagyságvoltú.	nagyságrendű
Tud belőlem kicsiholni…	kicsikarni
– Tudod, azt a régi feketét. – Barnát, nem? – Barnát!	
Tudod, ki játszotta a színészt ö □ ki játszotta a tábornokot?	
Tudod, kiről beszélek? Tiszta fekete hajú! Az a szőkés!	
Tudod, milyen szép fenyőm volt tegnap □ tavaly?	
Tudod, mire jöttem át?	jöttem rá
Tudsz Kazahsztán □ kanasztázni?	
Úgy gondolja, hogy nem állt ki a műve mögött □ ö □ mellett.	
Úgy kimelegedtem, hogy szabályosan csörög a víz a hátamon.	csorog
Úgy látszik, neked hiányos a fejed.	hajad
Úgy szerezte meg az ezüstérmet, hogy Henke lehajrázta őt.	Hannah Stockbauer
Úgy, hogy a férfit elültetté □ elaltatták…	
Úgy, hogy a selejtező so □ vagyis az előfutamok során…	
Úgy, hogy nekem ennyi hibám □ helyem volt…	
Úgyhogy azt bele □ ráteszem.	
Újra és újra arra sugallja □ készteti a nyugati kutatókat…	
Uránhoz találkozik egy neutron.	csatlakozik
Utána ismételem □ utána, ígérem, hogy csak jók fognak következni.	
Üljetek le terpeszállásba □ terpeszülésbe!	
Vagonőr…	vagyonőr

Megakadás	Szándékolt közlés
Valahogy a Bálinthoz közelebb érzem a matekot, mint a gombát. (Gomba volt előtte az asztalon.)	angolt
Valaki matuzsálemi kezet él meg.	kort
Valami gyilkosság zajlik az egyetemen.	emeleten
Valami van az anya-gyerek kapcsolat között □ körül.	
Valóban megkeletkezik a kép.	létrejön
Válságos öö valóságos helyzet.	
Van egy könyve: A leíró hangta áá A magyar fonetika története.	
Van élettapasztalása.	élettapasztalata
Van ennek itt fordítása? Fordítása!? Folytatása.	
Van Gogh leváltott □ levágott füle.	
Van hand-out, amit ki tudunk akasztani?	osztani
Van már belőle telefonlogója.	csengőhang
Van még egy kis pezsgő a borban □ a hűtőszekrényben, ha valaki kér még.	
Van telefonos, vezetékes készülékünk.	
Vannak ilyen virágok a szádba □ a hajadba?	
Vannak közöttük idősebb és fiatalabb korosztályúak.	korúak
Vedd fel a pulóvered, mert hideg a helyed!	kezed
Vegyél ilyen dobozt, mert ütésgátló □ vagyis ütésálló.	
Veszek egy pohár csészét.	
Veszprémmel körvonalazódik egy megoldás □ megállapodás.	
Vettem a Gizikének egy vaníliapulóvert.	zsenília
Vettem egy szakadó tojást.	szakajtó
Vietnamnál tengerbe süllyedt egy terroristákat szállító bárka.	turistákat
Vigyázz, mert beleköt a lábasba.	a lábasban fog kikötni
Vigyázz, mert felbontod!	felborítod
Viktor □ öö Dávid!	
Volt egy emberke, aki úgy ugrott □ dobott… (Gerelyhajításról magasugrás nézése közben.)	
Volt kontrollcsoport, akik gazdagok voltak, és nem volt pénzük?	és csúnyák voltak
Volt már úgy, hogy kitöröl □ feltöröltem a betont…	
Volt rá egy-két bizonyosság.	bizonyíték
Voltatok szocializmus □ szociolingvisztikán?	

Megakadás	Szándékolt közlés
Vörösmarty, amikor látta ezt a darabot ☐ ezt a jelenetet...	
Zárd be, Peti, a kulcsot!	az ajtót (kulccsal)

4. a) Téves szókezdés

Megakadás

A beszélők milye ☐ hányat mondanak iksz hangból.
A családi életet nem befolyásolja, hogy egész nap a szám ☐ billentyűzetet üti?
A csoportmeccsek után akkor három nap szü ☐ pihenőnk lenne.
A gépet szá kapcsold ki, ha nem akarsz gépezni.
A gye ☐ az ifjúsági és sportminisztérium...
A k hang érintke ejtésekor...
A kivetítőn valamelyik vízilabda meccs ered ☐ ööö eseményei...
A közgyűlés által létreha ☐ jóváhagyott tervezéssel kapcsolatban...
A kutya és a macska azok inkont ☐ inkompatibilisek.
A neurotikus Ber ö Kölcseyről lenne szó.
A sport és a verseny azért nem ké ☐ nem elszakítható egymástól.
A szak ☐ a területi speciális pedagógus...
A Szervita tér 8. alatt rend ☐ hozzáférhetővé válnak.
A tej ☐ maga a fogváltás folyamata korán elkezdődik.
Akkor a jövőre nézve leszűröm magamnak a tapasz ☐ tanulságokat, hogy...
Akkor azt kell mo feltételeznünk...
Akkor megesz ☐ belevágjuk a héját is.
Állandóan ilyesm ☐ ilyen kérdésekkel bosszantanak.
Állandóan ostoro ostromolnak bennünket.
Átnyúlik az ezerkil ☐ ezernyolcszázas évekre.
Az az em ☐ egyed, akit felvettek...
Az én elvesztését tragici ☐ tragikumként élte át.
Az Irakban lelőtt fiatalember halotti anyakönyvi bi ☐ kivonata...
Az önkormányzati ülésen a képviselők el ☐ megszavazták a javaslatot.
Az újonnan bekerülő szavakkal kapcsolatban a következő szab ☐ megállapításokat tehetjük.
Aztán még ma kimosom a függönyöket, amiket a Rökk Szi a Síp utcából hoztunk. (Előtte a Rökk Szilárd utcában laktak.)
Aztán utána már érde ☐ élesedik a dolog.
Be is fele ☐ fejezhetjük, ha gondoljátok.
Benne van a tás ☐ kabátban.
Bizt ☐ úgy gondolod?
Csinálsz egy ilyen kile ☐ öö ☐ tehát majdnem egy ilyen 180 fokos fordulatot.
De a Nagyi amúgy mért nem jár így háromhavonta az informá ☐ infúzióra?
De ez is ra teljesen véletlenszerűen...

Megakadás

É □ viszont a berajzolt útvonaltól eltérni nem lehet.
Ebben az évben szüle keletkezik a Mondolat.
Edina elmondja a lénye □ a fontos híreit.
Egy bizonyos sz sz helyzetből kellett ezt megtervezni.
Egy előadás nemzetközi fon □ konferencián…
Egy pillanat! Itt hadd szakítsam félbe az e a referátumot!
Egy, nulla, nyolc, ha □ nyolcvanhat az ideje.
Egyáltalán nem olyan hosszú, ugye mindi □ minden visszaút rövidebb, mint az odaút.
Egyértelműen mu utalnak az adatok arra…
Elég sokat megism □ megértettek.
Első számú szempont, hogy jó kép □ kvalitású legyen az orvos.
Én eléggé egyértelműen kijele □ vagy hát közöltem…
És amikor vissza kellett állni La □ megint Gálvölgyire…
És majd átváltani egy új ren □ egy új elvre…
Ettől vége ke □ vége a diabetikus korszaknak.
Ez a munka szá □ szerintem vonzóbb.
Ez egy megtervezett, ez egy tervezőalk □ asztalon létrehozott társadalom.
Ez egyelőre a pá □ a versenyben futott leggyorsabb kör.
Ez így rög igaz egyébként.
Ezeket a hibákat kellene korrek □ korrigálni.
Forró, mint az Isten veré □ nyila.
Főleg a magyar fone fonológiára gondolunk.
Gyanakszom, hogy ano amnéziában szenvedek.
Ha ez a koordináció nagyon elté □ elcsúszik…
Ha ki tudnám húzni a sz könyvespolcot…
Ha még két darab egy nulla nyol (1,08) □ vagy egy nulla négyet (1,04) úszna…
Hallgatói kérdésekre vállalko □ válaszolunk.
Hangosan beszé hangosan tanulok.
Háromnegyed ki □ tíz lesz két perc múlva.
Heidfeld most csak a tizedik helyről jött ki kereket fel □ illetve kereket cserélni.
Helyszíni ellenőrzéseket vé □ finanszírozunk.
Hogy melyik előadó felvételére kell fize □ figyelni, azt mindjárt mutatom.
Hogy melyik ter □ melyik szinten mivel találkozhatunk…
Hogy szoktuk mindannyian társalgás közben beszél □ jellemezni a nagy Jókai Mórt?
Hogy te so el sem tudnád…
Hogyan ke lehet-e egyáltalán…
Hogyha összebesz □ összevetjük azt, hogy a nagy csapatok költségvetése…
Hozzáva □ tartozókról gondoskodik.
Húsz hallgatóval nézet □, illetve hallgattatták meg a szövegeket.
Ideje meglátogatni a köztár □ társasági termeket.

Megakadás

Igen, csokoládé, az a helyes ki ☐ megnevezés.
Illetve nyerhetnek egy ☐ negyed millió forintot…
Itt gazdálkodással foly ☐ gazdálkodással teltek a napjai.
Itt ülök a sz ☐ a gép előtt.
Ja, hárman voltunk, meg Fe ☐ Barnabás atya.
Jaj, ott összetorlódtak a kanya ☐ a kocsik. (A kanyarban.)
Járta Hollandia orsz ☐ városait.
Jelentését csak többszörös szószerk ☐ szókapcsolatokkal tudjuk kifejezni.
Jó lesz , ha úgy megyünk ki, amikor vissz ☐ hazajövök a strandról?
Kedvezőbb tulajdonsággal je ruházza fel őket.
Ki kéri az utolsó sü zserbót?
Kikapcsolhatod, nekem nem kell a telef ☐ a tévé. (Közben telefonálni kezdett.)
'94-ben olimp ☐ vagy világbajnok.
Közel egy má ☐ egyperces a hátránya a vezető Michael Schumacherrel szemben.
Közölte a román sa rádió.
Köztük 19 oszt olasz vesztette életét.
Különböző elism ☐ elemzéssel próbáltuk ellensúlyozni.
Lehet, hogy nem lehet nyolc perc alatt elle ☐ elmondani.
Lehetséges, hogy fölá ☐ fölúszik a dobogóra.
Lesz tavaszi nagy kezde ☐ ö ☐ kedvezményes ruhavásár.
Ma olvastam egy asztr ☐ asztr ☐ csillagászati könyvet.
Majd még a disz diagnózisra visszatérek. (A diszlexiáról volt szó.)
Már csak Christiano da Matta van mö ☐ előtte.
Me ☐ ott vagyok már a japánnál.
Még a zörejhangok is lev ☐ jellemezhetők tiszta hangokkal.
Megfér mai napig is a keresztény el ☐ eszmékkel.
Megkapják a kommunikációs üz ☐ célnak megfelelő lexikont.
Megnéztem a könyvesb ☐ könyvtárban, de nem volt meg.
Mégsem a megfelelő utazási irodát vál ☐ vettük igénybe.
Megtor ☐ megtébolyodásának jeleire sem figyel fel.
Megvagyunk a felha ☐ a formánsokkal.
Megyek a könyvtá ☐ konyhába.
Menni kell fürde vagy aludni!
Mert énnekem vi ☐ az örömet az szerzi, hogy látom.
Mert most húszezer helyett tíze ☐ ö ☐ tizenkilencezer helyett kilencezer forint.
Mert ter ☐ mert talán ilyen rémlik a történelemből.
Mi az ő telefo rendszáma?
Michael Schumacher valószínűleg ezt vá ☐ ezt nézte.
Milyen gyógyszert kell fel ☐ megadni?
Milyen utolsó huszon ötvenet úszott a végén a kis japán!
Mind a manier ☐ mind a reneszánsz, mind a barokk…
Mindegyik résznek megvan a hát ☐ a veszélye.

Megakadás

Mindenesetre ha korá külön említem...
Mint ahogy én jártam, ezt e □ meg kell osztanom.
Móni kimosta a szenny □ színeseket.
Most akkor már pró nem, szünet lesz.
Most viszont futballal fog □ folytatjuk.
Múlt al □ múlt félévben erről sokat beszéltünk.
Na hát a két e □ vagyis az eredményhirdetés után jöjjön a női százméteres hátúszás elődöntője.
Négy cso □ négy könyvet fogunk kisorsolni...
Negyvenhét éves korában, hatalma telj □ hatalma tetőfokán lemondott trónjáról.
Néhány területet a hallgatók ismétl előadás útján...
Nekem a csopo □ szobatársam geográfus, úgyhogy ő is gyűjti.
Neki ssz neki durálja magát.
Nem cip □ pucolok neked.
Nem gondoltam, hogy ez ilyen indulatokat fog kiv gerjeszteni.
Nem mertem kiszállni az aj □ autóból.
Nem szeretném, ha a katapult nyom □ gombja közelébe engednétek a Vogát.
Nem történt meg a mű modern kritikai percep □ ööö □ recepciója.
Nem tudom, hol a tele □ a pénztárcám.
Nem választható kü ö szét.
Nem válik telh □ lehetetlenné.
Nem, ha csú □ ha jó formában játszunk, akkor nem jelenthet akadályt.
Nemcsak eldö elfogadta a meghívásunkat...
Nyílt példánya előf □ feldolgozása megtörténik.
Olyan édes ez a telefo ö télapó.
Óra végén legyenek kedvesek előve □ elvenni.
Orv □ ööö óriás...
Ott au □ osztrák zászlóval Mirjana Jukic volt.
Ott bújkál a bukta □ bukott diktátor.
Ők bokszoltak egymás me □ egymás ellen.
Örök, nem valami időn kívüli létet tar □ jelent.
Öröklött, merthogy vissz kimutatható.
Ötvenkilenc-tizet úszott tegnap az előfut □ elődöntők során.
Prjotka, az ola □ orosz bíró pedig vezetett már nekünk mérkőzést.
Pszi □ azaz gyógypedagógia...
Rossz balsej □ rossz sejtelmeink voltak.
Súlyos szabálysé □ szegésért.
Száz pillangón döntős volt itt Fu □ itt Barcelonában.
Szeretnél egy fa jégkrémet?
Szeri vagy számomra...
Szimbólumokkal vannak felter feltüntetve.
Színházakba nem igazán szeretnek lát □ járni.

Megakadás

Tehát nem sz □ nem térhettek le.
Tizenegyre ért be a busz, de még vás □ vagy izé sétálgattam a városban.
Tizenkét év után beszélhetünk múltunk lerend □ lezáratlan fejezetéről.
További szem öö adatokra visszatérhetnek.
Úgy tudom, geogr □ geológusnak készül.
Ugye nark □ mibe van? Altatásban.
Úszott, de csak benev □ bemelegítésként.
Valami litur □ rituális dolog lehetett.
Van négy darab f sötétebb sárga.
Vastapsot foga □ kapott.
Véletlen időszeri □ időpontegyezés.
Viszont lá □ voltam a Zizi Top-koncerten.

4. b) Malapropizmus

Megakadás	Szándékolt közlés
A fagottok nagytestű hajók voltak.	fregattok
A férjemnek csipszet ültetnek a szívébe.	chipet
A gyermekemmel az a problematika, hogy nem képes figyelni.	probléma
A meditáció egy konfliktuskezelési módszer.	mediáció
A nővérem elment a kineszteziológushoz.	kineziológushoz
A pilóta kapitulált.	katapultált
Az élettársam mindig produkál engem.	provokál
Az én cikkeimnek elegendő a kompakt faktora a PhD-hez.	impakt
Egész délután a kanpilátus urat vártuk.	kandidátus
Ennek az a konfúziója, hogy megérett új szabályok létrehozására.	konklúziója
Ez az ember annyira irrigál.	irritál
Ez az én szuvenír dolgom.	szuverén
Ez az épületkomplexus alkalmas arra...	komplexum
Ez biztosan nem fogja intrikálni a bőrét melegben sem.	irritálni
Ez egy kicsi kutya. Ez nem Budmil!	pit-bull
Ezek az emberek korrupterek!	korruptok
Hát én nem tudom, nem vagyok benne kompatibilis.	kompetens
Hoztam a Veronkát, tetszik tudni a digitális osztályba járt.	diszlexiás
Kisebbségi komplexuma van.	komplexusa
Leepidurálom a lábad.	epilálom
Mániákus depresszió miatt százalékoltak le.	mániás

Megakadás	Szándékolt közlés
Meg lehet nézni, minden országban a demokratisták kavarják a szart.	demokraták
Megfelelő empíriával kellene rendelkeznie.	empátiával
Mivelünk abszurdum nem beszélt.	abszolút
Most nem tudom restaurálni a párbeszédet.	rekonstruálni
Nagyon ökumenikus eljárás.	ökonomikus
Ne beszélj nekem rémbuszokba!	rébuszokban
Nem jelent potencionális veszélyhelyzetet.	potenciális
Nem lehet odalicitálni valakit.	odacitálni
Nézd, milyen jó várkomplexusom van!	komplexumom
Nincs atipikus tüdőgyulladása...	atípusos
Olyan kreatív minden.	relatív
Orbitális tömeg volt.	óriási
Pedig igazán engedélyezhetnék végre azt az anasztáziát.	eutanáziát
Tegnap illusztrációs vendégeket fogadtam a házamban.	illusztris
Vigyázzanak a kollégák hazafelé, mert szatén garázdálkodik a kerületben.	szatír

5. „Nyelvem hegyén van"

Megakadás	Szándékolt közlés
A CD-t vagy minidiszket ☐ izét ☐ flopit eltetted?	flopit
A fiát becsalolták ☐ becsatolták ☐ besorolták katonának.	besorozták
A filmek között lesz kapri ☐ kopri ☐ kopo. ☐ Na mindegy.	koprodukció
A há ☐ ha ☐ ha ☐ a hetvenes, nyolcvanas években...	hetvenes
A Hamlet egy b öö b öö bosszúdráma.	bosszúdráma
A hara ☐ a hamar ☐ a harminchatodik.	harminchatodik
A következő ábra aa ☐ egy hangszínkép.	hangszínkép
A négyesen Huegil, [krakɛ] ☐ [krokɛ] ☐ [krakɐr] (Crocker) a hármason...	[krakɐr] (Crocker)
A szi ☐ sze ☐ szö ☐ Malájföldet és Szingapúrt is elfoglalták a Japánok.	Malájföldet és Szingapúrt
A tete ☐ tehát pr ☐ aa az írás...	az írás
Aki neoterikus ☐ neoritikus ☐ neurotikus, az milyen példát mutathat a gyerekeknek?	neurotikus
Álm ☐ álm ☐ álm ☐ elméletileg, vagyis állítólag. Na, ez az!	állítólag

Megakadás	Szándékolt közlés
Aludj még egyet a Bundyig (sorozat), a Barátokig (Jóbarátok c. sorozat) ☐ vagy a Lordig (Csengetett, mylord? c. sorozat)!	a Lordig
Ami fe ☐ tehát nem egyenes, tehát nem görbe.	ferde
Az a vén szkirittyó ööö szipirittyó ☐ szipirtyó!	szipirtyó
Az egy rekamié, nem heverő ☐ na ☐ sezlon!	sezlon
Az élet úgyis tovaszáll, a ☐ szí ☐ szív ☐ ss ☐ sír magába zár.	sír
Az ódákban élő megszémí ☐ megsze ☐ megszemélyesítőit dicsőíti az erkölcsnek.	megszemélyesítőit
Az ügyes hmmm ☐ ööö hogy hívják? Nyomozó.	nyomozó
Azért a mi iskolánk jó! Jó képvise képv képzettséget ad.	képzettséget
Azért van ellene eljárás, mert amit kellett volna, annak a több a sokszoros többszörösét kapta.	többszörösét
Aztán egy nagyon jó kérdés: s ☐ sz ☐ salakszentmotorosiaké vagy salakszentmotorosoké?	salakszentmotorosiaké
Aztán majd leesz ☐ leves ☐ leveszik az inget.	leveszik
Bekövetkező alkalmazkod ☐ alkalmazko ☐ alkalmazások kimaradása…	alkalmazások
Belemondta a Zsolti hajába ☐ öö ☐ szájába ☐ ööö arcába, hogy…	arcába
Beszél mindegyik németül ☐ öö franciául ☐ na ☐ angolul.	angolul
Bognár Bognár öö Bolgár György…	Bolgár
Csak meg ☐ ö ☐ megkapartam ☐ ö ☐ megvakartam a lábam.	megvakartam
Csillagos ☐ izé ☐ zászlóhoz…	zászlóhoz
Csonk csönk csonkosult csökevényesedett.	korcsosult
De sza ☐ sza ☐ ragaszt rendesen, nem?	ragaszt
Döntött az ügyedben a ☐ a tanács? A ☐ testület ☐ képviselőtestület?	képviselőtestület
Egy öngyilkos öö orvgyilkos. Ja nem, bérgyilkos.	bérgyilkos
Egy templo templo temetőn volt a felirat.	temetőn
Egye ☐ egyere ☐ egyelőre erre James Gibsonnak van a legnagyobb esélye.	egyelőre
Én törülközőn fekszem, te rostélyoson.	rostélyon (rostélyra emlékeztető tárgyon)
Ennyire szörnyeten ☐ ten ☐ tén ☐ tartasz?	szörnyetegnek
Érdekes, mert kívül már szára szára ☐ kihűlt.	kihűlt
Értelmezze legyen szíves szociolo ☐ szocioli ☐ szociologikusan!	szociologikusan

Megakadás	Szándékolt közlés
Ez egy olyan mű ☐ mű ☐ boncolás…	boncolás
Ezúttal a célegyenes mellett ☐ mögö ☐ végén.	végén
Faze ☐ fazerol ☐ fazer ☐ frazeologizmus…	frazeologizmus
Felrobbant egy olajfena ☐ fina ☐ elnézést, finomító Amerikában.	olajfinomító
Gyereké ☐ gyereke ☐ Na! Gyerekként akkor voltam a legboldogabb…	gyerekként
Hol van a cserépvirág ☐ ö ☐ virágcserép, na váza?	váza
Holisztikus, holofrázis, szegmentális ☐ interaktív ☐ egymásra épülő ☐ sz ☐ hierarchikus.	hierarchikus
Holnap hazok ☐ hogyok, na hazok ☐ hagyok itthon pénzt.	hagyok
Holnapra sokkal hidegebbet mondott a matarológus, ja a metroló ☐ időjárásjelentő.	meteorológus
Hova raktad a ☐ tudod, azt a ☐ naptejet, na!	naptejet
Hozd be, légy szíves a ☐ tudod, amire kenjük a vajat ☐, a kenyeret.	kenyeret
Hozd ide azt a ☐ tudod, kicsi, édes ☐ gyümölcs ☐ nem ☐ megvan: szőlőcukor!	szőlőcukor
Húsvétra kaptam egy CD-t. Rossinitől a Szibériai ☐ Szerbiai ☐ Sevillai borbélyt.	Sevillai
Ide petrezselymet vetettem, ide meg izé ☐ karalábét ☐ karfiolt ☐ kelkáposztát.	kelkáposztát
Igen, nagyon szakadosan ☐ szakaszosan ☐ szakadozottan hallak titeket.	szakadozottan
Így förög-porog ööö porog-förög ööö forog-pörög.	pörög-forog
Játszottak újat ☐ visszát ☐ ráadást.	ráadást
Kakukkfű, azzal kéne i ☐ i ☐ izé inhalálni.	inhalálni
Kent Gold Arany Gold Arany Kent	Arany Kent
Két centire körü'belül a kör ☐ izétől, körvonaltól.	körvonaltól
Ki is a Faust szerzője? G-vel kezdődik ☐ Go ☐ Nem gonosz, nem gúnár…	Goethe
Kora délutántól sötési ☐ sötés ☐ szóval késő estig tartott.	sötétedésig
Kornélia öö Emília ööö Melinda.	Melinda
Lehet a kö ☐ fü ☐ jegyzetekből nézni.	jegyzetekből
Marcipán, nem, parmezán ööö márványsajt.	márványsajt
Menjünk el a k kö könyvkölcsönzőbe, tudod?!	könyvtárba
Mert a legutóbbi vi veszekedésünk vitánk alkalmával…	vitánk
Mert az anyara ☐ az anya ☐ na, az aranyat…	aranyat

Megakadás	Szándékolt közlés
Mert ugye vannak neki feminin □ be □ be □ vonásai.	vonásai
Mi az, amire együtt jártunk? Filo □ filo □ nem filozófia □ na, filológia.	filológia
Mik öö lángcsóvák öö nem fáklyák.	fáklyák
Millénium öö unitárius öö Trianon.	Trianon
Minden kellett hozzá, még a születési anyanyelvi □ anya □ anyakönyvi kivonat is.	anyakönyvi
Mindig elfelejtem a meg □ a nevét, ez a mikrohullámú.	mikrohullámú
Mondtam én, hogy Villeneuve ott tartja maga mögött, amíg izé □ oxigénje van, meg ereje.	ereje
Mosógépet, hűtőt, mikrosüteményt…	mikrosütőt
Na, szóval, Bá □ Bé □ Grétsy tanár úr a következőképpen reagált.	Grétsy
Ne csukd le a szempillád a szemöldököd a szemhéjad!	szemhéjad
– Nem ilyen fenyőt keresek, hanem ö □ nem fog most eszembe jutni a neve. – Dougles? – Nem. – Ezüst? – Nem. – Kaliforniai? – Nem □ normandiai!	normandiai
Nem kaphat au □ alk □ ööö gumikat.	gumikat
Nem sajnálom ezt az embert, na nem csodálom, na irigylem ezt az embert.	irigylem
Nem tudom, mikor fogjuk megszü □ megfo □ megszokni.	megszokni
Nincsen ceruza vagy micsoda?	kréta
Nincsen rajta a □ hogy is mondjam □ a fólián.	fólián
Olyan fekete, mint aaa öö viasz, dehogy, mint a suviksz.	suviksz
Olyan igz □ igazga □ izgatott volt, hogy meg sem tudott szólalni.	izgatott
Országos Önko □ Onkö □ Önko □ Onkológiai Intézetbe.	Onkológiai
Ott van a ke □ a izé, a ruhakefe.	ruhakefe
Ő nem tudta, hogy ez egy igazi rolo □ rol □ hogy ez egy nem igazi Rolex.	Rolex
Összetapogattam a szemöldöködet, vagyis a szemedet, vagyis a szemüvegedet!	szemüvegedet
Összeveszejtek, összevesztettek, összeveszekedtek, nna összevesztek.	összevesztek

Megakadás	Szándékolt közlés
Statisztikával is izo ☐ izo ☐ igazolható a különbség.	igazolható
Száz ország múzeuma kíván megmutatkozni fonto ☐ fonto ☐ folyamatosan.	folyamatosan
Szegénykéim, már jól éhezhettek, éhezhet, éhezhettetek, kiéhezhettetek.	kiéhezhettetek
Szeretnék egy ööö, egy izé ☐ egy gyertyát.	gyertyát
Széttárják a kazu kerü kezüket.	kezüket
Tanítottam a gh gh egyetemen, sehogy sem jut eszembe a város neve, csak az biztos, hogy a spéci holland g van benne...	Groningen
Törnek a munkás parasztság demoralizására ☐ demoralizásárára ☐ demoralizálására.	demoralizálására
Tudják azt, hogy valami illetik ☐ illeti ☐ illegitim gesztust hajtanak végre.	illegitim
Tudod, a kökényt, na ☐ köles.	köles
Úgy, hogy tudod, én megpróbálom az információt ☐ hogy is hívják azt, amin átmegy a kávé? Ja. Szűrő. Megszűrni.	megszűrni
Ugyanezt az é ☐ é ☐ ötletet Petrőczy Kata is fölhasználja.	ötletet
Utána meg be ☐ be ☐ fölmentünk a szőnyegre.	fölmentünk
Van egy szakmai zsűrü ☐ zsü ☐ ööö zsűrizés.	zsűrizés
Van külön elővásárlási vagy hogy hívják, amikor előre veszi meg valaki a jegyet, na mindegy, elővásárlási pénztár.	elővételi
Vé ☐ lé ☐ végeredményben igaza van.	végeredményben
Vigyázz, hogy meg ne üssön a ☐ hát a lökőcske, vagy tudod, a hinta.	hinta
Vigyázz, leesik az i ii i ☐ verejtékcsepp, izzadtságcsepp.	izzadtságcsepp

6. Változtatás

Megakadás
Az angolban alig van ☐ sem deklináció, sem ragozás nincsen.
Azt én most még ne beszéljünk.
Azt is megvizs vagy vagy arra jutottak...
Csak mondjuk az az ☐ így is lehet akkor menni.
De ez mégsem ekviva egyenértékű azzal, hogy...
De konkré ☐ hogy tudnánk megmagyarázni.
Ebben a helyzetben ☐ szituációban a gyerek a legfontosabb.

Megakadás

És fölü tehát ilyen sajátos kerékben tanítja.
Ezt mindenki vagy hát nyilván tudjátok.
Hogy az idei világbajnokságnak mi lesz a végkimenete ☐ kimenetele…
Képzeld, anya, a su ☐ vagyis az iskolában…
Köszöntöm ☐ üdvözlöm a kedves hallgatókat.
Látták önök az e ☐ a halálkatalógust sem alkották meg maguktól, hanem például vették az előzőt.
Mennyire lehet valakit ebbe bele ☐ egy típusba besorolni?
Nekem nem sze ☐ milyen kráter?
Nem támadja ezt a rendet, hanem egyszerűen ezt ☐ nem foglalkozik vele.
Pascalban lehet kell mondani.
Tehát a feladat az az, hogy öö, illetve a szituáció, inkább így mondom.
Termé ☐ de ez nekem cikkcakkban van.
Tessék minket ☐ vagy nekünk telefonálni!
Van ☐ volt, amikor hasonló szóval…

7. Újraindítás

Megakadás

A be ☐ belső vívódásnak adnak formát.
A beszéd beszédviselkedés című óra…
A beszéd ö beszédközpontja…
A beszéd tagolt ész ☐ észlelését…
A beszédvi beszédviselkedési tárgy…
A bizottság szólít ☐ szólítsa fel a legfőbb ügyészséget.
A disz diszfázia, diszlexia társulnak…
A feltételeze ☐ a feltételezett szó eredetileg…
A gyermekét ☐ gyermekétkeztetési alapítvány…
A ha aa hangképzés és beszédképzés zavarai…
A hallgatókkal meg öööö megismertetjük…
A hide hidegebb napokon…
A holddal az azonosította.
A japán zászlónak aa bobotjá ☐ val egyvonalban van.
A javaslat elfogadásához a par ☐ a parlament kétharmados többségére van szükség.
A klasszikus problé probléma az…
A kormány a szigo ☐ szigorítást azzal magyarázza…
A labirintus szín színterei…
A leg legkülönbözőbb filozófiákat…
A múltkor említettem, vagyis hát szó sz sz szóba került…
A nép népmesében…
A nyo ☐ a nyolcszázas Európa-bajnoki döntőben is hasonló taktikát választott.

Megakadás

A pa □ palesztin testvérek tragédiájával...
A szlovákiai er erőműből még nem érkezett meg az a mérőműszer,...
A szük szük szükséges teendőkről...
A tegna □ tegnapi élményeidet meséld el!
Adott esetben el □ elmegy az Oktatási Minisztériumhoz...
Ahol kifejthetik tudományos igény igényüket.
Akinek teljesítménye jelen jelentősen eltért a többitől.
Akkor ér érthető ez...
Amely a beszéd beszédkutatás eredményeit használja föl.
Amely öö amelynek a mibenléte...
Ami a tragikom tragikomédiának a lényegét megvilágítja.
Ami engem iga □ igazán érdekelt volna...
Amikor a bet betűábra kialakítása...
Amikor a végére ér, és következik a kon □ konklúzió...
Angyalosi Gergely valószínű valószínűségről beszél a regénnyel kapcsolatban.
Arra gond □ gondolhatott...
Az egy □ az egyes beszédaktusokat...
Az egy egykori vezető...
Az én instrukcióimmal sosem tudtam volna me me megtenni.
Az olasz, német, kanadai és magyar kopr □ koprodukció...
Az összeolvad összeolvadás nehezebb.
Azokról csak a szülőket és az oktatási intézmények dolgozóit értesítheti □ értesíthetik.
Azt hiszem pé például...
Azt is me megnézzük.
Azt mondod majd ele □ eleinte...
Azt nem tudom, hogy an □ an □ annak van-e.
Azt úgy már hall □ hallottam.
Be beszédben nem lehet ritmust...
Bemutatunk egy forra □ forradalmian új módszert.
Bővebb inf információt...
Csak fön fön föntebbről indul.
Csak kev □ kev □ kevés bárányfelhő...
Csak ööö sa □ ööö sajnálom az állatokat.
De ez nem volt első □ elsődleges.
De most azér meg ne kezdd (nevetve) meg ne kezdd enni!
De ör □ örülök!
De valamennyire megoldá megoldást nyújtott.
Dom dominanciát ér el.
Dzsungelszerű csoda csoda csodatermészete...
Egy bizonyos folya folyamatosságot feltételez.
Egy és ti tízezer között.

Megakadás

Egy kicsit már bel □ beljebbről is…
Egy vonalon végig vi vi vitted az érveket.
El tudjátok képzelni vizuálisan, hogy a korm □ a korm □ a kormány…
Én a csík □ a csíkosat néztem.
Én is u úgy vagyok.
Én pszi pszichológiából csináltam.
És azt megnézhetjük majd, hogy egy □ egyezik-e.
És be □ bedrótozták.
És én vagy □ én vagyok ott, ahonnan kezdődik.
És etim etimológiára visszavezethető.
És fönt van egy Ptolemaiosz kr kráter.
És meg megerősítették a korábbi…
Ez a családnévanyag változ változhat.
Ez a szolf szolfézs része.
Ez biolog biologikum.
Ez hetvenszázalék □ hetvenszázalékos...
Ez így vi □ vi □ vidám meghallgatni.
Ezek ho □ hosszabb spontán narratívákból vannak kivágva.
Ezt nem most találtuk ki, hogy Európához tarto □ tartozzunk.
Glotto glotto öö glottográf…
Grammatikai fo fogalmakat…
Gyakorolni igye □ igyekeztünk lehetőség szerint.
Ha ez fölé vagy al öö alámegy…
Ha hal □ halkan is…
Ha már a híreknél tar □ tartunk…
Ha nem haragszik, egy pillanatra félbe □ félbeszakítom.
Hangzó formát fognak ö ölteni.
Hát ez nagy győzelem volt a rön □ a [røno:to:l] (Renaulttól), ez nem vitás.
Hát ööö a kés □ a későbbiekben talán…
Hát szerintem teg □ tegeződjünk.
Hibá hibái voltak a leggyakoribbak.
Hogy a ha a hallgató…
Hogy a piacát jól működte □ működtette.
Hogy az inadekvát használ használat…
Hogy egyszerűen nem ismeri föl a hangs hangsort.
Hogy falu □ falusi iskolákba járó gyerekek…
Hogy volt e volt ennek egy…
Holnap már bent ha bent hagyom.
Homlokegyenest ellen ee ellenkezik a koncepciónkkal.
Ide várják a min miniszteri képviselőket is.
Idegen nyelvvel kapcsolatos ta tanulási folyamatok…
Így akarják té térdre kényszeríteni.

Megakadás

Ilyen a be belseje.
Ilyenkor, amikor éhes vagyok, mindig azt mon □ azt mondom, hogy…
Itt van a □ itt van a királynő is.
Jó napot kívánok, kedves ha hallgatók!
[ka:to:] (Cato) □ [ka:to:ro:l] (Catóról) szóló történetei…
Ké két whiskyt kérek.
Két heti hétig vettük.
Két központja van Brüsszelben és Luxem □ Brüsszelben és Luxemburgban.
Kevéssé van ez így al □ alsó szinten Szingapúrban.
Kitalálta, hogy össz összekapcsolja.
Körülbelül egy olyan há □ három-négy centivel a hold szélétől.
Közben Alon □ Alonso megint jó kört autózik.
Különböző próbálkozások történnek a kori □ korrigálásra.
Legalább mekkor □ mekkorára kell megnövelni…
Léteznek nazá nazális hangok is.
Lezárták a reptéri gyorsfor ööö gyorsforgalmi utat.
Longitu longitudinális vizsgálatok…
Már Magyar □ Magyarországon születtek.
Már nem az a kérdés, hogy sor kerü □ sor kerül-e a háborúra.
Másrészt sz szóhatáron…
Me □ mennyire legyen helyes?
Meg kellett tanulniuk számos számítástechnika □ számítástechnikai kifejezést.
Melyek azok a hiba □ hibatípusok…
Mert ez a dist distinkció megszűnik.
Mert m mint kiderült, nem ugyanaz.
Most te □ természetesen nem várható el tőle, hogy megismételje ugyanazt.
Munkácson az utolsó rab öö rabság helyszínén…
Na jó hát akkor beszéljünk e egy kicsit rólad is.
Na mire kive □ kiverekszem magam ebből a mondatból…
Nagyon le □ ööö letört volt.
Nehéz át átvinni az ismereteket az egyik területről.
Nem egyen nem egyenletes a légzése.
Nem kutatási állománnyal kap kapcsolatban.
Nem meri k □ nem meri kirakni.
Nem olyan öö nem olyan húsbavágó a politika.
Nem tudtam, hogy most lesz a sz □ születésnapod.
Népiességen ért értjük…
Nyelv nyelv nyelvi problémák…
Oda akarja adni a hor horányi házat.
Okoz ööö okoznak…
Olykor to olykor tovább is kellene menni.
Ott jé □ jégverem volt.

Megakadás

Ott tényleg egy ilyen ap □ a[p]szolutisztikus értékelés van.
Ő a leghasz □ leghaszonlesőbb.
Ő milyen tempóban besz beszél.
Pedig már az az azon filozofáltam...
Remélem, sikerült itt megvilágítanom, hogy a Magyar Nagyszótár minden eddiginél több c □ címszót tartalmaz.
Sőt vo vo volt magánhangzó végű toldalék is.
Stra stratégián keresztül.
Szerintem tudatos sz □ tudatos szüneteket nem nagyon használtak.
Szó'al gyakorlatilag kö □ ö körbe megyünk.
Szoktuk még emlegetni a ha □ hagyományait.
Te □ tehát hogy szellemi szinten való vigasztalásról beszél.
Tehát □ megkerülted □ az ufót, tehát fö □ fölértél mondjuk a feje tetejéig.
Tehát követ □ követi őt.
Tehát össz össze össze lehet vetni.
Tette nem bűn, csak összefogta □ összefogtak ellene a rossz erők.
12,5%-kal eme □ emelkedik a tiszteletdíj.
Több éves missziós program kez □ kezdődött.
Többnyire elősz □ először...
Történt egy emlék □ emlékezetbevéső dés.
Transzkr transzkripció...
Tűzoltók hozták le a híd pi □ pilléréről azt a nőt.
Úgy döntöttünk, hogy inkább a virág □ virágnak adjuk.
Ugye a si sikító...
Vagy hát ilyen nyugat □ nyugati részén megyünk el.
Vala □ valamennyien örülhetünk neki.
Valamit ki □ ki kéne találni.
Vannak még természetes □ természetesen más...
Vannak, akik szerint politikai ell öö ellenállásra utal.
Volt egy ha □ hallgatónk...
(...) tanár úr is vizsgáztatni fog, és azt nem é □ nem élném túl.

7. a) Újraindítás változtatással

Megakadás

A beszélő sokszor fi □ tehát általában figyelembe veszi a hallgató elvárásait.
A dadogók hatvan-hetven százaléká, tehát a hatvan-hetven százalékánál...
A gazdaságpolitika orsz □ a gazdaságpolitikai bizottság országos tanácsadója...
A hagyományos lírák mindegyike □ lírai témák mindegyike hiányzik.
A huszadik századi években □ a huszadik század második felének éveiben...
A jelentésváltozásoknak a köve egy-egy szó jelentésváltozásának a következménye...

Megakadás

A kiadvány művészi értékét ez az együtt □ ezek adták együtt.
A korpusz alapú megközelítések között ööö. Kétféle korpusz alapú megközelítés van…
A magánnyugdíjpénztárhoz kötő □ magán-nyugdíjpénztári járulékhoz kötődően fogunk bevezetni megszorításokat.
A második részét a mega □ egyéni megakadásoknak levetítem.
A megá □ ööö kétféle megállapítást tettek.
A metróvonalat egyelőre csak a keleti □ a kelet □ csak Kelenföld és a Keleti pályaudvar közt építik meg.
A múlt nagysága □ ööö ódáiban több jelenség is megfigyelhető, például a múlt nagysága.
A népkö □ a magyar népköltészeti stílus is megmutatkozik benne.
A normális beszé a jól beszélők…
A száz hát □ a száz férfi hát világcsúcsa is ekkor született.
A té □ voltak téves észlelések is.
A tévébe, rádióba hallok ilyen érdek □ ami érdekel, olyan témát.
A versben egy játékos □ egy játék kezdete…
Ahol én dolgoztam, ott egy ott rendszeresen voltak…
Ahol ilyen, ami alatt ilyen zsidó zászló is van?
Akkor sem □ főként akkor nem, ha érzi, hogy…
Álomba □ álomlátásnak bizonyul a vers végén…
Amiből azt következtet □ azt a következtetést vonhatjuk le, hogy…
Amikor már megny amikor már látszott, hogy megnyugodtál.
Anélkül, hogy hogy itten, hogy itt azt akarnám mondani, hogy…
Az én hatásom □ az én izé □ extrahatásom ilyen csodás.
Az idősek fele olyan □ fele akkora időn belül jönnek elő.
Az írás sok mindent hozzá □ sok mindent elvett tőle, majd hozzáadott.
Az össz □ a jelentés-összetevőket tekintve…
Azért se be azért van ez a beszédhibája…
Azt kell, hogy mondjam, hogy Csehnek □ Cseh Lacinak van esélye.
Bár a többségi tulajdonos □ a zöld-fehér klub többségi tulajdonosa…
Bár az északon □ az északi vidékeken…
De ezek a pimasz □ ezek a kamaszok azzal, hogy pimaszak, próbára tesznek.
Egy rövid □ rövidre szeretném zárni.
Egy sza □ igaz, hogy szakdolgozat…
Egyidő egyidejüleg…
Én akkor elin □ el is indítom.
Én nem azt mondt □ mi nem azt állítottuk…
És azt □ és innentől kezdve megváltozik a dolog.
És mind a □ minden esetben csak 5-5 percnyi szituációt választottak ki.
Ez a fajta korá tehát ö korábbi…
Ez a fonto □ a legfontosabb, amit tudnunk kell…

Megakadás

Ez a téma vagyis erre a témára ugyanúgy vonatkozik.
Ez volt a má □ ő nyitotta meg a második kerékcseréket.
Ezek forrása a Montaigne-esszék. Vagyis a Montaigne-esszék kérdése.
Ezért ne □ valószínűleg nem arra...
Ha már szóltam, akko ha már mondtam, akkor sikítsanak!
Háromféle okot szokta szokás megkülönböztetni.
Hogy lehetett ezeket na □ ööö tömegesen nagy tételben beszerezni?
Ja, hát nem fenyegeti a ve □ az a veszély...
Japán gyarma □ gyakorlatilag gyarmatosító hatalom volt.
Két □ kettőezer-kettő decemberében...
Korábban arról már □ igen □ korábban már beszámoltunk róla.
Közel esnek egymás se □ egymáshoz mint párok.
Külön megkü meg lehet különböztetni.
Mai sz □ mai magyar szemmel is...
Megakadályozza, hogy a hívő □ megakadályozza a hívő muzulmánokat abban, hogy tévedjenek.
Megjelen '52-ben megjelenik a Szilágyi Erzsébet-típus.
Megoldás rá a világon sehol nincs, ahol mű □ ahol egyáltalán működik.
Megvonja annak a □ a lehetőségét annak, hogy...
Mindjárt jön a játék egy LG minitoronyért □ egy LG mini hifitoronyért.
Minek □ kinek-minek van fia?
Mint a Mo □ mint a kanadai Morgen Knabe.
Mit lehet □ mit kezdhet egyáltalán az a fél...
Most innentől lefele fog, tehát így balra lefele fog lejteni az út.
Most is volt □ vagy azóta is voltam már többször.
Na, mit kell □ mit mondtam?
Nagy különbséget öö vagy hát különbséget mutatott.
Nagyon sok helyen esik az eső, a nyu □ ööö különösen a nyugati megyékben.
Nate Dusing egy am □ a másik amerikai.
Nekem ott van egy □ ott van a japán zászló.
Neki az ötven elsősorban a leg □ az ötven a legerősebb száma.
Nem kéne ráven □ nem azt kéne, hogy rávegyék a politikusokat...
Nemcsak a leszámolás és kö □ a leszámolás és annak következményei...
Olyan katonai kif sajátos kifejezéseket...
Olyan programot csináltak a ho hát speciel a hollandok...
Ő úszhat száz háton zá □ a zárónapon.
Petúrék házában győze □ erkölcsi győzelmet arat.
Saj □ hál' istennek sajnos a természet nem ilyen.
Súlyos diszlex ö súlyos olvasási nehézség.
Tegnap megint jól elcsesz □ jól elköltöttem a pénzem.
Tehát mindhárom forrást forrásanyagot intenzíven használjuk.
Tehát ő nem talált ilyes ilyenfajta tendenciát.

Megakadás

Térbelisége nem elsősorban a reményveszettség □ nem a reményvesztettséggel kapcsolatos.
Tulajdonképpen egy helyet javított a rajth □ a rajtrácson elfoglalt helyéhez képest.
Villeneuve, Button és Ralf sorren □ Ralf Schumacher a sorrend.
Viszont □ öö egymást minden □ öö mindenben segíthetitek.
Viszont olyan van olyan is van.

8. Perszeveráció

Megakadás	Szándékolt közlés
A bal fülön kétezer kertztől...	hertztől
A beszéd temája...	témája
A bírósági eljárásra jövőre kerül sör □ sor.	
A bocsánát bocsánatkérés...	
A csiga csillószórokból áll.	csillószőrökből
A Dörnyei–Ottó-motell...	modell
A fonetika a beszédprodukció fone □ folyamata...	
A főmondat belesüllyed a saját főmondatába.	mellékmondatába
A Gábor ho[s]ta vi[s]te □ vitte a híreket.	
A garázdaság vég □ tségének gyanúja miatt bíróság elé állított fiatalok...	vétségének
A gerincét részesítjük erőnyben.	előnyben
A helyes beszédről nekem is ez jötött az eszembe.	jutott
A hétre egy ezres kevés les.	lesz
A hosszú hít □ í-t nézzük.	
A hőmérséklet nulla és mínusz öt fok között valaszínű.	valószínű
A huszonhat éves főtörzsőrmesztert...	főtörzsőrmestert
A jelentési kötelezettséggel a betegről a főörvös felé tartoznak.	főorvos
A kérdés első rése része...	
A kezemben volt a sminkecset és kiecset.	kiesett
A kiejtési sótár □ szótár...	
A korhelylevesben savanyú káposzta van, ebben meg sel □ kelkáposzta.	
A kötőszó megmutatja, hol kell a kötőszó öö kötőmódnak lenni.	
A közönség más ká □ képeket őriz róla.	
A kutya szűkül □ öö □ szűköl.	
A labirintust a görög mítusz mítosz szimbolizálására használták.	

Megakadás	Szándékolt közlés
A magánlangosztály részeit…	lakosztály
A mai feladat címa □ címe…	
A másik kazedbe.	kezedbe
A megelőző sző tulajdonságaitól függ.	szó
A megyehatártól Muhiig kele □ kerekeznek.	
A melbourni kárnikulában…	kánikulában
A Mézeskalács térnek az a része olyan kis hanguli hangulatos.	
A miniszterelnökkel a kórháztörvény kapcsán megyeztettek.	egyeztettek
A mohácsi csacsa 1526-ban…	csata
A nagy kérdés, hogy amit Barrichello meg tudott csinálni bár □ Barcelonában, azt Kimi Räikkönen meg tudja-e csinálni itt.	
A papas □ a pasas elkezd csacsacsázni.	
A paródia szót abban a tág értelemben érdve □ értve, ahogy az év elején mondtam.	
A rádió hír-összefoglalólát hallják.	hírösszefoglalóját
A Sláger Rádejót hallgatod?	rádiót
A sors össehozott minket.	összehozott
A stopstáblánál kell befordulni!	stoptáblánál
A szóképzés az nem túl termékeny szóképzési szókincsgyarapítási fajta.	
A szülés utáni eufonikus élmény…	euforikus
A tanár és a tanuló szerepe, mert ez a könyv ezt is összeveszi…	összeveti
A térerősség iránya mivel egyenlő meg?	még
A[s]tán olvasztam olvastam róla.	
Adácsi Kacsi, Kati	
Agyhártya-gyulladásos sors □ sorkatonák…	
Ahhoz mihez tudok hozzárendelni? Erőt tudok hozzá.	mit
Ahhoz, hogy besűrűsödjön a leves, ahhoz forróhoz □ forrónak kell lennie.	
Akkor a hangja is máj lesz □ más lesz.	
Akkor ez a gya □ gyerek…	
Akkor ez egy kötősző?	kötőszó
Akkor ez lez □ lenne az első téma.	
Akkor nehez nehéz dolgom van.	
Alkonyattól pirkonyatig tartott a mulatság.	pirkadatig
Általában a jegyze[d]boldokban boltokban mindig drágább.	

Megakadás	Szándékolt közlés
Ami szemantikai zan vagy zajból származik...	
Amíg az interjúkja várunk...	interjúkra
Amikor Gertrudisz férfiai becsület □ férfiúi becsületébe tipor...	
Amit az utolsó tís percben tanulunk, az marad meg.	tíz
Annak is van egy alárengyeltje.	alárendeltje
Anyu olyan izét csinál □ csá □ tárkonyos levest.	
Apakomple[ks]uszosz.	apakomplexusos
Aszondja, hogy még egész kicsit is akarok még beletenni.	
Attól lett cic □ cisztája?	
Az agy mely része feleles □ lős ezért...	felelős
Az algériai hadsereg szóvivója...	szóvivője
Az Állami Autópálya-kezelő ertő bejelentette, hogy az autópálya-építkezések folytatódnak.	erté (Rt.)
Az átlagéletkoruk 33 életév □ ööö év.	
Az bi[s]tosz!	biztos
Az egész tényező a szeme a személyiség köré épül.	
Az elemző monográfus us □ fus is...	
Az élő és élettelen kategóriáknak felállítható egy hierarchiárja.	hierarchiája
Az első regénypróbálkozé □ próbálkozás...	
Az eltelt száz esztendő alatt a kíszé kísérletezés...	
Az enyémeket csinalom.	csinálom
Az értékelék...	értékelők
Az eset ismertetése most nem tehetséges.	lehetséges
Az ezerhatszázhúszasz-húszas években...	
Az i[n]gyenes inyternethasználat...	internethasználat
Az igahirdetés...	igehirdetés
Az interdeszciplináris kapcsolatok...	interdiszciplináris
Az lesz a legjobb, ha saját majától kérdezzük meg.	magától
Az meg mattot lesz mattos.	
Az Opel vaze □ vezetője könnyebben sérült meg.	
Az otthon maradottokkal □ az otthon maradottakkal tartunk.	
Az ő Levente neve nevű gyermekük...	
Az 53-as autóbusokat...	autóbuszokat
Az uzva □ az udvarban pedig ennek ellenpontját, a dőzsölést láthatjuk.	
Az üdülőfalu háza[j]it ellepték a bojarak.	bogarak
Az, aki a gázpalackot beveszi, beviszi a házba...	
Az, hogy Kovács Kálmán mics mond mit mond...	

Megakadás	Szándékolt közlés
Azt láthatjuk a Tuldi trilógiában…	Toldi
Aztán most vagy elfogy vagy elfogadja…	
Bács-Kicskun megye…	Kiskun
Bár nyugdíjas vagyok, de nincs egy percnyi nyugatom □ nyugtom sem.	
Barbi parnáját…	párnáját
Be is dugul az urrom.	orrom
Beazan □ beazonosítása bekövetkezik.	
Beckham-posztem…	poszter
Bekerül ide élő alá □ élő adásunkba.	
Bele tudtam feledkeztetni bele tudtam feledkezni.	
Benne van Horgas Eszter fuvolaesztje Gödöllőn.	fuvolaestje
Bizonyos dolgokat átvesz Gátvölgyi □ Gálvölgyi.	
Bocsánat, ellenőröznöm kell □ ellenőriznem kell.	
Cipészmesterszég…	cipészmesterség
Csak a mának ének.	élek
Csak az a baj, hogy ők tanársegérek □ tanársegédek, így nem szigorlatoztatnak.	
Csak azt tudják, amit az iskolában tanáltak □ tanultak.	
Csak komolyság, fiúság, csak komolyság.	fiúk
Csak majdnem kifolyt a fű □ hűtőből.	
Csak úgy nyúlt ki, ha…	nyílt ki
Csorog a nyáram.	nyálam
Csukd be szemed, nyisd ki sád!	szád
De annyira el volt szigetelve ez a követeltség…	követség
De háthe…	hátha
Devergo cipóutalvány…	cipőutalvány
Diszlexiász □ diszlexiás volt a nagyapa.	
Duplájára, harmadára nőtt.	harmadával
Ebben osztozik a fővárosz és az állam.	főváros
Egész jó ez a függöny a csömpéhez.	csempéhez
Egy darab gyönyörű Vektor karóta.	karóra
Egy édes-savanyú sirkét kérek.	csirkét
Egy hosszabb időtartamú motort alakítottunk ki, mely nem csak az időtar □ időmérő edzéseket bírja ki…	
Egy kulturális cserekeke □ kereskedelem indult volna el.	
Egy különleges irányzatot közet követ.	
Egy spéci cavar.	csavar
Egyéb eredményekkel is biszkél büszkélkedhet.	

Megakadás	Szándékolt közlés
Egyes híreste □ híresztelések szerint…	
Egyik fontos □ pontos □ fontos és pontos posztja lehetett.	fontos posztja
Egyik ismerősömmel koccintam. □ Koccintam! Koccantam!	
Egyik nem dominem □ dominanciája…	
Egyszer csináltam csak, amikor muszáj volt, hogy kegyen □ legyen benne annyi energia.	
Egyszer találkoztam egy híresz focisztával.	híres focistával
Egyszerre négy tornádó sopört végig.	söpört
El kéne mendenem.	mondanom
Elmentem ezzel a fogammal, hogy mi lehet, erre hatat-hetet betömött. Hm hatot-hetet.	
Élő világot vegyünk.	virágot
Előttő már megírt…	előtte
Elvitte a szeszrénysort is.	szekrénysort
Én csak egy korcsot ittam.	kortyot
Én mindig a túrós süteményeket szere[s]tem.	szerettem
Engem nem tudsz kicsecsezni.	kicselezni
Ennek a legfejlettebb foga □ foka…	
Ennek a pontos defeníciója □ definíciója…	
Ennél többet ne tegyek bele? – Annél ne.	annál
Ennyi az inflázi □ infláció.	
Eredetileg fábór hasított…	fából
Eredményes tornyázást!	tornázást
Erre is fel kell készelnünk □ készülnünk.	
Erre van egy jó népi gyógymógy.	gyógymód
És az olsóbb volt.	olcsóbb
És egy sót □ szót nem beszél.	
Esetleg meglepelepődhet valaki, hogy mit keres itt az ablak szó.	meglepődhet
Eszik valamit, aztán már eszik is bele az ágyba.	esik
Ez a cseles rése az egésznek.	része
Ez a meggondolás nagyon meggondolkoztató.	elgondolkoztató
Ez az egész egy óriási taktita □ taktikai verseny.	
Ez ebszurd.	abszurd
Ez egy multikulti □ multikulturális kérdés.	
Ez majd gyakorabb lesz.	gyakoribb
Ezek a katagóriák keverednek.	kategóriák
Ezen megtiszteltetésre melta □ méltatott.	
Ezt csak önellenőrzés örögyén csináltam.	ürügyén
Fej fej mejjett □ küzdenek.	mellett

Megakadás	Szándékolt közlés
Félév végén négyest kaptam, de a dolgozatomra nem kaptam jegyest □ mármint jegyet.	
Fenntartásokat fűznek a fen □ az áthaladásokkal kapcsolatban.	
Fidesz–emdéesz (MDSz)...	emdéef (MDF)
Firman árnyékban megelőzte Vel □ Verstappent.	
Fizetni kell a hitelbírálatért.	hitelbírálatért
Fogadják sok-sok seretettel.	szeretettel
Fogrontgen...	fogröntgen
Föl ne bukj a szőnyögben! Szőnyegben!	
Futószalagon gyár[c]uk a koncertyeket.	koncerteket
Függetlenül a társadalmi vagyontól, ragon □ rangtól...	
Gyermekágyi lágyat okozó fertőzés...	lázat
Gyorsabb volt a tlempó.	tempó
Ha az igekötő egy szótagos, nem számít külön összetételi szagnak □ tagnak.	
Ha jönnek a locsolkodók, akkor befogjuk őket vacsalni □ vasalni.	
Ha már lúd, legyen kevér.	kövér
Ha most befizet a világkörüli körutunkra...	világkörüli utunkra
Ha nem tudnák, hogy franciatanár vagyik □ vagyok...	
Ha uborkát is eszel hozzá, nem érzed a hús ízét. – De ízem.	érzem
Ha valamire nincs kit □ kategória, annak egy jó hangzatos nevet adnak.	
Hadd mondjam el azt, hogy én mit szeretnék mondani.	hogy én mit szeretnék.
Hál' Istennek, az egy szimpatikus dulog.	dolog
Hány csigolyánya van egy embernek?	csigolyája
Hány százalék a hamat?	kamat
Hasonlít Bartha Sylviára Jaksity Katya.	Kata
Hát hazu[t:].	hazudsz
Hírek rohangálnak keresztül és kaszu □ kasul rajtunk.	
Hogy a kutyából meg a matyából □ macskából...	
Hogy ezt hogy csinálták a csoportmeccsek csorán!	során
Hogy megyek úgy ogya? Oda?	
Hogy melyik a jobb, melyik a baj a bal...	
Hogy segítse az állampolgárokot □ a jövő...	állampolgárokat
Hogy tobb több ember megismerje...	

Megakadás	Szándékolt közlés
Hogyan jutalmazok úrá órán?	
Holnap könyvöt…	könyvet
Hunyadi panya panaszkodott.	
Húszfokos hajlásszogú…	hajlásszögű
Hűvösebb lesz az iző idő.	
Igaz, hogy a bibik □ bicikli hívei.	
Igen, azt tev □ tavaly olvastad.	
Így hamar elerték.	elérték
Így rajtam taszed.	teszed
Ilyen nagy tányér! Még egy kutya is elfél benne!	elfér
Ilyen stílusú szú nincsen.	szó
Íme a Nicsak, ki baszé □ beszél?	
Itt egy olyan dologra do gondolok…	
Ittál söröt?	sört
Izguluk.	izgulok
Jaj, Helén, meg ne hulladj!	fulladj
Jellemző áramletok…	áramlatok
Jöhet szőba…	szóba
Kapcsolj a Bajnokok Libájára.	Ligájára
Karcsi, nem jössz karcsilyázni?	korcsolyázni
Katóksugárcsó…	katódsugárcső
Kellemesen buta tekintetű szu □ szőke libát.	
Kérsz még egy falakot?	falatot
Ki hagyta itt a haját a hágy szélén □ a kád szélén?	
Ki meri mondani, ami a szimén szívén van.	
Ki volt írva, hogy a busz ideiglelesen nem közlekedik.	ideiglenesen
Kicsit begörcsört a vállam!	begörcsölt
Kiosztották az Ignobel-bí □ Ignobel-díjakat.	
Kitajima pedig az úg □ új király.	
Klasszicisztа klasszicista…	
Kognitív váltizó változó…	
Kongenitális, azaz velünk sületett született.	
Kö[s]keletűvé válása eszetén.	esetén
Körülbelül három és fél millió féli □ forintot vittek el.	
Köszö[ɲ:]ük, nem kell segíteni, vagyunk elenyen.	elegen
Következőképpen zav zajlik.	
Kronstadti krém □ kém…	
Külön állami dotáció és segélyek jártnak, ahhoz □ járnak, ahhoz az kell…	
Külsősökkel öldjuk meg.	oldjuk

Megakadás	Szándékolt közlés
Legalábbis a három kerékcserés csa ☐ taktikák voltak a nyerők.	
Lélegezz léleket!	mélyeket
Léptük át a hátalmas épület küszöbét.	hatalmas
Lerajzolom, de lehet, hogy aránytalány lesz!	aránytalan
Ma délután 14 óráig nem jár a fofaskerekű.	fogaskerekű
Ma fújhat a szél, eszhet az eső.	eshet
Magasra tartott kézzer…	kézzel
Magyarország vármegyéi és vármosai…	városai
Majd a beszédkontaxtusból kiderül.	kontextusból
Majd a hallgató dekódal ☐ dekódol.	
Majd még később feleleveleníteм ☐ feleleveníteм neked.	
Majdnem minden sorban valt különbség.	volt
Már kilencven százalák százalék.	
Márta néni nyilván nem a disznókat lé ☐ védi.	
Még kisebb betűbb szavak.	betűs
Meg tudjuk hallgatni a labortban ☐ laborban.	
Megkoreogera ☐ megkoreografálta.	
Megmagyarításárá ☐ ra…	megmagyarítására
Megpróbálom belelejteni ☐ ö ☐ belerejteni.	
Megszólalt belőled a soven ☐ a soviniszta.	
Megváltoztathatnák a hályzetüket.	helyzetüket
Melyik földrészen honosz ☐ honos a hangyászsün?	
Menj balra, és ott egy kamar ☐ kanyar…	
Mert a másik nagy kapaca ☐ citású tehát nagy teljesítményű…	
Mert elszakítottak tőlem. Neked is szaka ☐ szaka ☐ zavarodottnak kellene lenned.	
Mert én ott voltam a kandidi ☐ kandidátusi védésén.	
Mert ő azt emeri ki…	emeli
Mert ő közgazgász ☐ közgazdász.	
Mi a halyzet?	helyzet
Mi a nővér növe?	neve
Milyen kecses ez a kucsa!	kutya
Mind a tegnapi időméri edzése ☐ időmérő edzésen, mind a mai napon…	
Mindig az Orsi ejtésére resz csak ☐ lesz csak jellemző…	
Minél kisebb a zörej alá ☐ aránya…	
Mint ahogy Gocsál Ákol ☐ Ákos is mondta…	

Megakadás	Szándékolt közlés
Mintha a steril gonoszság megtesztesülése volna.	megtestesülése
Mit értünk két vagy több szám legnagyobb közös ostóján?	osztóján
Mondtak egy számot, a tanár pedig vagy hozzáadott, vagy kivonott.	kivont
Mondtam már, hogy nem félak.	félek
Móricz Zsigmond kortér…	körtér
Most már gyere vessza.	vissza
Most már rájöttem, mért olyan higgedt □ higgadt Columbo.	
Most már tudom, hogy az zárómorféma ö □ vagyis zérómorféma.	
Most visont elbúcsúzunk.	viszont
Na most ez adá odáig működik…	
Nagy bajuszos hajaskapitány volt a hajón.	hajóskapitány
Nagy közöttük a kontrakszt.	kontraszt
Nagy örömömre szolgál, hogy ilyen sokan összeszül □ összegyűltünk ezen a napon.	
Nagyon sok fiatal, az én fiat □ ö □ az én fiam is…	
Nagyon szépen kockás valami…	szép
Nálunk a gyerekek a macis [mɔkvik], vagyis [pikvik] (Pickwick) teát isszák.	
Ne az én porté □ portámon akarj…	
Ne hagyd ott a kazed!	kezed
Ne horkoljon olyan horgosan!	hangosan
Nem derül ki a könyve bibliográfiájából, báj bár írhatná.	
Nem elég magasak a dobozok, hogy a majom elérje a babá □ banánt.	
Nem érdekel, hogy nincs lecskéd, akkor is tanulj!	leckéd
Nem fogadta el a forra borravalót.	
Nem is nagyon hangsúlyostam.	hangsúlyoztam
Nem lett semmilyen személyi szérü sérülés.	
Nem szobrász, festész.	festő
Nem tudod, tanárnő ma hánytől ö hánytól lesz benn?	
Nem tudom, hogy ki tudom-e nyutni.	nyitni
Nem tudom, hogy újat mondak-e, mondok-e.	
Nem ú[c] fotyizik	focizik
Odaraktam egy s betűt ist!	is
Olvastad már a Háború és békát?	békét
Onnan megy masze □ masszírozni.	
Országos artisztaképző…	artistaképző

Megakadás	Szándékolt közlés
Országoszan is kiépítik.	országosan
Ott ossze □ össze vannak tömörülve a román váno □ vámosok.	
Ő századra báz □ beállította egyéni csúcsát.	
Összehívta a főpapikat.	főpapokat
Pannon ancik □ enciklopédia…	
Pedagógiai progrom…	program
Percepciós beclés…	becslés
Piros ás…	ász
Piros, fehér, zold □ zöld.	
Probréma…	probléma
Puszit poszira □ pofira.	
Ráérsz moszt?	most
Ragadják meg ezt a lehetőségét lehetőséget!	
Rátalált a TV2 új arculatára ezzel a romantikos □ romantikos! Romantikus stílussal.	
Remélem, hamar visszazökkennek a helyes kerekvágásba.	kerékvágásba
Részben ismé □ ismerkedtek egymással az emberek.	
Rosszul olvassza.	olvassa
Rusnya nyuhákba járok.	ruhákba
Saját példát zag □ zágrábi élményeimből…	
Sok hasznosság sóba került.	szóba
Sose tanult tenuszt □ teniszt.	
Sosem leszel már olyan fiatal, mi ma vágy.	
Sötötz sötétzöld…	
Spontán besédnek…	beszédnek
Szárnyas fejvadás…	fejvadász
Szemantikailag hiába van azonos dologról van szó □ hiába van azonos dologról szó.	
Szeretném a né néz mézet.	
Szeretném hangszúlyozni…	hangsúlyozni
Szerkezeteket hoz létle.	létre
Szia, Csaba! Lehet csavazni?	szavazni
Szörfözhetnek a világhárón.	világhálón
Szövegszörkesztés…	szövegszerkesztés
Szürke Adidasszal szú □ fújta be magát.	
Te egy polihiszter vagy!	polihisztor
Te most miért kapcsolod be a tevét?	tévét
Teáskancsa kancsó kell.	
Tegnap kaptam egy kaptuszt □ kaktuszt.	

Megakadás	Szándékolt közlés
Tehát á nagyobb földrajzi…	a
Tehát a prorektet támogatja.	projektet
Tehát csak fölelevele eleveníti.	föleleveníti
Tehát ez egy nagyon jó meglátás függ tőle. (A kérdés az volt, hogy mitől függ.)	
Több száz ki[ʒ]gazsda tüntető…	kisgazda
Tömegkommunitáció…	tömegkommunikáció
Trafi az M3-as kivezető szava □ szakaszán.	
Transzformációs generációs grammatika…	generatív
Tudom, hogy nem lehet szabályozni az érzészeket.	érzéseket
Túlnyomó tu többsége is angol nyelvű.	
Úgy akart egyentrangú lenni, hogy megőrzi…	egyenrangú
Úgy értékelte az idai évet…	idei
Úgy tú tűnt…	
Úgy úro úgy írom le…	
Ugyancsak torlódásokra kell számítani ugyán, öö Budán.	
Ugyanolyan kusz küszöbgörbével…	
Újat úrn újat? Újat írni nem tudok.	
Utolsó pillanatban elóztuk előztük meg.	
Üdvözlöm a Juventus Jádió hallgatóit!	rádió
Űrharó □ űrhajó…	
Vagy Fogyo Fodor Rajmund…	
Valaki nagyon vigyorog ott □ itt.	
Valami más beve befejezéssel kell…	
Van egy népi mondi □ mondóka…	
Végig táncolgatta.	táncoltatta
Végigcimmogott a parton.	végigcammogott
Végül a nyolcason egy japán versenyző, Rio Takayo □ Takayasu.	
Véletlenül léptem lá.	rá
Verbalitásban jobbak a nőbbek □ nők.	
Vigyetek vizetek □ vizet is magatokkal!	
Világhírű íló író is írja.	
Viszont a sorrendi hibánál visz □ világos, hogy mit akar mondani.	
Vissza fogunk férni.	térni
Vizsgálják, hogyan juthattak az anyagok az újság szerkesztó □ szerkesztőségébe.	
(…) kulturális tanácsocs □ tanácsos.	
Zotyó is mondta, hogy a po □ po □ pulcsi a legegyszerűbb ajándék.	

9. Anticipáció

Megakadás	Szándékolt közlés
A bagy a □ bal agyfélteke…	
A Bánk bán első adá □ első előadását már nem érte meg.	
A baszk szepata szeparatista szervezetek…	
A benzinkút mellessz eljössz…	mellett
A bese beszédsebessége változtatható.	
A beszámolónak rövidnek kell lennie, mégpezig □ ö □ azért, mert…	mégpedig
A beszédéslelé a beszédészlelés és a beszédmegértés…	
A beszédlő □ beszélő gondolata…	
A beszédtempóról annyit, hogy a la □ a leglassabb.	
A bírkák ítéletére még várni kell.	bírák
A brékák meg hangosan brekegnek.	békák
A csecsemő szan számára is van egy ilyen.	
A fejüknél összenőtt irámi □ iráni sziámi ikrek már túl vannak a nehezén.	
A feleség olyan súros sérü □ súlyos sérüléseket szenvedett…	
A felsőosztatá □ felsőoktatási tájéko[s]tatóban is az volt, hogy március 1-ig.	
A Ferencváros-Újpeszt összecsapás este látható a képernyőn.	Újpest
A féskes nyavalyát, semmit sem haladtam.	fészkes
A folo □ fonológiai kódolást nem tudta megvalósítani.	
A garakter mögé búvva lettem bátrabb.	karakter
A gyanyú árnyékában volt, ezért nem mondott le.	gyanú
A gyorsabb betéd □ beszédtempót…	
A győri koksz □ keksz- és ostyagyár…	
A halászatnált használt fáklya…	halászatnál
A halnak, a halnak?? A fülnek ilyen a hallási feldolgozása.	
A hasonulás akkör □ kor következik be, mikor…	akkor
A hatvan méter, az nem egy méter!	centi
A háznak ajtaja van, de Vágner Úrnak ajta aj ajtója.	
A helyhutározó névutói…	helyhatározó
A helysíni szemle során bebizonyosodott…	helyszíni

Megakadás	Szándékolt közlés
A játéknak, a bingónak a jogosultja a Szere a Sportminisztérium volt. A Szerencsejáték Rt. akarta átvenni.	
A játékok kizáralagos magyarországi forgalmazója…	kizárólagos
A jó élettől megkapta a ööö az élettől megkapta a jó pofont.	
A Julcsa egy pido □ kidobott pénz volt.	
A ke □ közös kedvenc filmünkben…	
A keddi kör kormányülés előtt…	
A kilencvenes évek ejején elején…	
A kizgaz kisgazda pártnak…	
A következő ír □ órán lesz jegybeírás?	
A következő kérdések megvászo □ megválaszolása…	
A közes védelmi politikáról tárgyaltak.	közös
A kultúra megizé □ megidézése a versben…	
A kül □ a körnek a külső…	
A Lajos az egy kifotha □ kifogyhatatlan nyelvbotlásforrás.	
A lap □ labdarúgó olasz kupa fináléjában…	
A latin heresírás latin betűs.	helyesírás
A les □ lassú és a közepes tempójú beszédek közti különbség…	
A mágy másik felére megyek.	az ágy
A magyar neiv □ naiv eposz…	
A mágyár vásárlási szokásokat…	magyar
A mai jul □ jelmondatunk a következő…	
A mai magyar nyelv rendszeri szóf szófaji rendszerezésének problémái…	
A másik, amit ész □ érdemes észrevenni…	
A medvék télen alszanak a barjangjukban.	barlangjukban
A most ha □ elhangzott nevek közül egyedül David Coulthard nem jött ki harmadik kerékcserére.	
A művészet kezdődik az antikvitás befejezésével kezdődik.	a művészet az antikvitás
A nagy Szovjetunió tár köztársaságaiban…	
A nyelvtan formaz formalizmusa…	
A nyerek □ nyerek □ a gyerek nyekkenésére azonban felébredek.	
A nyilvásosságra hozott hírek…	nyilvánosságra
A pihenni vár □ vágyó városiak…	

Megakadás	Szándékolt közlés
A piros csú □ a piros vonal az a világcsúcs.	
A projektet elustasítja.	elutasítja
A pru □ a pubertáskori…	
A Puszte télen című vers…	puszta
A rajtas □ ütéses nyomozásban…	rajtaütéses
A rómaiak is tudtak a fajfestés veszélyeiről.	hajfestés
A rögzített alap □ anyag alapján…	
A su a vízsugár tisztítja…	
A Szabadkikoto úton…	Szabadkikötő
A szen szintézishez képest…	
A szénőgető □ szénégető…	
A Széphadom □ Széphalom kiadó gondozásában…	
A szöbed □ szabadkőművesekről…	
A szöveg ott folytatódott, ahol megszakítottam az izézetet □ idézetet.	
A szünetik □ szünetek ugyanis…	
A tanáskozás arra hívta fel a figyelmet, hogy…	tanácskozás
A tatás □ lakás tatarozása…	
A távozó miniszterek közül egedül Görgey Gábor nehezményezte az ügyet.	egyedül
A tekrin □ ö □ tekintélyérvényesítő szülők gyerekei…	
A terveltautóval az a célom, hogy a tervezett útvonal mentén rakodja fel a lomokat.	teherautóval
A tizes □ tizedik helyes válaszolót hívjuk vissza.	
A tízhe □ perchez képest…	tíz perchez
A tyúk az odaállísa □ odaállítja az élességet.	
A val vélt vagy létező, valóságos…	
A végén elhalasztott egy halat.	elszalasztott
A videgvérű gyilkost elfogták.	hidegvérű
A Wernicke-meg mezőnek megfelelő…	
Agresszív kinma □ kismalac fenn ül a fenyőfán.	
Ahhoz, hogy igazi agitációs hatást ki tudjon fö □ váltani, föl tudjon mutatni…	
Ahogy olyan szokszor mondtam már…	sokszor
Ahol nagyobb a megér □ megerősítés.	
Akármilyen másbeli munkájukbeli anyagokat…	más munkájukbeli
Akasztott ember házában nem jó köteget emlegetni.	kötelet
Aki ezt meg tudja pragmatikus oldalról meg tudja szervezni.	
Aki ver aki másnak vermet ás…	

Megakadás	Szándékolt közlés
Akinek nincs munkája, annak a feme felemelt munkabérét…	
Akkor a Batmannek a Joker □ a Batmanből a Jokernek nem is lehet útlevele?	
Akkor majd produlálu □ produkálunk neked nyelvbotlásokat.	
Akkor ne szült szalonnát □ sült szalonnát egyél!	
Akkör jöjjenek be!	akkor
Alig kepok fizetést.	kapok
Ám az anyakönyvekbe belepin belepillantva…	
Amelyiket csak moszt ke[st]ék.	most kezdték
Amennyiben ez a mondat szükséges információt közelne □ közölne…	
Ami a halandó embereket a halhatatlanokhoz tesi □ teszi hasonlóvá.	
Ami a konc □ a beszédre koncentrálást illeti…	
Amíg esz ez megtesz egy periódust, ez egyet tesz meg.	
Amikor a végen □ végén már nem voltak szavak.	
Amikor letolsz a pinom puha □ finom puha párnáról.	
Amint látjuk például a Dorony □ Dorottyában, illetve a Karnyónéban.	
Anagó ilyen analógiás hatásra…	
Angol mondaksz □ mondatszinta[ks]is órán volt.	
Annak, akinek meg kiszó □ kilóg az orrszőre…	
Annál tobb □ annál több döntéshozatallal kerülünk szembe.	
Anyád beültet a meleg vízbe, hogy remélve, hogy meggyógyulsz.	remélve, hogy
Anyut jó felhívni, mert mon □ mindig mond…	
Apa, most meg lehetsz egé elégedve.	
Arisztotelék fizikájuk…	Arisztotelész
Árpádszávosz zászló…	sávos
Arra a ke kérdésre keresek választ…	
Ast is tudják.	
Az a hang □ ez a hang jó.	
Az agglutinyáló nyelvek esetében…	agglutináló
Az akció □ az Auchanban egyébként ez mindig akciós.	
Az akuszmikum, na akuszmikum, na akusztikum.	
Az alatti fül □ telefonfülke mellől…	

Megakadás	Szándékolt közlés
Az állítmányoknak a mibenlétét mutya muta[c:]a a táblázat.	
Az alumíniumból rögzítés kiesik belőle.	alumíniumrögzítés
Az amerikai diákok és japán □ az amerikai tanárok és japán diákok közt…	
Az aratás után gyakran táncsmula[tʃ:]ágot tartottak.	
Az csak úgy m □ balra lesz mellette.	
Az eddig elhangzott kis kérdőjelekhez képest megle nem meglepő.	
Az egészségügyben zajló diszkrimináció egy bizonyos fajtárá □ fajtájáról van szó.	
Az egyik topor □ csoporttársam mondta, hogy…	
Az eljárótanács úgy döntötött, hogy…	döntött
Az előbb keveszet □ keveset kapott, ez szemmel látható.	
Az előítéleke □ az előítéleteket megvetette.	
Az előruhá □ előirányzott ruha nem tetszett.	
Az előző futamon is műszaki mia □ hiba miatt volt kénytelen feladni a viadalt Fernando Alonso.	
Az első otve □ ötven odaérkező ingyen reggelit kap.	
Az embernek éreznie kell, hogy mikor tudasosulnak ezek a formák.	tudatosulnak
Az eredeti műben nem hal meg, hanem feleségül veszi Britannia királyát □ Britannia királyának lányát.	
Az évadot pedig Görgey Gábor Berta című zara darabjával zárjuk.	
Az idősebb generáció hagyományabb őrzőbb alakot használ.	hagyományőrzőbb
Az igazi köz küzdelem a torréró és a bika között.	
Az igény ennek az automómiaérzésnek megvan.	autonómiaérzésnek
Az illető ma épp ötvenkét eszdendős.	esztendős
Az olimpiai e □ bajnok, az olimpiai ezüstérmes…	
Az se érdekes, ha egymás szabába vágnak.	szavába
Az sem rossz, hogy egy ró □ Jókai regényt vegyünk neki.	
Az úgy dó!	Az úgy jó, hogy Ady!
Az utolsó szakasz, ez a besződelőttes szakasz.	beszédelőttes
Azért a ne □ főnevekkel…	

Megakadás	Szándékolt közlés
Azért agyok □ adok, hogy fogyjon.	
Azért már van □ mindennek van határa.	
Azért van benn az angol gya □ zászló is, mert angol gyarmat volt?	
Azt a zsepkit □ zsepit ki ne dobd!	
Azt már a dusz diszkusszióból elveszem.	
Azt mondta, hogy megpuci □ megpucolni…	
Azt mondta, hogy úgy mászkálsz a színpadon, mint egy ketrec □ állat a ketrecben.	
Azt nyilatkozta Brá □ Bányász Rezső…	
Azt szeretném mondani, hogy a jogá □ Jogának?! □ Vogának jogos a kérdése.	
Azután Budát bérel □ ö □ szobát bérel Budán.	
Bahajthatatlan a korábbi büntetés.	behajthatatlan
Bajna hajszínű. Barna hajszínű.	
Balázs, ti is Adry Endrét veszitek?	Ady
Balkozép koalíció…	balközép
Bankerek, brókerek □ bankárok, brókerek lesznek beidézve.	
Barátságos kártaparti □ öö kártyaparti…	
Bármi keresnivajója □ keresnivalója lenne bárkinek is.	
Bármiféle emberi viszelkedésre jól reagáljon a rendszer.	viselkedésre
Barnya nyelű kés.	barna
Bazi nagy loma lagzi.	
Bazsá □ Balázs mondta, hogy hívjam fel.	
Behívta máci □ másik páciensét.	
Beikszelik a válato □ válaszokat.	
Bekötött szém □ szemű nézők.	
Belemárkoltál a számba.	belemarkoltál
Beszédprodukciója közben sallja a □ hallja a saját hangját.	
Bezánci művészet…	bizánci
Biztos benne, hogy nagyon szok sokszor megcsalta.	
Bodrogi Gyula igezgatót kérdeztük.	igazgatót
Botrankodás, gyötrelem.	bosszankodás
Bő cicc perc.	tíz
Bucika megy aludni, mert ágyfolytában ásítozik.	egyfolytában
Budapisti budapesti tudósítónk jelenti.	
Butapesten a hőmérséklet 12 °C.	Budapesten
Cseászcsészét kérsz?	teáscsészét

Megakadás	Szándékolt közlés
Csem csalfaság.	nem
Dani nem besél □ beszél sokat.	beszél
De azért milyen érdekes, hogy focimeggyen □ focimeccsen agyon szokták taposni egymást az emberek.	
De David Coulthard kinn volt cse □ kerékcserén.	
De ez nem mense mentesít bennünket.	
De rönde görbe ujjad van!	ronda
De senki nye nyúlja le!	ne
Délutántor esőzés várható.	délutántól
Diltott drogok.	tiltott
Eb □ ennyiből igazuk van.	
Ebben a bonyo bolo[ɲ]aiban…	
Egésen □ egészen más.	
Egészen buztosan el fogja bukni.	biztosan
Egy csomót szegít a szegényeken.	segít
Egy ember került a hő hótömeg alá.	
Egy hamburgert és egy kris krumpli □ kis krumplit kérnék.	
Egy hivá □ egy hivatkozási alap.	
Egy kucsa □ kutya fekszik a szőnyegen, és csontról álmodik.	
Egy párizsis vagy egy szonkás szendvicset kérek.	sonkás
Egy reng tagjaival…	rend
Egy sót sem szólt.	szót
Egy szó jelentésstruktujá struktúrájáról…	
Egy torok se ment le □ egy falat se ment le a torkomon.	
Egyetlen férfi eséj □ ejtésében.	
Ehhez a jószláshoz azt szóltam…	jósláshoz
Ehhez nagyon sok réfszfolyamat működésére van szükségünk.	részfolyamat
El kellett ven □ mennem venni…	
Elalszom a röklám közben.	reklám
Elemzik az egés ver □ egész versenyt.	
Eleve butásra van ítélve.	bukásra
Eleve kevesze □ kevesebb szót sajátított el.	
Elfogott a fogkrém.	elfogyott
Elkésült, elkészült már a sült hús?	
Elköltöztek Sékesfehérvárra.	Székesfehérvárra
Elmentek üzenyanyagért.	üzemanyagért
Elsősorban a horizántális elvek…	horizontális

Megakadás	Szándékolt közlés
Elvégre a madar magyar tudós társaság létrejöttekor…	
Én a bigliográfiában mindig ezt írom le.	bibliográfiában
Én egy bokszorkány vagyok.	boszorkány
Én ezt nem tartom hibásnak megközelítésnek.	hibás
Én is megnézhetem a Gyűrűs urás kö □ a Gyűrűk urás könyvedet?	
Én jártam is □ én is úgy jártam.	
Én ma is egy bo □ Volvo buszt vezetek.	
Én még a nai □ mai napig szeretem.	
Én még ki akarom bot □ javítani a nyelvbotlásokat.	
Én melvből □ elvből nem veszek meleget.	
Én nyem nem nyekeregtem.	
Ennyi tanulás után kenni-vágja fogja az anyagot.	vágni
Erre még rehalbilitáltatni akarták.	rehabilitáltatni
És akkor nem kövi □ következik be a gyilkosság.	
És Bánk □ ja nem, Melinda és a haza ügye a két legfontosabb Bánk számára.	
És hogy hogyan la □ rajzolják le…	
És korre □ kész korrekciót végrehajtani.	
És milyen bo □ büdös a zoknim!	
És most egy □ kezd egy picit meglógni Stockbauer.	
És most Nicsak köve □ Nicsak, ki beszél? következik.	
És moszt □ most viszont csend kell, hogy legyen.	
Este kimész a rácskor □ a rácsnál tízkor.	
Északon golyo □ gomolyfelhőzet…	
Ez □ ennek meg ez a szépséghibája.	
Ez a kisz □ kis rész az, aki…	
Ez a korecs □ korrekt családalapítás.	korrekt
Ez a terület fokozatosan elméme □ elnémetesedik.	
Ez az igazi fő pu □ pódium.	
Ez az oka annak, hogy az öszt □ osztály középpontjába Éva került.	
Ez egy csuper csodaszer.	szuper
Ez egy elmabajos ember.	elmebajos
Ez egy igazi húsvéti csülök.	húsvéti
Ez egy láncfűréses sebészről szóló film.	láncfűrészes
Ez egy nagyon röm □ remek ötlet.	
Ez egy négyszemkozti beszélgetés volt.	négyszemközti
Ez egy ré □ ez egy spontán akció a részünkről.	

Megakadás	Szándékolt közlés
Ez ennyi do □ gondolkodásba tellett.	
Ez lesz majd az a diszk □ diszle[ks]iás dolgozatod?	
Ez mára már mérsőklődött.	mérséklődött
Ez nem homoszaxualitás.	homoszexualitás
Ez volt tehát a füstölc lazac □ füstölt lazacos olasz táji étel.	
Ezalatt ke □ ki □ kétezer-kilencszázhúsz szót ejtettek ki.	
Ezek az elsólások szabályszerűek.	elszólások
Ezeket a f kommunikációs funkciókat meg lehet ragadni.	
Ezeknek a népeknek a foglalkodása vadászat.	foglalkozása
Ezt a szinkrán □ szinkrón utánmondásnak a módszerét…	
Ezt egy kollá □ kollégám mondta.	
Ezt múlt ka □ múlt alkalommal mondtuk.	
Fagyizhatni is mehetünk.	fagyizni
Fáradt vagy? Igyál Bed Bullt!	Red Bullt
Fele fejem felett…	fejem felett
Felgyursulnak az autók.	felgyorsulnak
Felhívom a figyelmet a sótagolásra.	szótagolásra
Felhívom azt az utasá □ utazási irodát.	
Felírtuk a sze □ telefonszámodat.	
Felmerül a kérdés, hogy mit kodifikálnának el □ feltűnő eltérésként.	
Felszállhatsz a templomra □ a templomnál a buszra.	
Festvéremnek festeni…	testvéremnek
Figyelemelherelő hadművelet.	elterelő
Filozófiai kö történeti következtetéseivel…	
Fisichella is elengánsan □ elegánsan elengedte Michael Schumachert.	
Foglalkozik a dima □ dinamikus logikai rendszerekkel is.	
Folfogásához…	fölfogásához
Folológiai □ fonológiai kódolás…	
Fonn konferencia van.	finn
Födöztem föl…	fedeztem
Ga □ Baumgartner Zsolt…	
Gondolom, Lilla engem is meg szokott □ meg fog látogatni, ahogy az lenni szokott.	
Gőzcső…	gázcső

Megakadás	Szándékolt közlés
Gyere, és fúgd a fülembe!	súgd
Gyerekcipőben jár a gyamo □ gyakorlati alkalmazásokban.	
Gyimé Gyimóthi Géza véleménye szerint…	
Ha a nyárt berakod le □ jelzőként, akkor nem vált a-ra.	
Ha akars, se beszélhetsz.	akarsz
Ha csak ennyit kéne tó róla tudni…	
Ha ezt összefa □ összehasonlítjuk a fejlett poszt-indusztrialista országokkal…	
Ha Hurutka □ Hrutka János…	
Ha így megy tovább, egy elk □ elvonókúrára küldünk.	
Ha leértékelődik egy iskolafoz □ kozat…	iskolafokozat
Ha már az utolzsó zsenge spenótlevél is benne van…	utolsó
Ha megmondanátok, ami ké legkézenfekvőbb…	
Ha önmagában a hangsúly a dallamemelkedés tud hangsúlyérzetet okozni.	
Ha találok valamit a táskámban, ami nem az emé □ enyém, azt kiteszem.	
Ha te kifogyo □ kifogod a legnagyobb pontyot…	
Hagylak dolgozni, mert így el □ sose fogsz elkészülni.	
Hamajabb ejtjük hamarabb ejtjük…	
Hanem a magyar versenyképis □ versenyképességei…	
Hány éva lakik ott?	éve
Harálra idegesít.	halálra
Hát a tyúknaknak □ tyúknyaknak nem túl harmonikus a mozgása.	
Hatalmas üdvrivalgás fot □ fogadott, fotósok tömkelege.	
Hétfőn gyakorlat, otána ott kedden, szerdán szünet.	utána
Hinte hihetetlen.	szinte
Hírügnökségnek nyilatkozva mondta el.	hírügynökségnek
Hiszen felvillanos □ felvillanásokat már láttunk.	
Hogy az orcbánc törjön ki!	orbánc
Hogy az úttörő mitól volt vidám…	mitől
Hogy bajró jobbra balról jobbra…	
Hogy egy keresző kereső eszközt…	
Hogy fe □ hogy lehet ezt fejleszteni?	

Megakadás	Szándékolt közlés
Hogy úgy mondjam, heves mérsék vérmérsékletű fiatalember.	
Hol honosz a hangyászsün?	honos
Hol találjuk a Virágirodalom című folyóiratot?	Világirodalom
Holnap seles, borús idő ☐ szeles, borús idő lesz.	
Hoztam egy fekenyeáfonya-dzsemet.	feketeáfonya-dzsemet
Hozzátok be a pénzt a filmkrubra!	filmklubra
Húszmillió förint fölött…	forint
Hűtóajtó…	hűtőajtó
Ide kirírom.	kiírom
Idésebb idősebb testvéreihez képest…	
Idősebbeknél több tolt ☐ több töltelékszót figyelhetünk meg.	
Igen, a moci ☐ motiváció hiánya…	
Így ugrálnak az any ☐ alanyok közt a beszélők.	
Illyés Gyula első verseskötete ezerkilencszáznegyvennyolcban ☐ ööö ezerkilencszázhuszonnyolcban Nehéz föld címen jelent meg. Azért mondtam negyvennyolcat, mert a Nehéz föld n-je előre ugrott.	
Inkább a tachnikára koncentrálok, s taktikázni fogok.	technikára
Itt a közönségnek ez ☐ ennek szól most ez a tapsvihar.	
Itt a re ☐ kecskeméti repülőnap alkalmából turistaként én is felszállok.	
Itt érkeztünk el a kommunikáció bis ☐ biztonságára törekvéshez.	
Itt kell elfogl ☐ elgondolnunk ezt a honfoglalást.	
Itt van ez a kerhe kergemarhakór.	
Ja, de van nekünk téb ☐ táblánk, akkor érdemes fölvázolni.	
Ja, tú ☐ időn túl volt, akkor marad a 2:1.	
Játékozaink közül…	játékosaink
Jó napot kíványok! Budatétényre kérek egy diákot.	kívánok
Jó, csak azt nem tudtam, hogy hogy joko ☐ hogy jutok el odáig.	
Jobban bepunnyadnénk, ha elmennénk futni.	bepunnyadnánk
Jól rátá jól ránk cáfoltak.	
Jól találták el Fernando Aunso ☐ Alonso autóját.	
Jönnek a dolgos héz hétköznapok.	

Megakadás	Szándékolt közlés
Kanadai szabaddogás □ szabaddobás, Gordon kapta.	
Kaprikás krumpli…	paprikás krumpli
Kártérísétési eljárást kezdeményeznek.	kártérítési
Ke □ ezeknek a problémáknak a kezelésére…	
Kék fényben látható bűnüzi bűnügyi magazinban…	
Kerítsd ki!	derítsd
Képénz-átutalási megbízás…	készpénz
Két és hél hónapja tanultak.	fél
Két ré □ kétméteres ugrókötélnek hányad része a hatméteres mászókötél?	
Kétmillióval □ évvel ezelőtti…	kétmillió évvel ezelőtti
Kezi Kazinczynak ez a pesti…	
Ki fog alakulni, hogy kisz □ kik lesznek.	
Ki tud különbséget tennyi ennyi között?	tenni
Kim kommunikáció…	
Kirobbant a kukoricavija vita mi[j]att.	
Kiscica, ne legyél ilyen macsa □ makacs!	
Kíváncsi vagyok, mit fogsz szólni a Mindent anyámhoz-hoz.	Mindent anyámról-hoz
Koldás világa…	koldus
Kompetensnek szem □ sem neve[s]hető.	
Koncertyünket □ koncertünket a szünet után folyta[c:]uk.	
Konkrétan nem ezt kérdezte, de va □ volt valami ilyen.	
Körülbelül nyolvanede □ nyolcvanezer adatot tartalmaz.	
Köszönjük ti □ megtisztelő figyelmüket.	
Közben a nék □ nők meg élvezik.	
Kulturális öröksz örökség minisztere…	
Kűvül □ kívül meg csak ilyen babérkoszorú…	
Lásszuk □ lássuk, mi lesz a Híradóban!	
Láttad a Ravasz, az agy és a két püstölgő puskacső című filmet?	füstölgő
Légiforgalmi főoszt □ főosztályvezetőjétől…	
Legyenek boldog tulajso tulajdonosai a díjaknak!	
Legyőzve azt a picsi □ pici csalódottságot…	
Lehet jár látni tesztjáratokat.	
Lehet, hogy az ipse ennél is rosszabb, nemcsak önző, hanem nárcista és egoista is.	nárcisztikus
Lehet, hogy moszt le fogsz tolni.	most

Megakadás	Szándékolt közlés
Lehetnek szicu □ szituációs félreértések.	
Lehetőség lesz eszkozkorszerűsítésre.	eszközkorszerűsítésre
Lemélem, jól írtam le.	remélem
Lepakoltam a tökörről is □ öö tükörről is.	
Loto □ locsolod a kaktuszt?	
Ma délutántól zivatar, jeges eső, felszó □ felhőszakadás várható.	
Ma gyorsított eljárással tárgyalja a Paksi Városi Bíróság a [gri:nspi:s] aktivisták ügyét.	[gri:mpi:s] (Greenpeace)
Ma, mit rajzoltatok tegnap?	Na, ...
Magasan tű □ magasan művelt, tanult családok	
Magasz kopasz...	magas
Majd akkor nem kilabálok...	kiabálok
Majd fellép egy amator csoport is.	amatőr
Majd ő elmondja, hogy kell epersz □ dzsemes szendvicset csinálni nekem.	
Mány annyira mennék haza!	már annyira
Más kli □ kritériumokkal szemben is másként járt el az Európai Unió.	
Máskor nem lesz nézem □ vagy nem lesz időm megnézni.	
Mászra mássz rá!	másra
Még csak nem is kötötték belém.	kötöttek
Még el kell mennem az OTB-be.	OTP-be
Még két dalt fognak hal meghallgatni a kedves hallgatók.	
Meg meg öö gondoltam azt is, hogy m □ biztos máshogy látja, valami más □ féle térkép.	
Megnézed a lis □ az osztálylistát?	
Megvált □ felelevenítik a túlvilágjárást is, de ezt is megváltozott formában.	
Megvelegyem azt a ruhát holnap a feleségemnek?	megvegyem
Megyek fomat mosni.	fogat mosni
Mekkora egy közejes tojás?	közepes
Melyik betútípussal írod?	betűtípussal
Menj, anu □ anyu, nézd a tévét!	
Menjetek át Szabi □ Csabiékhoz szalonnát sütni.	
Mert az centiké □ centimétereken múlott csak.	
Mert hatékonyabban túr fúrni a hátad mögött	tud fúrni
Mert itt olyan sok fej jó fej gyerek van.	
Mert ő nem vél □ nem nyilváníthat véleményt.	
Mert sz □ ilyen szélben nem megyek ki.	

Megakadás	Szándékolt közlés
Mestelen felsőtesttel…	meztelen
Mi a böcsületed neved?	böcsületes
Mi lennél, ha mennél?	Mi lenne
Mi viszont nem ragadunk le mozs Nina [ʒivɔɲefskɔja:na:l] (Zhivanevskajánál).	
Micsi bácsi elég furcsa.	Misi
Miért nem sz □ sikerülnek a színészházasságok?	
Migin mi a bajod?	megint
Mik ezek a fete □ feketék?	
Mikor írunk hosszú magánhangzót a szőtőben?	szótőben
Milyen gyorsan her □ terjednek a hírek!	
Milyen léhe □ lehetőségek vannak?	
Mind a hájon helyen.	három
Minden egyes sportka □ sportnapról kap egy lapot.	
Minden írán írunk zéhát.	órán
Mindenképpen egy besédnek az elemzése…	beszédnek
Mindig röhög, ré □ az interjúkban is mindig röhögött régen.	
Minj onnan a hideg kezeddel!	menj
Mitől nem kegytárgy a Já □ a második János Pál pápás sörnyitó?	
Miután a magyar aggli □ agglutináló nyelv…	
Miután az expli □ az előítéletkutatás (hosszabb szöveget mond, majd) explicit.	
Mivel eteti a macacát □ malacát?	
Monap □ manapság viszont a tragikus hangvétel mellett…	
Mondott pár szőt, mielőtt elment.	szót
Montoya pedig a mácsodi □ második kerékcsere alatt megelőzte Webbert.	
Mort mondjuk mi lenne, ha…	mert
Most ére élem a lázadó korszakomat.	
Most mászta □ mászhatok le a ház tetejéről.	
Most ravala ravatalozó lesz.	
Motivácsiót csinálni.	motivációt
Mulatságos, csak éppen egy darab bot □ nyelvbotlást sem követett el.	
Mundjárt jön a busz.	mindjárt
Na most már permo □ perm □ na! Termopulcsit hoztam, hogy ne fázzak.	
Na, mutasd a lapit, mit kell venni!	lapot

Megakadás	Szándékolt közlés
Nacson becsülöm benned.	nagyon
Nagyon antiput □ antipatikus hely.	
Nagyon jó név, és sá □ ráadásul még alliterál is!	
Nagyon sokan szeretik Szivet □ Szigetvárit.	
Nagyon sokször előforduló…	sokszor
Nagyon szok esetben tapasztalható.	sok
Nagysabású □ nagyszabású választási csalások…	
Nálunk is, a BB1-ben voltak szabályse □ szabálys □ blblbl □ szabályszegések.	
Naptával dicsérd a napot!	nyugtával
Ne csak lagy legyen a szád!	nagy
Ne szájról szájra, hanem gépre gépre.	gépről gépre
Négy ezüstje volt Hoongen □ Hoogenbandnak.	
Negyedik Király királyságát adta…	negyedik Károly
Néhány napja telefonált a serkesztőségünkbe egy fiatalasszony.	szerkesztőségünkbe
Nekem is kész van, csak még nincs lefány □ lefénymásolva.	
Nekem mindenhol máshol van □ ö mindenem.	
Nekik sok idejük van az ilyen elékészítési szakaszra…	előkészítési
Nem a sabát □ saját hibájából esett ki.	
Nem akarom levágtatni.	levágatni
Nem csongott a telefon?	csöngött
Nem egyesz nem egyetlen esztendő alatt.	
Nem egyszerű dolog ez a levésevés. Levesevés.	
Nem említhető egy lapon a két csö □ ööö hiánycsökkentés.	
Nem feltétlenül a beszédfelismerő használatán muk □ múlik.	
Nem is lavasolta.	javasolta
Nem is minden csoport mondott le a nyelvréről.	nyelvéről
Nem jegye □ nem rendelsz jegyet?	
Nem kötülünk el egy kocsit?	kötünk
Nem töhögött.	röhögött
Nem tud oskobáskodni.	ostobáskodni
Nem tudom, pimá □ pimaszság vagy szemtelenség.	
Nem tudtam, hogy valóban had □ hasbeszéd-e.	
Nem, hülye, te eddig a zapá □ a japán zászlóig…	
Nézzécsek csak!	nézzétek

Megakadás	Szándékolt közlés
Nincs félnivalója a megyer magyar mezőgazdaságnak.	
Nincs több mosvi □ vagy mosnivalótok?	
Nosz hát, ilyen kruton grillezésre is használható.	nos
Nyagy-nagy nyírfa…	nagy-nagy
Nyolc hónap felfüggöszt □ felfüggesztett börtönbüntetést kapott.	
Nyomas □ nyomatékosítják, egyértelműsítik.	
Nyomatékosító jelens □ tését…	
Ocs □ olykor a kocsmázásnak megfelelő stílus…	
Oly csokat □ ö □ oly sokat csatáztam.	
Olyan voltál a prázában, mint egy pokróc.	plázában
Óriási esz □ erőfeszítéssel úrrá lenni rajtuk.	
Ott pedig lengetik a kék szá □ zászlót vadul.	
Ott volt a szalagavamtómon.	szalagavatómon
Öröpünnep…	örömünnep
Össze akart hozni azzal a péci sráccal.	pécsi
Összesen hús időskorú □ húsz időskorú…	
Ötven hertz és sáz száz hertz sávszélességben…	
Pár hónap múlva kibékeltek…	kibéreltek
Parti Nagy számára a legkedvesebb kor □ költő Kormos István.	
Például az ala □ a mondat első részében ismertnek véli az alanyt.	
Például mikor arra jár egy medes □ jegesmedve…	
Pirös pöttyös Túró Rudit kérek.	piros
Plussnyuszi…	plüssnyuszi
Pozsonyi újság sz □ főszerkesztője…	
Pörszívózd fel a szőnyeget!	porszívózd
Prob □ programjukban Robert Schumann…	
Próbálják szét □ ööö összeszedni a szétfutott állatokat.	
Próbálnak dolgozni agy □ az anyaszentegyházban.	
Rallom minden reggel.	hallom
Régen olan □ olyan alapanyagokat használtak…	
Reggel egy anyuka is hozott egy buszt □ egy gyereket a buszon.	
Remek, most menjetek, össz □ menjetek, szedjétek össze a pénzt!	
Rendezett tüntesé □ tüntetésen…	
Rotonlátogatás…	rokonlátogatás
Rövidebb isz □ időt vesz igénybe a tervezés.	

Megakadás	Szándékolt közlés
Sárgán villognak a jelzőlámpák a Komjádi Bésza ☐ Béla Uszodánál.	
Seréke ☐ serényen fogsz tevékenykedni.	
Serspecifikus szindróma…	szerspecifikus szindróma
Só sincsen arról, hogy…	szó
Sok ember választja a könnyebbik do ☐ végét a dolognak.	
Soros kapcsolatban vannak.	szoros
Sükségszerű jelenség.	szükségszerű
Szállító és humanitárius alatokulatokat küldjön Magyarország Irakba.	alakulatokat
Százharmincezer internötöző ☐ internetező…	
Száznál már Hoogenband az el ☐ lesz az első.	
Szépen labu ☐ lebarnult baba.	
Szerepelnie kell egy fö ☐ fokozatos önállóságra nevelésnek.	
Szerintem ez pénzpar ☐ pénzpazarlás volt.	
Szerintem ezen az órán is mi leszünk a kísérleti anya ☐ alany.	
Szigorítják a felvételeit ☐ feltételeit.	felvétel feltételei
Szing[a]púr ☐ Szingapúr n[a]mber one.	
Szokszor elgondolkodom azon…	sokszor
Szörös összetartozás…	szoros
Szöveggyűjtemény a fonetika talá ☐ tanulmányozásához.	
Szümők szülők személyiségjegyei…	
Tágabb értelemben ebbe a kato ☐ kategóriába tartozik.	
Taro ☐ Tandorinál a paródiaelem…	
Te felted a feszültséget.	kelted
Tedd, légy szíves, a füzetedre az asztalomra!	füzetedet
Tehát a bélcsé ☐ bölcsészkarra menve…	
Tehát a cél az, hogy mind a ketten eljussatok, nélkü ☐ egyikő ☐ tök nélkül sem fog felszállni az űrhajó.	
Tehát a mé ☐ két Minardi-pilótának…	
Tehát a tó ☐ tőmorféma…	
Tehát bete ☐ beletelt négy napba.	
Tehát Röcker Zsolti jön a hírek után.	Rocker
Tehát úgy sűnik, hogy bátorságod jutalmaként vigaszdíjat kapsz.	tűnik

Megakadás	Szándékolt közlés
Tehát újsz □ újkeletű szavaink megjelenését először a beszédben észlelhetjük.	
Teház ez □ tehát ezek tájékoztató jellegűek.	
Teletöltjük a káddal ööö vízzel a kádat.	
Telezabáltad magad trarhonyával.	tarhonyával
Teljesen mindegy, hogy [tɛʃkoː], [oʃɔn], ilyesmi…	[tɛskoː] (Tesco)
Természeti aláfestékek…	aláfestések
Tibitabitangó…	Tibi, te bitang, ó
További bővísé bővítése is szerepel…	
Továbbiak után kato □ kutató katonáknak…	
Több ezren is fürdenek a ezekben a tavakban.	fürdenek ezekben
Több kerület kor □ önkormányzata…	
Több klasszikus be □ fertőző gyermekbetegség van.	
Több, mint egy másodpercet vert egy köl alatt □ egy kör alatt Räikkönenre.	
Tömegpusztics □ tömegpusztító fegyverekkel kapcsolatban találgatásba nem bocsátkoznék.	
Töp tök tipikus.	
Tudod, két Varsányon van □ Varsányon van két lánya.	
Túr korán hoztam.	túl
Tücs □ tüsszen[tʃ] csak nyugodtan!	
Úgy fogok tüsszenteni, hogy nem teszem a kezem elé □ a szám elé a kezemet.	
Úgy fögöm föl…	fogom
Úgy szokták megöld □ megoldani, hogy a szülők fizetik a terembérlést.	
Úgy tizennyolc-hész □ húszéves kor felett már nem.	
Úgy tűnik, hogy a do □ a gondozottnak tűnő ejtésben…	
Ugyanúgy megbüntethetnek a szabálysegésért □ szabályszegésért.	
Űj üzemet nyit a Nokia.	új
Vakatol a vonat.	zakatol
Válaszunk sük □ szükségszerűen részleges.	
Van benne csu □ kulcstartó.	
Van egy jó tanár, és lenyűzö □ lenyűgözi a hallgatóságot.	
Van egy szomorú híröm. Híröm? □ Hírem, hogy lejárt a műsoridőnk.	

Megakadás	Szándékolt közlés
Van, akinek van karójá □ karórája.	
Varga Tamás, a ka □ akit a kapitány nem kis kockázatot vállalva behívott a világbajnokságra.	
Vaszutassztrájk lesz, tudod?	vasutassztrájk
Vele szemben a gyomornegyed.	nyomornegyed
Vesznek tudatosan kísér □ fonetikusokat kísérleti személynek.	
Veszt ott □ vett ott részt.	
Vettünk caloncukrot!	szaloncukrot
Vettünk egy új ideidőt.	igeidőt
Viszontlásásra!	Viszontlátásra!
Volt a tévében a Reskessetek, betörők!	reszkessetek

10. Metatézis

Megakadás	Szándékolt közlés
A bodzából lehet csípot sinálni.	sípot csinálni
A cilivizációnak annyi.	civilizációnak
A Csabi férjes asszony.	nős férfi
A csapból csak videg hí hideg víz folyt.	
A csillagok háborújának a nulladik része a Bajlós árnyak.	baljós
A csokibácsi az a Mikulás, mármint a csokimikulás az a bácsi.	
A feleségem elment rehibalitációra.	rehabilitációra
A feteke színhez sárga színt kevertek.	fekete
A fúj se szél.	A szél se fúj.
A Gusztáv evett ná málunk □ evett már nálunk tócsit?	
A hatos dolgozatból írt leckém ötös lett!	a hatos leckéből írt dolgozatom
A házi tartozásban felügy felgyülemlett pénzt.	
A holnaptól vagyis hát a honlaptól várható.	
A képen volt egy fal.	A falon volt egy kép.
A kígyó a harkába farap.	farkába harap
A kulcsba teszem az ajtót.	Az ajtóba teszem a kulcsot.
A magyar agglitunáló nyelv.	agglutináló
A mesében volt egy csúnya boszokrány.	boszorkány
A nem teljes utatísásra is elvégzik.	utasításra
A német egy nagyon szűrűn sőtt □ sűrűn szőtt…	
A néni nyukkant rogdíjas.	rokkant nyugdíjas
A párizsi nemzetgyűlésben rombaként bobbant.	bombaként robbant

Megakadás	Szándékolt közlés
A Pető Intézetben kundoktor.	konduktor
A ponyva az nem fog jól kinézni a fólián.	a fólia … a ponyván
A rájmű □ járműve egy Rolls Roy's.	
A sánta kutyát hamarabb utolérik, mint a hazug embert.	a hazug embert …, mint a sánta kutyát
A számítógép elepalvai szerint…	alapelvei
A szavicsot a helyére teszem.	szivacsot
A szél lefújta a fejéről a csukmát, kucskmá, kucsmát.	
A szendvicset téliszamálival készítsd el!	téliszalámival
A színház képe este, akarom mondani, a színházi este képe.	
A szó mint folonógiai egység…	fonológiai
A szőrömön feláll a hátam.	a hátamon … a szőr.
A terhen kívüli méhesség □ méhen kívüli terhesség…	
A trágyaláson többek között megállapodtak a teendőkben.	tárgyaláson
A veresasszonyi egyházkórus…	veresegyházi asszonykórus
A vizsgám tücsörtökön csütörtökön lesz.	
A Voga-kockának mindegyik oldala egyszüni, egyszínű.	
Akik érdeklik a fizikát…	Akiket érdekel a fizika…
Akkor majd boldog Béla lesz □ vagyis Béla boldog lesz.	
Akkor most mész szimbaton szonházba, na □ szombaton színházba?	
Amikor éppen nem én vagyok az ügyeletfolyosós □ folyosóügyeletes.	
Amikor újrakezdi a beteg afá az afáziás beteg a beszédet…	
Amit elgondoltak, kitervez □ elterveztek, kigondoltak, akkor azon nem változtatnak.	
Anya csak tud válaszolni.	tud csak
Anyuék meg bútort menni vennek.	venni mennek
Apu csinált otthon papirkás krumplit.	paprikás
Át van kötve egy ilyen selyem színű kék masnival.	kék színű selyemmasnival
Átesett a túlsó ló oldalára.	a ló túlsó oldalára
Az alapvető fogyastászi fogyasztási cikkek…	
Az écsi tiga puhatestű állat, a hátán hordja a csigaházat.	éti csiga

Megakadás	Szándékolt közlés
Az életbe nem vinnék lakást a kutyába □ ööö kutyát a lakásba.	
Az illateráló szavak használata…	alliteráló
Az Országos Vakok Intézete…	a Vakok Országos Intézete
Azér így í □ ír így, mert nincs meg az eszköze.	
Azért, hogy jegyen legyem, jegyen legyem □ legyen jegyem, na!	
Azt a rézfán fütyülő fűz □ azt a fűzfán fütyülő rézangyalát!	
Azt mondta a sájszebész, hogy szuvas a fogam.	szájsebész
Azt mondták, hogy boruljatok le, keljetek fel, boruljatok fel □ öö □ le.	
Azt szeretném, hogy ölj az ülembe!	ülj az ölembe
Aztán féléjre itthon legyél!	éjfélre
Bárányбőrbe búrt fajkas.	búrt farkas
Békeóra lesz az imáért. Vagy micsoda? Megkeveredtem.	imaóra a békéért
Bemegy, és nézi a falat a képen □ ö a képet a falon.	
Beváltom három nap Mártára.	Mátrára
Bizonyámi áruház…	bizományi
Bizonyos, hogy nem az ácsrágy okozta a sérülést.	ágyrács
Bocs, hogy a szavadba rakom a szádat!	szádba rakom a szavakat
Boglár állampolgár…	bolgár
Borozott palack…	palackozott bor
Csak egy halszáj…	hajszál
Csak hogy egy másodpercre még visszakaranyodjunk □ visszakanyarodjunk a horoszkópokhoz…	
Csukd már meg, mert befagyunk!	Csukd már be, mert megfagyunk!
De az, hogy nagy vellmeregetős □ mellveregetősen odamegy…	
De büdös ez a benzanszig!	benzinszag
De én tényleg nem tudok se fütni, se sőzni.	sütni, főzni
De erről nem fogok nyitát vitni.	vitát nyitni
De ez mi a szant sze □ szent szarról szól?	
De ezt nem hiszem el, Dani lefeküdt Tildával is meg Ottóval is?	Tilda lefeküdt Danival
De hát nem tehetett róla tényleg, mert a fodrásznál ráfolyt az út a vízre □ nem, fordítva.	víz az útra
De már biztos hamar hideg lesz, tegnap láttam, hogy szálljak a varnak!	szállnak a varjak
De még megemelget engem, kedves!	megemleget

Megakadás	Szándékolt közlés
De ökörmozgót nem tudunk létrehozni.	örökmozgót
Domborolni, dorombolni…	
[dʒ]enniper Lofez	[dʒ]ennifer (Jennifer) Lopez
Ebből van az, és ezért fa □ ebből fakad az, és ezért van az…	
Egész júniusban fogni vizsgázok.	vizsgázni fogok
Egész nap tapart a korkom.	kapart a torkom
Egy fél literes ásványmentes szénsavvizet kérek!	szénsavmentes ásványvizet
Egy fémbörgé □ bögrét kérek.	
Egy férfi kitalálta, hogy evze □ evezgetni fog.	
Egy hatalmas szikra lágör □ szikla rágörgött.	
Egy orom ez a fög.	öröm ez a fog
Egy önbizalom-nevö □ önbizalom-növelő meccs volt ez.	
Egy szónak is száz a vége.	száz szónak is egy
Egy tőcsörés □ csőtörés volt.	
Éjszaka odateszi maga mellé a vízben a poharat.	pohárban a vizet
Elég volt a pezsgő. Megöntsem vagy kiiszod?	kiöntsem vagy megiszod
Életem első állásinterjúrája □ interjúr □ állásinterjújára megyek.	
Elhatároztuk, hogy a vizsga helyetti tanulás során vagy ööö a vizsgára való tanulás helyett…	
Elmész a francos bűzbe!	a büdös francba
Elmosogattam reggel a göbrédet □ a bögrédet.	
Elnézést, a tejen hagytam a tüzet □ ööö a tűzön a tejet.	
Elolvastam küldeni a levelet, megkaptad?	elküldtem olvasni
Először a Winettoukat átképze □ átképezik aszfaltra.	
Elszigetelték a külvilágot Bagdadtól.	a külvilágtól Bagdadot
Én ezen a volanon vonalon érzem…	
Én már betettem néhány csomagba a zacskót.	néhány zacskót a csomagba
Én nyárson húst sü □ nyárson sült húst szeretnék.	
Ennek a boltnak a helyén fürdőszabószalon, na, fürdőszobaszalon nyílik hamarosan.	
Ennek a hajnak pont olyan csaja van, mint ami nekem tetszik.	csajnak pont olyan haja
És akkor egy legyet ütök két csapásra!	két legyet egy csapásra
És az intre internethasználók…	
És jött a mentőző villám □ villogó mentő.	

Megakadás	Szándékolt közlés
És most kihúzom a nyertesek közül a helyes megfejtőket.	helyes megfejtők közül a nyerteseket
Eslőnek mikor elköltözött…	elsőnek
Ez a bódénak a fickója volt. □ A fickó parkolóbódéja volt.	
Ez a feszély nem venyeget.	veszély nem fenyeget
Ez a tea finom nagyon lett.	nagyon finom
Ez az Eseme füzete.	Emese
Ez egy Jahama motor Jamaha motor?	
Ez egy nagyon keratív hozzáállás.	kreatív
Ez könnyíti meg az embert a tájékozódásnak.	az embernek a tájékozódást
Ez nekem nem ököz orom □ okoz örömet.	
Ez olyan, mint a termodimanika.	termodinamika
Ezek a képek a legmegfoboggak.	legmegfogóbbak
Ezek után te azt hiszed, hogy akkor fehér hercegen jön a ló.	fehér lovon jön a herceg
Ezt a képet adtam a címnek.	címet a képnek
Ezt a képet kellett beketerezni.	bekeretezni
Ezt a toj nyúlta!	a nyúl tojta
Ezt az újfajta atkaszűrős porszívót néztem, mert az akta □ ak □ na! □ atkaszűrő nagyon jó.	
Ezt valószínűleg nem hagyhatta ki volna □ volna ki.	
Faust Goethéje kimagasló alkotás.	Goethe Faustja
Félre ne értés félreértés ne legyen.	
Fölhajtott lány szoknyával…	lány fölhajtott szoknyával
Francia forradalom hírére való regaálás…	reagálás
Fülezi a nyúl a hegyit.	Hegyezi a nyúl a fülit.
Gyere le, ülj be apád mellé! Gyere be, ülj le apád mellé.	
Ha én az ujjam az áram irányába mutatna □ mutat…	ha az én ujjam
Ha gazdag gyerekek szülei járnak…	gazdag szülők gyerekei
Ha itt nagy lesz tér…	ha itt nagy tér lesz
Ha javítottál, tévedj ki!	Ha tévedek, javíts ki!
Ha megtalálom, akkor megkeresem.	Ha megkeresem, akkor megtalálom.
Hámor sebesültje volt a harcoknak.	három
Hány hónapos ez a nap? Hány napos ez a hónap?	
Harjázz □ hajrázz egy nagyot!	
Hátul van egy kirájat.	kijárat
Hatvannégy pont kellett fe □ felett kell kapniuk.	

Megakadás	Szándékolt közlés
Hatvantonnyáni □ tonnányi…	
Helyrehozhatatlan károtak okoznak.	károkat
Hézett a názból.	nézett a házból
Hogy a cirillből transzlitre transzliterálni kell, azt még az ember megérti…	
Hogy hívják azt, aki pszichotapa □ pszichopatát szokott játszani?	
Hogy mi a tárgynak a meta meta □ tematikája?	
Hogy nem sül le a kép a bőrünkről!	a bőr a képünkről
Hogy sikerült a zéhá? – Valahova mindent írtam.	Mindenhova írtam valamit.
Hol szorítja Magyarország hurkát a to aaa a torkát a hurok?	
Hol van a pénz visszajáró?	visszajáró pénz
Holnap nem én itt leszek	nem én leszek itt
Hozom a nagygőbőt!	nagybőgőt
Hú, vigyázz, mert megsörté □ megsértődik!	
Hustölt füst kérek.	füstölt húst
Hű, de királyul fostam mogat □ mostam fogat!	
Hű, mennyi tüdő fér a levegőmbe!	levegő fér a tüdőmbe
Ibolya néni mindig azonnal vett-tett.	tett-vett
Ide fognak nyárni járon!	járni nyáron
Ideigők ideigők igeidők…	
Időnként erulalkodik rajtam…	eluralkodik
Ingazod □ ingazod □ ingadozhat.	
Interlingvális összetevést □ összevetést lehetővé tegye.	
Irak is vádolja a cáfokat.	cáfolja a vádakat
Irénke szeknyérében szekrényében nézd meg!	
Irreveláns.	irreleváns
Iszok keát meg távét.	teát meg kávét
Itt maradok, mert úsznom kell menni.	úszni kell mennem
Itt volt a gázelolvasó, gázleolvasó.	
Jalos bácsi…	Lajos
Jelöld meg a zsirónokat!	zsinórokat
Jó illatú ez a frissen fírt nyű!	nyírt fű
Jó lehet meginni az erőskávés paprikát. Erőspaprikás kávét.	
Jó szolgával példál, bocsánat, jó példával szolgál.	
Jön valaki, és látja a zárat a kulcsban.	a kulcsot a zárban
Kaprikát és polbászt…	paprikát és kolbászt
Keblebarátok lettek.	kebelbarátok
Keg mell…	meg kell

Megakadás	Szándékolt közlés
Kenyeret ken a vajra, vagy bocsánat, vajat ken a kenyérre.	
Kérek egy kuc cukornyit.	
Kérek egy peggyes mitét.	meggyes pitét
Kereset kevesek.	Keveset keresek.
Kértek egy kis ilyen pomagolt csogácsát?	csomagolt pogácsát
Kerülgeti, mint macska a forró sákát □ öö kását.	
Később kezdik el kialanizálni.	kianalizálni
Két lyukam fogas.	két fogam lyukas
Kétszáz a vérsománya vérnyomása.	
Kétszobás ágyakban aludtunk.	kétágyas szobákban
Kialakítasz egy filmet egy képről □ vagyis egy képet a filmről.	
Kiereszted a palackot a szell □ kiereszted a szellemet a palackjából.	
Kipakarom a tányért.	kikaparom
Kír bi...	bír ki
Kirocsdult a nyálam.	kicsordult
Kitálalt □ kitalált történetek...	
Kiugrasztom a bokrot a nyúlból.	a nyulat a bokorból
Kivasalnád a pimazsámat?	pizsamámat
Kivegyek a bankot a pénzből? Pénzt a bankból?	
Kiveszed a puszit a szádból, és adsz egy nyalókát.	Kiveszed a nyalókát a szádból, és adsz egy puszit.
Kiviszem hazamosni □ ö □ ö □ hazaviszem kimosni.	
Kocsibevonattal...	csokibevonattal
Korog a gyormom.	gyomrom
Koszárpoholó!	Pohárkoszoló!
Kölyökkora kutyában □ kölyökkutya korában elhagyták.	
Következik a disznósütés és kenyérölés.	disznóölés és kenyérsütés
Láttad már ezt a lekrámot?	reklámot
Láttam a piacon sok bikratakarót.	birkatakarót
Láttam én már varón karjút!	karón varjút
Le □ lekrám □ reklám következik.	
Le voltam nyűzögve.	nyűgözve
Leesett egy föld a morzsára □ egy morzsa a földre.	
Leesett ennek a gombnak a kabátja.	kabátnak a gombja
Legalábbis az új éverze □ évezredben.	
Lehet ilyet tálalni □ találni a távoli szigeteken is.	
Lehet, hogy egy kicsit blőd volt a pléda.	példa

Megakadás	Szándékolt közlés
Lehet, hogy következőleg majd ditka □ diktafonnal megyek.	
Lépcsővel felmegy a lovon öö lóval felmegy a lépcsőn.	
Lepokogom.	Lekopogom.
Leszállok lóra.	róla
Lossz róra tett □ rossz lóra tett.	
Ma ásottam árkat.	Ma ásattam árkot.
Macimickó…	Micimackó
Majd arra lent tudunk még szenyőt fedni. Fenyőt szedni.	
Majd dobj le a buszról légyszi a Róbert Kályoron!	Róbert Károlyon
Majd ha holnap pakolok, akkor majd bekapo □ bepakolom.	
Majd igadozunk hozzá.	igazodunk
Majd pont tudom fogni!	fogom tudni
Már csak akkor hangom hallját hallom a hangját…	
Már látom erőle □ előre, hogy…	
Már láttam a fénypékeket.	fényképeket
Már teljesen beröhögtem a rekedéstől.	berekedtem a röhögéstől
Markodba vagyok öö markomba vagy.	
Más az, hogy tojás, és mász as, hogy…	más az
Másfél cent az olajárak mérsőklé □ mérséklődésének tudható be.	
Meg kell beszélni, hogy ki áll!	ki hogy áll
Meg kell keresni, melyik a tószó!	tőszó
Még ne kapocs □ ne kapcsold ki!	
Megfelejtettem elnézni.	Elfelejtettem megnézni.
Meghajoltam a fésűmet.	Megfésültem a hajamat.
Megírtam, és elszánásra küldtem.	elküldésre szántam
Mégis eszem egy csemebe ugorkát.	csemege uborkát
Megkörpölöm a szalonnát.	megpörkölöm
Megnézem magam a tökürben.	tükörben
Megvekarták a fajüket.	Megvakarták a fejüket.
Megyek, bekapcsolom a tevelíziót.	televíziót
Melező ferőleges…	felező merőleges
Melyik az a koribli?	kolibri
Menjetek meset kozni!	kezet mosni
Menjünk el a lőporonytorba.	lőportoronyba
Mennyi embert mérászoltak le □ mészároltak le?	
Mennyi új lehetőség jerlik rejlik a holnapi napban!	

Megakadás	Szándékolt közlés
Mennyit fikáncolsz!!	ficánkolsz
Mert a kruzuskínálatban □ a kurzuskínálatban…	
Mert felidőzé □ felidéződik a sztori is, és tök jókat röhögök rajta.	
Mert ide fojsz búgni öö ide fogsz bújni.	
Mert mindig pörgösz.	pörögsz
Mi a nelvi nyorma?	nyelvi norma
Mi ez a vihervart ábrázat?	viharvert
– Mi is volt annak a máriás filmnek a címe? – Jézus, Mária anyja.	Mária, Jézus anyja
Mi vaj ban velem, mi baj van velem?	
Miért fejeltem el?	felejtem
Miért nem szűr túkat magába?	szúr tűket
Mikor van pontosan a millineum?	millennium
Mikszai és Jókáth is benne vannak a tételben.	Mikszáth és Jókai
Milyen Bálint volt már a barna!	Milyen barna volt már a Bálint!
Mindjárt megeszem, olyan anyaros ez a gyerek.	aranyos
Mindjárt megyek, csak beleteszem a zöldségbe a levest.	a levesbe a zöldséget
Mint a gyerekkori elmé élme □ na emléket.	
Mivel a mazsolában helyezkednek el a tészták…	a tésztában … a mazsolák
Mosd meg a kezeddel a szappant!	szappannal a kezed
Most akkor oda szeretnél menni, ahova a nővéred is ráj □ ö □ jár?	
Most nem akarom kivenni a zsebemet a kezemből.	kezemet a zsebemből
Most sigetettél sokat.	segítettél
Mozi, jössz Tomiba?	Tomi, jössz moziba?
Nagy fejszébe vágtad a fád.	Nagy fába vágtad a fejszédet.
Nagykezűek és ö □ bőszájúak vagyunk.	bőkezűek és nagyszájúak
Ne virogyogj □ vigyorogj, mint a tejbetök!	
Neked adom a festéskörmömet.	körömfestésemet
Nekem kirá[j].	kijár
Nem adott a puszi Dásztit.	a Dászti (nevű fiú) puszit
Nem akarja valam veleki hmm velem valaki elfelezni?	
Nem baj, hogy a csorkodon torog le!	torkodon csorog le
Nem csinálsz kelpákosztát?	kelkáposztát
Nem dobom nagy verre ööö □ nem verem nagy dobra.	
Nem fér be a gőrbarnitúra na bőrgarnitúra.	

Megakadás	Szándékolt közlés
Nem fog ehhez rossz vágot arcani?	arcot vágni
Nem jór jál.	jól jár
Nem jönnek véletlenül kocsira misével?	misére kocsival
Nem képes olyan eredményre, mint amilyenre Kati □ Kitajima.	
Nem lehet akkor enni, amikor szomjas vagy, és akkor inni, amikor éhes vagy.	enni… éhes, inni… szomjas
Nem olyan drága volt.	Nem volt olyan drága.
Nem sallja haját magát.	Nem hallja saját magát.
Nem sog fo □ fog sokáig tartani.	
Nem számlázza a rendeznivalóit.	rendezi a számláit
Nem szeretnénk, hogy a hibába törvény épülne be.	a törvénybe hiba
Nem tud pattát ladbogtatni.	labdát pattogtatni
Nem vettem észre, hogy levitte a bőrömről az ujjam, vagyis az ujjamról a bőröm a súlyzózás.	
Nem, tanultam próbálni.	próbáltam tanulni
Névvel ellákottatak ellátottakat…	
Nóni máthás.	Móni náthás.
Nyakasszátok akatokba a képgépező fényeket!	Akasszátok nyakatokba a fényképezőgépeket!
Olyan groteksz volt.	groteszk
Olyan szajtsag van!	sajtszag
Orvosok kísérlik meg az elzom elmozdult ízületeket…	
Ott is ez a törött csajú kéz!	törött kezű csaj
Ott volt a barátnőm egyik öccse vagy az egyik barátnőm öccse.	
Öngyilkossági szándékból ugrott a folyóból a hídra.	hídról a folyóba
Örömmel lépke □ lépek rá.	lépek rá
Palika, padot a kézre!	kezet a padra
Perszeverációból általában több van, mint antipicációból.	anticipációból
Popov visszaszerezte a konorá □ koronát a világbajnoki elitben.	
Porror hornó…	horror pornó
Psontán folyamatok zajlottak le.	spontán
Rajtahagytam a tüzet a láboson □ vagyis a tűzön a lábost.	
Rajzolok egy nózit a virágodra.	virágot a nózidra
Rakd a tartót a szappanba!	a szappant a tartóba

Megakadás	Szándékolt közlés
Ralf Schumacher nem rajtol jól, nem úgy Rajno □ Jarno Trulli.	
Regeztetés…	rezegtetés
Renge luha…	lenge ruha
Rókat jö □ jókat röhögtünk.	
Semmi izgulni[j]a való □ izgulnivalója nem volt Ralf Schumachernek.	
Seprenyő…	serpenyő
Só szem lehet róla!	szó sem
Sokan beszélik a szualéhi nyelvet.	szuahéli
Sokkal kevesebb benne az életszerű, mint a nem életszerű □ bocsánat, fordítva: a nem életszerű, mint az életszerű.	
Süt a nap, csiripelnek a maradak!	madarak
Süti a víz a napot.	a nap a vizet
Szat habárt, szab határt.	
Szépen virágzik a kolar korallvirágod.	
Szerencsére még nem vagyok infulenzás.	influenzás
Szeretnék egy teleszpókos biciklit.	teleszkópos
Szerintem az Akopa □ Apokaliptika jó lesz.	
Szia, Juli, de lég ráttalak!	rég láttalak
Szívárbuvattyú…	búvárszivattyú
Szóba egyeledett velük.	elegyedett
Szomszíts be a csöngés! Csöngess be a szomszédba!	
Szorsámnév.	Sorszámnév.
Szűrűn soktam…	sűrűn szoktam
Tanuld meg a szavakból a füzeteket!	a füzetből a szavakat
Te tudod, mi a különbség a töcske és a szücsök között?	szöcske és a tücsök
Tegnap is bemegyek, hogy beszélni akarok valamivel róla…	valamiről vele
Tegyél a sakadba nyálat!	nyakadba sálat
Tehát volna még-e, bocsánat, tehát volna-e még olyan, bocsánat.	
Tehenésznek a legelek.	Legelésznek a tehenek.
Telekantoltad a csokit?	Teletankoltad a kocsit?
Teletted? □ Öö □ letetted?	
Tenoristák vállalják, ő meg barotin.	bariton
Tessék megmondani, hogy a kettes musz begy-e a Plazához!	busz megy-e

Megakadás	Szándékolt közlés
Tessék, van itt minden: pénz, személyi, bugyi, kolltupak.	tollkupak
Thálai Thália leányai…	
Több mérkőzétés □ mérkőzését is megnéztem.	
Tudjátok, mi még nincs felírva?	mi nincs még felírva
Tudni hozok ööö hozni tudok.	
Tudod, a polcok a könyven vannak.	a könyvek a polcon
Tudtam, hogy lesz hozzátok kedve □ ö □ lesz kedvetek hozzá.	
Túlságosan szok sál fűzi össze a feleket.	sok szál
Ugraburgálnak a számok.	ugrabugrálnak
Úgy bánik azzal az állattal, ahogy egy emberrel se lehetne bánni.	azzal az emberrel, ahogy egy állattal se lehetne
Úgy elszívódott, mintha fölnyelte volna a föld.	fölszívódott … elnyelte
Úgy kell kiírni, ahogy leejtjük.	leírni, ahogy kiejtjük
Úgy látom, be van zárva a főpaku.	főkapu
Úgy leccik látni…	úgy látszik lenni
Úgy nem tudsz, hanem azon a szopókán kell keresztül inni.	a szopókán keresztül kell inni
Úrja és újra…	újra és újra
Üljünk lent be! Vagyis üljünk be lent!	Üljünk bent le!
Üztelek…	üzletek
Valahol látotta, hallta.	látta, hallotta
Van hány hely? Ööö hány hely van?	
Van nyomtató a papírban?	papír a nyomtatóban
Vaníliás loretti…	roletti
Vedd ki a kezedből a szád.	szádból a kezed
Vedd ki a pénzből a dobozt!	a pénzt a dobozból
Vendégátlás…	vendéglátás
Vitte ki a katyáknak a kujáját…	kutyáknak a kajáját
Zoli kedvenc fagyióza □ fagyizója.	

10. a) Az egyik felcserélt elem nem jelenik meg (zéró elem, vagy a beszélő a kimondása előtt megáll)

Megakadás	Szándékolt közlés
A sajátom nyelvbotlásait is föl kell írnom!	saját nyelvbotlásaimat
Amit ez jellemzi…	ami ezt jellemzi
Anyó Kanna …	Kanyó Anna
Betege gyerek lett □ gyereke beteg lett.	
Én az Emesének már annyi mindent mondtam, hogy már meglehet róla a véleményem.	rólam a véleménye

Megakadás	Szándékolt közlés
És még nincs is hozzám rajta szemüveg □ hozzá rajtam szemüveg.	
Ezt ingyenki minden □ ingyen mindenki megkapja.	
Ilyen még nem fordult velő elem.	elő velem
Könyörög mégsz te! Könyörögsz még te!	
Mállt ellettem.	állt mellettem
Már nem mer konfontrálódni.	konfrontálódni
Mér, amikor szarvasthús esznek □ szarvashúst esznek áfonyalekvárral?	
Miért nem vír issza?	ír vissza
Miért van előled belegem?	belőled elegem
Nem ez is azon van?	ezen is az
Nem jár jólsz velünk.	jársz jól
Nem kell a cégérnek jó □ vagyis a jó bornak cégér.	
Nem lenne rossz idő, csak ne szélne a fúj.	fújna a szél
Olyan projekt nem kell, ami kellhez…	amihez kell
Száz-valahány oldaladikon tartok.	száz-valahányadik oldalon

11. Egyszerű nyelvbotlás

11. a) Betoldás

Megakadás	Szándékolt közlés
Egy grammotnak a súlya…	grammnak
Egy kevésbé vidám trémával □ témával is foglalkozunk.	
Emberek milliónyinak…	millióinak
Ez kérégeséktelen azt jelenti, hogy…	kétségtelen
Igyekezett becsapolni másokat.	becsapni
Jelentősek az anyagi károk. Hetvenkétezer □ hetvenkét ember megsérült.	
Kövöszö □ köszönöm!	
Kruss!	Kuss!
Megspuszilom.	megpuszilom
Ne hintogázz a székkel!	hintázz
Nem lehet száz százalékig elérgedett.	elégedett
Sive sietnem kell.	
Vedd fel a sírzoknidat! Jó, mert harisnyát akartam először mondani!	sízoknidat

11. b) Csere

Megakadás	Szándékolt közlés
A becsléshezs □ a becsléshez sorolható.	
A budaorsi rendőrőrsre vitték be.	budaörsi
A fekélyes részt körbebáscsásztuk báscsáztuk bástyáztuk.	
A futá futóművet…	
A heves eső □ esőzések elmostak…	
A homani humanitárius egyesület…	
A huradó □ híradó…	
A Jenyiszej hele helyett…	
A jobbágysz jobbágyság történetének…	
A jövőben a kony könyvtárakat sikerült…	
A két ot □ ötliteres…	
A legnépszerűbb há □ helyen lehet követni.	
A magyar cégeknek jó esélyük van alvállalkozói szerepre Irakban, mert fer □ versenyképesek.	
A megszopo a megszokott az, hogy…	
A mondat kes kezdeténél ez pont fordítva van.	
A mondatok lehetnek egyszerűek vagy összetettek.	összetettek
A piros kapucnis pacsi.	pasi
A száműzött [koriola:nuʒbɔn] ö [koriola:nuzbɔn] (Coriolanusban)…	
A szorongás réven révén…	
A szőkincs, tehát a szókincs…	
A szűk hangterjedelemben elhadárt szöveg…	elhadart
A tala □ tavalyi évet teljesen kihagyta.	
A tandemben döolgozunk.	dolgozunk
A tányér zsira.	zsíros
A testyén □ testén lévő sebek…	
A továbbjutás szempontából…	szempon[c]ából
A túltenült □ túltanult válaszok…	
A Vári kiállításu □ kiállítása miatti emberhátrányt kivédekezte a magyar válogatott.	
A vazba □ vasba vert rabnak sétálása…	
A végén már abba kaba □ gabalyodok bele, hogy…	
A visszajelzés at az, hogy…	
Ahhoz képest, hogy nő vagy, nem vagy annyira büta □ de mégis…	buta
Ahogy a mester, ő szem □ sem visel melltartót.	
Akkor mentem savazni.	szavazni

Megakadás	Szándékolt közlés
Alászállt a labirintozba labirintusba.	
Ám ütköz útközben szembe kell nézni…	
Átlagos, szigorú évnek nézünk előbe.	elébe
Az embej, dehogy, ember…	
Az esküdtszék később dont.	dönt
Az is csi □ citromsárga.	
Az is koccanésos baleset.	koccanásos
Az volt a kérdész □ kérdés…	
Azonossá válik a verskép sze □ segítségével.	
Azt nem tudom, mi vany ott.	mi van ott
Azt szeretném, ha lenne még egy ablak, és ezt is tuccsam gördíteni.	tudjam
Balatonelmádi. Almádi.	
Bármilyen elektromos képeszítés □ képesítés…	
Bele tud kokka kukkantani.	
Belemer □ belemelegedett.	
Bemegyek a spájzsba, a spájzba.	
Benne volt a sebben a kezed?	zsebben
Bizonyos okok fiatt miatt szívesebben tanulna.	
Blafföléskor…	blöfföléskor
Búbájosan eldöntötték.	bűbájosan
Csak a szentyek szentyé na ott.	szentek szentélye
Csak anyáról fiúra öröglődik.	öröklődik
Csinált öt músort.	műsort
Csokonyai…	Csokonai
De rog □ rögtön jeleznek.	
Ebbe nem akarok belemennyi □ menni.	belemenni
Egy bolognai spagettibe eló □ elrejtesz egy kamerát.	
Egy dossziéba gyújtsd össze, amiket írtál.	gyűjtsd
Egy hatalmas buka.	bika
Egy idős miskolcsi asszonyt…	miskolci
Egy szó szerint megtanult prózsa □ próza vagy vers…	
Egy tragö tragikomédia…	
Egy új társadalomba bekerült szemén személy…	
Egyből a nyukában □ nyomában volt.	
Egyértelműen alkalmazásra került a feldolgozás szorá során.	
Egyetemi docencsel □ docenssel beszélget.	
Egyetlen egy megszörítéssel…	megszorítással
Ehhez nem jár kedvesmény.	kedvezmény

Megakadás	Szándékolt közlés
Ekkor jön vé ☐ létre az a tanácstalan…	
Elverte úgy, hogy hílt hűlt helye maradt.	
Én rog rögtön egy ilyen cédést említenék.	
Enyhíti a törökfájást.	torokfájást
Ennyi alég.	elég
Éppen arról zömegeltünk, hogy…	szövegeltünk
És az hogy lehet, hogy a bendzsin ☐ a benzin olcsóbb körülöttünk mindenhol?	
És az orvoszok mit mondtak?	orvosok
Ez a szen ☐ szemlélet…	
Ez egy izulált ☐ izolált ejtésű á hang.	
Ez tényleg egy nagyon szép és éj ☐ értékes óra.	
Ez tifi tipikusan azt mutatja…	
Ezért kellett kifejleszteni egy specuális programot.	speciális
Ezzel párhuzsamosan…	párhuzamosan
Fél óra alatt megsül ☐ megszületett.	
Feladataink közé tá ☐ tartozik, hogy…	
Fogadjátok el egyik őtét ☐ tökjét!	
Folyamatosan nyomán ☐ nyomon kell követni az igényeket.	
Főt mondom ☐ sőt mondom…	
Grácsi Marcell…	Grá[ts]i
Grízgaluckás leves.	grízgaluskás
Gyerekek, gurul még a tő ☐ a kő.	
Ha esetleg sikerül tárgyalóasztalhoz ulni…	ülni
Ha úgy teccsik, önmagát valósítja meg.	te[ts:]ik
Három gyereket mentettek ki a tűzöltők.	tűzoltók
Hasonló az anyós szó ecsete.	esete
Hát akkor vajó ☐ valószínűleg mi lesz vele?	
Hát én csójó ☐ csóró vagyok.	
Hát mért, mert fuci ☐ focirajongók.	
Hercegszőlés…	Hercegszőlős
Heteken keresztül kínylódtam vele.	kínlódtam
Hiszen ott van só ☐ szó róla.	
Hogy a kez ☐ közös…	
Hogy elfelelet ☐ ö ☐ elfelejtette.	
Hogy pakarítsam ki az autót?	takarítsam
Hol van egy kisz papír?	kis
Hol van egy till toll?	
Holnap az ország déli részén záboresők várhatók.	zápor
Hozod be a koszt a sáros csipőddel!	cipőddel
Humán tantyárgyak…	tantárgyak

Megakadás	Szándékolt közlés
Hű, nézd, mennyi pir □ tiramisut vettek!	
Igen jó természetű és alanyo □ aranyos srác.	
Illetve komoly defisz deficitje…	
Írott alakkal együtt sza □ sajátítják el.	
Itt az elszó lépészben...	első lépésben
Jó, hogy itthon vagy, és nem külön sí □ sínyvedünk senyvedünk.	
Jó, hogy ott is van rügés.	rúgás
Jól fel kell pampálni.	pumpálni
Kell hozzá egy kis cunk!	cink
Kénytelenek ezért betartani a músoridőt.	műsoridőt
Kering a Föld körül a nemzetközi úr □ ö □ űrállomás.	
Kérsz egy haripást?	harapást
Kesz □ köszönöm.	
Ki kell döbni dobni.	
Kialakul a részfény…	részvény
Kiszúr kiszűrjük a beszédből.	
Korábbi küzdemény □ korábbi kezdeményezés.	
Köldökgyűrűjébe csapott bele a villány □ villám.	
Kussalj!	kussolj
Különféle odokra…	okokra
Láttam a Cinibabát!	Csinibabát
Legalább négy kanyalat kanalat mosogattam.	
Lehet nyerni egy Queen- [de:be:] □ [de:ve:de:t] (DVD-t).	
Lehet, hogy ötszáz évenként van ilyen tuszai tiszai árvíz.	
Lényegesen frekvence □ frekvensebb.	
Lovik nyovellákat novellákat olvastam.	
Majd kialna □ kialudja magát.	
Már nyílnak a barták.	barkák
Margheta, a szlován bíró…	szlovén
Meg lehet szoknyi.	szokni
Megint égót, égőt kell cserélni.	
Mégis van kisugárzsása.	kisugárzása
Megjelent Bakocs Bakos Ferenc munkájának eredményeképpen…	
Megkapod a csekket, elmész a pistára □ postára…	
Megnyúlnak a hangsalago □ hangszalagok.	
Mekkora agymenyés az a film!	agymenés

Megakadás	Szándékolt közlés
Mennyire korlátozza az ember ténykedészé □ ténykedését!	
Mér nem tölik □ tolják már el?	
Mi van, Zsófi? – Szemmi.	semmi
Miből gondolod, hogy más nem ezt teci?	teszi
Milyen olvasásnak minősítjék □ minősítjük a felolvasást?	
Mind a két nyelvet tobbé □ többé-kevésbé tudja használni.	
Mindenki észreveszi, hogy fos fogytam.	
Mint szenoni □ szinonimák…	
Mondjuk ró □ jóval kevesebbet tudtam megvizsgálni.	
Most már csak célző □ célzókészülékként használja.	
Mostanában sokat csiklok.	csuklok
Muszáj volt egy kicsit csibéskedni.	csibészkedni
Nagy kérdés azs, hogyan épül fel a mondat.	az
Nagyon egyényi.	egyéni
Názd meg, új busz jön!	nézd
Ne meréseld!	merészeld
Ne szegíts!	segíts
Néhány vite □ vita után…	
Nehogy má' című helyzetval □ helyzetdal…	
Nekem állandóan viccet az orrom.	viszket
Nekem danulnom kell.	tanulnom
Nekem tetszik a harisnyatértó.	harisnyatartó
Nekem van egy varász □ varázsigém.	
Nem dirakt volt.	direkt
Nem eszik be az eső.	esik
Nem igaz, hogy visszaadda.	visszaa[ɟ:]a
Nem könyítek hozzá.	konyítok
Nem tudom, hogy arra mikor kerül sör.	sor
Nézd, mit írtam ossze!	össze
Nézz ide, fugy □ figyelj ide!	
Nya, gyerünk!	na
Nyugdíjas-bútyúztató.	búcsúztató
Nyugodtan vedd le a cukád!	csukád
Óhajtásnak birö □ birodalmába kerülünk át.	
Olyan hunnyadt vagy!	punnyadt
Olyan trukkok trükkök…	
Olyan, mint a bűvös kocska.	kocka

Megakadás	Szándékolt közlés
Ott az ajtófélha!	ajtófélfa
Ott lehetett volna lövegelni ☐ lovagolni.	
Ő gyolgozott a Ganzban.	dolgozott
Örömet lelük benne.	lelek
Őt láthatják itt tojásfestézs közsben.	tojásfestés közben
Preszedencs értékű.	precedens
Simpla jelen idő az angolban vagyis szimpla.	
Szalámitektika taktika…	
Szecsessiós.	szecessziós
Szerintem a csipeke cipekedésben húzódott meg.	
Szobatiszta a kislány? – Igen, pisilni tüd ☐ a vécén.	tud
Szóval ast kell belátnod…	azt
Tápaszkodjál föl!	
Tehát ez egy vaszkosz vaskosabb olvasmány.	
Tervező marketingeszek ☐ mesek…	marketingesek
Továbbra sem oldódik meg a fővárosi tacsisok ügye.	ta[ks]isok
Tök nem hút a hűtő.	hűt
Úgy tűnik, a bal lábam rövidebb, mint a jogg ☐ jobb.	
Ugydöntő népszavazás…	ügydöntő
Újra kell álasztani.	éleszteni
Utána tanultak egy angol mani ☐ manufaktúráról.	
Ügye nem felejted el?	ugye
Ütöm adon a Gábort!	agyon
Van benne üstdöb.	üstdob
Van olyan pont a filágon ☐ világon…	
Várd meg, majd a végén következik a csattanyó.	
Vedd le a kabétodat!	kabátodat
Vegyünk le egy flakátot!	plakátot
Vízbubin ☐ még egyszer, vízburobék-süveg…	
Voltaná ☐ voltaképpen az is kérdéses…	
Zoltárjában ☐ zsoltárjában is...	

11. c) Kiesés

Megakadás	Szándékolt közlés
A becsapás a lerob ☐ legrosszabb stratégia.	
A beszélő gondolatában már alanyválás ☐ alanyváltás történt.	

Megakadás	Szándékolt közlés
A budai és az alsó □ és a pesti alsó rakpartot lezárják.	
A csoportban is vannak vegetáriánok □ vegetáriánusok.	
A háttérindex alapján az ország legjobban □ legjobbaj □ legjobbjainak egyike.	
A helytelen beszédé beszédlégzéssel párosul.	
A húseszport húse[ks]port leállítását érintő…	
A kontaktusváltozakat változatokat…	
A magasságuknak a megítéle □ megítélése mégis…	
A mentális lexikon a szóasszoiciók tükrében.	szóasszociációk
A mi ó □ a mai órára…	
A nemzetközi értéktőzse öö hatása…	értéktőzsde
A női encipáció…	emancipáció
A 860 000 szavazásra jogult észt állampolgár…	jogosult
A pog a programokat kiterjesztve…	
A sirályok majdnem szétcicálták a kacsákat.	szétcincálták
A szavazás megimé megismétlésére azért…	
A szóösszeté tehát…	a szóösszetétel tehát
A talpadtól a fejed búbáig.	búbjáig
A tehetős önkormányzokat kivéve…	önkormányzatokat
A telefonüzeket üzeneteket hallgattam le.	
A Tescot is feljelenték.	feljelentették
Aki nem tudott csopot □ csoportot alakítani…	
Akkor a Montoyának integettek szerint □ eszerint.	
Akkor gyakjunk □ gyakoroljunk.	
Amit a szakirodalban □ szakirodalomban olvasott.	
Amit a szkeptisok szkeptikusok…	
Amit az ellenőrző vizsgálatok bebizonyították…	amint
Anatómijú □ anatómiájú…	
Az akusztikai kucsok kulcsok…	
Az atomű…	atomerőmű
Az egyszerű állampolgár kirekesztnek érzi magát.	kirekesztettnek
Az elnök a vastagműtétje □ vastagbélműtétje óta lélegeztetőgépen volt.	
Az informatika közoktatási tartalma nem lehet más, mint a médiakompencia kialakítása.	médiakompetencia
Az is előfordulhat, hogy az összefogaló □ összefoglaló fajfogalmat…	
Az ő feladata lesz az alapkoeográfia kialakítása is.	koreográfia
Azt is elképzelnek □ elképzelhetőnek tartom…	

Megakadás	Szándékolt közlés
Azt is so □ szoktam…	
Babits az Isteni játék fordító □ az Isteni színjáték fordítójaként írja ezt.	
Beértve öö beleértve…	
Bele kell számolni a tagba □ ö □ tagdíjba.	
Bilabális…	bilabiális
Bizonyos varrási műveleket végeztem.	műveleteket
Csak említem me □ említem neked.	
Csak náluk nincs akkora rekizommunka □ rekeszizommunka, mint nálunk.	
Da Matta nem tudott ellaj □ elrajtolni.	
De az igaz, hogy a tizenkét ember □ éves ember…	
De természetszerűen természetszerűen…	
Dokumentumfil Er dokumentumfilm Erdélyben.	
Egy nő ismeretlen okból rázárta a mosógépet kislányára, és elindott egy programot.	elindított
Egy percen belü □ egy perc egyen belüli ideje van.	
Egyedül resturálta restaurálta…	
Egységes budapesti parkolás kialakulásáról tatott □ tartott tárgyalás…	
Együtt fogunk megdögni.	megdögleni
Élemben, életemben nem hallottam.	
Elkezdték a fertőlenítést.	fertőtlenítést
Elmegyünk az Astoriáig és onnan begyagolunk.	begyalogolunk
Elnyújtja a tanuli tanulási szakaszt.	
Én ön miatt □ önmagam miatt is szeretnék revansot venni.	
Ennek a számnak a korográfiáját együtt csináltuk.	koreográfiáját
És a néni adta azon Melindát?	azonnal Melindát
És akkor a k □ itt a kráter mellett…	
Esztétikailag gondolod vagy fuk □ funkcionálisan?	
Évfordulán □ évfordulóján…	
Ez az a pont, amikor az ember elked, elked, elkezd gondolkodni arról, hogy…	
Ez az infrasuk □ infrastruktúra…	
Ez egy alapmegállítás. Megállapítás.	
Ez már a harmincka □ harmincadika volt.	
Ez tényleg nagy zsúfolság □ zsúfoltságot okozott.	
Ez tulajképpen tulajdonképpen minden pártban megvan.	
Ezek a periodusa □ periodikusak.	

Megakadás	Szándékolt közlés
Ezek hagyományokat elevítenek elevenítenek meg.	
Ezen a gépen írtam ezt a Félrehallások dokumentot.	dokumentumot
Ezt a megnyilvánását bírjuk.	megnyilvánulását
Ezzel az emberek nem tudnak kezdeni.	mit kezdeni
Ezzel szemben tehetlen ☐ ö ☐ tehetetlen vagyok.	
Ezzel tudom begyakorni ☐ begyakorolni ezeket a feladatokat.	
Fokozottan vészesebben és véglese ☐ végletesebben…	
Gyerekek! Zsába futáshoz a kapu előtt sorakozzatok!	zsákban futáshoz
Gyorsan befejezem, mert lejártam.	lejárt az időm
Ha azt mondják, hogy esetleg felne véve ☐ ö ☐ fel lenne véve…	
Ha hideg fűtött szobába lépünk…	hidegből
Ha nagyobb lesz, újra elvégezzük ezeket a vizsgálatokat, hogy megbizonyodhassunk róla…	megbizonyosodhassunk
Három év garanca…	garancia
Három helyen fogok helyesí helyettesíteni.	
Hát kidül kiderül, hogy…	
Hívjanak engem, ne legyek restek.	legyenek
Hogyha egy kortílu ☐ korstíluson belül…	
Hol vannak azok a lábasos tál ☐ lábasok és tálak?	
Igéknél, melléknél ☐ mellékneveknél…	
Igenis a keze ☐ fel a kezekkel, parlamenti képviselők!	
Így lesz belőle paróda paródia.	
Így most már érhető ☐ érthető?	érthető
Ilyen még nem volt a Való kettő ☐ a Való világ kettő történetében.	
Inkább a törényeket törékenyeket…	
Itt állok, addig töld ☐ töröld le!	
Jártunk a zsámbéki temromnál is.	templomromnál
Kapnak kártéris kártérítéseket.	
Kedvelem a várost, sok siket értem el.	sikert
Kedvezőt mó ☐ kedvezőtlen módon tették közre.	
Két másik férfit is őrizbe ☐ őrizetbe vettek.	
Keveseknek atik meg.	adatik
Kielégíti a gyerek szükségleit ☐ szükségleteit.	
Kikérte az atro asztrológusa véleményét.	

Megakadás	Szándékolt közlés
Kiveszi a postalájából postaládájából az erdészeti lapokat.	
Köszönöm a lehetséget.	lehetőséget
Követelem a földrajzból ezek miatt megbuktatott diákok rehabilitását ☐ rehabilitálását elnézést.	
Közös kis lakánkban…	lakásunkban
Küldöm a barátaimnak, mindenkinek, aki szereti, és a Viva Plussz sztá stábjának.	
Laboratóri körülmények között.	laboratóriumi
Legtöbben olyan irdalmi műveket olvasunk, melyekre más mondta, hogy érdemes olvasni.	irodalmi
Majd legközelebb almozok acskát.	macskát
Manapság úgy tűnik, hogy a család egyre kevésbé vesz részt a gyerek szocializában ☐ szocializációjában.	
Mara Mariann a halmozástól…	
Marihuánál…	marihuánánál
Még egyszer, egy felajánlás az SZP ☐ MSZP oldaláról.	
Megfogom, hogy többé nem csinálok ilyet.	megfogadom
Megint a figyetlenség volt az oka.	figyelmetlenség
Mert a Portugálá ☐ Portugáliából érkező keresztény hittérítőket…	
Mert befolyásolja az egyik é ☐ tényező a másikat.	
Mi történt a kaps ☐ kaposvári mérkőzésen?	
Miért nem üti a baleket ☐ balegyeneseket?	
Milyen jó, hogy ez nem az ameriaké ☐ ö ☐ amerikaiaké!	
Milyen lángot ☐ lángost kérsz?	
Milyen skizofén név ez!	skizofrén
Mindig udvarias nyelvhan ☐ álatra törekszik-e?	nyelvhasználatra
Nagy renyű öö nagy reményű művészek.	
Nahát, gyerekek, én most tudtam meg ezt a pillanatban.	ezt ebben a pillanatban
Nehogy beszédre késze ☐ kényszerüljön!	
Nem csak a determiál ☐ determináltsága…	
Nem lehetne, hogy áre ☐ átrepüljetek fejjel lefelé a híd alatt?	
Nem mindig ugyanirányba tér el.	ugyanabba az irányba
Nézd, itt a Mikus bácsi!	Mikulás
Nyugodtan olvashatod egész hétvégén. Senki akadályoz meg.	senki nem

Megakadás	Szándékolt közlés
Ó, hát kihasználta az almat...	alkalmat
Olvasás-írás gyerekeknél (nevet) olvasás-írás gyenge gyerekeknél...	
Olyan élménybe vol részem □ volt részem...	
Olyan hideg volt, mint egy verem.	jégverem
Olyan szavak köznek...	következnek
Ótestamenti...	ótestamentumi
Ő senki se szokta ööö senkinek se szokta azt mondani, hogy...	
Pedagógai pedagógiai műveltségével...	
Pragmatikil □ pragmatikailag feltűnő.	
Számra számomra nyilvánvaló.	
Szerintem biztos van, aki félti □ öö félreérti, félreértheti ezt.	
Szóban és írásban egyán □ egyaránt.	
Tehát a fizo □ fiziológiai és a nyelvi rendszer közti eltérés...	
Tehát az akusztikai megvalás □ megvalósulás paraméterei...	
Teljesen lebo □ leblokkoltam a vizsgán.	
Tizenhat és ezer □ százezer forint között...	
Transzki kripció...	transzkripció
Tudod-e azt a nagyszerű világságert?	világslágert
Tücsök cipel a fűben.	ciripel
Újra keleszt □ keletke[s]tessen egy fiktív, egy születő halmazt.	
Véletlen folyán történt.	folytán
Voltak jóakaratúak és nem jókara □ ö □ akaratúak.	jóakaratúak
Zenés gimnasztikra jártam volna még!	gimnasztikára

12. Többféle osztályozás

A magánhangzó-harmónia megsértése vagy túlszabályozása; anticipáció

Megakadás	Szándékolt közlés
A tizenharmadik kerületi önkormányzatnek kell beadni a pályázatot.	önkormányzatnak
A valószínűság-görbe alapján...	valószínűség-görbe
Az Elődet megkérdezték.	Elődöt
Csomóen csomóan jöttek jegyet beíratni.	
Én is szívból gratulálok.	szívből
Én úgy tudom, hogy külfölden nem úgy működnek.	külföldön

Megakadás	Szándékolt közlés
Látszik, hogy az o-néál és az ő-nél…	o-nál
Türelmetlenségéból fakadó;	türelmetlenségéből

A magánhangzó-harmónia megsértése vagy túlszabályozása; anticipáció; perszeveráció

Megakadás	Szándékolt közlés
Olyasmiról írta a szakdolgozatát, hogy…	olyasmiről

A magánhangzó-harmónia megsértése vagy túlszabályozása; egyszerű nyelvbotlás

Megakadás	Szándékolt közlés
A hituk miatt…	hitük
A Trinity College Írországben □ Írországban van.	
Bizottságot bíztünk meg.	bíztunk
Jövok!	jövök
Ketten innénk □ innánk.	
Most nyilván a Bónének is igaza van.	Bónénak
Nem volt ilyen célű kutatás.	célú
Őt most is berakném beraknám.	
Visítsél!	visítsál

A magánhangzó-harmónia megsértése vagy túlszabályozása; perszeveráció

Megakadás	Szándékolt közlés
A térnek, a síknek a kihasználását…	
A tibeti fennsíken hasonlóak voltak a társadalmi viszonyok.	fennsíkon
Akusztikai elemzésban □ elemzésben…	
Csupa szürke-sárga volt már, és még be is áztatták Domestosba, úgyhogy a kék hímzés teteje teljesen kirózsaszínosodott.	kirózsaszínesedett
Ebbe a magyar rendszerba…	rendszerbe
És ha maradhatnél?	maradhatnál
Fél tizenkettőig nyugodtan hívhetsz.	hívhatsz
Kanadai ügyvédi irodát bíztünk meg.	bíztunk
Május huszonkilencedikén, csütörtöken.	csütörtökön
Mert ennek a módszernak □ módszernek köszönhetően…	
Mikor lesz az idei év hosszabb a tavalyinél?	tavalyinál
Nagyon fáj, engem egyszer csípott meg.	csípett

Megakadás	Szándékolt közlés
Nem emelik az árakat a korábbi évaktól eltérően.	évektől
Odahozott egy rossz löttyet ☐ ö ☐ löttyöt.	
Pedig tudom, mert megtanultem ☐ megtanultam.	

Anticipáció; egyszerű nyelvbotlás

Megakadás	Szándékolt közlés
A most alakult ös ☐ ötfős…	
A tiszt halnának halálának körülményeit…	
A vadászt a választ a metro a meteorlógustól, Vadász Zoltántól halljuk.	meteorológustól
Az egykori sztárelz ☐ sztárelemző…	
Az meg olyan cikkos ☐ cikk-cakkos.	
Bessze, beseszenve, balesetet szenvedett.	
Csikognak a csikék.	Csipognak a csirkék.
Egy fehér fi ☐ egy fehér póló fiatalemberrel…	fehér pólós
Egyből állapos ☐ tos is lenne.	állapotos
Előbb megvárnya ☐ megvágja az ínyedet.	
Én eje ☐ elég jónak tartom az iskolát.	
Észrevétel Kölcsey recenzijá ☐ recenziójára címmel…	
Ez alkalommal ripörteru ☐ na szóval riporterünk egy börtönben járt.	
Ez azért van, mert egyszerű, ingerszegény körze ☐ köze ☐ környezetben élnek.	
Fiat fü ☐ fiatal özvegyként Esterházy Miklóshoz ment feleségül.	
Hatvan gombóc egy fagyi.	Hatvan forint egy gombóc fagyi.
Ja, ez alkohifilc!	alkoholos filc
Meghaphás ☐ megkaphassák kérdéseikre a választ.	
Mindig a két szélső betűt kiva ☐ kihagyva…	
Ne tiszkelekedjél tiszteletlenkedjél!	
Nyugati, európai neto ☐ neoretorika…	neoretorika
Remélem, okoztam egy kis meglépést. Meglepetést.	
Részese valami ütö ☐ üdvtörténeti mozgásnak.	
Tehát a leformátusok a kálvinisták.	reformátusok
Ve[z]d össze!	ve[3]d

Anticipáció; egyszerű nyelvbotlás; perszeveráció

Megakadás	Szándékolt közlés
A tervkoncec tervkoncepcióval a MÁV…	
A tízéves, a nyolcé □ a nyolcvanéves is kimegy.	
Jobban van kacska □ kockahasizmom, mint neked.	
Lakhelye néhány méterre van a la □ a nulla kilométerkőtől.	
Próbáljuk el utálja □ utoljára!	
Tehát négy mást □ négy máso[t]perccel maradnak el saját legjobbjuktól.	
Tiszta sztesszes vagyok.	stresszes
Valamint a Shell töltőállomoson □ töltőállomásokon elhelyezett urnákba.	

Anticipáció; egyszerű nyelvbotlás; téves szótalálás

Megakadás
A fűszíru szerv szerint □ a fűnyíró elv szerint…

Anticipáció; kontamináció

Megakadás	Szándékolt közlés
Egy me egy □ a tokiói egyetemre vagy egy másik elit egyetemre…	másik × elit
Illetve a szakultáció öööö fakultációk, szakkörök…	
Komorog a gyomrom.	korog × kavarog
Legalább ez a bezé □ megérzésem bejött.	
Mint pü □ hát ugye, mint füst, mint pára.	
Vályе □ válláról mellyére, mellyéről szívére.	

Anticipáció; kontamináció; perszeveráció

Megakadás	Szándékolt közlés
A Teréz körút tizenhárom szaratt □ szám alatt tartandó konferencián…	
Csacsozni a csocsóban.	Csajozni csocsó közben.

Anticipáció; metatézis

Megakadás	Szándékolt közlés
A kerese □ kerekesek szintén nagy érdelkődést mutattak.	érdeklődést
A tejet is érinti a margakerge □ marhakergekór.	kergemarhakór

Megakadás	Szándékolt közlés
Addig innen ki men □ nem megyünk innen a teremből…	
Akkor lesz izagán izgalmas ez a harmónia.	igazán
Az én mákom is fogam lesz.	Az én fogam is mákos lesz.
Azt lehetévő □ lehetővé tevő jelenségek…	
Bánatba fojtottam a bánatom □ öö □ bánatba fojtottam az italomat.	italba fojtottam a bánatomat
De meg i □ de igyekszik megtartani a formáltság látszatát.	
Fosa nem járok fodrászhoz.	soha
Gyaporo □ gyarapodása…	
Honnan vette a választ, mint máshonnan, mint □ nem máshonnan, mint a Hamletből.	
Ilyen hosszú sokor □ vagy rövid sorocskákba tördelt hosszú Balassi-strófába.	
Itt állok, amíg a beba □ papa be nem kapcsolja.	
Jó lenne, ha olyan □ próbál □ olyan párokat próbálnál találni…	
Körtement □ körmenet…	
Ne ilyen krúdys Gyula □ Krúdy Gyulá-s Álmoskönyvre gondoljunk!	
Szelerem a kolera idején.	szerelem

Anticipáció; metatézis; perszeveráció

Megakadás	Szándékolt közlés
Amikor omú □ amúgy amikor telefonált…	
Csak hej és tegyma kell □ vagyis hagyma és tej.	
Ezen kívül kuruzium, hogy egy 72 éves magyar bajnok is fel fog lépni a szőnyegre.	kuriózum
Megköszönöm az érdeklésédüket.	érdeklődésüket
Mit mondtál eleretileg?	eredetileg
Ne fékezz le ilyen hinteren!	hirtelen
Ő egy regene renegát egyén.	

Anticipáció; metatézis; téves szótalálás

Megakadás	Szándékolt közlés
A parancs megadásával vádlott Dudás István vádlottként válaszolt.	vádolt Dudás
Egy pendelyen hurulunk.	Egy húron pendülünk.

Anticipáció; morfológiai, szintaktikai hiba

Megakadás	Szándékolt közlés
A jogászokat öt éven keresztül arra tanítják, hogy az alanyat meg a tárgyat hogyan hagyják ki a mondatból.	alanyt
A moldvai csángók csak egynegyede beszéli valamilyen szintet a magyar nyelvet.	szinten
Aki beleeszik, annak halálának halálával fog meghalni.	az halálnak
Az európai uniós pénzeknek elosztásának az a rendje…	pénzek elosztásának
Döntésükkel azzal □ döntésüket azzal magyarázzák…	
Ez a verset így szó □ vagy ezt a verset így kezdi, ilyen megszólítással.	
Ez mindent eljátssza elvileg.	lejátszik
Ezek □ ezen csak német pénzek vannak.	
Folyamatközponti megfigyelés…	folyamatközpontú
Iz □ igaz, hogy ki kell jönnie még neki is kerékcserében.	kerékcserére
Megynek még egy kört.	mennek
Mentünk Ildivel az egyik épületbe épületből a másik épületbe…	
Mindenkit várunk a közgyűsnél közgyűlésen.	
Mindig a magasabb beosztást □ sú entitást megelőzi az alacsonyabb.	
Most már azon kell csak sz □ azért kell csak szorítanunk, azon kell imádkoznunk, hogy ne kerüljön krízishelyzetbe a magyar válogatott.	
Nagyon fontosak a gyermekrajzoknál a rajzok sorrendje.	fontos
Ne a legdrágább jegyüket jegyeket vegyük meg.	
Ne ezen az egy szovon lovagolj!	szón
Ne gyo □ nem dolgozd agyon magad!	Ne dolgozd agyon magad!
Nekem meg nem tudtam, hogy neked be van jelölve.	Én meg nem tudtam…
Nem kiküszöbölhető ki.	küszöbölhető ki
Nem venném a lelkedre, ha valami bajod esne!	lelkemre
Oda a teszed a pozitív próbatöltésedet.	odateszed
Ők vannak azok, akik □ ők azok, akik sokat együtt vannak.	
Szófajtantól mostantól ne beszéljünk, jó?	szófajtanról

Megakadás	Szándékolt közlés
Versenyképesnek-e érzi-e a magyar gazdaságot...	versenyképesnek érzi-e
Virslitől is ettünk ☐ vagy a virsliből is ettünk.	
(...)-nak hívtam, elfelejtettem bemutatkozni.	hívnak

Anticipáció; morfológiai, szintaktikai hiba; perszeveráció

Megakadás	Szándékolt közlés
A nem akadémiai kus köstestület köztestület száma növekedett.	nem akadémikus köztestület
A testület fideszes alelnöke az ügy bisottsági felállítására tett javaslatot.	az ügyben bizottság felállítására
Az elemzése eredménye ☐ elemzési eredménye pillanatában elégíti ki...	
Ennyi van hátra a világbajnoki elődöntő rendes játékidője ☐ idejéből.	
Ezek nem rosszak ☐ árak ☐ nem rossz árak.	
Idetoljuk a szekrényt, és kivágjuk ezt a kapcsolónak a helyét.	ennek
Könyvesbolti forgalomba nem került, de ha valakit nagyon érdekelt ☐ érdekel, akkor szerzünk neki egy példányt.	
Úgy agyonírjuk a világokat ☐ a világot hexameterekkel...	

Anticipáció; perszeveráció

Megakadás	Szándékolt közlés
A bankban lehet a legkönnyebben pénzet termelni, mert ott ☐ pénzt termelni, mert ott közvetlenül megtermelik a pénzt.	
A barátaim óta intettek tőle.	óva
A bioelem megszabadítja a cukrot az ere ☐ elektronjaitól.	
A doktornő több tutat tüdőgyulladásos beteget kezelt.	tucat
A Fanni hagyományainak nőse ☐ hőse szintén nő.	
A FIDESZ elnökjeleltje egyetértett a döntéssel.	elnökjelöltje
A fogyatékos gyermekek fejlődésére a pervezív folyamat jellemző.	pervazív
A francia királylányt errabr elrabló...	
A gólyakalikával keverem.	gólyakalifával
A göndör haj öregetítette.	öregítette

Megakadás	Szándékolt közlés
A gyanúsított a terítésen átugorva menekült.	kerítésen
A gyors beszédnek a fones fonetikai sajátosságait…	
A halandzsa felől kenyere ☐ kanyarodtunk ide.	
A háló ☐ a hálóteremben ☐ a tornateremben há ☐ szállásolják el őket.	
A hivatalos okirat, azaz a hala ☐ halotti anyakönyvi kivonat szerint…	
A hőmérséklet napközben 18°C körül aka ☐ ala alakul.	alakul
A jel pej ☐ per zaj viszonyra figyeljél!	
A katonák Dél- és Nyugat-Irakban han harcolnak.	
A kérdés perse ☐ persze kicsit álságos.	
A kissé felszínesebb sim ☐ szimbolizmusé…	
A kiterjedt fegyveris konfliktus végéről beszélt.	fegyveres
A körmöm se terik ☐ törik be.	
A kövér Szendrő Jőzsefről írta könyvét.	Józsefről
A különféle hasono ☐ hasonulásokat nem jelölik benne.	
A labirintuslitu öö rituálék…	labirintusrituálék
A latinos nyelvekből egy idő után kikö ☐ kikopott a görög.	
A legtávolabbra utó ☐ ugró osztály…	
A lexikálás ☐ a lexikális előhívás jelenségeit…	
A lineáris erő ☐ előrejelzésen…	
A magyar evangélike evangélikusok is keresték velük a kapcsolatot.	
A magyar közéletet táljátok fel ☐ tárjátok fel.	
A március tizenötödikei nyitőelőadás…	nyitóelőadás
A második sámsort…	számsort
A Nobel-békadíjas…	békedíjas
A nyelvek állás állandósága…	
A proletárnak kilág a lábujja.	kilóg
A regény zárójelenete az egész regírá ☐ megírása után…	
A sarokszámok és a kriténé ☐ kritériumok felsorolásával nem is untatnám önöket.	
A sérült jármű továbbra is útszűkületetet okoz.	útszűkületet
A szakemberek elsődleges beslése szerint…	becslése
A személyiség megatartása megfelel…	megtartása
A szerelmes savakat szavakat az imádott férfi helyett az apja fülébe súgja.	

Megakadás	Szándékolt közlés
A szófajváltás azonban nam minden csoport tagjaira érvényes.	nem
A szokástól elkérően azelőtt bokáig ért.	eltérően
A szókincsba azt...	szókincsbe azt
A tanár mindig odamegy a kiválosz □ kiválosz □ kiválasztottjaihoz.	
A Tesconak a számlájára is rá volt nyiltva, hogy mikor van nyitva.	rá volt írva
A tizenhatodik helyen van Baumgartner Zsolt az első tör □ kört követően.	
A Várpalota felé vezető oldalon lévő Molnár □ Molnál fehér Skoda mér.	
A világ minden tává □ tájáról meghívott pedagógiai szakértők...	
Agarammatikus...	agrammatikus
Ahhoz, hogy könyveket kiadhassanak, ahhoz egy engedélykapot □ ööö lapot kellett benyújtani.	
Akik összekötő szinteket □ ööö összeketö kapcsolatot jelentenek különböző szintek között.	összekötő
Akkor miből arad □ eredhet ez a különbség?	
Alig-alag □ alig maradnak el a kínaiak Rómában úszott világcsúcsától.	
Amerika az amarika □ amerikaiaké.	
Amikor egy ilyen rihabili rehabilitációs központ volt...	
Anya a brutyális brutális kesztyűfelirat-tértő tépő.	brutális tépő
Annyinak, amennyinek nekünk □ amennyi nekünk kell, annyi elegendő.	
Árgus szemekkel fegyeld az előadót.	figyeld
Arra szeretnék rávavilágítani, hogy mai világunkban melyik áll meg jobban.	rávilágítani
Arról az iskará □ iskoláról, ahol gyakorlótanítasz...	
Az amerikai légierő okanavai □ okinavai támaszpontján van.	
Az az érdekes, ha elalszik aktus közben, és egy mát □ másik aktusban ébred.	
Az egyik lehetléges jelentés...	lehetséges
Az embernek konfeliktusokat kell felvállalni.	konfliktusokat
Az eredeti kontingens kitül kiküldetéséről volt szó.	
Az eset kapcsán kife □ kifaggattuk Rocker Zsoltit.	
Az ihatatlan italt szürtgölgette.	szürcsölgette
Az iz bizonyos...	is

Megakadás	Szándékolt közlés
Az lesz a baromi al □ elavult…	
Az már oran régen □ vagyis olyan régen volt.	
Az ötszázaszok is könnyen hasznosíthatók.	ötszázasok
Az, hogy Csuka László oldalbol □ oldalbordája, az mit jelent?	
Azóta fordik a tengerekben kolleganő.	fürdik
Azzal van túltervel túlterhelve…	
Bátran előlelépett.	előrelépett
Berlint aggodalommal törti tölti el az iraki készülődés.	
Bosszúra szólította fel Irak népét fiai meggyo □ gyilkolása miatt.	
Budán távvezetékeket javítanak a fete □ Fekete sas utcában.	
Csongrádon élókoncert lesz májusban.	élő
De a jobb agyfe agyfélteke…	
De most feltámasztotom.	feltámasztom
De úgy egyekezett, hogy minden sikerüljön.	igyekezett
Derékszegszerkesztésre használták.	derékszögszerkesztésre
Ebben a dologban ő is testestárs volt.	tettestárs
Eddig háromszor elhuztik □ elhoztuk a labdát.	
Egy szek □ egy széket hozzál már, légy szíves!	
Egy térben elképzelt időhaladás ma □ metaforája lehet a nap mozgása.	
Egyszerű ert □ artikulációs tévesztések…	
El fogja fagadni.	fogadni
Élettudomo □ mányok…	élettudományok
Én azt csinálom, de ágyfolytában piszkálsz.	egyfolytában
Én azt néztem, hogy mikor cse □ csapja már el valaki.	
Én ezt a passzív autanáziát □ autaná □ eutanáziát nem tartom rossznak.	
Én ezt tovább bővinteném.	bővíteném
Én ilyenkor mindig alka □ alkudozni akarok.	
Én már ittam vizetet.	vizet
Én meg aladtam egy csomót.	aludtam
Én meghívott elővadó vagyok.	előadó
Én most nem dugom rá az aksira, de te rugd már rá.	dugd már rá
Én nem mondtam a nóre, hogy ronda.	nőre
Érgető sürgetést □ égető sürgestést, na, égető sürgetést…	

Megakadás	Szándékolt közlés
Erre tettem utatá utalást.	
És akkor Kasi □ Kosika Kitajima…	
És az ilyen riperterek…	riporterek
Esterházy Pál világlaj □ viráglajstromot is készít.	
Ettel lettek idegenek.	ettől
Ez a cselekvések elvégzéséhez sük □ szükséges időt fejezi ki.	
Ez a gazdagréti tável □ kábeltelevízió anyaga.	
Ez az e □ ez az érzés egyre inkább tudatosodott benne.	
Ez egy röved szöveg □ rövid szöveg volt.	
Ez selejtezés sámítógép számítógép esetében…	
Ez sem les másképp.	lesz
Ezek a zöngess □ zöngéssé válás és zöngétlenedés…	
Ezt a fűszerkevereket…	fűszerkeveréket
Ezt követően fellépnek a Weiner □ Weiner Lenó Zeneiskola □ ö Leó Zeneiskola…	
Ezt nem ered fel?	írod
Ezzel ők gyakran szórakoztak, mint francia máki □ mániákusok.	
Felegyelem kell.	fegyelem
Felhívom majd a figyelmeteteket	figyelmeteket
Felmentünk a kilábolba szétnézni.	kilátóba
Finom fajákat fogsz enni.	kajákat
Gondolkodik az ellenfel öö ellenfél fejével.	
Gyula karatét oktatott a katokáknak.	katonáknak
Ha a viselkedés akadályoztatva van, feszültséget él ál az illető.	át
Ha ezek a csapok elaka elapadnak, akkor…	
Ha nem lenne merevítős, a bokámigin, a bokámigin, a bokámig érne.	
Ha nincsen késetek, földköz □ földhöz kell vágni. (A dinnyét.)	
Ha valaki valami olyat is odaír, ami nincs, akkor le fono □ le fogok vonni pontot.	
Ha vékonyabb, sokkal hosszabbabb lehet.	hosszabb
Hangsúlyában csodálkodás csendült.	csodálkozás
Harminc egész öt teze □ tized százalékban használtak szüneteket.	
Hasábaburgonya lesz a vacsi!	
Hazánkban többnyire 20 °C va □ várható.	

Megakadás	Szándékolt közlés
Hogy a nekik szánt iszme □ ismeret szintjén...	
Hogy a tó térorientációs képességeket...	
Hogy javítsák a munkakörülményeket az elszegényededett emberek számára.	elszegényedett
Hogy kapajak egyet!	kapjak
Hol rokonszenvez hőseivel, hol távotás □ távolságtartóan viselkedik.	
Hoztam egy csomag csama □ csalamádét.	
Hozzák a döntésete □ döntéseket.	
Hozzám többen jottek oda.	jöttek
Időszakos sakaszos útlezárások akadályozzák a forgalmat.	szakaszos
Időszerű volt ilyen mérísiket végezni.	méréseket
Igen, ő tanítatta.	tanította
Ilyen rövid ödő alatt nem lehet jó munkát találni.	idő
Indiában is virágkorát éri ez az irányzat.	éli
Irakban az amerikai katanák megkezdték a bagdadi pénzintézetek kiürítését.	katonák
Irakban föld-levegő rakétát lőttek egy amerikai lepü □ repülőre.	
Itt egy monomentális művészi dologgal állunk szemben.	monumentális
Itt fog csopogni a telefon.	csipogni
Itt megfe □ megfigyeltek különböző érdekességeket.	
Ja, te azt hiszed, hogy ezért a hatalmas teljesítményért, hogy hagytad magad megsé □ megfésülni, ezért neked jár valami?	
Jelentősen megkeny megkönnyítette a disszertáció olvasását.	
Jó lenne, ha nem látszanád le a meccset előre!	játszanád
Jó piaca van a magyar mető □ vetőmagvaknak.	
Kamkókéz...	kampókéz
Kérsz egy kis töpörtyűs togácsát?	pogácsát
Kevés régi répregény...	képregény
Kitapatáztuk a falat.	kitapétáztuk
Követeli meg, hogy egy négyszoroszról □ négysorosról még beszéljek. (Előtte a koszorú szót mondta többször is.)	
Közben jöttek emberek, és szégyellette szégyellte magát.	
Különböző elő □ életkorban...	

Megakadás	Szándékolt közlés
Különböző völgyekben telepedtek le, s szinte minden nyöv □ nev □ nyelvben mást beszélnek.	
Külügyminiszteri szen szinten képviselik…	
Legalább százharmincezren menekülnek majd Török □ Törökország felé.	
Legkorábbi gyökerekekhez nyúlik vissza…	gyökerekhez
Lehet, hogy én állok hosszu □ rosszul hozzá.	
Lehetne ebből egy szekszemi □ egy szakszeminárium.	
Lelkiismeriti kérdést csinált az ügyből.	lelkiismereti
Lezárult a brank privatizációja.	bank
Lóbál kettőt, hogy Ro □ Redpass is elbizonytalanodjon.	
Luca, te cak a cukkinit szereted?	csak
Magamnak csináltam egy begere teát.	bögre
Majd a [ʒɔrbo:bɔn] fagyizunk!	[ʒɛrbo:bɔn] (Gerbeaudban)
Majd a meá □ majd a teától átmelegszel.	
Már a fordításokban sem a szerző személyéségének fontosságát hangsúlyozzák.	személyiségének
Második legipasos □ legiparosodott városába…	
Még át kéne náznom □ néznem az előadásanyagot.	
Meg is fosztom az identitásától, noho □ noha ott van.	
Megjelenik egy új kitatási irány.	kutatási irány
Megkérdejel □ megkérdőjeleződött az is…	
Megrongálta a szomszédos üzleteteket.	üzleteket
Megsértette az ország szuverenitását az a hat amerikai kelikopter…	helikopter
Melyik ókori birodalom urolko □ uralkodója volt második Sarrukin?	
Mi jut eszedbe a vörös indiai ersényes borzról?	erszényes
Míg intéztük a gyermek paparjait…	papírjait
Milthiádész nem a készet □ ö □ nem a népet kárhoztatja.	
Milyen feldoldolgozási műveletek…	feldolgozási
Mindenképpen kell hétfőn pérnem □ kérnem ké □ na, pénzt.	kérnem pénzt
Mintegy száz szakács, kukta, tehát mintegy száz kakács □ ö szakács… (Diktálás során megismételte a tagmondatot, nem újraindítás.)	
Mit írjak Eszter képesjapjára?	képeslapjára
Mit piszmi piszmogsz annyit?	

Megakadás	Szándékolt közlés
Mohácson választod majd a faluti turizmust.	falusi
Mondd el még egyszer el!	
Most hús húsz másodperc…	
Most jön az a bizonyos nyor □ gyors bal kanyar.	
Most tényleg, hogyan írjuk a kapicsínót?	kapucsínót
Na baravo!	bravo
Négy lóversenypára □ pálya városának rövidítéséből jön létre.	
Nehogy már reklá □ reklamáljál!	
Nekem ilyenek szektek lenni.	szoktak
Nem érzi, hogy mokog makog, mert…	
Nem hevül korának érzeménye; lakí □ szakítsa ketté lantja húrjait.	
Nem nőztem □ főztem nehezeket.	
Nem nyerők a kukakok?	kupakok
Nem olyan elfogadódott □ nem olyan elfogadott dolog.	
Nem teljes utatításra is elvégzik.	utasításra
Nem tudta, mit és hol rontottott el.	rontott
Nemsokára nagyon sok gumiteörmelék és homok lesz a pályán.	gumitörmelék
Nézzük a többi országos politikai napolapot!	napilapot
Nyafi, nem szép dolog lágni □ rágni a lábad.	
Olyan bakik történnek, hogy elkerülhete □ elkerülhetőek lennének.	
Orbán Viktor erről az Euróka □ Európa Klub megnyitóján beszélt.	
Ott van a Coulthard is elé □ egészen közel.	
Ott van a romantikus eposz és kiszeposz is.	kiseposz
Ő a megtestestült □ megtestesült politikus.	
Ő azonban a döntőben szerepal majd.	szerepel
Őrült froci □ őrült focidrukkerek mire képesek Angliában!	
Pesti út ferehegyi…	ferihegyi
Pirítóst eszik sajttal és pe[tʃø]ppel!	ke[tʃø]ppel
Próbáljuk a töltést körüli teret leírni.	töltés
Ránk nehezedik eaz evilági terheknek a súlya.	
Ratifikált egy olyan ete □ egyezményt, mely szerint…	
Regionális összefogásra van szükség a dorog □ drogfogyasztás megfékezéséhez.	
Rossz a klulplungja.	kuplungja

Megakadás	Szándékolt közlés
Segíti a lagosságot annak eldöntésében...	lakosságot
Sokkal gyorsabban jönnek létre nya □ nyelvtanilag hibás szerkezetek.	
Spontán elsólásokat...	elszólásokat
Szájer József, a bizottság Fidese Fideszes elnöke...	
Szép napszü □ napsütésben lesz részünk.	
Szia, Ri □ Regina!	
Szigorítani kívánja a magyarországi légtér igénybevételének fertételrendszerét.	feltételrendszerét
Szintaktistudat...	szinta[ks]istudat
Szocialista, illetőleg fidese □ Fidesz-képviselő...	
Szociolisz □ szociolingvisztikai...	
Szószagszerkezet...	szótagszerkezet
Találjon valami ondokot...	indokot
Talán a Fischer-hasá □ hatást is kérdezte.	
Tanácsa tesz az alapító tá tagságra...	
Tegye fel a kezét, aki a bikava bikaviadalokra szavaz.	
Tele van olyasmival, ami...	olyasmivel
Termétetesen a fiatalok körében is népszerű a tangó.	természetesen
Testi séps □ testi épség ellen elkövetett erőszak...	
Tetszőleges számban szokszorosított sokszorosított...	
Tojástántotta.	tojásrántotta
Többé-kevésbé termeszetes □ természetes állapot.	
Tu[t:]atta-e, ki vagy?	tu[t]hatta-e
Tudósítónk mindjárt elmondja a háború reg legfrissebb híreit.	
Tudsz csinálni a mamának egy freemailes csíme □ címet, vagy csináljak én?	
Úgy érezném magam, mint egy furdó □ fürdőszobában.	
Úgy hívták, hogy konkrét murka □ munkaszerződés lesz, és jövő héten kezdhet.	
Úgy látszik, az isten is egymásnak terimtett titeket.	teremtett
Úrturista □ öö □ űrtű □ űrturista...	
Valamiről azt hisszük, hogy a tanáki elvárásoknak megfelel.	tanári
Válassz a kettő kötött!	között
Való világ a Panni Pannon Rádióban.	
Van keletnémet nyelv és van nyugatnyémet nyelv.	nyugatnémet
Vannak benne egész érdekes rések is.	részek

Megakadás	Szándékolt közlés
Vannak olyan igék, amelyek megadják a karakterét…	karakterét
Varga Balázs Pétert amari ☐ amerikai katonák lőtték le.	
Vesztettek értékükből a pri Pick részvényei.	
Vigyázz, mert leöntötted a mellékleves lapot!	mellékneves
Vigye vissza az üres üvegekeket!	üvegeket
Vizsgaidőszak véga ☐ vége felé mondták, hogy szedjem össze magam.	
Volt már műrkörmöd?	műkörmöd
Zöngésség szerinti részleges hasonulás.	részleges

Anticipáció; perszeveráció; téves szótalálás

Megakadás	Szándékolt közlés
A kislányok azonnal vállal ☐ válaszolnak.	
A lenyal ☐ lenyeltem helyett mondta.	
A mennyiségi a másik típusa, ezt nevethet ☐ nevezhetnénk számnévinek is.	
Általában nem szokták a gumikövet, gumicsövet kalapáccsal szétverni.	
Az emlősök hosszabb-rövidebb ideig a mélyükben hordják utódaikat.	méhükben
Az időtartam idősebb korban megnyíl megnyúlik.	
Aztán nagyot ugrat ☐ ugrottam.	
Egy-egy osztálynak vagy tanított közönség ☐ közösségnek búcsúversként szánnák.	
Ennek a drámának kerekes szerkezete van.	keretes
Kamionoknál 2 km-es sár sor áll.	
Kata szülei gazdagságából került a városba.	gazdaságából
Kiskutyám, csurom víz má ☐ még a lábad.	
Lehet, hogy ott egy McLaren le ☐ jött a célegyenesben.	
Magyarország az európai öre[k]s ☐ örökséghez járult hozzá.	
Majd ha befejezed a tortát ☐ tornát.	
Mi volt a legdrágább vagy a legkülönb ☐ legkülönlegesebb tárgy, amit dühből összetörtetek?	
Nem golyó gólyatábor…	
Ó, de hülye vagyok, felvettem a gatyát, és nem cseréltem át a nadrágot.	szandált
Ott állt egy fiú és egy srác.	lány

Megakadás	Szándékolt közlés
Tavasszal több borvidéken elfogyott ☐ elfagyott a termés.	
Tizennyolc kép egy konzervnyári ☐ konzervgyári lány életéből.	
Úgyis van egy ☐ elég baja agykárosodás esetén.	
Végeztek egy kísértetet ☐ kísérletet.	
Versenyképes terméket tudunk gyártani, mivel káraink alacsonyak.	áraink
Vettem neked Tep[s]i Colát.	Pepsi
Vitaminok találhatók a spenótban, sáskában ☐ sóskában.	
Washington kijelentette, ha Irak nem vesz ☐ nem tesz eleget követeléseiknek…	

Anticipáció; perszeveráció; téves szótalálás; újraindítás

Megakadás
Viola nyelt ☐ nyert mu ☐ múltkor egy csokit.

Anticipáció; perszeveráció; újraindítás

Megakadás
A legnagyobb tömegű an ☐ ar ☐ aa ☐ angol anyanyelvű tanár Amerikán és Anglián kívül Japánban van.
A saját nád ☐ nad ☐ nadrágszáramban…
A század tizedés ☐ tized ☐ a huszadik század tízes éveitől…
Az első három kör telj ☐ bre ☐ teljesen rendben volt.
Ezt még mindig be tudid fogni, be tudod ☐ el tudod képzelni.

Anticipáció; téves szótalálás

Megakadás	Szándékolt közlés
A barátságaink néha veszélyes helyzetbe sorolnak minket. Ezt melyik csoportba sorolhatnánk?	sodornak
A fejem már kész van ☐ a terv a fejemben.	
A hulló kör…	a hulló kő metafora
A Ptolemá ☐ a Termékenység tengerétől a Koro ☐ a Ptolemaiosz kráterig.	
A Sapientia Egyetem kötelességei ☐ támogatása kötelességeink közé tartozik.	
A sze a szupraszegmentális szinten…	
A szombathelyiek a kötőugró világbajnokságon elsők lettek ☐ vagyis kötélugró.	

Megakadás	Szándékolt közlés
A tanár fölírt egy táblát az óra a táblára egy feladatot az óra elején.	
A totó helyes játékának □ huszonhetedik heti játékának helyes tipposzlopa.	
Általában a devianciák egyébként is erősebbek az USÁ □ Japánban, mint az Egyesült Államokban.	
Ami az érdekessége ennek a leves öö ennek az egytálételnek, hogy a levest is helyettesíti.	
Ami igazából jól vizsgáltató vizsgálható…	
Ami még itt lényegekén □ lényeges részként levonható…	
Amikor a maga ételleírá □ lakomaleírásához hozzáfog, akkor elkészült ételeket sorol fel.	
Annyi idő óta nálunk drukkol, hogy egy leheletnyi szurkolást □ annyi idő óta nálunk él, hogy egy leheletnyi szurkolást megérdemel.	
Az út egyébként egy utazás Londonba.	a nyeremény
Azért beszéljük □ nevezzük meg a három beszédaktust!	
Azért nem határozhatunk ennek az időtartamnak a meghatározására ilyen időhatározót…	használhatunk
Aznap vagy húsz asztalt, vagyis hangyát láttam az asztal alatt.	
Azt akartam gondolni, illetve mondani, hogy azt gondoltam…	
Azt tartom rendkívül folyamatosnak □ fontosnak, hogy folyamatosan…	
Be kell tennem a zsebemet kezemet a zsebembe.	
Bemutatásra kerülnek a problémára váró, megoldásra váró problémák.	
Benne van az oktatókönyvben.	iktatókönyvben
Beteszem a vizet vagy a tésztát a vízbe.	
Biztos bedugom a füledet a fülembe.	a fülhallgatódat a fülembe
Csütörtökön a másik órájával lesz órája.	csoportjával
De nem hat év □ vagy nem hat hét, hanem hathét év.	
Dicsérni teszt □ ööö dicsérni tisztem…	
Didus pacával (nevetés) Didus papával is koccintott.	
Egy kicsit elidéztünk, ö elidőztünk a segédigéknél.	
Egy pszichológiai testen □ teszten estünk át.	

Megakadás	Szándékolt közlés
Egyébként is túl aranyos □ alacsony a vérnyomásom.	
Ekkor elvitte Krétát Európát Krétára.	
Elég régóta rötyög már a krumpli, leveheted a tűzről.	rotyog
Elszívtam, vagyis elhoztam az orrszívót.	
Én azért nem ettem kenyeret a lángoshoz □ leveshez, mert én akarok lángost is enni.	
Ez a hely □ ez a harc most valójában a negyedik helyért folyik.	
Ez a szórend □ vagy ez a sorrend nem a helyes szórend.	
Ez veszélyes vizelet □ öö □ övezet! Veszélyes vizeken jársz!	
Ezt múlt alkalommal részleges □ részletesen megbeszéltük.	
Felszív □ felhívtad a vízszerelőt?	
Felvettem a papír papírjait.	a Payer papírjait
Gombvillám pusztított egy dorozsmai tanyán.	gömbvillám
Gyerekek, tartsatok ki, nincs más hátra sok.	már
Harapósan indulunk az ebédlőbe, pakoljatok el!	hamarosan
Hozzászól □ hozzászoktak a gondolathoz…	
Igazából fölkerült még egy kellemetlen probléma.	fölmerült
Inkább arról tana □ arról számolnak be, hogy ilyen típusú tanári attitűd nincs.	
Íratlan vagy íratlan szabályokra kell támaszkodni.	írott vagy íratlan
Itt most az éppen négy esztendeje harmincöt éves Mark Woodforde adogat.	négy napja
Itt most gyorsan fordulj be a Schnell-kútnál.	Shell-kútnál
Japánban ez □ az ezerkilencszázas évek fordulóján…	
Jó magasra volt állítva a jel □, illetve a zajintenzitás a jelintenzitáshoz képest.	
Képzeld, egy olyan szép ta □ pulcsit kaptam szülinapomra.	
Két Koszto öö Kazi, na, két magyar írónak is volt ilyen kapcsolata a hajósokhoz. Az egyik Kosztolányi, a másik Karinthy.	
Kimondták, hogy minden nem szlovák nyelvet öö nevet a szlovák nyelv helyesírása szerint kell leírni.	
Láb □ lúdbőrös lesz a lábam.	

Megakadás	Szándékolt közlés
Majd ha visszahoztál, behozom a sört □ ö □ visszajöttél.	
Meg kell főzni almástól a □ mármint magházastól a birsalmát.	
Megyek, megpuszilom a zöldségeket □ öö □ megpucolom a zöldségeket, és azt akartam mondani, hogy puszillak. (Telefonbeszélgetés végén.)	
Miért nem lehet kajálás közben enni?	olvasás közben
Milyen vizes lehet □ hideg lehet a víz!	
Mindenki vegyen fel fürdőköpenyt és fürdőköntöst!	fürdőruhát és köntöst
Mondd meg a húsnövény □ húsevő virágodnak, hogy egye meg!	
Most azt a szót □ hangot keresd a szóban, hogy…	
Most zöngésnek valljuk □ halljuk, vagy nem halljuk zöngésnek?	
Na de mi van anna □ azzal, akinek nincsen gépe?	
Négysoros sorok vannak a versben.	négy szótagos sorok
Neki az olvasmányát olvastam el.	tanulmányát
Nem hallatszott semmi, mert a kezemhez □ a számhoz tettem a kezem.	
Nem kell érettségit szerelni □ öö szerezni, szerelhetsz egy műhelyben is!	
Nem tért véget.	ért
Nem verik □ merik vállalni a felelősséget.	
Nemcsak a cipő, hanem a mama szandálja is repül.	nemcsak a labda
Nyitva hagytam a telefont □ az ajtót, hogy halljam a telefont.	
Ötsoros □ öt szótagos sornál ez nem olyan nagy bravúr.	
Pap □ ilyen vallás □ egyházi népekből tizenegyféle papot…	
Rendesen hűtsd be a □ izét □ csukd be a hűtőt!	
Ritkán használ □ hagy ilyen alkalmakat Michael Schumacher az előzésre, és az öccse ezt rögtön ki is használta.	
Sikk □ cikksorozatában azt közölte…	
Százszor jobban merem a me □ bírom a meleget.	
Személyes kezdeményezést □ személyes egyeztetést kezdeményeznek.	

Megakadás	Szándékolt közlés
Thorpe a középdöntőben □, illetve Hoogenband a középdöntőben Thorpe világcsúcsánál jobb idővel fordult.	
Többféle sza □ szó közül választhatunk.	
Tudtam, hogy én senkire sem számíthatok Mexikóra.	senkitől … meghívóra
Utcára műanyagot iz □ illik, mert az szelídebb.	
Vagy tévét ment aludni, vagy elment lefeküdni.	tévét ment nézni
Válogat támogatni □ valakit támogatni…	
Van egy olyan markoló, ami megeszi □ dehogy, megemeli és felteszi a betonkeverőt.	
Van egy pontos, vagyis fontos pályázati teendőm.	
Vár vasárnap van?	már
Vettem narancslevet, hogy kicsavarjam a levét.	narancsot

Anticipáció; újraindítás

Megakadás
A be □ me □ a mesterséges beszédfelismerés…
De a hét het hetvenhét meg nem jó.

Anticipáció; változtatás

Megakadás
A dön □ és a mai nap programját ismét egy döntővel zárjuk.
Arany megszólalá □ Arany, aki nagyon ügyelt megszólalásának a körülményeire…
Ez a sémája, a négy lehetséges séma □ a négy lehetséges lépés közül ennek a sémája.
Portugáliában nincs tejföl. Nem tej □ a tejfölt nem ismerik a portugálok.
Tu □ csurom víz még mindig, tudod?

Egyszerű nyelvbotlás; kontamináció

Megakadás	Szándékolt közlés
A buddhizmus nagy mértű elterjedése szempontjából…	mérvű × mértékű
E között vagy e viszonyok alapján háromféle…	e viszonyok között × alapján
Egy picit még hangíthatok rajta?	hangosíthatok × halkíthatok
Ez nem tűnik meg csak úgy.	szűnik meg × tűnik el
Joszi!	Jó, köszi!

Megakadás	Szándékolt közlés
Kinézek, mit csinál az örge ürge. (Szoktuk Öcsinek hívni, talán ezért lett örge.)	
Nagyon kieslen vidék volt.	kies × kietlen

Egyszerű nyelvbotlás; metatézis

Megakadás	Szándékolt közlés
Ásványmentes buborékot kérek!	buborékmentes ásványvizet
Az új Pickwickből van eprines-tejszik □ tejszínes-epres?	
Azt a túzt céltam ki magam □ azt a túzt □ na azt a célt tűztem ki magam elé, hogy…	
Én azt látom itt a falak között, hogy nem csapnak ki látványos konfortációba az indulatok.	konfrontációba
Ha úgy tűnne, hogy rág adaszkodnék, akkor tévedsz.	rád akaszkodnék
Igen, észreveszem mada □ madagom, szóval magamon…	
Konpeció…	koncepció
Nem is érdemes ilyen általátí □ általánosításokat csinálni.	
Nem szimptais a hozzáállása.	szimpatikus
Ott ültem a trén □ a téren…	
Rá akart gyújtani egy maruhánás cigarettára.	marihuánás
Szegénynek az ande □ adrenalinszintje is ott van.	
Tudomásom cserint szerint, ha [k]umma [s]um laude…	[s]umma [k]um laude
Úgyis össze lesz veszéd.	úgyis összeveszés lesz
Várok tátszátva.	szájtátva

Egyszerű nyelvbotlás; metatézis; perszeveráció

Megakadás	Szándékolt közlés
Nekem még van a kesztrényemben szeknyű!	szekrényemben kesztyű

Egyszerű nyelvbotlás; metatézis; téves szótalálás

Megakadás
Az íráskép □ íráskész □ ség és a fejlesztési feladok fej □ feladatok fejlesztésén belül…

Egyszerű nyelvbotlás; morfológiai, szintaktikai hiba

Megakadás	Szándékolt közlés
A fordító ilyen vagy olyan okok – rengeteg okot mondtál – megcsinál…	okokból v. okok miatt
A kerítésnek van egy ilyen alaka alakja.	
A környezet a fagyáspontnál fölött van.	A környezet hőmérséklete a fagyáspont fölött van.
A tejt öö a tejet, a bontottat, nézd meg, hogy jó-e még!	
A zsebkendőmet nem kapom meg.	nem kapod meg
Akkor a felejtsük el a rövid időt.	Akkor felejtsük el rövid időre.
Amely megmaradt a tudományság □ tudományosság számára.	
Annyiban hasonlít Az eltűnt idő nyomában ez a mű…	Az eltűnt idő nyomábanhoz
Az olajt meg akarják szerezni, az olajat.	
Az üdítőt meg beöntünk a szákba!	beöntjük a szánkba
Azt szeretném, hogy a másodfokú bíróság enyhítje enyhítse az ítéletet.	
Csábinak is végre tanulékony legyen!	is, hogy végre
Elég azt írom fel □ elég, ha azt írom föl…	
Elindítjam?	Elindítsam?
Ez most nagyon tetszek.	tetszett
Gondoltunk arra is, hogy ne csak tudományos előadások hangzanak el.	hangozzanak
Holnapon is jöttök ide?	holnap
Kapja meg a jogot, hogy ilyen képzést folyta[c:]on □ folytasson.	
Megfelelhető…	megfeleltethető
Minél többet beletenni az emberbe.	az embernek magából
Mire utal ez az állítás? Mi van bennem? Mármint nem bennem, hanem Hamletben?	benne
Tisztelegnek alakért □ alakjáért □ ö □ alakjának.	

Egyszerű nyelvbotlás; morfológiai, szintaktikai hiba; téves szótalálás

Megakadás	Szándékolt közlés
A lakótelepek lakói a legszegényebb rétegből derül □ kerül ki.	kerülnek ki
Melyik irányba játszik le a körfolyamat?	játszódik
Nagyon rosszul néznének, ha metszenék egymást.	néznének ki

Egyszerű nyelvbotlás; perszeveráció

Megakadás	Szándékolt közlés
A hús már meg van főzve, és nyersen tesed hozs ☐ nyersen teszed hozzá a krumplit?	
Az egy főre jütő jutó termesztés…	
Ezt a táncot négyen koriogrifálták.	koreografálták
Ince páca ☐ öö ☐ Vince pápa…	
Majdnem egy testhoss azs előnye.	testhossz az
Miért nem nézted meg előre a mözimúsort?	moziműsort
Nem egyszerűen Petőpö ☐ Petőfi-paródiáról, hanem historista paródiáról van szó.	

Egyszerű nyelvbotlás; téves szótalálás

Megakadás	Szándékolt közlés
A férfiakhoz vonzom.	vonzódom
A görögben arra utazó öö utaló funkció is van…	
A hallottakat pontosan feligézte.	felidézte
A János vitéz is kapasz ☐ katasztrófa volt.	
A kerekasztal közül ☐ körül…	
A magánhangzók voltak elállíthatók ☐ előállíthatók.	
A nyelv kultúrahozó ☐ hordozó és teremtő funkciói…	
A Tibi iszik, mint a görény.	gödény
Aki esetleg három kerékcserés taktikával pób ☐ próbálkozik ☐, bocsánat, két kerékcserés taktikával…	
Az osztályon nyolc fő katéterbeütéses tartózkodik.	katéterbeültetéses
Az SZDSZ-es tárcsák sikeresnek tűnnek.	tárcák
Bő levelű barackot érdemes venni.	bő levű
Csábítószerek…	kábítószerek
Családi millió…	milliő
De ehhez mért kellett lefe ☐ levetkőznie?	
Egyáltalán nem kapcsolódott be a közsö közös tevékenységbe.	
Egyetlen férfi esé ☐ ööö ☐ beszédében…	
Elkezdték lefejni a bort.	lefejteni
Elmegyek már az akváriumba.	antikváriumba
Élő orgazmusok származnak belőle.	organizmusok
És akkor a költő megírta a Szundi két apródját.	Szondi
Ettől kedve megváltozott a véleménye.	kezdve

Megakadás	Szándékolt közlés
Ez itt az egyetlen inger □ interaktív közlekedési hírblokk a magyar éterben.	
Ez nagyon fontos, amit Labov a tanulmányában megállít □ megállapít.	
Ez nagyon rosszul hangzik. Ki ne mossuk még egyszer!	Ki ne mondjuk…
Ez teljesen a te feleséged öö felelősséged.	
Ezzel nem akartalak bánni □ bántani.	
Fekete bocsink □ fekete kocsinkon jól mutat. (Bochkor Gábor = „Bocsi" mondta.)	
Felgyűltek a fények.	felgyúltak
Finom ez a körtelé. Lehet, hogy eszek.	veszek
Fogadjunk, hogy hasonló fogadásban részesült a magyar válogatott.	fogadtatásban
Fonet □ fonotipikus…	
Gyere, szállj be az ajtóba!	autóba
Ha a mentális reprezentációt késze □ képzeljük el…	
Ha kedden □ ketten vagyunk, az jobb.	
Ha ön autóvásárlásra szánt pénzből □ öö □ autópályavásárlásra szánt pénzből…	
Hagyott ott téged pamlagon heverni?	parlagon
Hallgasd meg holnap a felvé □ a feltételeket!	
Hányszor mondtam már, fiam, hogy add □ akaszd a kabátodat a fogasra!	
Három éves kisd □ kiscsoportos gyerekek…	
Hitelét rombolja ennek a nemzeti □ nemzetközi cégnek.	
Hogy kell egymásra rakni a ke kö □ ujjainkat…	
Hozzál narancsot és kr almát.	
Igen, különböző ízűek ízlésűek vagyunk.	
Ilyenekre esik szét a gép kép.	
Inkább révész □ régész, mint antropológus.	
Izgalmas lesz az elkövetkező tíz-tizenöt kor.	kör
Jaj, de fák a fejem!	fáj
Jaj, nyitva felejtettem a darázst!	garázst
Jó film lesz a Budán!	a Dunán
Jön a másik kör □ a második kör.	
Keresetlen szavakkal küldik el Vergiliust a fejébe □ öö □ fenébe.	
Ki kellene kavarni a tálból a maradékot.	kaparni
Ki vagy dúrva □ gyúrva.	

Megakadás	Szándékolt közlés
Kifejezetten idő □ idegesít a vasalás.	
Kinyílt a híd is.	Kigyúltak a lámpák a hídon.
Kisebb vagy nagyobb mértékben eltör □ eltér.	
Kívül eszik esik ezen.	
Klasszikusokkal jobb ez a film, mint a tegnapi.	klasszisokkal
Kotorják a Balaton medvét. □ Medrét!	
Látod, megint belelövelled magad.	belelovallod
Ma már nem ehetsz több fagyit, mert megázol! (Az eső elálltát várva.)	megfázol
Magyar hangokat lehet csiszolni belőle.	csiholni
Meg kell próbálnom a figyelmemet rákö[s]pontosítani.	ráösszpontosítani
Megcsináltam a száz lábemelkedés □ lábemelgetést.	
Megfelelő feltételeket kell biztosítaniuk.	feltételeket
Megígérte, hogy este fölho fölhív.	
Megkérdezem Katona órát.	Nórát
Megyünk videóba □ ö □ videokölcsönzőbe?	
Meleg a hűtőtest?	fűtőtest
Mert azóta behúzt □ behíztad.	
Miért nem kértük meg a nevét?	kérdeztük
Mikroorgazmus…	mikroorganizmus
Milyen típusú hibákat fognak elkötni?	elkövetni
Minden magyar civil szerkezet…	szervezet
Mondja a bordélynak, hogy vágja le a szakállát.	borbélynak
Most írtunk volna egy tettet.	tesztet
Most mit kezdjek fele?	vele
Mostanában már kétszer előfi □ előfordult, hogy rosszul mondtam.	
Nagy mennyiségű sertéshúsz sertéshús érkezett az EU-ba.	
Nehézségek vannak a definíciók közül □ körül.	
Nem értek együtt az előttem szólóval.	egyet
Nem fogok neki írni, mikor még a címzést sem tudom elismerni □ felismerni.	
Nem vé méltó az apostoli szerepkörre.	
Nincs olyan szálam, amit fölvehetnék.	sálam
Nincsen több kés, kép?	
No, ennek szép csomagja van, megállítottam □ ö □ megállapítottam.	
Óriási jelentésének bizonyult. Jelentőségűnek.	

Megakadás	Szándékolt közlés
Richie most próbál fölszá □ fölzárkózni.	
Saját fiát meglepi öö meglesi.	
Siófokon 13, Szombaton 10, Budapesten 12 fok van.	Szombathelyen
Szeretettel köszönöm Önöket!	köszöntöm
Színek terén sose tudtam váltani.	választani
Te bontottad el megint?	rontottad
Téli gyümölcskó □ kúrát is ajánlunk.	
Téliszonya van ott fenn, tériszonya…	
Természetesen nem azt a következést kell ebből levonni…	következtetést
Tisztelet a kivá □ kivételnek.	
Tizenkét deka háztartási keksz, tizenkét deka őrült dió…	őrölt
Többnyire a nagyérdekű számára.	nagyérdemű
Transzexualitás…	transztextualitás
Úgy építik, hogy a két vége felől elkezdenek egymás felé fúj □ fúrni?	
Úgy néz ki ez a csávó, mint egy pocak.	pocok
Volt olyan mondja □ mondat is…	

Egyszerű nyelvbotlás; újraindítás

Megakadás	Szándékolt közlés
A Pannonpa □ Pannonp Pannonplast cégről van szó.	
Elfelej elefelejteni…	
Ha a beszélőnek a megny megyi megnyilatkozásában…	
Mennyire fáradtál el az esztergomi kirá □ kiráj □ kirándulásban?	
Nálunk is van egy színtiszt színtiszta tanuló.	színtiszta jeles
Sült csir csi ci sült csirke lettél?	

Kontamináció; morfológiai, szintaktikai hiba

Megakadás	Szándékolt közlés
Arra ne haragudjuk rá a szerencsétlenre!	arra ne haragudjunk × ne haragudjunk rá × ne haragudjunk a szerencsétlenre
Ez az, ami itt szó sincs róla.	amiről itt szó sincs × szó sincs róla
Kijelöltünk két önkényes pontot.	önkényesen kijelöltünk
Melyik ezek?	melyek v. ez

Megakadás	Szándékolt közlés
Mi van akkor, ha nem folyik áramot?	folyik áram × kap áramot
Miért nem szólt velem?	szólt nekem × beszélt velem
Mindenki megkérdezte, rajtad kivéve.	téged kivéve × rajtad kívül
Mindenkinek van papír és ceruza előtte.	Mindenki előtt van papír és ceruza. × Mindenkinek van papírja és ceruzája.
Mindig énekes akart lenni, de nem érzett tehetséget magához.	magában × ahhoz v. hozzá
Miről hallgat el?	Miről hallgat? × Mit hallgat el?
Mondd el, ha megkérhetlek, ez mi lenne az?	ez mi lenne × mi lenne az
Néhány gondolatával megismerni □ megismerkedni…	gondolatával megismerkedni × gondolatát megismerni

Kontamináció; perszeveráció

Megakadás	Szándékolt közlés
Éhes vagyok! Fogjunk valat!	Halat × vadat
Gyere arre!	arra × erre
Spékelve, spácolva □ nem, spákolva □ spékelve és pácolva.	

Kontamináció; téves szótalálás

Megakadás	Szándékolt közlés
A férj hosszú elhatározás után megkéri a lány kezét.	a férfi hosszú gondolkozás után elhatározza, hogy
A kettő között van felfednivaló terület.	feltérképezni v. felmérni és lefedni
A paracsinta □ paradicsompürét jól le kell pirítani.	
Azt mondta, hogy nem tudta, hogy hamuzzon-e.	hazudjon × kamuzzon
Ha valaki tanul, megjárja a kedvezmény.	megilleti × jár neki
Így aztán ezt nem említjük meg, mert nem tartjuk fölöslegesnek öö szükségesnek.	nem tartjuk szükségesnek × fölöslegesnek tartjuk
Kivéve, ha Margit néni hozza ki vizet locsolni.	virágot locsolni × vizet adni a virágnak
Mennyivel volt különbség?	Mekkora volt a különbség? × Mennyivel volt több/kevesebb?
Minden lehetőséget meghasznál arra…	megragad × kihasznál
Most már nincsen egyetlen hosszú csajú lány sem. Hajú.	hajú × csaj

Megakadás	Szándékolt közlés
Nem ott a könyv alatt lapozgatsz!	Nem ott a pad alatt lapozgatsz a könyvben!
Nem szeretnénk, ha még egy ilyen tragédia megismétlődne.	megismétlődne × még egy ilyen történne
Próbálják védeni Bagdad fővárosát.	Irak fővárosát × Bagdadot
Sokkal jobb, mint holnap. (Sokkal kevésbé fáj a dereka, mint tegnap, holnap már alig fog fájni.)	mint tegnap
Tengerbe hajigálták az ópiumháborút!	Tengerbe hajigálták az ópiumot, ez volt az ópiumháború.

Kontamináció; változtatás

Megakadás	Szándékolt közlés
Ha a tizenhatot elkezdem szorozgatni, akkor az ☐ tudok olyat találni, amiről belátszik, hogy helyes.	belátod × látszik

Metatézis; perszeveráció

Megakadás	Szándékolt közlés
Akkor megnézzük Judit marcipánját a csokiban? Öö kocsiban? (Előtte csokitortáról beszéltünk.)	
Akkor visszaviszem ezt a pertont ☐ patront.	
Bánsági Ildikó mengbeketedett.	megbetegedett
De szok sósszal ☐ na ☐ szok sok szósszal…	
Egy célegyenes hosszninyá ☐ hosszniná ☐ hossznyinál nagyobb előny.	
Feteke távé…	fekete kávé
Itt is van egy sor por probléma.	
Itthon ottom.	otthon ittam
Néhány éve kezdődő betegzés ☐ betegség…	
Szerelem a korela idején.	kolera
Vettem nektek csokiko ☐ kocsito ☐ na, csokitojást.	

Metatézis; perszeveráció; téves szótalálás

Megakadás	Szándékolt közlés
Ezért fázik a hájad.	Ezért fáj a hátad.

Metatézis; téves szótalálás

Megakadás	Szándékolt közlés
A rádióban tudok a legjobban hallgatni CD-t.	kocsiban … CD-t hallgatni
Aki Istenben hisz, nem csatlakozik.	csalatkozik
Az ül a legszebben, aki ráteszi a lábát a kezére.	ráteszi a kezét a padra
Azt kérdezte először, hogy mondja el mindenki, ki mivel van □ hogy kivel mi van.	kérte
Belenéztem a kürtőbe.	tükörbe
Bepicsődött a nyakizmom.	Becsípődött a nyakidegem.
De az utóétel □ (nevet) utóélet.	
Nézzük a m[ɛdʒ]boxot □ vagyis a boxmeccset!	
Ráiparkodik a másikra. Ráripakodik.	
Úgy, ahogy az X-atkák □ X-aktákban is főleg a szerelem az érdekes.	

Morfológiai, szintaktikai hiba; perszeveráció

Megakadás	Szándékolt közlés
A következőt megkérdezzük Hajnalt.	Hajnaltól
Abból majd tudni fogják, hogy kihez kell apasági perhez fordulni.	apasági perben
Az akusztikai fonetikai □ fonetika tárgyköre ez.	
Azt hiszed, hogy ha nem figyelem, akkor nem figyelsz?	hogy ha nem figyelek, akkor nem veszem észre
Bi[s]tosítja az artikulációt lehetővé tesző levegőáramlást.	tevő
David Coulthard, aki nyiti □ nyitja a sort.	
Egy olyan dolog, aminek nagyon erős gyökerei gyökö gyökereit véljük feltételezni.	
Én ezt nagyon szívesen csinálném.	csinálnám
És azt is szeretném elmondanom □ vagy elmondani, hogy bent a villában fogtok bokszolni.	
És ebben is a műsort hallhass □ hallgassák.	
Ez nem az én véleményem, hanem az említett anglista véleményem.	véleménye
Ezen a módon nevezem a számtani műveleteket egyszerűen.	egyszerűnek
Ezt abbahagyom, mert ezt amúgy is idegesít.	ez
Ha a paplan így végigsimíti □, az borzasztó.	végigsimítja
Ha szabad ilyen frivol megjegyzést tesznem…	tennem
Hozzá vezetett az első úta.	ú[c:]a (útja)
Ki tudja, mi a főnévi igenéve ennek a szónak?	igeneve
Köszönettel tartozunk nekünk.	nekik

Megakadás	Szándékolt közlés
Majd a néni kinyiti!	kinyitja
Már a második-harmadik generáció sokkalta kényelmesek voltak.	kényelmesebb volt
Mentünk volna a társulattal Isztambullal Isztambulba.	
Mennyit kérünk mindehhez az Európai Unióhoz □ Uniótól?	
Most megint vehetek tiszta kardigánt, mert rátetted a □ kombinét, mert rátetted a kombinéra. (A kombiné a kardigánra volt rátéve, és valami piszkos dolgot tettek rá.)	
Na, lefényképeztétek, amit akartátok?	akartatok
Nekem is mondtam, hogy □ mondta, hogy…	
Nincs eszköze az írása □ az íráshoz.	
Nyakadba mosom a fogadat!	fogamat
Ott van alkalmassági, ellenben az orvosiban □ orvosin nincs.	
Semmi sem jellemzi □ jellemző jobban…	
Sorolja ezeket a pontokról pontokat.	pontról pontra
Télen a hótot □ havat is kibírta.	
Utána majd megnézem a parázsat □ parazsat.	
– Vajda János apja Vajda Endre, apja Vereckey Lídia. – Két apja volt, és az egyiket női névnek hívták!	anyja; az egyiknek női neve volt
Van bütykös jobb kezed! Melyen bütykök vannak! Ujjaknak neveznek!	nevezik
Van ott minden, pörkölt paprikásan, paprikás nélkül.	paprika nélkül
Várhatná a kiadatási eljárás véget □ végét.	
Vízbe tettem a virágomat □ öö a te virágodat.	

Morfológiai, szintaktikai hiba; téves szótalálás

Megakadás	Szándékolt közlés
A fertőző kór baktériumát mutatták ki egy □ schleswig-holsteini tartományban egy szarvasmarhán.	egy schleswig-holsteini helységben v. Schleswig-Holstein tartományban (Csak egy ilyen tartomány van.)
A körnek a belső oldala □ felől □ vagy felé menj!	
A tanulmány végén egy magyarázó szójegyzék került.	kötet/könyv végére

Megakadás	Szándékolt közlés
A vezetői pozíciókban legalább 30%-ban kellene nőknek lenniük, hogy láttassák, hallgattassák a hangjukat.	hallassák
Akkor ennek nincs kifogásom ellene.	ez ellen nincs kifogásom
Az egész benne lévő molekulák…	összes ... molekula
Az útkereszteződésen nem működnek a zebrák.	útkereszteződésben … lámpák
Csomó kérdéseket fölraktam.	kérdést föltettem
Egy álló golyónak megüti egy másik golyó.	golyót megüt v. nekimegy
El kell mennem egy környezetből, akit nagyon megszoktam.	amit
Én még szűz van □ vagyok.	
Ennek a versnek az □ szomszédságában van egy másik költemény.	a
Ezek szerint csoportosuljuk □ csoportosítjuk…	
Ezt be kéne rátenni.	Ezt rá kéne tenni.
Majd negyedikben megmeséljük.	elmeséljük
Megtalálható a szótárban a déli szláv nyelvjárás □ déli szláv nyelvújítás következő szavai…	
Mi az, amit odanézel?	nézel
Mi is meg fel fog melegedni?	Mi fog még felmelegedni?
Mikor éjjel naponta háromszor ki kell mennem…	éjjelente
Nagyon sok hívője van □ híve van itthon Magyarországon is a Realnak.	
Nem tudom, hogy mit kötök biztosítást.	mikor v. milyen
Simanc találatával ellentétben □ ellenében…	találata ellenében
Sokszor hívtak a kosárcsapatba, de én csak egyszer léptem bele.	be
Starecz nem érti, attól félek, Udvardi is!	sem
Szeretem, ha egy embert meg tudom idegesíteni.	fel tudok idegesíteni
Te mondtad, hogy még ez □ erről beszélgettek.	
Tehát ezekkel a feltételezésekkel írtak □ indultak ki.	feltételezésekből indultak ki
Tehát ő nyilván valami gond van.	vele
Volt ott egy korabeli lány.	korombeli

Morfológiai, szintaktikai hiba; újraindítás

Megakadás	Szándékolt közlés
Egy kicsit megmelegítünk, és ha forró, még lehet híg híg hígítani.	megmelegítjük

Megakadás	Szándékolt közlés
Magadtól kell fogni tudni □ magadtól kell fogod tudni na, izé, nem kell a fogni.	magadtól kell tudnod
Nem e □ erre az irá □ vagy ebbe az irányba kell majd figyelni.	

Morfológiai, szintaktikai hiba; változtatás

Megakadás	Szándékolt közlés
A mi nyelvü □ nyelvi logikánkat követi.	
A példairodalmat fele □ eleveníti fel Esterházy Pál.	
Abban a bizonyos ötödik felvon □ vonás alatt…	felvonásban
Egyébként az □ azt hitték egy csomóan…	
Egyébként ezt vizsga □ vizsgán is fogom csinálni.	
Ez valahogy így hangz □ hangozhat ez a példa.	
Lehetőséget ad most már, hogy a □ egész anyagi világnak a meghatározására.	Lehetőséget ad most már az egész anyagi világnak a meghatározására.
Nem tanultak meg az ő gene □ korosztályuk angolul.	

Perszeveráció; téves szótalálás

Megakadás	Szándékolt közlés
A dichotikus test…	teszt
A gyöngyöket vegyétek fel a földről, mert hanyatt vágunk rajta! (Ollóval a kézben.)	vágódunk
A hét elejétől indul a felmölegedés.	kezdődik a felmelegedés
A hófedte csúcsok megidézték.	megigézték
A kerek keresztmetszet típusa…	
A kulcs a szertárban van, ott lóg egy kulcson.	szögön
A legszebb a vándorszékelyek hele □ helyett a vándorszínészek…	
A leszokás jelében □ ö □ jegyében igyunk meg egy kávét!	
A második me tehát a névadás…	
A nézők kérdeznek. A hallgatók hallgatnak.	A hallgatók kérdeznek.
A polisz □ és ugye az egyedek közt is valamiféle kapcsolat van. (Előtte a poliszémiát definiálta.)	
A rabszolgaság lett a 18. század aránykora.	aranykora
A saját játékosát vágta hájba.	hátba
A szomszédnak sok az ősz hajszála, megette már a kenyere haját.	javát

Megakadás	Szándékolt közlés
A Te □ Auchanban pedig ünnepek előtt szép gyümölcsöt vettem. (Előzőleg a Tescóról volt szó.)	Tescóban
A virágot meg tedd a virágba □ ö □ vázába!	
Ad lehetőséget arra, hogy sokkal több mozgásteret ad.	mozgástere legyen
Aki nem volt más, mint Déryné Széppataki próza.	Róza
Akinek beszédében alig 6%-ban fordul elő beszéd, különben mondja, mondja, mondja.	szünet
Alma helyett barackot papolt a zacskóba.	pakolt
Amely készséges □ készségeknek a közönséges volta szét is szedi a szöveget.	
Amitől viszont nem szabad b □ eltérni.	
Az én férjem azt mondta, ha az ő fé □ gyereke halt volna meg…	
Az ilyen szállások olcsók, ám serények.	szerények
Az öt perc két □ késés az durva.	
Az útmutató azokat a fontos útmu □ adatokat tartalmazza…	
Azért észleltek több szünetet a szün □ a szövegben, mert…	
Azt választha □ válaszolhatjuk, hogy… (Választási lehetőségekről volt szó.)	
Befésülöm azt a pár szál halamat.	hajamat
Betti nem túl mobilos □ ö □ mobilis.	
Biztos vagyok benne, hogy önök nagyon szeretik önöket!	őket
Bővülni és tágulni is tág nem szűkülni fog.	
Cseppfolyósítani akarom a belül lévő folyadékot.	gázt
De a politikai botránynak ennek ezzel távolról sincs vége.	
De látod, itt is közel van az akácfa a fához □ vagy a falhoz.	
Dupla sárga zászlót rende □ lengetnek.	
Ebbe nem akar belenyugodni. És nem is akar. □ És nem is tud.	
Egyszer csak szótagolni kell ö elválasztani. (Szótagolásról volt szó.)	
Éhgyomorra ettem egy fél hagymát. (Előzőleg a hagymáról volt szó.)	almát
Én is elmegyek a gyógyszertérbe.	gyógyszertárba
Erkölcsi feltartásom van.	fenntartásom
És a süketnémet □ süketnémák beszéde?	

Megakadás	Szándékolt közlés
És akkor lemehetnénk oda síelni. Síelni?! Korcsolyázni. (Előtte a síelés volt a téma.)	
És nőtt-e esetleg az a hús □ húsz másodperc?	
Esterházy ismertségben nagyobb, ma már nem nagyon ismerkednek □ emlékeznek rá.	
Ez a fonetika annyira rémuralom □ vagyis rémunalom.	
Ez a spekulatív földalatt □ földalap…	
Ez a szar meg ötig van csak nyitva. Pénteken meg egy órakor szar be.	zár be
Ez még egy páros határozószós utazás □ utalást is eredményez.	
Ez mesefilm, nem mese!	Ez mesefilm, nem valóság!
Ezért a család nyelve a ném a török lesz. (Németekről és török bevándorlókról volt szó.)	
Felállt a szeneskanna tetejére.	szeneskamra
Feljelenteni személyiségsértésért… (Egy malacról beszéltek, aki egy ember nevét kapta.)	személyiségsértésért
Felszelte a tiszteletére készített ünnepi tornát □ ünnepi tortát.	
– Finom ez a gomba. – Majonéz nincs? – Nem tudom. De egyél egy kis majonézes gombát hozzá! – Mit? – Majonézes tormát!	
Hacsek és hajó…	Hacsek és Sajó
Hány felest bírok megenni □ meginni?	
Hogy változnak a szótagok időtartalmai…	időtartamai
Hozd el a meleg pizsamát, mert te alszol a me □ hideg szobában.	
Hoztam ivóleveleket.	ivóleveket
Hoztunk fogkrémet, moshatsz fogkrémet □ fogat.	
Huckreberry Film… (Filmekről beszélgetve.)	Huckleberry Finn
Joghurt még nagyobb joghurtdarabokkal.	gyümölcsdarabokkal
Két hét múlva találkozunk ugyanebben az időben, ugyanebben a csatornán.	ugyanezen
Két villára tűzött cipőt cipót táncoltat (Chaplin).	
Ki az, aki tud már kúszni?	úszni
Kiállt már a kocsival? Akkor menjél, vedd a kocsit, ó, a cipődet!	
Kilométereket gyakoro □ gyakogolsz!	gyalogolsz
Le szokták szűrni a fülét □ a fölét.	
Ma éjjel megkezdődik az orosz elnökválasztás az orosz □ ország távoli részén.	

Megakadás	Szándékolt közlés
Ma estére széles idő várható.	szeles
Majmolja a banánt.	majszolja
Már nagyon vágyom □ várom a végét.	várom
Meg nekem van még körömlakklemosóm, amit Pestről hazamostam. □ Hazamostam?! □ Hazahoztam.	
Megjelent A hóhér kötete □ ööö A hóhér kötele.	
Meleg a gladiátor □ azaz radiátor.	
Menj, nézd a kézilabdát vagy a focilabdát a tévében!	a focimeccset
Mi volt itt a redukáló szar?	szer
Minden normális ember a téli gumit lecsa □ lecserélte.	
Mindig van egy macsó férfi a reklámokban, vannak ilyen mocskos módszerek. Ha nem lenne ott a mocskos pasi □ ööö macsó pasit akartam mondani!	
Mióta jövünk, hogy bejöjjünk Pestről!	kiérjünk
Mondom, a Győr □ Gyöngyi fenn □ feltartott.	
Mondtam, hogy önök röntgenezzék meg az ön □ az én fogamat.	
Most bemutatjuk a testet □ a tesztet.	
Most egy hetvenéves főző embernek az emlékeit olvasom, tudod bele van főzve fűzve a szövegbe.	
Most mondom a lényemet a lényeget.	
Most nagyon kedvező az időjárás, mert verőfényes napfény van □ napsütés van.	
Na menj, öltözz át, hogy mire ő megöltöz □ megérkezik…	
Na most menjünk ki, nézzük ki, kinek hány cipője van kint!	nézzük meg
Nagyon nagy port felvevő dolog.	felverő
Neki tegnap az edzésen eltört a törött □ eltört a váltója.	
Nem lehet szóban vizsgálni. Vizsgázni.	
Nem panírozta, csak beleforgatta a liftbe □ lisztbe.	
Nem szabad eszegetni evés előtt.	alvás előtt
Nem szeretném, hogy ez a kaján vigyor lefagyjon a mosolyomról.	az arcomról
Nem tudom, hogy a mostani álláspont hogy áll.	hogy van
Nem tudom, kié, mert nincsenek rajta számok □ vagy nevek. (Előtte számolásról volt szó.)	

Megakadás	Szándékolt közlés
Nézzük a tragikus triász tagjai után Arisztophanészt, aki az ókori görög komédiaírás legnagyobb alakja. Néhány tragédiájának a címe □ ö komédiájának a címe…	
No de Roy Schnoi □ Schneidert □ Scheidert ismeritek.	
Olíviabogyót temesztenek.	olivabogyót
Olyan aranyos kiskutyák lennének, aranyos kis pöttyös és hosszú szárú □ szőrű…	
Öt percig lassú tűzön fűzzük.	főzzük
Persze, hogy megérzi a rongyszagot, nagymamámnak jó szaga van.	szaglása
Rólatok szól, a Bochkorról és a Bokrosról □ Borosról.	
Segítesz kipakolni a mosogatóból? Mert akkor pakolnám ki □ be a többi cuccot.	
Sőt hát az írók érnek vele □ ööö élnek vele.	
Tamás bástya kunyhója…	bátya
Tegnap este hazafelé láttam egy akkora kutyát, mint egy borjú. Láttátok volna a hangját!	hallottátok
Tehát akkor így á □ elmegyek mellette.	
Teljesen értetlenül álltam azalatt…	azelőtt
Tipikusan húzásra hízásra hajlamos.	
Tolatva kell bekenni □ betenni a szádba.	
Toronyórát ránccal…	lánccal
Valaki rámröhögött □ vagyis rámköhögött.	
Vasárnap spárga □ sárgarépafőzeléket csinálok.	
Végül megsemmisítették a kísérleteket □ ööö kísérleteket.	

Perszeveráció; téves szótalálás; újraindítás

Megakadás
Ráadásul a Steinway cégnek is tartozik a zongoráért, amelyet au augusztusban vett bérbe be □ tőlük.

Perszeveráció; változtatás

Megakadás	Szándékolt közlés
Abszolút konzekventen □ tehát nem konzekvensen…	
Hadd mondjam □ hadd ne mondjak most nemeke □ neveket.	

Megakadás	Szándékolt közlés
Lehet nyerni napi nyer □ napi díjként...	
Nem tudjuk, hogy Pisti bá □ Pista bácsi hogy beszélt előtte.	
Valószínű, vagyis biztos, hogy mindannyian tudjátok, hogy mindkettőjük sorsa ross volt.	rossz

Téves szótalálás; újraindítás

Megakadás
Azért a ta □ sa □ a talpát letörölhetnéd.
Ebbe belekeveredtek □ belekerültek helybéli, mondjuk □ mondjuk □ mondjuk sintoista elemek.
Láttam egy es öö tör törésgátlós ceruzát.
Rejtvényfekvő □ rejtvény □ rejtvényfejtő...

Téves szótalálás; változtatás

Megakadás
A Merlot itt ezen a vidéken nem igazán volt ismert □ nem ismert, inkább elterjedt fajta.
Abban a könyvben olyan faz □ figurák vannak...
Akkor az nagyon sz □ trágya lesz.
Akkor azt mondjuk, hogy mindenki marad megmaradhat a saját gumisánál.
Akkor jól gondolo tudtam.
Ez a Réger Zita-féle című cikk.
Így lehetnek alakt □ folytathatunk alaktani vizsgálatokat.
Itt foglalkoz tehát olyan anyagok kerültek bele...
Két fontos gondolat, ami bennem □ ööö eszembe jut.
Különböző dimenziókban helyezi el egy □ el magát.
Lévén halála születésének 90. évfordulója...
Majdem hogy a másik □ ebbe az irányba...
Megpróbáltam összefoglalni valamennyire, bár sze □ tanárnő írta ezt a cikket.
Ő Jana Henkével úszott együ □ egy futamban.
Ő olyan anti □ ellenszenves ember.
Pontosabban és jobban fel vissza tudták idézni.
Sokkal jobban tudják a magatar □ illetve a rossz gyermekeket nevelni.
Tehát ez úgy né □ úgy tűnik nekem, hogy...
Tehát ha tudós dolgokról va volt szó...
Toller László el □ azt mondta...

MEGAKADÁSJELENSÉGEK A PÁRBESZÉDEKBEN

Horváth Viktória

Bevezetés

A beszédprodukció összetett folyamat: a beszédtervezés és a kivitelezés szinte egyszerre zajlik – egyidejűségük miatt sokszor „zavarják" egymás működését. Ez a paradoxon eredményezi a spontán beszéd folyamatosságát megszakító megakadásjelenségeket.

A megakadások két nagyobb csoportra oszthatók. A **bizonytalanságból adódó megakadások** a fogalmi szint és a nyelvi tervezés közötti problémákat jelzik. Ide tartoznak a beszédben megjelenő néma szünetek, a hezitálás, az ismétlések és a töltelékszavak használata.

A **téves kivitelezések,** tehát a tényleges hibák nagyon sokfélék, és a beszédprodukció minden szintjén jelentkezhetnek (Gósy 2002). Nooteboom (1973) megállapította, hogy minél alacsonyabb szinten keletkezik a hiba, annál hamarabb veszi észre azt a beszélő: az emberek később észlelik a felsőbb tervezési szintek hibáit, mint az egyszerű nyelvbotlásokat. Ezt az a tény is jelzi, hogy a morfológiai tévesztéseket hosszabb szünet követi, mint a fonológiai típusúakat (Hokkanen 2001). Előfordul, hogy a beszélő nincs is tudatában az elhangzott nyelvbotlásnak (sokszor még akkor sem emlékszik rá, ha figyelmeztetik a hibára) és az esetleges automatikus javításnak. Ennek egyik oka, hogy a hibás alakzat általában alkalmazkodik nyelvünk alapvető hangsorépítési, szintaktikai stb. szabályaihoz, tehát „belesimul" a szövegkörnyezetbe. Beszédképző rendszerünk ugyanis „nem engedi" az alapvető nyelvi szabályok durva megsértését, ezért értelmes szavak és szabályos szerkezetek sokkal gyakrabban jönnek létre a nyelvbotlások során, mint értelmetlen, szabálytalan kifejezések (Motley 1985).

A hallgató percepciós mechanizmusa is végez korrekciós folyamatokat; a kommunikáció során a hallgató is hasonló „beszélői" stratégiákkal él, és ennek következtében szintén követ el hibákat, tehát a hallott közlést legtöbbször gond nélkül képes feldolgozni. (Angol nyelven végzett kutatások kimutatták, hogy a hallgató a megakadást a hibát követő első szó elhangzása után észleli; hamarabb, mint ahogyan azt a szót azonosítja, amiben a hiba megjelent, vö. Lickley–Bard 1998.) Sok esetben pedig éppen a megakadás és az ezt kísérő szünet „ad időt" a percepcióra, így járul hozzá a minél pontosabb feldolgozáshoz (Gósy 2000). A megakadásjelenségek tehát szerves részei a spontán beszédprodukciónak és a percepciónak; a magyar nyelvre vonatkozóan eddig kevés kutatás foglalkozott a jelenségek elemzésével, különösen spontánbeszéd-korpuszban. Gósy Mária több tanulmányában spontán beszédre vonatkozóan elemezte a hibák típusait, gyako-

riságát (2002, 2003, 2004), Huszár Ágnes célzott kísérletben vizsgálta a „nyelvbotlásokat" (1998).

A jelen kutatás magnetofonra rögzített magyar nyelvű dialógusok alapján vizsgálja a spontán beszédben előforduló megakadások típusait és azok gyakoriságát. Ezek az elemzések közelebb vihetnek a beszédtervezési és kivitelezési folyamatok működésének mind pontosabb megfigyeléséhez, a rejtett stratégiák megismeréséhez.

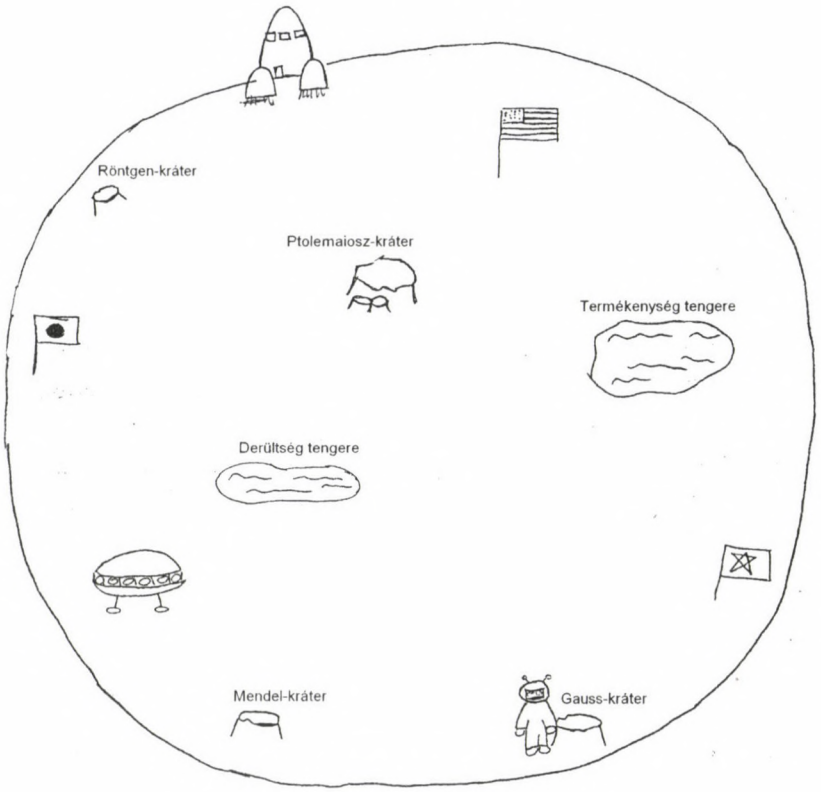
Mindennek alapján kimutathatóvá válik, hogy a beszélők milyen tervezési szinteket érintő hibákat követnek el leggyakrabban (bizonyos beszédstílusokban), illetve hogy mely folyamatok okoznak nagyobb „gondot" a kivitelezésnél.

A tervezés és a kivitelezés paradoxonából adódóan minden (kísérleti) személy követ el hibákat a beszéde során. Feltételeztük, hogy a beszélők közti nagy egyéni különbségek nemcsak a beszédtempóban, az artikulációban vagy a preferált kifejezésekben jelentkeznek, hanem a megakadásjelenségek mennyiségében és típusában is. Hipotézisünk szerint – a feladat jellegéből (tájékozódás, magyarázat) adódóan – az elemzett párbeszédekben több lesz a bizonytalansági megakadások száma, mint a kivitelezési hibáké.

Anyag, módszer, kísérleti személyek

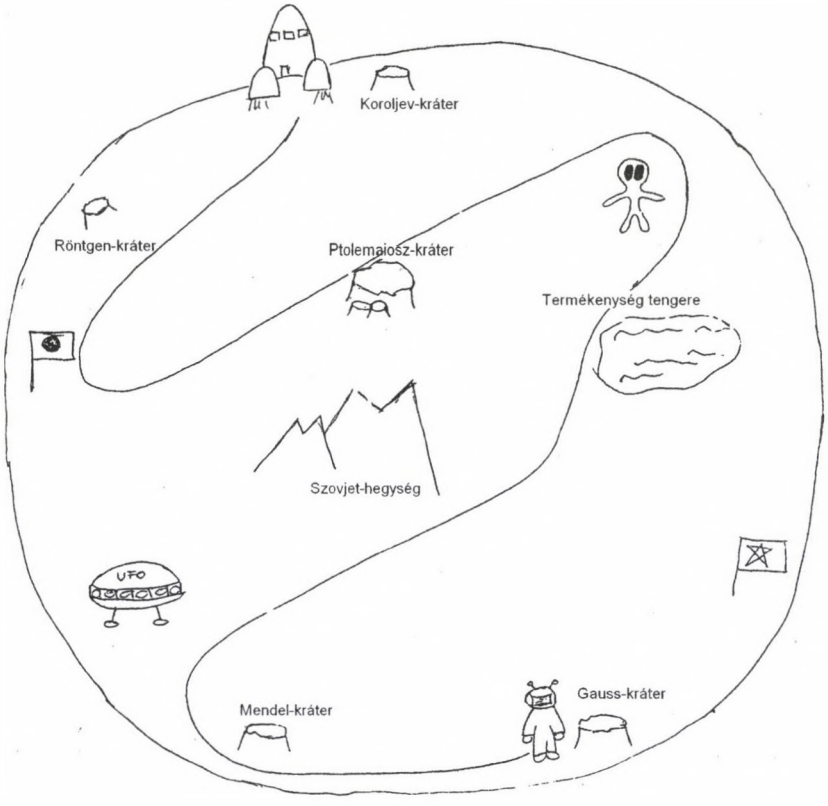
A spontánbeszéd-felvételek egyik legelterjedtebb anyaggyűjtési módszere az interjú: a kísérletvezető kérdéseket tesz föl az adatközlőknek egy adott témával kapcsolatban, amelyről a beszélő monologikus formában nyilatkozik. Ebben az esetben azonban számolnunk kell a megfigyelői paradoxon jelenségével: a legtöbb emberből szorongást vált ki, ha rögzítik a beszédét, igyekszik szorosabban követni a nyelvi normát, mint a hétköznapokban. Így tehát éppen a kutató jelenléte gátolja meg a „természetes" spontán beszéd létrejöttét (Labov 1979). A paradoxon áthidalására ausztrál nyelvészek kidolgozták a feladatorientált dialógusok módszerét: az adatközlők párban vesznek részt a kísérletben; a kutatók pedig feladatmegoldás közben rögzítik spontán beszédüket.

A jelen kísérlet a legismertebb feladatorientált dialógus, a **térképmódszer** (map method) segítségével készült (Carletta–Mellish 1996). A kutatópáros a különféle beszélői stratégiákat vizsgálta a térkép módszerrel rögzített dialógusokon; Stirling és munkatársai pedig a prozódiai határok és a párbeszéd szegmentálásának összefüggéseit kutatták (2001). A kutatók rendszerint olyan térképeket rajzolnak, amelyek egy szigetet, vagy valamilyen valóságosra emlékeztető, geográfiai sajátosságokat tartalmazó részleteket (domb, tó, hegy, folyó stb.) ábrázolnak. A jelen kísérletben egy speciális, a Holdat ábrázoló térképet alkalmaztunk – a mindennapi életben ritkán használt kráter (pl. *Ptolemaiosz-kráter*) és tengernevek *(Termékenység tengere)* fokozottabban idézhették elő a beszélők gyakoribb hibázásait.

1. ábra
A vezetett térképe a berajzolt útvonal nélkül

A kísérleti helyzet az, hogy az adatközlők űrhajósok a Holdon; ám a bolygó felfedezése során eltévedtek. A feladat: a kísérleti személyeknek minél hamarabb vissza kell találniuk az űrhajóhoz a térképek segítségével. Egymás térképeit nem láthatják, ezért folyamatosan meg kell beszélniük, hogy merre haladjanak. Fontos szabály, hogy a kijelölt útvonalról nem térhetnek le, mert az „túl veszélyes". A két térkép (1. és 2. ábra) azonban néhány tájékozódási pontban eltér egymástól, ráadásul csak az egyiken van berajzolva a követendő útvonal – ezt az adatközlőkkel nem közöltük; saját maguknak kellett rájönniük a „csapdára", amelyet egyúttal meg is kellett oldaniuk a feladat sikeres elvégzéséhez, vagyis a célba éréshez. Ideális esetben gyorsan kialakultak a szerepek, az útvonalat ismerő személy elvezette társát az űrhajóhoz.

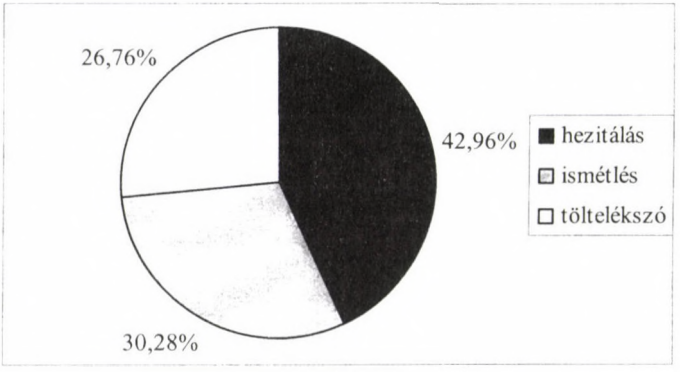
2. ábra
A vezető térképe a berajzolt útvonallal

A korpusz 9 pár feladatmegoldása, tehát 18 (9 lány és 9 fiú) adatközlő beszédanyaga. A párokat nemek szerint állítottuk össze: 3 lány-lány, 3 fiú-fiú és 3 fiú-lány páros vett részt a kísérletben. A kísérleti személyek mindannyian egyetemi vagy főiskolai hallgatók különböző területekről. A hallgatók átlagéletkora 22 év. A kísérleteket az instrukciókkal és a feladatot követő közös megbeszéléssel együtt beépített mikrofonnal rendelkező magnetofonra rögzítettük.

A teljes anyag 68 perc 2 másodperc. A legrövidebb felvétel időtartama 3 perc 7 másodperc; a leghosszabbé 23 perc 8 másodperc (a bevezetővel és a megbeszéléssel együtt). A felvételek időtartamátlaga 7 perc 52 másodperc.

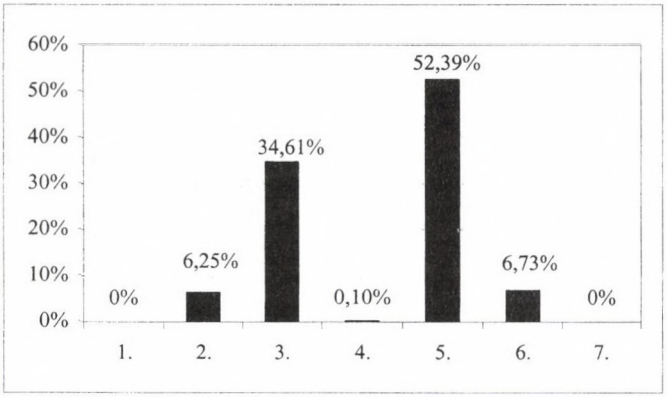
Eredmények

A 68 perces anyagban 350 megakadást találtunk – átlagosan 5 ilyen jelenség fordult elő percenként a teljes korpuszt tekintve. Az elvártaknak megfelelően mind a 18 beszélő rögzített anyagában szerepelt megakadás. A 350 darab megakadásjelenség 15 típusra oszlik – a jelenségek osztályozását Gósy (2002) tanulmánya alapján végeztük. A hipotézissel ellentétben a megakadásjelenségek 40,6%-a sorolható a bizonytalansági típusok közé; tehát a korpusz nagyobb része hiba, nyelvbotlás (59,4%). A 18 adatközlő közül 12 beszédében (66,67%) többségben voltak a hibák a bizonytalansági megakadásokkal szemben. Mindössze 3 fő anyagában (16,67%) voltak nagyobb számban bizonytalanságok, mint hibák. Ugyancsak 3 azoknak a személyeknek a száma, akik pontosan egyenlő arányban produkáltak hibát és bizonytalanságból adódó megakadást.

3. ábra
A bizonytalanságból adódó megakadások eloszlása a korpuszban

A néma szünetet nem vettük figyelembe az összesítésnél, hiszen meglehetősen nehéz egyértelműen elkülöníteni ebben a kísérletben, hogy a szünet funkciója a levegővétel, a tagolás, a magyarázat átgondolása, vagy a beszélő csupán időt ad a hallgatónak arra, hogy megértse és kövesse az instrukciókat. Az eredmények azt mutatják, hogy az adatközlők bizonytalansága főként hezitálásokban nyilvánult meg. Ha a beszélők bizonytalanok voltak a folytatás miként jében; akkor sokkal gyakrabban produkáltak hezitálást, mint ismétlést vagy valamilyen töltelékszót. A jelen korpuszban a beszélők néha hosszasan gondolkodtak azon, hogy milyen módon magyarázzák el társuknak az útvonalat, és ehhez milyen nyelvi forma a legmegfelelőbb. A megakadások biztosítják az időt a mentális lexikonban való kereséshez, illetve a tervezési folyamatokhoz. Ezt igazolják az olyan megnyilatkozások, mint *Szóval gyakorlatilag kö* □ *ö* □ *körbe megyünk* (töltelékszó, hezitálás) vagy *Akkor viszont nem tudunk* □ *akkor viszont garantáltan* (ismétlés).

4. ábra
A téves kivitelezések aránya a tervezési folyamatok szerint
(1. a fogalmi szint hibái, 2. a nyelvi tervezés szintjén keletkező hibák, 3. a lexikális hozzáférés szintjét érintő hibák, 4. a fonológiai tervezés szintjén jelentkező hibák, 5. a lexikális hozzáférés és az artikulációs tervezés összehangolatlanságából adódó hibák, 6. az artikulációs tervezés szintjét érintő hibák, 7. az artikulációs tervezés és kivitelezés összehangolatlanságából adódó hibák)

A tervezés fogalmi szintjén egyik beszélőnél sem keletkeztek hibák, tehát az anyagban sem freudi elszólást, sem malapropizmust nem találtunk. A nyelvi tervezés szintjén is viszonylag kicsi a hibaarány (6,25%).

Azt feltételeztük, hogy a lexikális hozzáférés szintjén a beszélők kevés hibát követnek el, hiszen a meghatározott témakör leegyszerűsíti a mentális lexikon aktiválását. A hipotézissel ellentétben ezen a szinten kiemelkedően magas a hibaarány (34,61%). A sok hibára az lehet a magyarázat, hogy az „űrszókincset" a mindennapokban ritkán használjuk *(Most azt hiszed, hogy beépített japán izé □ asztronauta vagyok; a Koroljev kráter az aa az UFO-tól, vagy mi a halál ez; az azonosítatlan repülési □ repülő □ vagy repülő tárgy),* ráadásul a feladat különböző kráter- és tengernevekkel is „nehezítve volt" (TOT – „nyelvem hegyén van" jelenség 3,37%; téves szótalálás 1,44%). Ezen a szinten, illetőleg az összes megakadásjelenségen belül is a változtatás aránya volt a legnagyobb (29,8%). Ennek az az oka, hogy a beszélő igyekszik minél pontosabban megfogalmazni az útvonallal kapcsolatos instrukciókat. Előfordul, hogy a partner nem érti a magyarázatot, és a vezető emiatt kényszerül változtatásra; néha azonban a beszélő saját maga ítéli elégtelennek az instrukciót.

Egyáltalán nem találtunk hibát a fonológiai tervezés szintjén. Gósy (2003) korpuszában is csak 0,1% az ilyen típusú hiba. Azzal magyarázza a jelenséget, hogy ez a nyelvspecifikus tervezés stabil.

A beszélők a legtöbb hibát a lexikális hozzáférés és az artikulációs tervezés összehangolatlanságából adódóan ejtették (52,39%). A legnagyobb a nyújtások

aránya (25,96%), de gyakori jelenség a szünettartás a szóban (13,46%) és az újraindítás is (8,17%). Az újraindítás morfológiai változtatással és a téves kezdés előfordulása sokkal kisebb. Ezek az arányok részben magyarázhatók a feladat jellegével is, hiszen ezekkel a megakadásokkal a beszélők időt nyernek a minél pontosabb megfogalmazás tervezéséhez, illetve ahhoz, hogy átgondolják a következő közlést. Nemcsak a feladatorientált dialógusokban; a mindennapi spontán beszédben is a beszélők gyakran megnyújtják a névelőt, hogy időt nyerjenek a megfelelő folytatáshoz, vagy ha nem jut eszükbe azonnal a következő keresett szó. Ebben az anyagban is a leggyakoribb a névelő nyújtása *(ha szembeállok ezzel aa papírral)*, de előfordul, hogy a beszélő az utolsó hangot nyújtja meg *(És csinálsz egy ilyenn öö „u" betűt)*. Spontán beszédkor a szó belsejében is előfordul egy-egy hang megnyújtása *(és a Ptolemmmaiosz-kráter között* – az adatközlő a [m] hang időtartamának növelésével nyert időt a gondolkodáshoz), de erre csak két példát találtunk az anyagban. A nyújtás leginkább a magánhangzókat érinti (83,33%); az 54-ből csupán 9 jelentkezett mássalhangzóknál (16,67%). A „szünettartás a szóban" jelenség aránya 13,46%: a beszélők leggyakrabban a toldalékmorfémák előtt tartanak szünetet a szóban *(tehát a Röntgen kráter* □ *hez)*; ez a morfológiai, szintaktikai tervezés problémáját jelzi. A beszélőnek gondjai vannak azzal, hogy milyen grammatikai formában kezdte közlését, vagy nem találja a mentális lexikonban a szerkezetet lezáró megfelelő toldalékot.

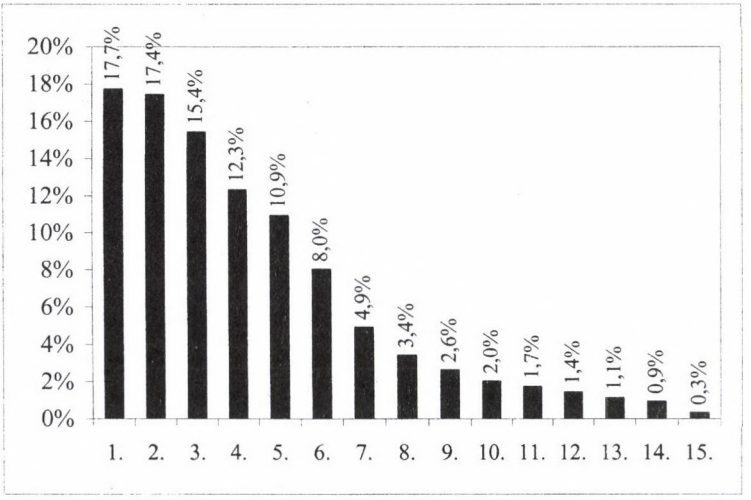
A narratívákra vonatkozó eredményekkel (Gósy 2003) ellentétben nem az igekötőt követő szünet áll a második gyakorisági helyen, a jelen anyagban a beszélők gyakrabban tartanak szünetet a szó belsejében, mint az igekötők után. Az igekötő ugyanis szemantikailag nagyjából behatárolja a megkezdett szót, amely szófajának (általában ige, ritkábban igenév) funkciójából adódóan kijelöli a folytatás menetét (megadja a közlés alapját; a beszélőnek kevesebb elem közül kell választania, a mentális lexikon aktiválása egyszerűsödik, és kevesebb időt vesz igénybe). Volt olyan beszélő, aki nemegyszer a névelő belsejében is tartott szünetet *(a* □ *z)*; és olyan, aki a szó utolsó hangzója előtt *(Menjek el a Termékenysé* □ *g tengeré* □ *ig?)*. Igekötők után mindössze 4 esetben találtunk szünetet a szóban – ez szóaktiválási nehézségekre utal; összetett szóban összetételhatáron pedig csupán egyszer.

Az újraindítás (8,17%) azt jelzi, hogy a beszélő nem biztos benne, megfelelőe a kiválasztott forma a közölni kívánt tartalomhoz *(Mit mo* □ *mit mondtak nekünk?)*. Az útirány magyarázata esetén ez gyakoribb lehet, mint a mindennapokban, hiszen a vezetőnek törekednie kell a minél pontosabb és érthetőbb megfogalmazásra a feladat sikerének érdekében. Sokkal kevésbé jellemző (1,92%), hogy a beszélő az újrakezdés során megváltoztatja a toldalékmorfémát *(egyenesen mennénk a Termékenység tengere* □ *tengeréig)*; vagy hogy egy olyan szót kezd el, ami nem is illik a kontextusba (téves kezdés – 2,88%): *az má* □ *az olyan neked nincs?*

Gósy Mária (2003) megállapítása szerint a beszélőnek nagyobb nehézségei vannak a kezdeti tervezési szinteken, mint a beszédprodukciós folyamat vége fe-

lé. Ezt a megfigyelést a jelen korpusz is igazolja; például az artikulációs tervezés szintjén mindössze 6,73% a hibaszázalék; egyszerű nyelvbotlást pedig egyáltalán nem találtunk. Az artikulációs tervezés szintjéhez köthető hibák közül valamivel gyakoribb az anticipáció, mint a perszeveráció (4,33%, ill. 2,4%). Például: *A kül* □ *a körnek a külső,* ill. *Mert én idáig jegyeztem, hogy h* □ *erre jöttünk.* Metatézist egyetlen beszélő sem produkált a felvétel során.

Az 5. ábra azt szemlélteti, melyek a korpuszban a legtöbbször előforduló megakadások, és melyek azok, amelyek csak kis számban jelennek meg.

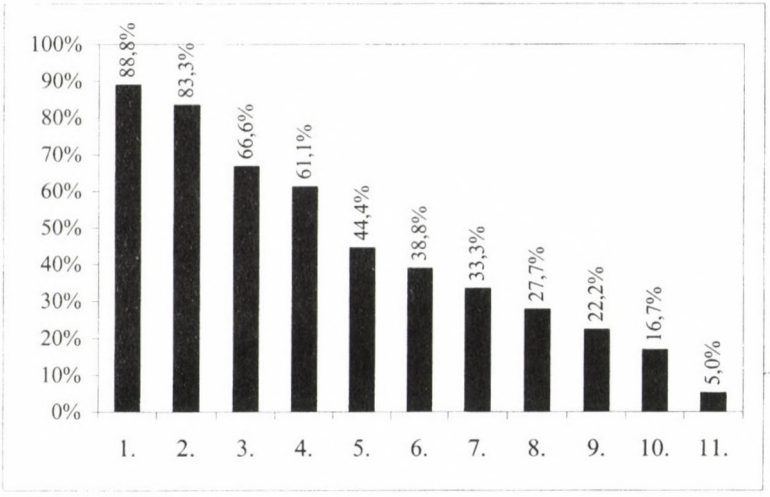
5. ábra
A megakadásjelenségek aránya a korpuszban
(1. változtatás, 2. hezitálás, 3. nyújtás, 4. ismétlés, 5. töltelékszó, 6. szünet a szóban, 7. újraindítás, 8. grammatikai összehangolatlanság, 9. anticipáció, 10. „nyelvem hegyén van", 11. téves kezdés, 12. perszeveráció, 13. újraindítás morfológiai változtatással, 14. téves szótalálás, 15. kontamináció)

A korpuszban a legnagyobb a változtatás aránya (17,7%), ami feltehetően a feladat jellegéből adódik. A hipotézissel (nagyobb arányban produkálnak a beszélők bizonytalanságot, mint hibát) ellentétben egy kivitelezési hiba fordult elő legnagyobb arányban a korpuszban, nem egy bizonytalanságból adódó megakadás. A hezitálás (17,4%) majdnem ugyanolyan arányban fordult elő, mint a változtatás – ez már a beszélők bizonytalanságára utal. A nyújtás is relatíve sokszor előfordult a felvételen (15,4%); ez a hibatípus funkcióját tekintve közel áll a hezitáláshoz, hiszen a beszédhang „normál" időtartamának megnövelésével a beszélő időt nyer a további tervezési és kivitelezési folyamatok elvégzéséhez. A bizonytalanságból adódó további két megakadás szintén 10% fölötti arányt

mutat; az ismétlés (12,3%) valamivel több, mint a töltelékszavak használata (10,9%). A szünettartás kevésbé gyakori jelenség (8%). Ritkábban fordultak elő az újraindítások (4,9%), ami azért meglepő, mivel a beszélők sok energiát fordítottak arra, hogy megfelelő formát adjanak a magyarázatnak. Úgy látszik, ha a beszélők elkezdtek egy szót vagy kifejezést, hajlamosabbak voltak azt inkább megváltoztatni, mint eredeti formájában hagyni, ha az nem felelt meg kommunikációs céljaiknak.

A grammatikai összehangolatlanság előfordulási aránya 3,4%; hasonlóan elenyésző az anticipáció megjelenése (2,6%). A TOT jelenség mindössze 2%-át adja a megakadásjelenségeknek; ennél is kevesebb a téves kezdés (1,7%), a perszeveráció (1,4%) és az újraindítás morfológiai változtatással (1,1%). Téves szótalálás összesen háromszor fordult elő a teljes anyagban (0,9%); a legritkább kontamináció pedig csak egyszer (0,3%).

A megakadásjelenségek előfordulása – arányaikban és típusaikban – nem független az adott beszélő személyétől. Az erre vonatkozó adatokat a 6. ábra tartalmazza.

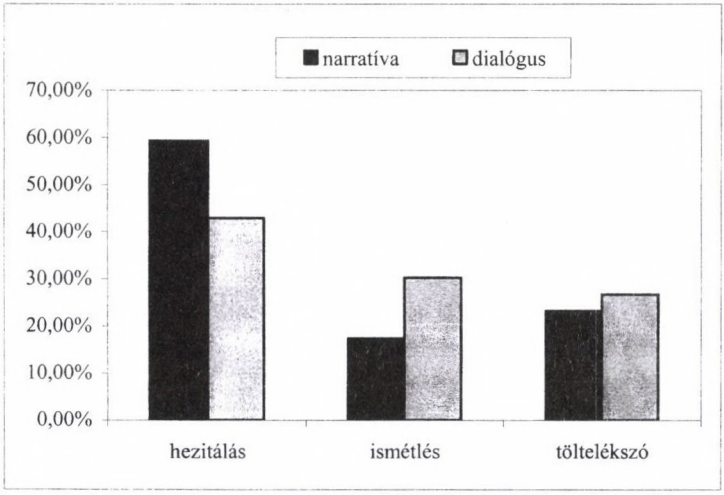

6. ábra
A legtöbb beszélőnél előforduló és a legritkább típusok
(1. ismétlés; 2. nyújtás, hezitálás, változtatás; 3. töltelékszó; 4. szünettartás a szóban; 5. újraindítás; 6. grammatikai összehangolatlanság; 7. anticipáció; 8. téves kezdés; 9. „nyelvem hegyén van"; 10. perszeveráció, téves szótalálás, újraindítás morfológiai változatással; 11. kontamináció)

A 18 adatközlőből 16-nál szerepelt az ismétlés (88,8%); nem volt tehát olyan megakadástípus, amely mindenkinél előfordult. A nyújtás, a hezitálás és a változtatás (a legnagyobb arányban képviselt típusok) 15 fő beszédében szerepeltek

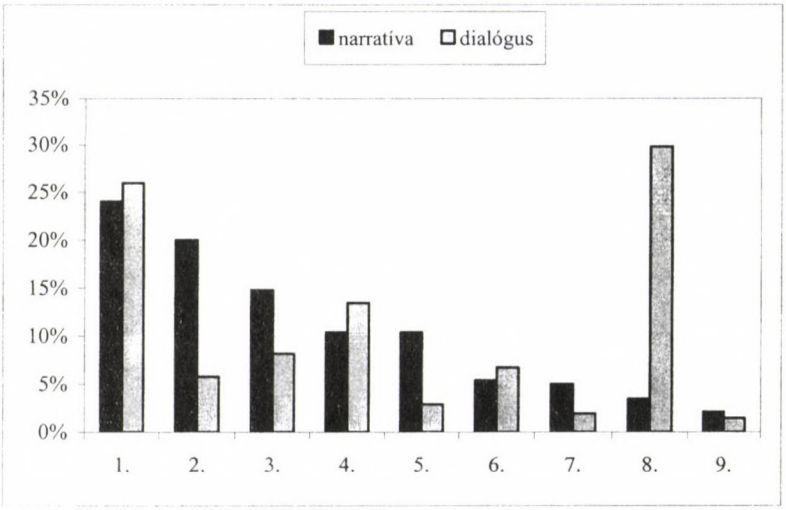
(83,3%). A kontamináció mindössze egy főnél szerepelt. Mindössze öt olyan megakadásjelenséget találtunk, amelyek a beszélők ötven százalékánál voltak tapasztalhatók. A hibák típusait tekintve tehát nagy az adatközlők közötti eltérés.

A jelen korpusz 18 beszélő spontán dialógusaiból áll – Gósy Mária (2003) szintén 18 beszélő narratíváit rögzítette (hasonló időtartamban). A kísérleti személyek egyenlő száma és a beszédidő hasonlósága miatt összehasonlíthatjuk a narratívákban és a dialógusokban megjelenő megakadásjelenségek arányát és típusait.

7. ábra
A bizonytalanságra utaló megakadásjelenségek aránya a narratívákban és a dialógusokban (az összes bizonytalanságot tekintve 100%-nak)

A Gósy Mária által készített monologikus spontánbeszéd-felvételeken (2003) a beszélők gyakrabban hezitáltak (59,33%), mint a feladatorientált dialógusok során (42,96%). Az interjú ugyanis kötetlenebb témájú anyaggyűjtési módszer: a beszélőket munkájukról, hobbijukról kérdezték, de nekik kellett eldönteni, hogy mit is mondjanak az adott témáról, milyen hosszan vagy milyen részletesen fejtsék ki a választ. A jelen kísérlet meghatározott feladatra épült – a téma nagyjából behatárolta a kísérlet során használt szókincset; ez eredményezte a kevesebb hezitálást az adatközlőknél. Szintén a módszerek különbözősége magyarázza az ismétlések arányának nagy eltérését (17,43% a narratívákban; 30,28% a dialógusokban): a térképes kísérletben gyakran az útirány, a tájékozódási pontok nevének ismétlése (ami gyakran abból adódott, hogy a vezető nem volt biztos benne, jól olvasta-e a feliratot) tette egyértelművé a magyarázatot – így járult hozzá a megakadás a pontosabb feldolgozáshoz. A töltelékszavak aránya mutatja a legkisebb eltérést a két beszédstílus között.

8. ábra
A téves kivitelezések aránya a narratívákban és a dialógusokban
(az összes hibát tekintve 100%-nak)
(1. nyújtás; 2. grammatikai összehangolatlanság; 3. újraindítás; 4. szünettartás a szóban; 5. téves kezdés; 6. sorrendiségi hiba; 7. újraindítás morfológiai változtatással; 8. változtatás; 9. téves szótalálás)

A beszédstílusokban megjelenő megakadásjelenségek arányát összehasonlító 8. ábra szerint a szintaktikai hibák aránya jóval magasabb a monologikus közlésekben (20%), mint a párbeszédekben (5,77%). A spontán beszéd során a beszélők általában ritkán hoznak létre teljes, grammatikailag szabályos mondatokat. A többszörös alá- és mellérendelések miatt a beszélők már nem emlékeznek, hogy milyen formában indították a közlést; vagy éppen a gyakori alanyváltás miatt fejezik be grammatikai hibával a „mondatot". A feladatorientált dialógusra inkább a kérdés, és a minél pontosabb, rövid válasz a jellemző; a beszélők ritkán bocsátkoznak hosszabb közlésekbe (a szakaszonként való haladás miatt is). Hasonló a magyarázat az újraindítások eltérő arányára is. A téves kezdések ritkábban fordulnak elő az adott témájú párbeszédben (2,88%), hiszen a makrotervezés körülhatároltabb, mint egy kötetlenebb interjú során (10,38%).

A térképes kísérlet során a beszélők az irányítás gondos megtervezése miatt sokkal gyakrabban kényszerültek változtatásra (29,8%), mint az interjúkban résztvevő adatközlők (3,46%).

Következtetések

Az elvártaknak megfelelően minden beszélő követett el hibákat a beszédprodukció során; a korpusz nagy számú és sokféle megakadásjelenséget tartalmaz. Igazolódtak a nagy egyéni különbségek is: például egy fiú 45, egy másik mindössze 3 megakadást produkált. A korpusz 15 különböző megakadástípusa között egyetlen olyan sem volt, amely minden adatközlőnél előfordult volna. A változtatás a „vezető" típus, s ez a feladat jellegéből adódik; a feladatmegoldás sikerének érdekében az adatközlők igyekeztek minél pontosabban átadni ismereteiket a másiknak. Ez a megakadás nemcsak a beszélőnek jelentett segítséget (időt nyert a kereséshez a mentális lexikonban), de a vezetettet is felkészítette a magyarázat módosulására. Ez a kísérlet is alátámasztja Gósy (2003) megfigyeléseit, miszerint a beszélők nemcsak a beszéd megvalósításával, hanem a tervezés és kivitelezés összehangolatlanságából adódó diszharmóniák feloldásával kapcsolatban is dolgoznak ki egyéni stratégiákat. A hipotézissel (amelyet a narratívákra vonatkozó szakirodalmi adatok alapján állítottunk fel) ellentétben a korpuszban nagyobb a hibák aránya, mint a bizonytalanságból adódó típusoké. Az adott témakör ugyanis egyszerűsíti a tervezés kezdeti szakaszait; a beszélőknek „csupán" nyelvi formát kell rendelniük például a tájékozódási pontok magyarázatához – míg a narratívákban a tervezés kezdeti szakaszai bizonytalanabbak.

A különböző tervezési szinteken megjelenő hibák aránya megmutatja, hogy a folyamat mely szakaszai milyen fokú nehézséget jelentenek a beszélők számára. A jelen korpusz megakadásjelenségeinek több mint a fele, pontosan 52,39%-a a lexikális hozzáférés és az artikulációs tervezés összehangolatlanságának eredménye. A beszélő nem biztos abban, hogy megfelelő szót aktivált-e (újraindítás), vagy nem találja az adekvát formát a közlés folytatásához (nyújtás, szünettartás a szóban), esetleg a toldalékot nem érzi megfelelőnek (újraindítás morfológiai változtatással). Ritkábban fordul elő, hogy a kiejtett szó egyáltalán nem illik a kontextusba – ekkor a korrekciós folyamatok általában csak a szó egy részét, általában az első szótagját „engedik" kiejteni, majd a beszélő azonnal egy másik lexémát aktivál.

Az adatközlők a lexikális hozzáférés szintjén is sok hibát produkáltak (ez az összes hiba 34,61%-a), de ez a gyakori előfordulás csak a változtatást érinti; elenyésző volt a TOT-jelenség és a téves szótalálás. Egyáltalán nem fordult elő hiba a fogalmi szinten, a fonológiai tervezéssel és az artikulációs kivitelezéssel kapcsolatban; a folyamat kezdete és befejező szakasza tehát problémamentesnek tűnik. Ez az eredmény egyezik a narratívákra közölt adatokkal (Gósy 2003).

Felmerül a kérdés, hogy vajon a stílusbeli különbség hatással van-e a beszédtervezési stratégiákra. A monologikus közlések és a jelen, párbeszédes korpusz összevető elemzési eredményei arra utalnak, hogy a megakadásjelenségek előfordulási arányai jól tükrözik a különböző beszédstílusok előidézte másféle tervezési nehézségeket.

Irodalom

Carletta, Jean–Mellish, Christopher S. (1996): Risk-taking and recovery in task-oriented dialogue. Journal of Pragmatics 26. 71–107.
Gósy Mária (2000): A beszédszünetek kettős funkciója. Beszédkutatás 2000. 1–15.
Gósy Mária (2002): A megakadásjelenségek eredete a beszédprodukció tervezési folyamatában. Magyar Nyelvőr 126. 192–204.
Gósy Mária (2003): A spontán beszédben előforduló megakadásjelenségek gyakorisága és összefüggései. Magyar Nyelvőr 127. 257–277.
Gósy Mária (2004): A lexikális előhívás temporális szerveződése. Magyar Nyelv 2004. 52–66.
Hokkanen, Tapio (2001): Slips of the tongue – Errors, repairs and a model. Finnish Literature Society. Helsinki.
Huszár Ágnes (1998): Az elszólásvizsgálat egy lehetséges módja. Beszédkutatás 1998. 21–34.
Labov, William (1979): A nyelv vizsgálata társadalmi összefüggésben. In Pléh Csaba–Terestyéni Tamás szerk.: Beszédaktus – kommunikáció – interakció. Tömegkommunikációs Kutatóközpont. Budapest. 365–398.
Lickley, Robin J.–Bard, Elisabeth G. (1998): When Can Listeners Detect Disfluency in Spontaneous Speech? Language and Speech 41. 203–226.
Motley, Michael T. (1985): Nyelvbotlások. Tudomány 1985. 88–93.
Nooteboom, Sieb (1973): The tongue slips into patterns. In Fromkin, Victoria A. ed.: Speech Errors as Linguistic Evidence. Mouton. The Hague. 144–156.
Strirling, Lesley–Fletcher, Janet–Mushin, Ilana–Wales, Roger (2001): Representational issues in annotation: Using the Australian map task corpus to relate prosody and discourse structure. Speech Communication 33. 113–134.

„öhm, na hiszen, hogy is mondjam" – MEGAKADÁSJELENSÉGEK NYELVI JÁTÉK KÖZBEN

Szabó Eszter

Bevezetés

A megakadásjelenségek érdekes és fontos részét képezik a pszicholingvisztikai kutatásoknak, mivel a beszédtervezés és kivitelezés folyamataiba engednek betekintést; vizsgálatuk mégsem egyszerű, mivel előfordulásuk nem számítható ki előre, és nehezen idézhetők elő nagy számban kísérleti körülmények között.

A beszédprodukció folyamata egymástól élesen el nem különíthető szintekből áll, amelyek létezésére csupán a „hibás" beszédproduktum enged következtetni. Két nagy tervezési folyamatról beszélhetünk: makro- és mikrotervezésről. A makrotervezésben megfogalmazódik a mondanivaló, míg a mikrotervezésben konkrét nyelvi formát kap: lexikai, fonológiai és fonetikai szinten (Levelt 1993, Meyer 1993, Garrett 1993, Gósy 1999). A két tervezési folyamat nagyrészt párhuzamosan megy végbe. Ha a beszélő bármilyen okból (nyelvhelyesség, udvariasság, pszichés állapot stb.) bizonytalan a mondanivalójában, a beszédtervezés és kivitelezés folyamatai elkülönülhetnek. Ezt jelzik a megakadásjelenségek, amelyek a „spontán beszéd folyamatosságát megakasztó jelenségek" (Gósy 2002, 193).

Vizsgálatunkban nyelvi játék segítségével késztettük a kísérleti személyeket különböző megakadásjelenségek produkálására, és az így kapott adatokat elemezve kerestünk a beszédtervezés folyamatára utaló jelzéseket. Hipotézisünk szerint a nyelvi játék sokkal több megakadásjelenséget idéz majd elő, mint a spontán beszélgetés, és ezek közül is a „nyelvem hegyén van" jelenség, illetve a lexikai válogatáshoz kötődő nehézségek következményei lesznek a legnagyobb számban.

Anyag és módszer

A vizsgálathoz 7 diplomás (5 tanár, 1 jogász, és 1 orvos végzettségű) felnőttet (4 nő, 3 férfi; 27–40 évesek) kértünk meg arra, hogy lakásunkon baráti összejövetelkor, játsszanak egy bizonyos nyelvi játékot, a Tabut. A Tabu nevű játékot két csapat játssza egymás ellen, és lényege, hogy minél több szót kell elmagyarázni a csapattársaknak adott idő alatt úgy, hogy öt – a játék szabályai szerint tabunak számító szót – nem szabad kimondani. Például a ***Korán*** szót az *iszlám, könyv, Mohamed, szúra, szent* szavak nélkül, avagy a ***bikaviadal*** szót az *aréna, spanyol, torreádor, megöl,* ill. *olé* szavak nélkül kell elmagyarázni. Az elmagyarázandó szavakat egy kártyán kapja meg a játékos. Közneveket, melléknéveket, tulajdonneveket és ritkán igéket kell elmagyarázni.

A játékos-adatközlők egy asztal körül ültek, így rögzítettünk magnetofonra másfél órányi kötetlen beszélgetést is (míg összegyűltek a résztvevők), és magát a két és fél órás játékot. Ez a játék több okból is alkalmasnak tűnik a megakadásjelenségek vizsgálatára. A versenyhelyzetből fakadó izgalmi állapot (két csapat vetélkedik egymással), illetőleg az a tény, hogy az éppen beszélő játékost köti az idő, tehát beszédtempóját növelnie kell, növeli a megakadásjelenségek előfordulási számát (Gósy 2002).

Másrészről az éppen szereplő játékosnak a kijelölt 5 tabuszóra kell koncentrálnia, megosztva figyelmét, és úgy beszélni a lehető leggyorsabban, hogy közben folyamatosan figyel az írásban megadott tabuszavakra. Arra kényszerül tehát, hogy folyamatosan át- és átszerkessze mondanivalóját – pl. *a Szovjetunióban volt az e* (itt vette észre, hogy az *első* tabuszó) *volt az, aki a kutya után ment:* ***Gagarin.*** Az anyag meghallgatásakor és elemzésekor a néma szüneteket nem vettük figyelembe.

Eredmények

Elkülönítve elemeztük a Tabu játék feladatmegoldását és az adatközlők által a játék előtt és alatt folytatott spontán beszélgetést.

1. Spontán beszélgetés

A beszélgetés alatt a következő megakadásjelenség-típusokra volt található példa: szóbelseji szünet *(leg nagyobb);* befejezetlen mondat *(az a nyertes, mit tudom én, szerintem mondhatjuk azt, hogy amit a van ilyen tabu már, amin lépegetni kell);* hangkihagyás *(könnyű a* ***kevé*** *kedvére tenni egyébként);* perszeveráció *(válasszatok csapatnevet és* ***csapat****kiáltást vagy csatakiáltást);* alanyváltás *(mer 'akkor az embernek így akkor kiszelektálja);* grammatikai hiba (*elvárhatod, hogy olyan ellátást* ***kapsz*** ‹kapj›); szerkezetvegyülés *(nem ők, akik a dobozt, akitől egyszer dobozt hoztunk* – ti. nem ők ‹azok›, akik a dobozt ‹adták› + akiktől egyszer dobozt hoztunk); hezitálás *(****ö ö*** *mondtak valami ilyesmi);* téves szótalálás *(öt* ***perc*** *múlva vagy öt másodperc múlva indítsd vissza);* téves szóindítás *(akkor* ***úgy*** ‹úgyse› *akkor nem értesz belőle semmit);* újrakezdés *(nem tudtam,* ***hogy mi v*** *hogy milyen volt az eredeti);* ismétlés *(gyorsan* ***vissza*** *visszaülök);* „nyelvem hegyén van" jelenség *(mer* ***ha mit tudom én*** *sürgősségi ellátás van vagy bármi).*

A megakadásjelenségek számát tekintve (1. táblázat) fontos megjegyezni, hogy az adatközlők csupán négyszer hezitáltak, és a leggyakrabban szókeresés (12), ismétlés (11), újrakezdés (9), ill. téves szótalálás és szóindítás (8) történt. A másfél órányi beszélgetés alatt 54 megakadásjelenség hangzott el, körülbelül 1 és ¾ percenként. Megjegyzendő, hogy ekkor kellett a magnetofonhoz hozzászokniuk, valószínű, hogy emiatt egy kicsit jobban figyeltek arra, amit mondtak. Ez magyarázza például a grammatikai hibák hiányát. Tanulságos, hogy míg az egyik hiba után a mondatot újraszerkesztve mintegy korrigálta magát a beszélő *(elvárhatod, hogy olyan ellátást kapsz, hogy egy magán kis kórteremben),* addig a másiknál nem történt javítás, pedig akár értelmezést is megzavaró hiba történt (*a térdizületei eléggé megviselték a dolgot* – ti. a térdizületeit eléggé megviselte a dolog).

Ennél a példánál fölcserélődtek az igéhez tartozó két argumentum tematikus szerepei és a hozzájuk tartozó esetek és esetragok, de az ige személyragja tökéletesen illeszkedik a látszólagos alanyhoz, és az esetvonzatok és a szórend is hibátlan.

1. táblázat: A beszélgetés alatti megakadásjelenségek

Megakadásjelenség	Arány (%)
Szóközi szünet	1,8
Befejezetlen mondat	1,8
Hangkihagyás	1,8
Perszeveráció	1,8
Téves szóindítás	1,8
Alanyváltás	3,7
Grammatikai hiba	3,7
Szerkezetvegyülés	3,7
Hezitálás	7,4
Téves szótalálás	12,9
Újrakezdés	16,6
Ismétlés	20,3
„Nyelvem hegyén van" jelenség	22,2

Ha a megakadásjelenségek okát figyeljük meg, azt tapasztaljuk, hogy a vizsgálati anyagban a beszélő bizonytalansága okozza a megakadásjelenségek felét. Feltűnő, hogy a bizonytalanság ilyen nagy arányú, hiszen általános témákról folyt a szó, és ebben a szakaszában az esténk még nem kellett szavakon törniük a fejüket. A következő megakadásjelenségek utalnak bizonytalanságra: ismétlés *(elöl van **az az** akármi)*, a klasszikus hezitáló *ö (őszintén szólva **öö** elég nagy a kínálat)* indokolatlan használata, az *így, ilyen, tehát* szavak *(**ilyen** földet, **tehát ilyen,** mint amikor az autópályán látni, hogy egyengetik a földet; de árulják másnak is, vagy csak **így, tehát így**)*, a bizonytalanság explicit kifejezése *(nem kátyú volt hát az ilyen hóvályú, **nem tudom, hogy mondjam, nem tudom, mi ez**)* és az újrakezdés (*mindjárt hozok egy kenő kenőst* 'kést').

Ami a hibás közlést illeti, téves szótalálásból (8) és újrakezdésből (6) volt a legtöbb. Téves szótalálásnál volt példa önkorrekcióra *(lehet úgy **erősíteni** vagy nehezíteni a játékot)*, de volt, hogy csak a többiek nevetése figyelmeztette a beszélőt: *Sopronban a fogorvosok **húzzák a fogukat*** – ti. szívják a fogukat + húzzák a szájukat, ráadásul a fogorvos fogat húz. Előfordult még szerkezetvegyülés (*hol sikerült megállnotok parkolót találni?* ti. 'hol sikerült megállni + hol találtatok parkolóhelyet?'); „nyelvem hegyén van" jelenség *(azt mondja, a sziszi **hogy hívják?** erika szí táncstúdióban sportolok)* és újrakezdés *(nem tudtam, hogy mi v hogy milyen volt az eredeti)*.

Ha megvizsgáljuk a beszédtervezés szintjeinek megjelenését, öt különböző szintre utaló megakadásjelenséget találunk. A pragmatikai-stilisztikai és az artikulációs tervezésre viszonylag kevés példa utal. Mind a kettőre magyarázat lehet a kísérleti szituáció baráti, kötetlen jellege és a beszélgetés általános témája. Az egyik esetben, amikor az egyik adatközlő pragmatikai-stilisztikai okokból átszerkesztette és újraindította mondatát, éppen a téma kényessége miatt (pénz) tette ezt: *Egy ilyen ingatlant körülbelül* ***milyen pénzért milyen nagyságrendért*** *lehet megvenni?*

A megakadásjelenségek 55%-a a lexikai hozzáférés szintjét érintette. Volt példa a téves szótalálásra fogalmi *(és a lipicai az* ***cseh*** *horvát)* és fonetikai hasonlóság miatt (*abból a finom* ***naspolyásból*** *lehet enni?* 'datolyás') és a „nyelvem hegyén van" jelenségre (*fölléptek ezek a, kik voltak ezek, a pomponosok* ‹mazsorettek›).

Fontos szerepet játszott még a nyelvi tervezés szintje (12%) és a fogalmi szint (15%). Az előbbi kategóriába tartozik a grammatikai összehangoltságra, ill. a nyelvhelyességre való figyelés *(abba van még abban a csodaszerszámban?; de az az érdekes, hogy a a az ugyanazok a termékek vannak, mint itt),* és a már említett nyelvtani hibák. Az utóbbi kategóriába olyan közléseket soroltam, amelyek magára a gondolat tervezésére utalnak: hiányos, újrakezdett részekből állnak *(mer' akkor az ember****nek*** *így akkor kiszelektál****ja; nem ne p*** *csak egy pici kortyot ittam).*

2. A játék közbeni beszédprodukció

A két és fél órányi játék során mintegy másfél percenként volt rögzíthető megakadásjelenség (2. táblázat). A hezitálás és a töltelékszavak használata fordult elő a leggyakrabban, tehát a tabuszavakra koncentrálva a játékos-adatközlők késleltetik a szavak, mondatok kimondását. Hezitálásként leggyakoribb az *ö, öhm,* töltelékszóként pedig az *ez egy, ez pedig egy, tulajdonképpen, nahát.* Konkrét példa részeként láthatjuk, hogy az azonos funkció miatt gyakran jól kiegészítik egymást: ***ó ha öhm nahát*** *ez van abban az országban* ***ö;*** *ciklusa* ***ö ö*** *négyévenként;* ***ez egy ö*** *nagyon ö szúrós valami, ami kinő a földből;* ***ah ez pedig egy mhm tulajdonképpen,*** *amikor támadni szeretnének.*

2. táblázat: A játék alatti megakadásjelenségek

Megakadásjelenségek	Arány (%)
Grammatikai hiba	1,0
Nyújtás	1,0
Téves szótalálás	3,9
„Nyelvem hegyén van" jelenség	3,9
Ismétlés	5,9
Szókeresés	7,8
Újrakezdés	12,7
Átszerkesztés	16,7
Hezitálás	47,1

Az átszerkesztés gyakran nyelvtani, nyelvhelyességi okokból fordult elő *(ez egy **állag** valami ilyen **állagú**; a fül tájékát a fül tájékán lehet észlelni)*. Példa a „nyelvem hegyén van" jelenségre: ***na ez az, amit a várjunk csak** a Bóna Márta szokott; jaj mi ez világítótorony; valamilyen gramm dekagramm hologram.* Tipikusan a játék miatt fordult elő néhány esetben a szókeresés, amikor az elkezdett mondatot egy tabuszó miatt kellett átszerkeszteni, és megtalálni a megfelelő szót: ***ah ezt egy bizonyos*** (korról, de a *kor* ki nem mondható tabu szó), ***tehát** arról az anyagról nevezték el, hogy milyen.*

A 3. táblázat a beszédtervezés és kivitelezés szintjeire utaló megakadásjelenségeket csoportosítja.

3. táblázat: A beszédtervezés és produkció szintjein előforduló hibák

A beszédtervezés és kivitelezés szintjei	Arány a játékban (%)	Arány a spontán beszélgetésben (%)
Az artikulációs tervezés és kivitelezés hibái	2,0	3,7
A fogalmi szint hibái	10,5	14,8
A nyelvi tervezés szintjének hibái	13,5	22,2
A lexikai hozzáférés szintjének hibái	74,0	55,6

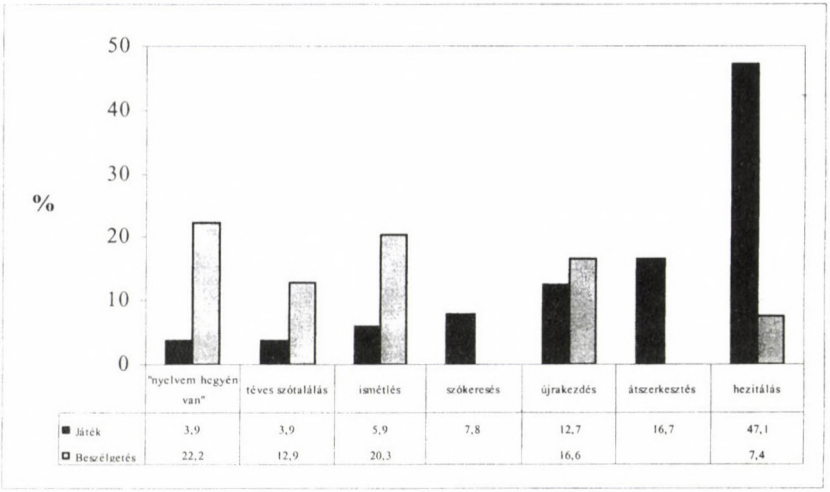
A legtöbb megakadásjelenség, mint ahogyan az várható is volt, a lexikai szinten való keresés, hozzáférés problémájára utalt. Akadt téves szótalálás fogalmi hasonlóság miatt (***Oscar**-díjat kapott egy magyar, Oscar, Nobel-díjat* ‹ez utóbbi volt a helyes szó›; ***Hófehérke és a hét törpe,** nem Hófehérke, hanem ó, ha rózsabimbó lehetnék* ‹a *sárkány* volt a keresett szó›); szókeresés és hezitálás ***(lufi luftb** léggömb; **öhm ez egy öhm jaj istenem** őseink éltek ekkor);* ill. ismétlés *(**ha** a a **mondjuk** a **mondjuk** a hogyha belövi).*

A fogalmi szinten való tervezésre utalt az átszerkesztés vagy újrakezdés a grammatikai jól formáltság, ill. feladathelyzet miatt *(reggeli* ‹étel› ***öö** reggel elfogyasztott; **aki akinek*** ‹meghalt› *aki elvesztette a párját; smokie és **hát ez így nem jó,** ez az ember, aki **mondjuk** megállítja a postakocsit).* A fonetikai tervezési szintre utaló „nyelvem hegyén van" jelenség volt például a *szarkofág **pi pi** piramis.*

Ha a kétféle megakadásjelenség-adathalmazt összehasonlítjuk (1. ábra), szembetűnik egyrészről a játék alatti hezitálások nagy száma. A beszélgetés alatt egyenletesebben oszlottak meg a megakadásjelenség-típusok, mint a játék közben. A beszélgetés alatt az ismétlés gyakoribb volt, míg az újrakezdésnek közel azonos volt az előfordulása a kétféle anyagban.

A megakadásjelenségek okai szerinti vizsgálat azt mutatja, hogy 70 alkalommal voltak bizonytalanok a játékosok, míg téves közlés 32-szer fordult elő. A bizonytalanság nagy része konkrét „időhúzó" funkcióval rendelkezik. Mivel a játék menete szerint, az éppen beszélő játékosnak folyamatosan beszélnie **kell** a jó teljesítmény érdekében, nagyon gyakran mondtak ki egymás után több töltelékszót, és hezitáltak, mert ezzel az a benyomása lehetett mind a két félnek, hogy

mond valamit. Tehát a gondolkodásra, keresésre utaló, hasznos információt azonban nem hordozó közlések a hétköznapi funkciójuk mellett a játékhelyzetre vonatkozó új funkciót is kaptak: miközben beszél, a játékos-adatközlő nyugodtan végignézheti a kártyáját, hogy valóban nem szerepel rajta az éppen kimondandó szó.

1. ábra
A játék és a beszélgetés alatti megakadásjelenségek aránya százalékban

A mentális lexikonra vonatkozó megjegyzések

Eddig a játékban magyarázóként részt vevő adatközlők produktumait elemeztük. Most a megoldáson hangosan gondolkodók megnyilatkozásait vizsgáljuk. Először arra szeretnénk néhány példát adni, amikor a magyarázó játékos hívó definíciója után a megoldók egymás ötleteit felhasználva jutnak el a megfelelő szóig (A az éppen magyarázó, B a találgató csapattársak; a keresett szó félkövérrel szedve):

1. A: *közgazdasági végzettségű ember segít neked*
   B: *bankár bróker* ***könyvelő***
2. A: *ilyen Sean Connery vagy Roger Moore*
   B: *ügynök gentleman úriember* ***kém***
3. A: *ez pedig egy ember, aki az a hát a ilyen sarki intézményben dolgozik*
   B: *kocsmáros gazda* ***csapos***
4. A: *amikor rengeteg csapadék esik, odakinn minden tiszta...*
   B: *víz latyak* ***sár***
5. A: *vigyáz ezekre* (a nőkre)
   B: *háremőr strázsa smasszer* ***eunuch***

6. A: *hatalmas H_2O-tömeg*
   B: *tenger* ***óceán***
7. A: *a fül tájékát a fül tájékán lehet észlelni*
   B: *golyva orrdugulás fülcimpaferdülés strúma* ***mumpsz***
8. A: *távol-keleti huszár*
   B: *horda nindzsa kimonó* **szamuráj**

A játékosok által megadott lehetőségek között szemantikai kapcsolat van. A *bankár – bróker – könyvelő* nem szinonimák, de a közgazdasági végzettség és a *segít neked* információk leszűkítik a pénzüggyel, gazdasággal foglalkozó emberek körét. A 3. példában ennél kevesebb az információ a pontos találathoz, de itt is az ugyanazon szemantikai mezőbe tartozó foglalkozásnevek hívják elő végül a megoldást. A 2. és 5. példa hasonló: a keresők a jó irányba indulnak, és kitérő után érkeznek az eredeti jelentéskörhöz vissza. A 4. példában, bár a sok információ is segít, mindenképpen számít a folytatásra utalás a *tiszta* jelző dallamának megemelésével, amit önkéntelenül is először a *víz*-zel fejeztek be a játékosok. A 6.-ban csupán egy szinonimára van szükség, minden információ adott, míg a két utolsó példában olyan ritka szót kell megtalálni, amit még az elegendő, ill. megfelelő információ sem könnyen hoz elő.

Megfigyelhető volt, hogyan szűkítik az adatközlők a szóba jöhető fogalmak körét, vagy miként módosítják újabb és újabb információ hatására az asszociációikat. A magyarázó játékos megfigyeli, hogy milyen irányba indulnak a társai, hiszen előfordulhat, hogy rögtön megtalálják a keresett szót. De ha nem a megfelelő helyen keresnek, más irányba tereli őket:

9. A: *cserélni kell*
   B: *elem*
   A: *a kocsiban*
   B: *izzó gyertya benzin* ***defekt***
10. A: *Hold Merkúr Uránusz*
    B: *égitestek*
    A: *hollandi*
    B: ***bolygó***
11. A: *ez a második étel, amit általában*
    B: *főzelék*
    A: *egy nap folyamán elfogyasztunk*
    B: ***ebéd***
12. A: *ezt kell szorosabbra venni*
    B: *gyeplő*
    A: *ha kevés a pénzünk*
    B: *nadrágszíj* ***derékszíj***

A 9., 11. és 12. példában az előhívott asszociációs hálózatot (Gósy 1998b) kellett módosítani, a másodikban pedig szinonimát kerestek.

Nézzünk néhány, nagy hahotát kiváltó rossz megoldást, hiszen hideg fejjel, tiszta logikával valóban úgy tűnik, butaságot mondtak az adatközlők (nagy betűkkel a hangsúlyosabb közléselemet jelöltük):

13. A: *Jancsi és Juliska bekerült a házába*
    B: *mézeskalács*
14. A: *nyáron savanyú gyümölcsből csináljuk*
    B: *uborka*
    A: *ezt*
    B: *savanyúság*
    A: *savanyú GYÜMÖLCSBŐL csináljuk ezt. Savanyú gyümölcs?*
    B: *meggy cékla*
    A: *gyümölcs! déli gyümölcs, savanyú déligyümölcsből csináljuk*
    B: *grépfrút*
    A: *SAVANYÚ déli gyümölcsből*
    B: ***citrom***

Logikus, hogy nem a mézeskalács házába ment be Jancsi és Juliska (13.), hanem a boszorkány (a keresett szó) házába, mégis, a *Jancsi és Juliska + ház* szókapcsolat a *mézeskalács*ot hívta elő. A második eset humorosabb és talán érdekesebb, hiszen miután már tudták, hogy gyümölcsről van szó, azután hangzott el az *uborka*, a *savanyúság* és a *cékla*. Ebből arra lehet következtetni, hogy a *savanyú* melléknév által aktivált szemantikai háló sokkal erősebb volt, mint a *gyümölcs* főnévé.

Végül egy nagyon gyors és hatékony asszociációs stratégiára hozok példákat.

15. A: *ami nincs*
    B: ***kincs***
16. A: *ez a tűzre*
    B: ***olaj***
17. A: *Danubius*
    B: ***rádió***
18. A: *IQ*
    B: ***teszt***
19. A: *nem sör*
    B: ***bor***
20. A: [tʃi:tɔ] *(Cheetah)*
    B: ***majom***

Az első négy példa egymás mellett gyakorta előforduló kifejezésekre (filmcím, mondás, összetett szó) építő stratégiát mutat be. Mind a négy alkalommal nagyon rövid időn belül, elsőre a várt főnév „ugrott be" a csapattársaknak. A másik két példa is gyors eredményt hozott, itt azonban szükség volt asszociációkra is; a sör „ellentéte" a bor, a *Cheetah* pedig bár nem majmot jelent, majomnév per definicionem.

Következtetések

Vizsgálatunk azt igazolja, hogy spontán beszédben stresszhelyzet hatására nőhet a nyelvi bizonytalanság, így az ezt jelző hezitálás és a töltelékszavak használata is. A vizsgált helyzetben több beszédtervezési szinten is megjelentek ezek a jelenségek; különösen a lexikai szinten nőtt a megakadásjelenségek száma. Egy adott szemantikai mező előhívása több, a mezőhöz tartozó szót tud aktiválni; azonban ha téves mezőre asszociáltak az adatközlők, a mezők közötti váltás gyakran nehézkes volt. A nyelvi játék alkalmasnak bizonyult a beszédtervezés és a mentális lexikonban való keresés elemzéséhez. További, az időviszonyokat is figyelembe vevő, több adatközlőt bevonó kísérlet további adatokkal szolgálhat mindkettő jobb megértéséhez.

Irodalom

Garrett, Merrill (1993): Disorders of lexical selection. In Levelt, Willem J. M. ed.: Lexical access in speech production. Blackwell. Cambridge, Oxford. 143–180.

Gósy Mária (1998a): A beszédtervezés és beszédkivitelezés paradoxona. Magyar Nyelvőr 122. 3–15.

Gósy Mária (1998b): Szókeresés a mentális lexikonban. Magyar Nyelvőr 122. 189–201.

Gósy Mária (1999): Pszicholingvisztika. Corvina. Budapest.

Gósy Mária (2002): Megakadásjelenségek eredete a spontán beszéd tervezési folyamatában. Magyar Nyelvőr 126. 192–203.

Gósy Mária (2003): A spontán beszédben előforduló megakadásjelenségek gyakorisága és összefüggései. Magyar Nyelvőr 127. 257–276.

Levelt, Willem J. M. (1993): Accessing words in speech production: Stages, processes and representations. In Levelt, Willem J. M. ed.: Lexical access in speech production. Blackwell. Cambridge, Oxford. 1–22.

Meyer, S. Antje (1993): Investigation of phonological encoding through speech error analyses: Achievements, limitations, and alternatives. In Levelt, Willem J. M. ed.: Lexical access in speech production. Blackwell. Cambridge, Oxford. 181–211.

MEGAKADÁSOK VIZSGÁLATA KÜLÖNFÉLE MONOLOGIKUS SZÖVEGEKBEN

Markó Alexandra

Bevezetés

Mindannyiunk számára köznapi tapasztalat és közhelynek számító tudományos tény is, hogy különböző beszédhelyzetekben, beszédpartnerekkel, témákról eltérő stílusban és szóhasználattal nyilatkozunk meg. Ez tudatos tervezés eredménye, hiszen a beszélőnek érdekében áll, hogy mondanivalóját megértsék, és beszéde alapján kedvező képet alakítsanak ki róla. Vannak/lehetnek azonban kevésbé tudatosan tervezett dimenziói is a beszédprodukciónak, amelyek arról árulkodhatnak, hogy a beszélő hogyan viszonyul az adott helyzethez, témához, beszédfeladathoz, mennyire magabiztos, stb. Többek között a megakadások aránya, illetve típusai alapján következtethetünk ezekre a beszélői attitűdökre.

A pszicholingvisztikai kutatásokban a megakadásjelenségek vizsgálata a beszédtervezési folyamat rejtett lépéseinek feltárását célozza. A beszélő magabiztossága vs. bizonytalansága nagymértékben befolyásolhatja a tervezést és a végrehajtást, s ennek nyomai megjelennek a felszíni szerkezetben. A megakadásoknak funkcionális szempontból két nagy csoportját különítjük el Gósy 2002 alapján: a beszélő bizonytalanságából adódó jelenségeket és a téves kivitelezés jelenségeit. „A beszélő bizonytalanságából adódnak a (nem lélegzetvételt biztosító és nem retorikai célú) néma szünetek, a hezitálások, a nyújtások, az újrakezdések, az ismétlések és a töltelékszavak. A téves kivitelezés jelenségei a nyelv szabályainak mondanak ellent ‹...› Ide tartoznak az elszólások, a nyelvbotlások, a »grammatikai« és lexikai hibák, téves szótalálások, a változtatások és »a nyelvem hegyén van« jelenség" (Gósy 2002, 193).

Bortfeld és munkatársai (2001) konverzációkban különböző változók mentén vizsgálták a megakadásjelenségek előfordulásának arányát. Az életkor, a nem, a partnerek viszonya (ismerősök vagy idegenek), a téma, a társalgásban betöltött szerep (pl. a feladatmegoldásban irányító vagy irányított) eltérő módon befolyásolja a tervezést, illetve idéz elő tervezési nehézségeket, és más-más típusú megakadásjelenségek arányát növeli meg a beszédprodukcióban. Magyar anyagon a feladatorientált dialógusokban és a monologikus spontán beszédben előforduló megakadások (az utóbbit Gósy 2003 adatai alapján) arányait vetette egybe Horváth (2004, jelen kötet), szintén azzal az eredménnyel, hogy sem a bizonytalanságra utaló megakadástípusok, sem a téves kivitelezés jelenségei nem azonos módon térnek el egymástól a különböző helyzetekben: tehát például míg a narratívákban sokkal több volt a hezitálás, a dialógusokban az ismétlések ará-

nya duplázódott meg. Szabó (2004, jelen kötet) a nyelvi játékban és a spontán társalgásban előforduló megakadásokat elemezte és hasonlította össze.

Hipotézisünk szerint a beszélő tervezési bizonytalanságának mértékét befolyásolja episztemikus bizonytalansága, a témában való jártassága – a kommunikációs feladat nehézsége – és a helyzethez való viszonyulása (például, hogy tudja-e, mit várnak el tőle, és meg tud-e felelni ezeknek az elvárásoknak). Kísérletünkben arra a kérdésre kerestük a választ, hogy a beszélő tudásállapota, a feladat nehézsége befolyásolja-e a beszédprodukcióban előforduló megakadások számát és eloszlását.

Anyag és módszer

Négy beszélővel készítettünk 3-3 felvételt azonos témákban. Adatközlőink mindannyian 21 éves egyetemi hallgatók, egy bölcsész (N1) és egy természettudományi tanulmányokat folytató (N2) nő, illetve egy közgazdasági (F1) és egy műszaki egyetemet végző (F2) férfi vett részt a kísérletben. Kisszámú adatközlővel dolgoztunk, ezért úgy választottuk ki őket, hogy jól reprezentáljanak egy-egy jellegzetes beszélői attitűdöt – N2 mint a bőbeszédű nő, F1 pedig mint a szűkszavú férfi képviseltek egy-egy szélsőséget, a másik két adatközlő jó beszédkészségű, az átlagoshoz közelebb állónak tekinthetők.

A témákat-feladatokat úgy választottuk ki, hogy lehetőleg azonos tudásanyag álljon a különböző szakmai háttérrel rendelkező beszélők rendelkezésére, maguk a témák azonban térjenek el egymástól a tudottnak tételezett információ mennyisége és minősége tekintetében. Az első téma, amelyről beszélniük kellett, egy közösen átélt élményük volt: néhány hónappal korábban együtt vettek részt egy stúdiófelvételen. Annak érdekében, hogy az emlékezeti különbségek a lehető legkisebb mértékben befolyásolják a feladat nehézségét, írásban kaptak néhány szempontot, amely alapján beszélhettek (a szervezés, a beszédtémák, a beszélgetőtársak, a hely, az időtartam stb.).

Másodikként a nyár eseményeit kellett kronologikus sorrendben elmesélniük. Megjegyzendő, hogy fontos különbség az első két feladat között, hogy míg a kísérletvezető ellenőrizni tudta az elbeszélés tartalmát a stúdiófelvétellel kapcsolatban, addig a nyári élményekből azt, annyit és úgy mondhattak el, amennyit és ahogy jónak láttak. Ebből következően az első feladat sokkal inkább a vizsgáztatás „természetellenes" szituációját idézhette fel/elő, míg a második közléshelyzet sokkal jobban hasonlított a valódi, hétköznapi kommunikációs szituációkra (azzal a különbséggel, hogy itt a hallgató nem reagálhatott hangosan, nem kérdezhetett vissza stb., de amennyire lehetett, nonverbális kommunikációjával kifejezte odafigyelését).

A harmadik feladat képsorozat leírása volt oly módon, hogy a beszélők az elmondandó információ birtokába nem előzetesen jutottak, hanem beszéd közben. A tíz képből álló történetet úgy kellett elmesélniük, hogy csak egyenként nézhették meg a képeket: amikor az elsőről elmondtak mindent, amit tudtak, akkor nézhették meg a következőt, és így tovább. Így azonos időben azonos informá-

ciókhoz jutottak, s ezek alapján kellett a további beszédet tervezniük. Mivel a képek többféle értelmezésre adtak lehetőséget, folyamatosan felül kellett bírálniuk az addig elmondottakat, illetve többféle folytatásra kellett felkészülniük. (Felhívtuk a figyelmüket, hogy a képek összefüggnek, tehát nem egyedi képek leírása a feladat, hanem a minél részletesebb történetmesélés.)

Egyik feladatnál sem adtunk meg időhatárokat, az adatközlők addig beszéltek, amíg ők maguk jónak látták. Összesen körülbelül egy órányi anyagot rögzítettünk (59'21").

A felvételek hangszigetelt szobában készültek Sony MZ–R900 típusú minidisc hangfelvevővel. A hanganyagot lejegyeztük, majd Praat 4.2 szoftverrel (www.praat.org) feldolgoztuk: bejelöltük és kimértük a néma és kitöltött szüneteket, valamint felcímkéztük a megakadásjelenségeket. A néma szünetek mérésekor minden (bármilyen rövid), nem a beszédhangok képzésének részeként megjelenő jelkimaradást tekintetbe vettünk, mert a produkciós folyamatokról ezek is hordozhatnak információt, akkor is, ha a hallgató számára nem felismerhető a szünethely. Minden megakadást rögzítettünk, a bizonytalanságokat éppúgy, mint a téves kivitelezés jelenségeit. Az utóbbiak osztályozásában a „Nyelvbotlás"-korpusz (2004, jelen kötet) típusait és elveit követtük. A következőkben az időszerkezeti mérések eredményeit és a megakadások adatait mutatjuk be.

Eredmények

Az egyes feladatokban kapott beszédprodukciók elsődleges különbségét az időtartamok eltérései mutatják. Az 1. táblázatból látható, hogy meglehetősen nagyok az egyéni különbségek, míg a nemek szerinti időtartambeli eloszlás megfelel a közismert sztereotípiáknak. N1 és a két férfi adatközlő időtartamértékei hasonló tendenciát mutatnak: náluk a legrövidebb a stúdiófelvétel leírása, a leghosszabb pedig a nyári élmények felidézése, a képsorozat köztes helyet foglal el. Ezzel szemben N2-nek a stúdiófelvételről és a nyárról szóló élménybeszámolója nagyjából illeszkedik a többiek adatsorába, de a képsorozat történetét elmesélő szövege hosszabb, mint a férfiak beszédének összes időtartama. (Fontosnak tartjuk megjegyezni, hogy a nyári élmények bemutatásának időtartama nem mutat korrelációt a nyáron történt események számával.)

1. táblázat: Az egyes felvételek időtartamai

	„Stúdió"	„Nyár"	„Képsorozat"	Összesen
N1	2'06"	8'07"	6'30"	16'43"
N2	2'08"	6'29"	12'28"	21'05"
F1	1'37"	5'33"	3'52"	11'02"
F2	2'00"	4'39"	3'52"	10'31"

Önmagában a beszédprodukció időtartama természetesen keveset mond a beszédtervezés nehézségéről, informatívabb lehet a szöveg és a szünetek aránya az

egyes témák esetén. A megakadásjelenségek vizsgálatakor a kutatók gyakran figyelmen kívül hagyják a néma szüneteket, mivel funkciójuk nehezen azonosítható. Elkülönítésük különösen problematikus a párbeszédes szövegekben, ahol két vagy több beszélő szünetjelenségei vetülnek egymásra, s ha nem is igen fordul elő egyszerre beszélés (ami lehetetlenné tenné a köztes szünetek időtartamának megállapítását), nem dönthető el, hogy az adott szünet célja a levegővétel, a tagolás, retorikai indíttatású, vagy a beszélőváltás lehetőségét ajánlja fel vele a beszélő. Gósy Mária monologikus szövegeket vizsgáló 2003-as tanulmányában csak a 100 ms-nál hosszabb szüneteket vette figyelembe.

Az alábbi adatokban nem különítettük el a szüneteket időtartamuk szerint, és nem választottuk külön a néma és kitöltött szüneteket sem (mivel ez befolyásolhatta volna a szöveg és a szünetek arányát), adataink a teljes szünetállományra vonatkoznak.

A szünetarányok (2. táblázat) alapján releváns eltéréseket nem látunk a különböző témájú szövegek között, de bizonyos egyéni jellegzetességek jól kirajzolódnak. A képsorozat esetében azért tartottuk szükségesnek különválasztani a képek között tartott szüneteket az egyes képekről szóló szövegekben tartottaktól, mert a képek között egyes esetekben kirívóan hosszú szüneteket is tartottak a beszélők (az átlagos időtartam 3–5 másodperc beszélőnként, de 8 másodperces szünet is többször előfordult), hiszen többnyire előbb tanulmányozták a következő képet (illetve megpróbálták kapcsolni az addig elhangzottakhoz), s csak azután mondtak róla bármit. Az utolsó kép meglepő fordulatot hozott, ezért N2 és F1 a képek közötti fordulónál két szünetet is tartott. N2 (a kép váltása miatt tartott 5 másodperces szünet után) egy *au*-val vette tudomásul a feladatot, majd az újabb megszólalása előtt ismét eltelt 4394 ms; F2 viszont a „lapozás" közben tartott 3 másodperces szünetet követően így szólt: *és az utolsó kép,* majd újabb 3171 ms után így reagált a látványra: *ó, valami nagyon váratlan dolog történt.*

2. táblázat: A szünetek a felvételek időtartamának százalékos arányában

	„Stúdió"	„Nyár"	„Képsorozat"	
			A képek közötti szünetekkel együtt	A képek közötti szünetek nélkül
N1	33%	27%	33%	28%
N2	38%	32%	42%	37%
F1	44%	50%	61%	52%
F2	28%	26%	37%	28%

Az egyes számú férfi beszélő nagymértékben eltér a többiektől, hiszen még a természeteshez legközelebb álló kommunikációs feladatban is 50% a szüneteinek aránya, szemben a szakirodalomban olvasható 20-30%-os átlagadattal (Gósy 2003). Ebből kifolyólag gyakran az volt a kísérletvezető benyomása,

hogy bár még nem ért a nyári élményeinek a végére, befejezte a szöveget, nem beszél tovább. Ő maga mindezt a stúdiófelvételről szóló szövegében így fogalmazta meg: *hát aztán rólam tudni kell, hogy nem vagyok egy ilyen túl bőbeszédű ember* (érdemes megfigyelni a töltelékszók mennyiségét ebben a közlésben).

Mint említettük, a fenti adatokban nem választottuk külön a kitöltött szüneteket a néma szünetektől, hiszen a szünet – definíciója szerint – olyan „beszédkimaradás, amely néma vagy jellel kitöltött, de független a beszédhangok képzésétől" (Gósy 2004, 207), s a korpuszban kevés kivételtől eltekintve néma szünetekkel együtt fordul elő: előtte és/vagy utána néma szünet tapasztalható. A pszicholingvisztikai megközelítés azonban megkívánja, hogy önállóan is elemezzük a kitöltött szüneteket, mivel „a néma szünettel szemben a hezitálás mindig annak jelzése, hogy valami diszharmónia állt elő a beszédfolyamatban" (Gósy 2003, 268). Ezért előfordulásainak száma jobb mutatója lehet a tervezési nehézségeknek, mint a szünetadatok.

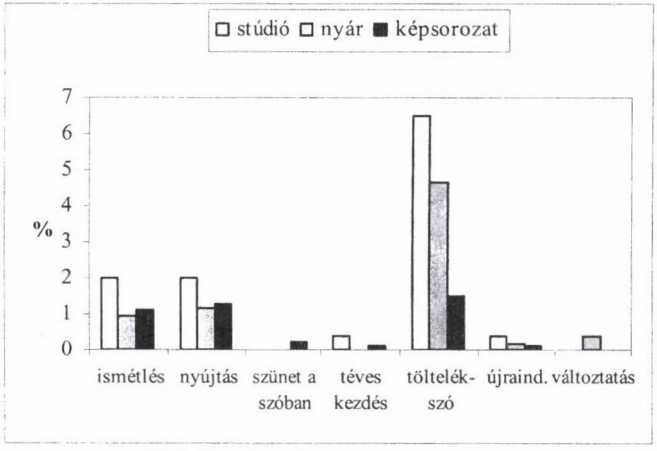
A 3. táblázatból kiolvasható, hogy az egyes felvételeken hányszor fordult elő hezitálás, valamint hogy az összes szünet hány százaléka volt (részben vagy egészben) kitöltött. A hezitálás megjelenése ugyancsak nagy egyéni eltéréseket mutat. Mind számukat, mind arányukat tekintve N1 produkcióiban jelenik meg a leggyakrabban ez a megakadástípus, ez azt mutatja, hogy az ő beszédére (kísérleti helyzetben legalábbis) általában is jellemzőbb a kitöltött szünetek használata, mint a másik három adatközlőére. Az, hogy a stúdiófelvétel felidézésében szinte megkétszereződött ez az arány, összhangban áll azzal az utólagos személyes közlésével, hogy ez jelentette számára a legnehezebb feladatot. A szövegtartalom is jól mutatja egyébiránt a tervezési nehézséget: *nem is tudom, mit mondjak még;* holott nem volt előírt beszédidő. N2 produkciói nem térnek el ebben a tekintetben egymástól, a beszédtervezés nehézségi különbségei nála nem tükröződnek a hezitálások megjelenési arányában, számában. A férfi adatközlők sokkal kevesebbet hezitáltak, mint a nők, de egymástól eltérő módon és más-más akusztikai következménnyel. F1 a jellegzetes svászerű hangjelenség mellett gyakran köhécsel, köszörüli a torkát (a zárójelbe tett értékek a svá és a köhécselés együttes számát és arányát mutatják), ami véleményünk szerint időnyerésre szolgál, mert az adatközlő a felvételek készültekor nem volt beteg. Elképzelhető volna, hogy hibás beszédképzési folyamatok idézik ezt elő, és a folyamatos beszédhez nem szokott képzőszervek reakciója a jelenség, hiszen az idő előre haladtával növekszik a gyakorisága. Az adatok azonban azt mutatják, hogy a hezitálások számával együtt gyarapodik, tehát joggal feltételezhető, hogy hasonló funkciót tölt be. Ezt támasztja alá az is, hogy az adatközlő a saját utólagos értékelésében a képsorozatról beszélést tartotta a legnehezebb feladatnak. F2 eredményei szerint – N1-hez hasonlóan – számára is az első feladat okozta a legtöbb nehézséget, amit az is mutat, hogy így zárta le a produkciót: *Nem tudom, esetleg kíváncsi vagy még valami másra?* – ezzel oldva fel a mondanivaló hiányát. Ugyanakkor ő volt az egyetlen, aki szerint nem volt különbség a feladatok nehézsége között.

3. táblázat: A hezitálások a szövegekben

		N1	N2	F1	F2
A hezitálások száma	**„Stúdió"**	28	9	2 (3)	8
	„Nyár"	59	25	5 (14)	8
	Képsorozat	52	47	8 (25)	7
A hezitálások az összes szünet százalékában	**„Stúdió"**	50,9%	15,8%	4,3% (6,5%)	15,0%
	„Nyár"	26,8%	14,4%	3,4% (9,6%)	5,2%
	Képsorozat	27,4%	13,4%	8,8% (27,5%)	6,9%

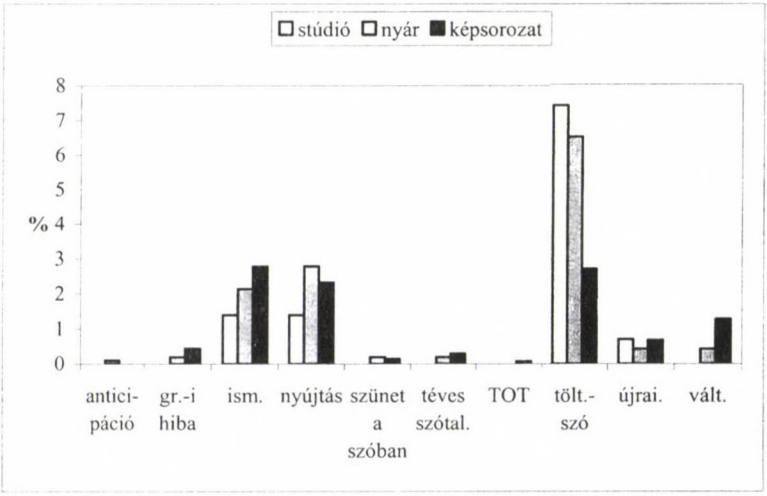
A további megakadások elemzésének eredményeit először adatközlőnként, majd szövegtípusonként mutatjuk be, az egyes szövegek, illetve szövegtípusok szószámára vetítve.

Az N1-gyel jelölt beszélő megakadásainak arányait látjuk az 1. ábrán. Mindhárom szövegében előfordult ismétlés, nyújtás, töltelékszó és újraindítás, vagyis a bizonytalanságot jelző típusok mindegyike, amelyek sokkal nagyobb (2–4-szeres) arányban fordulnak elő az első feladat anyagában, mint a másik kettőében. Ez valószínűleg összefüggésben áll a hezitálási adatokkal, és ugyanaz a tény magyarázza: az adatközlő ennek a beszédfeladatnak a végrehajtását érezte a legnehezebbnek, mivel mondanivalójának mennyiségét nem tartotta megfelelőnek.

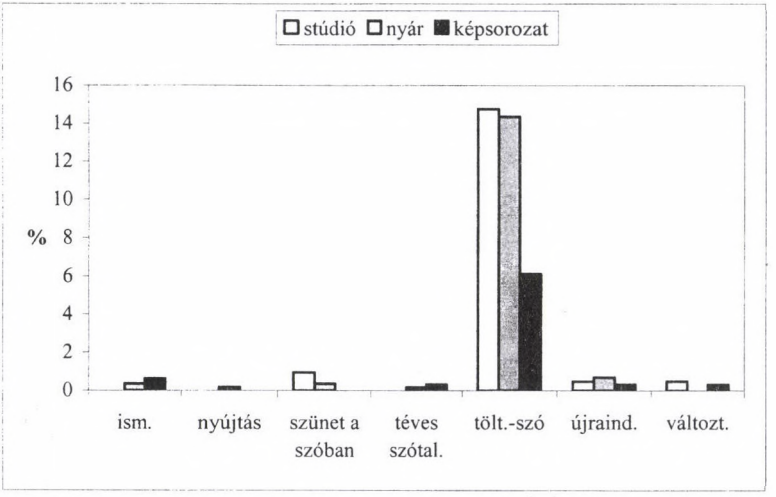
1. ábra
N1 megakadásai az egyes szövegek szószámának százalékában

N2 szövegeiben ugyancsak a bizonytalanság által motivált megakadások fordulnak elő egyöntetűen, s az arányszámok is hasonló nagyságrendűek (2. ábra). Nála több más hibatípus is képviselteti magát, mint N1-nél, s ezek leggyakrabban a képsorozatnál fordulnak elő – ennek esetleg oka lehet a beszéd mennyisége, illetve a szoros értelemben vett történetmeséléstől való tematikus eltávolodás is, valamint N2 (F1-hez hasonlóan) arról számolt be, hogy számára a képsorozatos feladat jelentette a legnagyobb nehézséget. Ugyanakkor ellentmondásosnak találjuk, hogy nemcsak a saját többi szövegénél, de bármely a kísérlet során rögzített szövegnél hosszabb N2 képleírása. Ez véleményünk szerint kétféleképpen magyarázható: vagy azzal, hogy a bőbeszédűség stratégiájával kompenzálta a nehezítettség tényét (és ezért nagyon részletező és személyes véleményekkel dúsított a története); vagy pedig azzal, hogy saját maga számára nehezítette meg a feladatot azon elvárás által, hogy rendkívül részletesen mondja el a történetet. A bizonytalanságból fakadó megakadásoknak a különböző szövegekben mért előfordulásai azonban korántsem mutatják azt a szabályos mintázatot, mint N1 esetében. Bár a töltelékszavak ennél az adatközlőnél is kétszer-háromszor ritkábbak a képsorozat elmesélésében, mint a másik két feladatban, az ismétlés és a nyújtás esetében már ettől és egymástól is eltérően változnak meg az arányok. Láttuk, hogy N2-nél a hezitációs mutatók is stabilaknak mutatkoztak (szemben a többi adatközlőével), emellett a szövegeinek összesített időtartama is jóval meghaladta a többi beszélőét. Mindezek alapján feltételezhetjük, hogy a rendszerszerű eltérések hiányát az adatközlő kiváló beszédkészsége és rendkívüli beszédmotiváltsága magyarázza.

2. ábra
N2 megakadásai az egyes szövegek szószámának százalékában

Az F1 által produkált megakadások közül mindössze a töltelékszók használata és az újraindítások szerepeltek mindhárom szövegben. Az ő beszédére a nyújtás nem jellemző, és ismétlésre is alig találtunk példát a felvételeken, a töltelékszó kategóriája azonban beszédes. A 3. ábrán látható, hogy közel azonos arányú a töltelékszó-használat az első két szövegben, míg a képsorozatról beszéléskor kevesebb mint felére esik vissza. Ezzel szemben a hezitálási adatoknál azt láttuk, hogy a képsorozatnál nő meg ezeknek a száma, és a beszélő saját értékelésével megerősítve megállapítottuk, hogy a képsorozat volt a tervezési szempontból a legnehezebb („mivel nem tudta, mi fog következni"). Úgy tűnik tehát, hogy ugyanazon tendencia az adatokban – a töltelékszavak számának csökkenése – teljesen ellentétes beszélői attitűdöket is tükrözhet: míg N1-nél a nehezebb feladatban megnőtt a töltelékszavak előfordulási aránya, addig F1-nél lecsökkent. Ha a természeteshez (a 2. feladathoz) hasonlítjuk az adatokat, minden adatközlőnél azt találjuk, hogy a képről beszélés nagymértékben lecsökkenti a töltelékszavak számát, aminek logikus magyarázata, hogy egy kívülről megszabott keretben kell tartani a kommunikációt. F1 számára a feladat nehézségét tehát az jelentette, hogy korlátoztuk a tervezés természetes folyamatait (amelyek nála 14% fölötti töltelékszó-előfordulást produkálnak), és ez felére csökkentette a megakadástípus arányát. Érdemes emellett rámutatnunk, hogy a „természetes" töltelékszóarány a többi adatközlőnél 4 és 7% között van, tehát fele-harmada F1-énak.

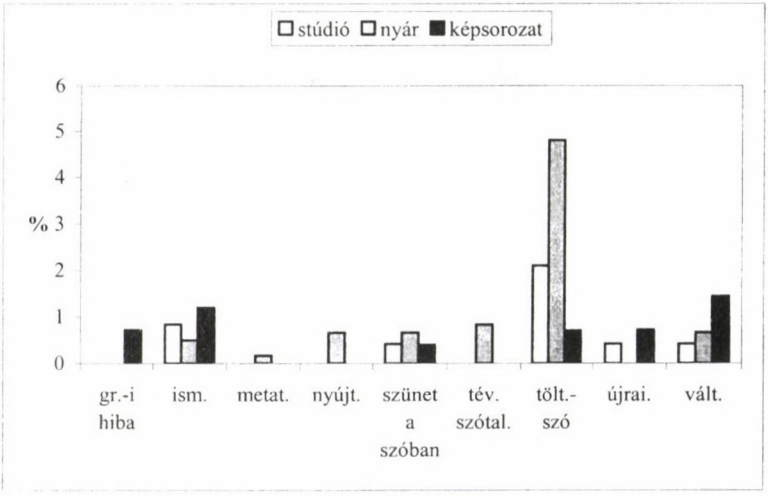

3. ábra
F1 megakadásai az egyes szövegek szószámának százalékában

Vagyis az F1 beszédére jellemző kommunikációs stratégia (hogy nem „túl beszédes", ezért ő így „tölti ki" a beszédet a lehető legjobban, és nyer időt) a fel-

adat jellegéből adódóan nem léphetett működésbe, és ez okozta számára a feladat nehézségét. Hasonló tendenciát figyelhetünk meg (csak jóval kisebb százalékos arányban) az újraindításoknál is: a természeteshez képest az újraindítási arány felére csökkent a képsorozatos feladatban.

F2 adataiból (4. ábra) az derül ki, hogy az ismétlés és a töltelékszó mellett két új kategória jelent meg mindhárom szövegben: a szünet a szóban és a változtatás. Ennek az is lehet az oka, hogy a téves kivitelezések közül ezek állnak legközelebb a bizonytalanság megakadáscsoportjához (hiszen az egyiknél szünet jelenik meg, a másik pedig részben a mondanivaló bizonytalanságából is adódhat), ugyanakkor az sem zárható ki, hogy az adatközlő spontán beszédére általában jellemzőbbek ezek a megakadások. Az ismétlések alakulását tekintve a természetestől mind az első, mind a harmadik feladatban nagyok az eltérések, több mint másfélszeresére, illetve több mint kétszeresére nőtt az arányuk. A szünet a szóban nem mutat ekkora eltéréseket, és ott a természetestől eltérést a csökkenés tendenciája jellemzi. A töltelékszók „normál" előfordulási aránya 4,8%, ez a stúdiófelvétel elmesélésében körülbelül a felére, a képsorozat esetében viszont a hetedére csökkent. A többi adatközlőnél vagy nem láttunk számottevő eltérést a „nyári élmények" és a „stúdiófelvétel" töltelékszóaránya között (N2 és F1), vagy növekedést láttunk az utóbbi javára (N1). Elképzelhető, hogy F2-nél a csökkenő tendenciát a célzott beszédfeladat idézi elő, vagyis hogy igyekszik minél inkább a témára koncentrálni (ez a tartalomban is megfigyelhető, ő kalandozik el a legkevésbé, és a képsorozatnál is nagyon lényeglátóan fogalmaz).

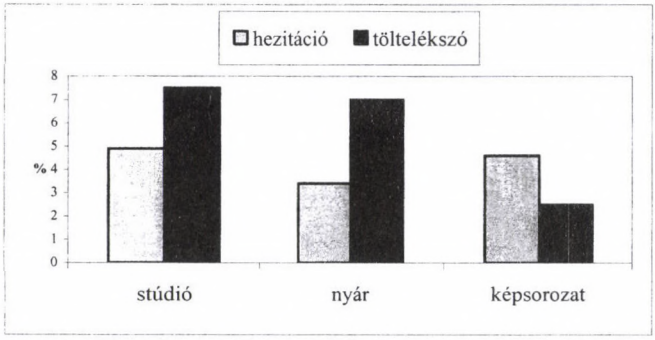

4. ábra
F2 megakadásai az egyes szövegek szószámának százalékában

A változtatás aránya (akárcsak az ismétlésé) kétszeresre nő F2 képsorozatos feladatában, és például csak itt jelenik meg grammatikai hiba. A hezitálások és a többi megakadásjelenség alapján mind a stúdiófelvételről, mind a képsorozatról beszélés eltér a természetes kommunikációtól, s mivel a beszélő úgy értékelte, hogy egyik feladat sem volt számára nehezebb a másiknál, ezek az eltérések valószínűleg nem a kognitív nehezítettség mutatói, pusztán a beszédtervezési folyamatok „mederben tartásáról", korlátozottságáról tanúskodnak.

A megakadástípusok eloszlása beszélő személyenként és szövegfajtánként is eltérő. A szövegtípusok különbségeit a beszélők összességét tekintve az 5–7. ábra foglalja össze – elkülönítettük a nagyságrend szerint különböző értékeket, hogy jól látszódjanak a tendenciák a kisebb elemszámú kategóriáknál is. Itt is az összes szószám százalékában adtuk meg az adatokat, és az első négy ábrán látható megakadások mellé felvettük a hezitálást is, a szüneteket azonban multifunkcionális voltuk miatt – a szakirodalommal megegyezően – nem.

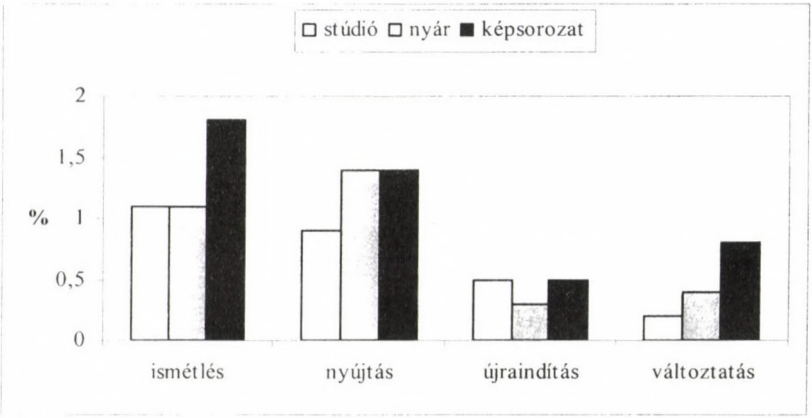
A hezitálásarányok változásának egyéni különbségei ellenére egyértelműen kirajzolódik az a tendencia, hogy a természetestől eltérő beszédhelyzetekben körülbelül 50%-kal gyakrabban hezitáltak az adatközlők. A töltelékszavak megoszlása az első két feladatnál nem mutat jelentős különbséget, a képsorozat leírásánál azonban harmadára esik vissza ez az érték, amit azzal magyaráztunk, hogy a képek erős tematikus és tervezési korlátozást jelentettek.

5. ábra
A hezitálások és töltelékszók arányának alakulása szövegtípusonként

Az ismétlések aránya az első két feladatban azonos volt, de másfélszeresére nőtt a számarányuk a képsorozatnál. Ezt indokolhatja az amiatt fellépő tervezési bizonytalanság, hogy kevés információ alapján kívántak minél többet elmondani az adatközlők. A nyújtásoknál ezzel szemben azt láthatjuk, hogy a természetes beszédszituáció és a képsorozat egyaránt közel másfélszer annyit eredményezett, mint a stúdiófelvételről szóló elbeszélés. Az újraindítások a hezitálásokhoz hasonló eloszlást mutatnak: nagyjából 50%-os növekedést az első és az utolsó fel-

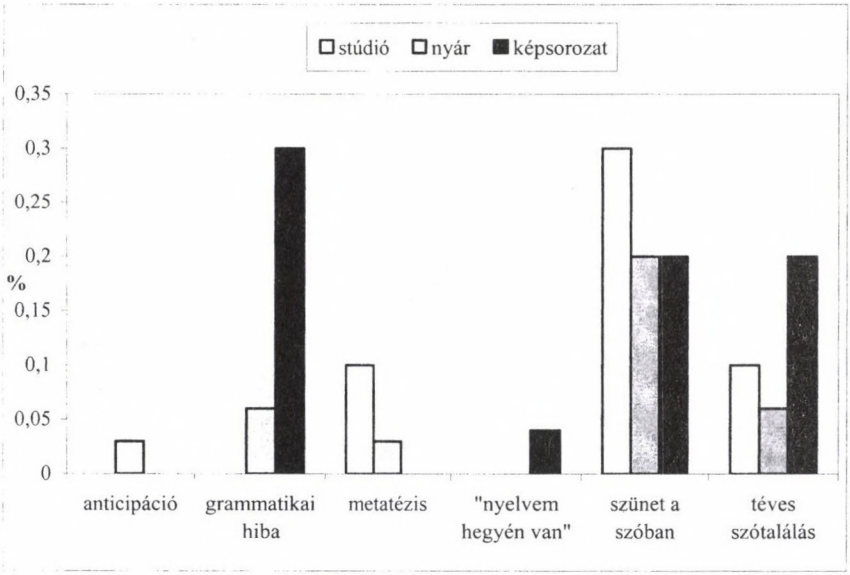
adatban a nyári élményekről szóló beszámolóhoz képest. A változtatásokra a természetes narratívában mért érték felét kaptuk a stúdiófelvételről szóló szövegben, és kétszeresét a képsorozat-feladatban. Ennek több oka is lehet. Míg az első feladatban vizsgaszituációban érezhették magukat a beszélők, ahol tudniuk kell beszélni a megadott témáról, igyekeztek megfelelni az ilyen jellegű elvárásoknak; ezzel szemben a képsorozatnál a kísérletvezető sem várhatta el – a feladat lényegéből adódóan –, hogy birtokában legyenek az elmondandó információ egészének, így a tervezés zsákutcái inkább felszínre kerülhettek, mint az első feladatban. A másik elképzelhető magyarázat az, hogy az idő elteltével az adatközlők számára egyre otthonosabbá vált a kísérleti szituáció, felszabadultabbak lettek, így a tervezési folyamatokat is kevésbé előrelátóan kontrollálták.

6. ábra
Az ismétlés, a nyújtás, az újraindítás és a változtatás arányának alakulása szövegtípusonként

A téves kivitelezés további jelenségeire kapott adatok értelmezésében óvatosan kell eljárnunk, mert a kis adatszám ezekben az esetekben nemegyszer abból is ered, hogy nem minden adatközlőnél találtunk rá példát. A szóban tartott szünet és a téves szótalálás előfordult mindhárom szövegtípusban, illetve mind a négy adatközlőnél, de nem mindegyikük összes szövegében. Az előbbiből másfélszer annyit találtunk a stúdiószövegben, mint a másik kettőben, ezt indokolhatják a már elmondottak: a vizsgahelyzet (és a kísérleti szituáció idegen volta) nagyobb odafigyelést váltott ki a beszélőkből, így esetleg jobban meggondolták, miképpen fejezik be az adott lexémát. A téves szótalálás gyakoribb előfordulása az első és utolsó feladatban a célzott, kevésbé természetes beszédtervezésből fakadhat. Meg kell jegyeznünk, hogy ezek az adatok kevés kivételtől eltekintve a téves szókezdés alkategóriájába tartoznak, vagyis a hibásan előhívott szó nem

hangzott el teljes egészében. Grammatikai összehangolatlanság (a „Nyelvbotlás"-korpuszban *morfológiai, szintaktikai hiba* megnevezéssel található meg) csak két adatközlőnél fordult elő, a képsorozatnál mégis kiugró az értéke. Érdekes, hogy F2 beszélő csak ebben a feladatban ejtett ilyen hibát, de olyan gyakran, hogy ezzel meghaladta N2 összes (a második és harmadik feladatban) mért értékeinek összegét is, így találhattunk közel hatszor annyit a képsorozatban, mint a nyárról szóló szövegtípusban. A többi hibatípus csak egyszer-egyszer jelent meg a korpuszban.

7. ábra
A ritkább előfordulású megakadások arányának alakulása szövegtípusonként

Következtetések

Kísérletünkben a beszélőnek a beszéd(é)hez való szubjektív viszonyulását próbáltuk meg objektív adatokkal összekapcsolni, azt vizsgáltuk, hogy hogyan befolyásolja a feladat nehézsége a beszéd időparamétereit, illetve a megakadásjelenségek megjelenését. Azt láttuk, hogy a tervezés nehezítettségének a következményei jól felismerhetők a felszíni szerkezeten, az azonban, hogy a beszélő számára milyen jellegű beszédfeladat mutatkozik nehéznek, egyénfüggő, mint ahogy az is, hogy milyen stratégiákat dolgoz ki a beszélő ezek áthidalására vagy kiküszöbölésére, illetve hogy a tervezési problémák mely beszédjellegzetességekre hatnak (inkább).

N1 számára a stúdiófelvételről szóló beszámoló megalkotása bizonyult a legnehezebb feladatnak, mivel úgy érezte, nincs „elegendő" mondanivalója. Ez kismértékben a szünetek arányában is megmutatkozik, igazán árulkodó azonban a hezitálások megkétszereződése (bár a hezitálás általában is eléggé jellemző a beszédére) és a bizonytalanságot tükröző megakadástípusok arányainak megnövekedése (némelyiké a kétszeresére).

F1 számára már általában maga a beszélés is feladatot jelent, ez látszik a beszédszüneteknek az átlagtól való nagymérvű eltérésében, a képsorozatról beszélést azonban igazán nehéznek érezte. A hezitálások aránya is itt emelkedett meg a kétszeresére, illetve a köhintésekkel együtt a háromszorosára. Az ő beszédét egyébként a köhintések növekvő számán kívül egy másik sajátosság is végigkísérte: egyfajta zavart nevetgélés, ami talán részben a kísérleti helyzetnek, részben pedig a beszéléshez fűződő viszonyának tudható be.

N2 és F2 adataiban nem találtunk olyan jellegzetes különbségeket, amelyek az első és a harmadik beszédfeladat különösebb nehézségére utalnának, a természetestől való eltérés az adatokban inkább a célzott feladat-végrehajtásból következhet. A kettejük közötti különbség leginkább a beszédmennyiségben érhető tetten, valamint abban, hogy mindegyikük beszédét bizonyos megakadástípusok túlsúlya jellemzi: N2-ét a nyújtások, F2-ét a változtatások és a szó belsejében tartott szünetek. F1-en kívül minden beszélő gyakran él ismétléssel, de az ismétlés és a nyújtás legszámottevőbben a női beszélőket jellemezte ebben a kísérletben.

Mind a beszélő személyek, mind pedig a szövegtípusok adatainak összevetése alátámasztotta azt a bevezetőben idézett szakirodalmi megállapítást, hogy a kommunikációs feladat jellege, szituációs paraméterei nem minden megakadáskategória megjelenési arányára hatnak azonos módon. A nehézségi fok módosulása különböző eloszlási mintázatokat adott ki az ismétlés és a nyújtás esetében, de egyezően befolyásolta a hezitálások és az újraindítások alakulását. Valószínűnek tartjuk, hogy az eltérések mögött az egyes kategóriák mélyszerkezeti okának különbözősége húzódik meg. A töltelékszók például jóval kisebb arányban jelentek meg a képsorozat-feladatban, aminek sokkal inkább a feladat jellege (vagyis a tematikus és részben szerkezeti korlátozottság), nem annyira a nehézségi fok lehet az oka. A nehezítettség érzése N1 beszélőnél motiválóan hatott a töltelékszóhasználatra az első feladatban, F2 pedig, aki nem érzett nehézségi különbséget a feladatok között, jóval kevesebb töltelékszót használt az első feladatban, amelyben ugyanakkor háromszor annyit hezitált, mint a természetes helyzetben (ami viszont arra enged következtetni, hogy mégsem voltak ezek a feladatok egyformán könnyűek a számára). Mindebből az is következik, hogy a kommunikációs feladatok összetettsége és a beszédtervezési folyamatok működésének rejtett és bonyolult volta miatt a kísérleti helyzetek rendkívül nehezen paraméterezhetők olyan folytonos változók mentén, mint amilyen a feladat nehézsége.

Fontosnak tartjuk megjegyezni, hogy a hallgató (különösen, ha nem ismeri jól a beszélőt, és annak kommunikációs jellegzetességeit), nem feltétlenül veszi észre, hogy a beszélő tervezési problémákkal küszködik, mert a megakadások

természetes velejárói a spontán beszédnek, és bizonyos tekintetben segít(het)ik is a megértést (vö. Gósy 2003). Azaz amíg a szünetezés, a hezitálás, a töltelékszavak használata stb. nem éri el a zavaró mértéket, tehát a beszélő képes úgy megválasztani az alkalmazott stratégiát, hogy a tervezési nehézséget a felszíni szerkezetben sikeresen kompenzálja, akkor a hallgató szinte észre sem veszi azt. A beszélő megítélésében ugyanakkor fontos szerephez jutnak az érthetőség egyéb kritériumai: a beszédtempó, az artikuláció pontossága, a tagolás, a hangsúlyozás és a többi szupraszegmentális tényező megfelelő alkalmazása. Ha az érthetőség ezek (valamelyikének) inadekvát volta miatt csorbul, a közel problémamentes beszédtervezés ellenére sem biztos, hogy jó benyomás alakul ki a hallgatóban a beszédprodukcióról (vagy akár a beszélőről).

Irodalom

Bortfeld, Heather–Leon, Silvia D.–Bloom, Jonathan E.–Schober, Michael F.–Brennan, Susan E. (2001): Disfluency rates in conversation: efects of age, relationship, topic, role, and gender. Language and Speech 44/2. 123–147.

Gósy Mária (2002): A megakadásjelenségek eredete a spontán beszéd tervezési folyamatában. Magyar Nyelvőr 126. 192–204.

Gósy Mária (2003): A spontán beszédben előforduló megakadásjelenségek gyakorisága és összefüggései. Magyar Nyelvőr 127. 257–277.

Gósy Mária (2004): Fonetika, a beszéd tudománya. Osiris. Budapest.

Horváth Viktória (2004): Megakadásjelenségek a párbeszédekben. Beszédkutatás 2004. 187–199.

„Nyelvbotlás"-korpusz (2004): Beszédkutatás 2004. 19–186.

Szabó Eszter (2004): Megakadásjelenségek nyelvi játék közben. Beszédkutatás 2004. 200–208.

A tanulmány az OTKA T046455 számú pályázata keretében jött létre.

A BESZÉDÉSZLELÉSI FOLYAMAT MEGAKADÁSAI

Bóna Judit

Bevezetés

A beszédfeldolgozás nem passzív folyamat, hanem aktív közreműködést igényel a hallgató részéről. A beszédészlelés és a beszédmegértés rejtetten működő mechanizmusok, ezért nem lehet őket közvetlenül vizsgálni. A helyes működésről a célzott kísérletek mellett a hibás folyamatok elemzésével kaphatunk képet.

A beszéd feldolgozása a hallásra épül, majd ezt követi a beszédhangok, hangsorok azonosítása, az észlelés, az erre épülő szemantikai és szintaktikai elemzések, vagyis a szavak, a mondatok és a szöveg szoros értelemben vett megértése, végül pedig az asszociációs műveletek, az értelmezés. A megértés és az értelmezés szintjének egymás utáni aktiválását jól mutatja, hogy a viccek megértésekor a mondatok elhangzása után akár néhány másodpercet is késhet a hallgatói reakció, azaz a nevetés, avagy a bosszankodás stb. (Gósy 1999).

A beszédfeldolgozó mechanizmusba bármelyik szinten csúszhat hiba, tehát az észlelés és a megértés, illetve az asszociációk és az értelmezés szintjén is. A hallási feldolgozás is működhet hibásan ép hallás esetén is, ha például az átviteli körülmények nem megfelelőek (pl. zaj). A szakirodalom ezeket a hibákat egységesen félrehallásokként vagy félreértésekként tárgyalja (Celce-Murcia 1980, Garnes–Bond 1980, Gósy 1998, 1999).

A félrehallás és a félreértés terminusokat a szótári definíciók (ÉKSz.) csak általánosan fogalmazzák meg, és ezek a meghatározások pszicholingvisztikailag nem relevánsak. A beszédfeldolgozásban bekövetkező tévedések sajátosságait vizsgálva két típust különíthetünk el: a) amikor a hallás vagy a beszédészlelés folyamatába csúszik hiba, értelmes szavak helyett értelmetlen hangsort vagy az elhangzott helyett más értelmes hangsort hallunk; b) a beszédmegértésben vagy az asszociációk szintjén történik tévedés, ha ugyanazt a hangsort, illetve közlésrészletet észleljük, mint ami elhangzott, de másképp értelmezzük, mint ahogy a beszélő szándéka szerinti volt.

A beszédészlelésben bekövetkezett hibákat a mindennapi szóhasználatban félrehallásoknak nevezzük, bár a tévedésekért nem a hallási mechanizmus a felelős. Ezért a továbbiakban a jelenséget téves észlelésként tárgyaljuk. A téves észlelés eredménye tehát vagy értelmetlen hangsor, vagy az eredetitől eltérő más értelmes hangsor lehet. A hallott értelmetlen hangsorra általában visszakérdezünk, mivel az elhangzott szavak a szövegkörnyezetből nem rekonstruálhatók egyértelműen, a hallgató percepciós mechanizmusa nem tudja automatikusan korrigálni a hibát.

Például így lett egy beszélgetés során a *Keleti Károly* utca helyett *kendike* az észlelt hangsor, amire természetesen a hallgató azonnal visszakérdezett.

Amikor egy másik értelmes szó a beszédészlelési folyamat végeredménye, a lexikális hozzáférés hibájáról beszélünk. Ekkor a mentális lexikonban egy, az elhangzotthoz hasonló elem aktiválódik, a téves riasztás oka a lexikális hozzáférés első szakaszának hibás működése (feltételezett szó az akusztikai-fonetikai jegyek alapján), aminek révén a második szakasz (végleges szómegfeleltetés) mindenképpen téves eredményt hoz (Gósy 1998).

Ha a megértési folyamat legfelsőbb szintjén, azaz az értelmezésben, az asszociációs működésben történik tévedés, félreértésekről beszélhetünk. Ilyenkor a hallgató másképp értelmezi a helyesen észlelt hangsort. Ez történt például akkor, amikor a *Mikor mentek ebédelni?* kérdés szándékolt jelentése az volt, hogy 'Mikor mentek a kollégák le az ebédlőbe?', míg a hallgató értelmezésében a mondat a 'Mikor akartok ebédelni menni?' jelentést kapta. A hibás értelmezést a grammatikai homonímia okozta, a félreértés a válaszból derült ki. Egy másik esetben egy baráti társaságban hangzott el az alábbi mondat: *Ahhoz, hogy erről így tudjunk beszélni, el kellett érnünk a húszas évek közepére.* A beszélő ezzel azt akarta mondani: 'be kellett töltenünk a 25-26. életévünket, hogy ilyesmiről beszélni tudjunk'. A hallgatók értelmezésében azonban 'az 1920-as években lehetett erről először beszélni' jelentést kapta a közlés, amire azonnal reagáltak, mivel hamisnak tartották a mondat tartalmát, s így derült ki a félreértés.

A jelen tanulmány célja a mindennapi kommunikációban bekövetkező téves észlelések vizsgálata, típusaiknak, fonetikai jellemzőiknek és lehetséges kiváltó okaiknak a feltárása.

Anyag és módszer

A vizsgálathoz nyelvészkollégák és bölcsészhallgatók segítségével több mint 200 téves észlelést gyűjtöttünk össze. A gyűjtést megnehezítette, hogy – a beszédprodukció megakadásaival ellentétben – a beszédpercepciós mechanizmus tévedéseire a hallgató sokszor nem reagál. Az eredeti és a tévesen észlelt közlések mellett – ahol lehetett – feljegyeztük a szituációt, illetve a kontextust is.

A téves észlelések fonetikai tulajdonságainak és a szituációknak az együttes vizsgálata alapján csoportosítottuk a gyűjtemény elemeit, majd a teljes beszédfolyamatban elhelyezve a beszélő és a hallgató oldaláról is megvizsgáltuk azokat.

A téves észlelések típusai

A szakirodalomban a téves észleléseknek három tipikus okát nevezik meg: 1. az adott beszédhang, illetve beszédhangok téves észlelését, 2. a hibás szegmentálást, 3. valamint a téves predikciót. Természetesen a hibás végeredményhez ezek közül egyszerre több tényező is vezethet (Gósy 1998, 1999). A jelen korpuszt vizsgálva azonban egy negyedik okát is feltételezhetjük a jelenségnek, ebbe a kategóriába tartoznak az ún. „az empátia átmeneti hiányára" visszavezethető tévesészlelés-típusok.

A téves észleléseket nehéz csoportosítani, mivel nem mindig sorolhatók be egyértelműen egyik kategóriába sem, s nagyon gyakran vegyes típusokat találunk közöttük. A hibás szegmentálásra és az empátia átmeneti hiányára visszavezethetőek kategorizálhatók a legegyértelműebben, bár gyűjteményünkben ezekből találtuk a legkevesebbet. Ennek az lehet az oka, hogy a beszédfeldolgozási mechanizmus számára a szegmentálás hibáját a legegyszerűbb korrigálni, és a korrekció olyan gyorsan megy végbe, hogy a hallgatóban nem is tudatosul a tévedés. Az empátia hiánya miatt bekövetkező hibára sem reagál általában a hallgató.

A téves hangpercepcióra és a téves predikcióra visszavezethető észlelési problémák elkülönítése jóval több nehézséget okoz. Egyértelműen téves hangpercepcióról beszélhetünk, ha a hibásan aktivált elem nem függ a beszédszituációtól, tehát világos, hogy az észlelési mechanizmus tévedéséről van szó. Tisztán téves predikció pedig akkor történik, ha a közlés értelmezése a szituációra utal. Mindkét utóbbi kategóriát alcsoportokra oszthatjuk.

Téves hangpercepció

Téves hangpercepciónak nevezzük azt a tévesészlelés-típust, amikor a lexikális hozzáférés egy az eredeti közléshez hasonló hangzású szemantikai egységet aktivál.

1. Ilyenkor az esetek többségében egyetlen hang különbség van az elhangzott és az aktivált szó között. A tévesen észlelt hang állhat a szó bármely részén; az általunk vizsgált gyűjteményben általában a szó elején és közepén fordult elő. Szóvégi hangtévesztésre egyetlen példát találtunk a gyűjteményben, a *kép* szó észlelését *kém,* illetve *kék* hangsorként.

Szó eleji hangtévesztések:

Eredeti közlés	Téves észlelés	Fonetikai különbség
Minden reggel a ***bárban*** *reggeliztem.*	*Minden reggel a* ***várban*** *reggeliztem.*	képzéshelyben + képzésmódban; [b] és [v]
Ezek a ***tavalyiak*** ‹fényképek›.	*Ezek a* ***hawaiiak.***	képzéshelyben + képzésmódban; [t] és [h]
Az ember elhagyja ‹...› ***földjét.***	*Az ember elhagyja ‹...›* ***hölgyét.***	képzéshelyben; [f] és [h]
Tatán vagyunk. ***Tata.***	*Tatán vagyunk,* ***Kata.***	képzéshelyben; [t] és [k]
Libás *törülköző.*	***Hibás*** *törülköző.*	képzéshelyben + képzésmódban + zöngésségben; [l] és [h]

A szó belsejében előforduló hibák:

Eredeti közlés	Téves észlelés	Fonetikai különbség
Megkérdezték, hol van a ***budi.***	*Megkérdezték, hol van a* ***bugyi.***	képzéshelyben; [d] és [ɟ]
A tesztlapra írd fel a ***nemed!***	*A tesztlapra írd fel a* ***neved!***	képzéshelyben + képzésmódban; [m] és [v]

Nemcsak mássalhangzókat, hanem magánhangzókat is észleltek tévesen a hallgatók. Az általunk vizsgált példákban legtöbbször az *á, a* és az *e* hangok egymással való felcserélése fordult elő, de találtunk példát más magánhangzók tévesztésére is.

Eredeti közlés	Téves észlelés
Megvársz *ott a fotelban?*	***Megversz*** *ott a fotelban?*
Itt tengeted az életed az egyetem ***falai*** *között?*	*Itt tengeted az életed az egyetem* ***felei*** *között?*
ütős	*ötös*
füzetem	*fizetem*
agyhely	*agyháj*
egyházak	*agyházak*

2. A téves hangpercepció egy alcsoportjának tekinthetjük azokat az eseteket is, amelyekben az elhangzott szót – valószínűleg a beszélő túl gyors vagy nem tökéletes artikulációja miatt – a hallgató egy hasonló hangokból álló, de rövidebb szónak észleli, ezt nevezzük elíziónak.

Eredeti közlés	Téves észlelés
Fejecskék *vannak rajta.*	***Fecskék*** *vannak rajta.*
Van alatta ***szalonna.***	*Van alatta* ***szalma.***

3. Több mássalhangzó hibás észlelésére vezethetők vissza azok a téves észlelések, amikor az eredeti és az észlelt szó magánhangzói azonosak, a mássalhangzók egy része azonban különbözik.

Eredeti közlés	Téves észlelés
Ha meglesz a [pe:ha:de:d] *(PhD-d).*	*Ha meglesz a* [be:ka:ve:d] *(BKV-d).*
A szombathelyi ***szlavista*** *barátom.*	*A szombathelyi* ***szadista*** *barátom.*
A halál rettenetes ***valósága.***	*A halál rettenetes* ***baromsága.***

4. Előfordulhat az is, hogy a szeriális észlelés működik tökéletlenül, ezt metatézisnek nevezzük.

Eredeti közlés	Téves észlelés
Beszélnünk kell a ***honlapról.***	*Beszélnünk kell a* ***holnapról.***
Sok a munka, ***hadnagy?***	*Sok a munka,* ***hangya?*** (Itt elízió is történt.)

5. A lexikális hozzáférés során a hallgatók azonosíthatják az eredeti közlést egy nagyon hasonló hangzású, de egy-két szótagját tekintve különböző szónak is.

Eredeti közlés	Téves észlelés
Ő játszotta a fiatal ***komponistát.***	*Ő játszotta a fiatal* ***kommunistát.***
Megszámlálhatatlan ***üveg*** *ásványvíz volt kikészítve.*	*Megszámlálhatatlan* ***öreg*** *ásványvíz volt kikészítve.*
Narancsöves *lett az öcsém.*	***Narancsleves*** *lett az öcsém.*

A hallgatók ezekre a téves észlelésekre általában azért reagáltak, mert a tévesen észlelt közlés tartalma nem illett a kontextusba, a beszédszituációba, vagy mert a közlést hamisnak ítélték. Az is előfordult, hogy a tévedés úgy derült ki, hogy a hibásan észlelt szót leírta a hallgató, például az egyik esetben egy nyelvórán a lefordított mondat jelentéséből lehetett arra következtetni, hogy téves észlelés történt. (*Ho fatto colazione* ***nel castello*** – 'a **várban** reggeliztem'. A lefordítandó mondatban a *bárban* szó szerepelt.)

Hibás szegmentálás

Pusztán hibás szegmentálás viszonylag kevés fordul elő az összegyűjtött téves észlelések között. Ennek az oka – mint már említettük – valószínűleg az, hogy a hallgató észre sem veszi tévedését, olyan gyorsan korrigálja a hibát a beszédfeldolgozó mechanizmus. Valószínűsíthető azonban, hogy a jelenség jóval nagyobb számban jelenik meg a mindennapi kommunikáció során, hiszen ekkor a beszédhangok észlelése hibátlan. Ilyenkor a hallgató észlelését az nehezíti, hogy a beszélő semmilyen akusztikailag releváns módon nem jelzi az egyes szemantikai egységek határát (Gósy 1998).

Eredeti közlés	Téves észlelés
Ez a lány ***apáczais*** *volt.* ('Az Apáczai Gimnáziumba járt.')	*Ez a lány* ***apáca is*** *volt.*
Kis súllyal *születtem.*	***Kisujjal*** *születtem.* (A beszélő kiejtésében valószínűleg nem tükröztette a fonológiai időtartamot.)
Ilyen ***nagy bátyám*** *van.*	*Ilyen* ***nagybátyám*** *van.*
Csak ***rozszsömlénk*** *van.*	*Csak* ***rossz zsömlénk*** *van.* (Itt a koartikuláció miatt a két közlés hangzása megegyezik.)

Az említett példákra azért érkezett minden esetben hallgatói reakció, mert a mondat jelentése nem illett a kontextushoz, vagy képtelenségnek tűnt.

Téves predikció

Téves predikciónak nevezzük azt a tévesészlelés-típust, amikor a beszédpercepció során a feldolgozó műveletek sebessége megegyezik a közlés elhangzásával, illetve bizonyos értelemben gyorsabb, mint maga a közlés. Vagyis a hallgató gondolatai, elvárásai mintegy megelőzik a beszéd elhangzását. A téves predikció általában erősen függ a kontextustól, illetve a beszédhelyzettől (Gósy 1999).

A téves predikciónak is több fajtáját különböztethetjük meg, az egyes típusok nem különülnek el élesen egymástól.

1. Az első alcsoportba azon téves észlelések tartoznak, amelyekben a félreértett szó hangalakja hasonló az eredeti közléséhez.

Eredeti közlés	Téves észlelés
*Meglett a **szóbelim.***	*Meglett a **szakdolim.***
*Olyan, mint egy **jegygyűrű.***	*Olyan, mint egy **bűvészgyűrű.***
*Sima vagy **grillezős?***	*Sima vagy **billenős?***

2. A második típusa a téves predikciónak az, amikor az elhangzotthoz nagyon hasonló ritmusú a hallott közlés.

Eredeti közlés	Téves észlelés
láttam anyádékat	*vettem ajándékot*
***overallban** voltak*	***aberráltak** voltak*
Milyen utcába szeretnél menni?	*Milyen ruhát szeretnél venni?*

3. A téves predikciók közé tartoznak azok az esetek is, amikor az eredeti és a félreértett közlések között grammatikai különbségek vannak (pl. igeidő, igemód, személyragok stb.).

Eredeti közlés	Téves észlelés
*Mit **kezdtem el** mondani?*	*Mit **kezdtél el** mondani?*
*Hova **rakhatom?***	*Hova **raktam?***

Az empátia átmeneti hiánya

Az ebbe a csoportba tartozó példákban a tévesen azonosított szavak csak nagyon kis mértékben vagy egyáltalán nem hasonlítanak az eredeti közléshez. Ilyenkor valószínűsíthető, hogy a beszédészlelés számos részfolyamata nem megfelelően működött, illetve az egyes részfolyamatok eredményei nem integrálódtak. Erről egyértelműen árulkodnak a hallgató válaszai.

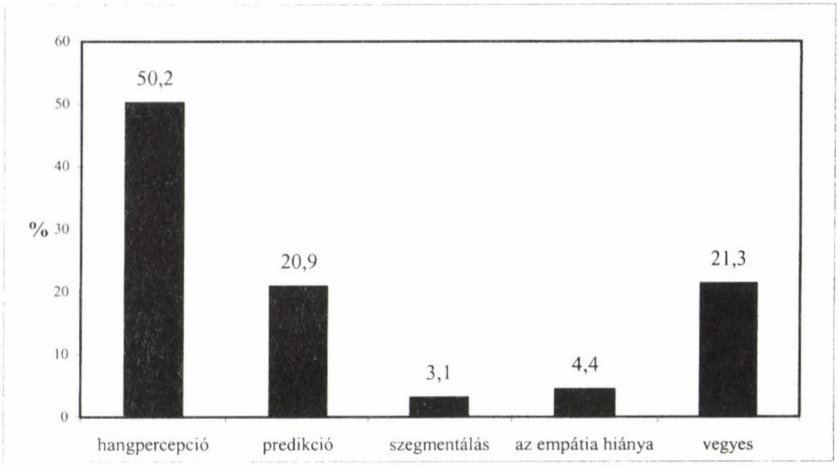
Eredeti közlés	Hallgatói reakció
Csak bekapcsolom a számítógépet.	*Jó, csukjuk be az ajtót.*
Hideg van.	*Aha, nincs fánk.* (a büfében)
*Szeretnél te is egy olyan **cipőt?***	*Mit szeretnék?! **Cukrászdát?*** (büfében)
Gondoltam rád.	*Otthon vagyok.* (telefonban)

Vegyes típusok

Az előbb bemutatott okok közül is nem egy nem önmagában vezet a mentális lexikon téves aktiválásához. A hibás lexikális végeredményt okozhatja téves hangpercepció és hibás szegmentálás, téves predikció és téves hangpercepció, téves predikció és hibás szegmentálás, illetve ezekhez kapcsolódhat az empátia átmeneti hiánya is.

Eredeti közlés	Téves észlelés	A tévedés oka
hagyomány és minőség	*hagyományos minőség*	téves hangpercepció + hibás szegmentálás
magyar út körök	*magyar úttörők*	téves hangpercepció + hibás szegmentálás
portás néninek	*kortárs németek*	téves hangpercepció + téves predikció
Pálfalvi Józsefné	*Tápfalvi Józsefné*	téves hangpercepció + téves predikció
a bab is	*a Babits*	téves predikció + hibás szegmentálás
úszóbajnok	*kúszópálma*	téves hangpercepció + téves predikció + az empátia hiánya
Édesvíz Kiadó	*édes whisky boltja*	téves predikció + hibás szegmentálás + az empátia hiánya

A bemutatott tévesészlelés-típusokra nem azonos mértékben reagál a hallgató. Az 1. ábra szemlélteti, hogy az általunk vizsgált téves észlelések fele téves hangpercepcióra vezethető vissza, mintegy 21%-ért a téves predikció a felelős, 21% tartozik a vegyes típusba, s csak nagyon kevés adódik hibás szegmentálásból, illetve az empátia átmeneti hiányából. Ezek az adatok azonban nem fedik a valós téves észlelések arányait, hiszen azok egy része – a beszédfeldolgozás korrekciós mechanizmusainak köszönhetően – rejtett marad a hallgató számára is.

1. ábra
A hallgatói reakciók aránya az egyes tévesészlelés-típusokra

A téves észleléseket kiváltó lehetséges tényezők

A példák alapján láthattuk, milyen sokféle típusa van a téves észleléseknek, s milyen okok vezethetnek a mentális lexikon téves aktiválásához. Ha azonban a

jelenséget kiváltó tényezőket akarjuk megvizsgálni, akkor mindenképpen a beszédfeldolgozás mechanizmusának elméletéből és magából a beszédszituációból kell kiindulnunk. Ezek szerint a lexikális hozzáférés függ az elhangzott közlés akusztikai szerkezetétől, a szógyakoriságtól, a szövegkörnyezettől és a szupraszegmentális struktúrától (Gósy 1998). Téves észlelés történhet tehát, ha az elhangzott szó akusztikai szerkezete torzul, például a beszélő nem artikulál rendesen, túl gyorsan beszél, vagy a kommunikáció zajos körülmények között, illetve telefonon keresztül történik stb. Ilyenkor általában az észlelés folyamatába csúszik hiba, és téves hangpercepcióról beszélünk. Legtöbbször azonban a hallgató a „hibás", gyakran a fáradtság vagy valamilyen pszichés probléma vezethet a téves lexikális hozzáféréshez. A megértési folyamatba csúszott hibák alátámasztják a szakirodalom azon megállapítását is, hogy a beszéd teljes feldolgozása során nemcsak az észlelés-megértés nyelvi folyamata jut fontos szerephez, hanem a feldolgozás során tekintetbe vesszük a kontextust, a szituációt, az előzményeket és akár további tényezőket is.

Következtetések

A téves észlelések vizsgálata több okból is érdekes lehet. Elméleti jelentőségét az adja, hogy a hibás működés ismeretével pontosabb képet kapunk a teljes beszédfeldolgozó mechanizmusról. Gyakorlati szempontból is érdemes azonban a jelenséggel foglalkozni, hiszen a mesterséges beszédfelismerésben is jól használhatók lehetnek az eredmények. A téves észlelések fonetikai jellemzőinek alaposabb vizsgálata segíthet olyan algoritmusokat tervezni, amelyek alkalmasak a gyakoribb felismerési hibák megelőzésére.

Irodalom

Celce-Murcia, M. (1980): On Meringer's corpus of „Slips of the ear". In Fromkin, V. A. ed.: Errors in Linguistic Performance: Slips of the tongue, ear, pen and hand. Academic Press. New York. 199–211.

Garnes, S.–Bond, Z. S. (1980): A slip of the ear: A snip of the ear? A slip of the year? In Fromkin, V. A. ed.: Errors in Linguistic Performance: Slips of the tongue, ear, pen and hand. Academic Press. New York. 231–239.

Gósy Mária (1998): A szó felismerése: folyamatok és stratégiák. Beszédkutatás '97. 63–117.

Gósy Mária (1999): Pszicholingvisztika. Corvina. Budapest.

Gósy, Mária (1999): The paradox of "speech hearing": slips of the ear. In Lajtha, György ed.: Proceeding book of the International Békésy Conference. Budapest. 100–104.

A PEDAGÓGUSJELÖLTEK KAZINCZY-VERSENYE

A pedagógusjelöltek Kazinczy Ferencről elnevezett szép magyar beszéd versenyének 32. országos döntője

(Piliscsaba, 2004. április 5–7.)

A Kazinczy Ferenc nevét viselő szép magyar beszéd versenyek történetének régi hagyománya, hogy a rendezvény minden évben más intézménybe látogat. 2004 tavaszán az országos döntőt a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsészettudományi Kara látta vendégül a piliscsabai campuson. Az, hogy az országból és a határon túlról részt vevő iskolák között új nevek is akadtak, mutatja, hogy a mozgalom iránti érdeklődés szerencsére máig nem csökken.

Április 5-én Hegedűs Attila dékánhelyettes köszöntőjével és Marton Zsolt, a Hittudományi Kar prefektusának megnyitó beszédével vette kezdetét a háromnapos program, melynek szakmai része tudományos ülésszakkal indult. Ennek keretében öt, a verseny tematikájához más-más oldalról kapcsolódó előadás hangzott el. Elsőként Gósy Mária szólalt fel *A beszéd és a beszéd tudománya* címmel. Ezt követte Éder Zoltán előadása *Visszatekintés az egyetemi helyes magyar kiejtési versenyek történetére* címmel, melyet a szerző kényszerű távollétében Sz. Hegedűs Rita olvasott fel. Ezután Szépe Judit szólt *A beszédhibákról,* majd Gáspári László vázolta röviden *A magyar retorika történetét*. Az ülésszakot Kiss Mihály előadása zárta, a hely szellemének megfelelően tisztelegve *Pázmány Péter és a nyelv* előtt. Kiegészítő kulturális programként a főépület aulájában fotókiállítás nyílt Moser Zoltán képeiből Jelenits István bevezető gondolataival. A nap végén a résztvevőket élő zenés állófogadás várta.

Április 6-án reggel a kötelező szöveg, *Horváth János Pázmányról* írott esszéjének bemutatásával megkezdődött a verseny. Ebéd után a résztvevők választott szövegeikkel léptek a Gósy Mária (elnök), Bordi András, Gáspári László, Marton Zsolt, Nyirkos István, Péntek János, Wacha Imre összeállítású zsűri elé. Este, míg a bírálóbizottság meghozta döntését, az immár felszabadult versenyzőket teaház és táncház fogadta.

Április 7-én reggel került sor a rendezvény záróünnepségére. Elsőként a zsűri elnöke értékelte a versenyt, ezt követte az eredményhirdetés és a díjak átadása. Ezután mintegy hagyományos elemként ismét elhangzott a kötelező szöveg Bőzsöny Ferenc tolmácsolásában.

A versenyen Kazinczy-érmet nyertek a következő hallgatók: Molnár Bernadett (Károli Gáspár Református Egyetem), Sági Éva (ELTE), Tóth Zsófia (Pázmány Péter Katolikus Egyetem), Takács Bence Ervin (Semmelweis Egyetem),

Hangay Mária (ELTE), Raffai Balázs (Nyugat-magyarországi Egyetem), Kiss Melinda (Pázmány Péter Katolikus Egyetem), Nagy Kornélia (ELTE), Peller Mariann (Budapesti Gazdasági Főiskola), Szép Bernadett (Berzsenyi Dániel Főiskola), Szabó Zoltán (Pázmány Péter Katolikus Egyetem), Szalay Beáta (Comenius Egyetem), Czár László (Berzsenyi Dániel Főiskola), Bumbulut Krisztina (Babeş–Bolyai Tudományegyetem), Hatás Andrea (Veszprémi Egyetem).

A házigazda zárszavában Hegedűs Attila köszönt el a vendégektől, majd átadta a Kazinczy-verseny plakettjét, egyben a rendezés stafétáját Nyirkos Istvánnak, aki a Debreceni Egyetem nevében átvette azt, invitálva mindenkit a következő országos döntőre. Befejezésképpen az Arpa d'Or madrigálkórus előadása búcsúztatta a 32. országos döntő résztvevőit.

Szerecz György

Horváth János: Pázmányról

(A verseny kötelező szövege)

Latinul kitűnően tudott; átment egy elsőrendű retorikai iskolán: a jezsuitákén. Vérébe ment át a latin mintákban tapasztalt és saját latin nyelvű gyakorlásában kifejlődött fegyelemérzéke, melynek legfőbb értéke éppen az, hogy szinte öntudatlanul is működik, s fitogtatás nélkül érvényesül. Szabatossága keresetlen; nincs más célja, csak hogy mennél teljesebben s határozottabban megértesse magát. Ennélfogva magyarossága is természetes, nem szántszándékos, nem pedáns magyarosság, mint a Faludié. Latinizmusai vannak, de csak azért, mert már akkor ezek meghonosodtak, s nem a latin szerkezetek szolgai követéséből, vagy éppen latin ékesszólási tanultság szenvelgése végett. Ő nem megy lépre a latinnak; nem szót, hanem értelmet fordít, mikor fordít. Tanúja ennek Kempis-fordítása; az egykori szóhoz ragadt fordítás helyett itt teljes egységű szólam- és mondatmagyarság; a lényeg kiemelése a magyar szórend saját eszközeivel, megvilágítása magyaros pótlékokkal; a latin szöveg mondatkötésétől független, s magyar ember számára felfoghatóbb taglalása a mondatnak. E fordítás némely részletei száz évvel előbbi, kódexbeli fordításokkal is egybevethetők. S itt tűnik ki csak a roppant haladás! Itt látszik meg, mit művelt egy század a magyar irodalmi nyelv kiképzésében! Rövidült hanganyag; életszerűbb s gondolatbíróbb hangsúlyrendszer; szabatosabb tömörség, szorosabb kötés, önállóbb magyarság, tisztább tagolás: e száz év szerzeményei.

Ép, egészséges próza ez minden körülmények között, mert nem föltett szándék, nem stilisztikai eltökéltség, hanem természetes adományok kormányozzák: erős, tiszta értelem, természetes nyelvtudás, a beszédnek csak eredeti rendeltetésére használása, elképzelve beszélni tudás, ösztönszerű idomérzék. Semmi kiválóságát mohón ki nem aknázza a másik rovására; hatásos részleteket (prédiká-

cióiban) túl nem növeszt a szükséges arányon; tud elképzeltetőn, érzékletesen megjeleníteni, de nem hajszolja a képet s színezést. A maga természetének megfelelő kifejezést és súlyához mért figyelmet kap itt a gondolat minden eleme. Épp az a szép benne, hogy fitogtatás és mesterkedés nélkül szép. Szép és természetes ez írott beszédnek belső hangaránya is; tagoltsága a fennhangon való beszéd ép hangsúlyrendszerét szuggerálja ránk, s mintegy hangos olvasásra ösztönöz; de nem szavaló, nem üres hangsablon. Egy fegyelmezett gondolkodású, nagyeszű magyar ember erőteljes, fennhangon való, de megfontolt beszéde ez. Rend a gondolatban, rend a hangidomban. A latintól jórészt felszabadult magyarság ez már; s irodalmi nyelvünk első mintaképétől, a latintól nem anyagot kölcsönöz többé (mint százötven évvel azelőtt), csak elvet fogad el tőle: a szövegfegyelmezettség elvét.

Pázmány nem megalapítója, nem Luther Mártona a magyar irodalmi nyelvnek, de legkitűnőbb kiképzője.

In Horváth János (1976): A magyar irodalom fejlődéstörténete. Akadémiai Kiadó. Budapest. 95.

A 2004-es döntő kötelező szövegének értő-értető előadásáról

(Elemzés)

Egy szöveg helyes interpretációja mindig tükrözi a szöveg megértését, és egyben elősegíti, hogy a hallgató is biztosan megértse azt. A felolvasás előtt ezért az első feladat a szöveg értelmezése, befogadása. Természetesen ehhez a tartalom mellett tisztáznunk kell a szöveg műfaját, stílusát, hangulatát stb. is. A szöveg értelmezésében segítenek a tipográfiai jelölések (pl. bekezdés) és a központozás (vesszők, gondolatjelek, kettőspont stb.); ezek mintegy útjelzőül szolgálnak a szöveg meghangosítása során is.

Az első lépés a néma olvasás, a teljes szöveggel való megismerkedés. Ezután keressük meg a fő részeket és a kulcsszavakat, s ha már kiemeltük a legfontosabb mondanivalót, csak akkor közelítsünk a részletekre. Ez a mondatok közötti kapcsolatok és az egyes mondatok önálló jelentésének értelmezését jelenti; azokat célszerű már félhangosan, hangosan olvasni.

Egy szöveg interpretálásakor alapkövetelmény, hogy az olvasás az élőbeszéd hangzására hasonlítson, ne legyen mesterkélt, a felolvasó ne változtassa meg természetes hangfekvését. Emellett elengedhetetlen a jó beszédlégzés, a tiszta artikuláció, a hibátlan olvasás, a helyes hangsúlyozás és intonáció, a megfelelő tempóváltások és a szünettartás, illetve a szövegegész gondolatainak érzékletes megjelenítése.

Horváth János *Pázmányról* című írásában a magyar barokk nagy jezsuita prédikátorának az irodalmi nyelvre gyakorolt hatásáról szól. A szöveg három részre

tagolódik, a két hosszabb bekezdést egy a tartalmat összegző mondat zárja – ezt a szöveg kulcsgondolatának is tekinthetjük. A szöveg műfaja leírás, jellemzés, ezért az egyes bekezdésekben nem találunk tételmondatokat; a leírás nem kívánja meg az összegzést, a bekezdések gondolatmenete ugyanis nem esik szét tételmondat nélkül sem.

Az első szakasz Pázmány latinos műveltségének és természetes magyarosságának kapcsolatát mutatja be, fordításait említve példaként. A kezdő mondat három részre tagolódik, amelyet a központozás is jelez; a tagolódást főképp a szünettartással és az első szakasz végén ereszkedő, míg a második szakasz végén emelkedő intonációval valósíthatjuk meg. A hangsúlyok a *kitűnően, elsőrendű* és a *jezsuitákén* szavakon találhatók. A második mondatban nehézséget okozhat a többszörösen alá- és mellérendelő jelzős szerkezet, a főhangsúlyt itt a *vérébe* szó kapja. Az érthetőség és a tagolás érdekében a jelzős szerkezet egy-egy szava is kis hangsúlyt kap, úgymint a *latin, saját;* a *saját* és a *latin nyelvű* között igen rövid szünetet is tarthatunk. A további tagmondatok kapcsolódását a *fegyelemérzéke* szó dallamának lebegtetésével biztosíthatjuk, ezekben hangsúlyosak az *éppen,* az *öntudatlanul* és a *fitogtatás.* A következő mondat ismét három részre tagolható, amiben a pontosvesszők segítenek. A felolvasásnál a tagolást kis szünetekkel, illetve az egyes szakaszok végén ereszkedő dallammal valósíthatjuk meg. Az erősebb nyomatékkal kiemelendő szavak a *keresetlen, tétovázás, nincs, teljesebben* és *határozottabban.* Ezután felsorolás következik, amelynek minden új elemére kis hangsúly kerül: *természetes, nem ‹szántszándékos›, nem ‹pedáns›;* a hasonlító mellékmondat előtt a *magyarosság* szón lebegtetjük a dallamot. A következő mondatban szereplő ellentétet az intonációval, a megfelelő szavak kiemelésével és szünettartással érzékeltethetjük. Az első tagmondatban a *vannak* szó kapja a főhangsúlyt, a tagolás kedvéért az ellentétes *de* kötőszó előtt tarthatunk egy kis szünetet. Hangsúlyt kap az *azért,* a *meghonosodtak* és a *nem;* a választó mellérendelő szószerkezet két tagjának dallammenete ereszkedő. Hasonlóan az intonáció segítheti a következő mondatban szereplő ellentét kifejezését is. A két fő részre tagolódó mondat első szakaszát magyarázza a második, ezért a kettő között szünetet tarthatunk. Az ellentétes mellérendelő szószerkezet tagjainak kiemelendő szavai a *szót* és az *értelmet,* az előbbit emelkedő, az utóbbit ereszkedő dallammal tehetjük hangsúlyossá. Az ezt követő példát gyorsabb tempóval, folyamatosan, a főbb szakaszhatárokon tartott kis szünetekkel olvashatjuk. Vigyázzunk az *egykori szóhoz ragadt fordítás* meghangosítására, nehogy *egykori szó* legyen belőle – lehetőleg tartsunk szünetet az *egykori* után, illetve a nagyobb nyomaték a *szóhoz*-ra essék. Ezután nagyobb szünetet is tarthatunk, hiszen a tartalomban is új rész következik. A felkiáltó mondatokat szünet nélkül, magasabb hangfekvésben, nagyobb intenzitással valósíthatjuk meg. A bekezdést lezáró felsorolás minden tagjára ismét kis hangsúly kerül, az utolsó elem után szünettartással hangsúlyozhatjuk a végső megállapítást.

A következő bekezdést folyamatosan olvashatjuk, az egyes mondatok között nem szükséges nagyobb szüneteket tartani, hiszen azok egy felsorolás elemeinek

tekinthetők. A hosszabb összetett szószerkezetek meghangosításánál azonban ügyelnünk kell a megfelelő hangsúlyhelyekre, illetve az ellentétet kifejező szerkezetekben kiemelendő szavakra. Az első mondatban tehát főhangsúly kerül a *minden* szóra, kisebb mellékhangsúlyok pedig az *ép, egészséges, nem ‹föltett›, nem ‹stilisztikai›, természetes* szavakra. A *kormányozzák* után rövid szünetet tarthatunk, ezután következik a *természetes adományok* felsorolása, amelynek tagjait szintén apró nyomatékkal tagoljuk. Az ezt követő mondatok ugyanezen gondolat kifejtését tartalmazzák, az értelmi fokozást és az ellentéteket kell érzékletesen megvalósítanunk. A felsorolást egy ismétlésalakzatot tartalmazó mondat zárja, ennek két tagmondatát rövid szünettartással is elválaszthatjuk. A bekezdés záró mondata ismét a latinhoz tér vissza, a latin és a magyar nyelvű irodalom korabeli kapcsolatára utal. Az összekötő kapocs a *szövegfegyelmezettség elve,* ezt az előtte tartott szünettel és nagyobb nyomatékkal emelhetjük ki.

Az utolsó mondat az előző gondolatok összefoglalása – hosszabb szünettartás előzi meg. Az itt található ellentétet a *megalapítója, Luther* és *kiképzője* szavak hangsúlyozásával fejezhetjük ki.

A szöveget a felolvasás előtt érdemes ceruzával előkészíteni, jelölni benne a hangsúlyokat, a szünettartást, az esetleges tempóváltásokat stb.

Végezetül mindig tartsuk szem előtt, hogy egy szöveg interpretálásakor soha nem a felolvasó hangjának kell megszólalnia, hanem a szövegnek magának. Természetesen többféleképpen is felolvashatjuk a szöveget, de ügyeljünk arra, hogy a meghangosítás mindig adekvát legyen az értelmezéssel.

Bóna Judit

Visszatekintés az egyetemi helyes magyar kiejtési versenyek kezdeteire

Az ünnepi alkalmat, amelyre összegyűltünk, hogy részt vegyünk a szép magyar beszéd versenyének országos döntőjén – vajon tudják-e a kedves versenyzők? – végső soron Kodály Zoltánnak, az ő 1937-ben elhangzott „riadó"-jának köszönhetjük.

„Riadó"-nak Eckhardt Sándor nevezte *A magyar kiejtés romlásáról* szóló előadást, amelyet a Báró Eötvös József Collégium volt tagjainak szövetsége 1937. december 9-i közgyűlésén mondott el, s amelyet a Szövetségi Évkönyv 1936–1937-i, Gombocz Zoltán emlékének szentelt kötetében jelentetett meg. Kodály az előadással Gombocz Zoltán iránti kegyeletét akarta leróni.

Mint előadása bevezetőjében elmondja, Gombocznak köszönhette, hogy „jobban megnyílt a füle a nyelv bizonyos jelenségeire." Ugyanis az (alig pár évvel idősebb) európai hírű nyelvtudós Kodálynak tanára volt az Eötvös Kollégiumban: finnre, franciára, angolra tanította őt. – Meg is jegyezte Kodály: „Micsoda

fényűzés! Gombocz mint nyelvmester!" –, aki: „a nyelveket fonétikai alapon tanította, figyelmeztetett a hanglejtés sajátságaira minden nyelvben. Ő mutatott először külföldi könyvet, amelyben a hanglejtést kótával ‹= kottával› próbálták rögzíteni. Őtőle hallottuk, hogy az École Normale Superieure (amelynek mintájára alapították az Eötvös Kollégiumot) tagjait a francia Nemzeti Színház egy színésze tanítja beszélni. Együtt állapítottuk meg, hogy nálunk semmi beszédkultúra, semmi oktatás nincs, sőt a hangzó beszéd alaptörvényei sincsenek tisztázva".

Kodály a Gomboczcal folytatott beszélgetések szellemében és elkötelezettségében állítja fel a kórképet a magyar kiejtés romlásáról: vizsgálja a romlás okait, felsorolja az elkövetett hibákat: a magán- és mássalhangzók képzésében és időtartamában észlelhető torzulásokat, a hangsúly és hanglejtés dolgában tapasztalható magyartalanságokat.

Előadásának jelentősége, hogy felhívta a figyelmet a nyelv hangzó oldalának fontosságára és elodázhatatlan ápolására. Híressé vált, sokszor idézett, axiómaszerű megállapítása: „Bizonyos, hogy egy nyelvben és stílusban kifogástalan szöveget magyartalanul is fel lehet olvasni. Vannak tehát a nyelvhelyességnek írásban nem rögzíthető, csak füllel felfogható elemei is. A nyelvnek nemcsak leírható része van kitéve romlásnak, hanem talán még inkább ez a jelekkel nem rögzíthető, csak hallható része. Az élőbeszéd azon elemei, amelyekre nézve az írásjelek határozott utasítást nem adnak, sokkal inkább vannak a beszélő önkényére bízva, mint az írásban rögzíthető elemek. Egyrészt, mert szabályai eddig sehol összegyűjtve nincsenek, másrészt, mert zenei elemekről lévén szó, nem mindenkiben van elegendő hallásbeli fejlettség, hogy egyáltalában észrevegye, megfigyelje és kövesse törvényszerűségüket".

Előadása végén Kodály határozati javaslatot terjesztett elő mind az élőbeszéd tudományos művelésére, mind gyakorlati eljárásokra. A minket most érdeklő javaslat: „3. Tegyünk lépéseket, hogy minden rendű oktatóink kiképzésében a helyes magyar kiejtés az eddiginél nagyobb figyelemben részesüljön. Ne kaphasson tanításra jogosító oklevelet az, akinek magyar beszéde nem kifogástalan". És ennek egyik alpontja: „e) Keressük meg az Egyetemeket, hogy tűzzenek ki évenként pályadíjakat a legjobb kiejtésű hallgatók megjutalmazására".

A „riadó"-nak óriási volt a hatása. Élénk sajtóvisszhangja mellett egyrészt fellendítette a szakirodalmat. Egy kimutatás szerint 1955-ig mintegy negyven dolgozat a helyes magyar kiejtést választotta tárgyául (l. Molnár 1970). Az előadás közvetlen hatására készültek a következő tudományos dolgozatok: Laziczius Gyula–Nagy J. Béla–Sági István 1938, Csűry Bálint 1939, Bulányi György 1944. Másrészt a Pázmány Péter Tudományegyetem Bölcsészeti [!] Kara, Eckhardt Sándor egyetemi tanár, dékán kezdeményezésére „elhatározta, hogy az egyetem hallgatói számára évenként ejtési ‹!› versenyt rendez, hogy életben tartsa bennük a szép magyar beszéd iránti érdeklődést".

Az első versenyt 1939. április 19-én és 20-án tartották meg. Pályázhattak a budapesti egyetem bölcsészkari hallgatói „nemre és szaktárgyra való tekintet

nélkül". A résztvevők Gárdonyi Géza, Mikszáth Kálmán, Móra Ferenc, Babits Mihály, Móricz Zsigmond, de főleg Nyírő József prózai munkájának egy-egy részletét választották. A döntőt Eckhardt Sándor rövid beszéde nyitotta meg.

A bíráló bizottság – tagjai: Horváth János, Németh Gyula, Zsirai Miklós, Pais Dezső, Györffy István, Laziczius Gyula egyetemi tanárok és Kodály Zoltán – különválasztotta a férfi hallgatókat a leányoktól, és a férfi hallgatók közül az első díjat Lőrincze Lajosnak ítélte oda. A döntőt a rádió közvetítette, és az első díjasok beszédét felvetette lemezre, megalapítva ezzel a magyar beszéd múzeumát. A versenynek igen nagy volt a sajtóvisszhangja is. A budapesti bölcsészkar ebben az időben még két versenyt rendezett: a másodikat 1940. május 17-én, a harmadikat 1941. május 1-jén. A versenyek krónikáját, értékelését és tanulságait a kar kötetben adta ki (Eckhardt szerk. 1941). Ismertetésem ennek alapján készült, az idézeteket is onnan vettem.

Az eddig elmondottak után felmerül még a kérdés: a bíráló bizottság milyen szempont(ok) szerint döntött, és rangsorolta a versenyzők teljesítményét – tekintettel a Kodály által feltárt helyzetre, ti. hogy a helyes kiejtésnek normái akkor nem voltak megállapítva.

Eckhardt Sándornak az első versenyt bevezető beszédében feltűnik az értékelés fő szempontja, mert így vélekedik: „Ha tehát azt akarjuk, hogy a jó és tiszta magyar beszéd terjedjen el a mai hebehurgya, színtelen és idegen elemekkel elektelenített városi nyelv helyett, akkor újra vissza kell térnünk oda, ahonnan a jó magyar nyelv jöhet, színmagyar múltú vidékre, s onnan venni a jó példát."

Ezt az álláspontot visszhangozza a sajtóban, a Magyar Szemle hasábjain Lelkes István: „A jó magyar ejtési verseny teljesen igazolta a rendező dékán elgondolását: a vidéki résztvevők kiejtése összehasonlíthatatlanul jobb volt, mint a budapestieké." És: „Megmutatta, hogy a Dunántúlról származó leányok és fiúk kiejtése a legellenállóbb a főváros közömbösítő, színtelenítő, sőt elidegenítő hatásával szemben."

Ez a megállapítás a rangsoroláson alapszik: a nyolc díjazott közül kettő volt budapesti és hat vidéki, köztük négy dunántúli. S így értjük meg azt is, hogy a férfihallgatók közül az első helyezést Lőrincze Lajos érte el, akinek beszédét évtizedek múltán is enyhén kellemes dunántúli nyelvjárási sajátságok színezték.

Eckhardt Sándor pedig, a kötetben, többek közt így vonta meg a versenyek mérlegét: „A tudományos világ számára is nagy tanulságokkal járhat a magyar kiejtés versenye. Az a nagyjában ismert megállapítás, hogy két magyar beszédtípus van: egy városi, köznyelvi és egy többféleképpen színezett vidékies, melyet általában magyarosabbnak érzünk, most világosan áll előttünk. ‹...› Annyit mindenesetre megtanult a fonetikus is, hogy hová forduljon, ha az általában magyarosnak érzett beszédet akarja tanulmányozni."

Nincs most lehetőségünk arra, hogy ennek a szemléletnek eszmetörténeti hátterét elemezzük.

Éppen fél évszázaddal ezelőtt, 1954 tavaszán újította fel, akkori nevén az Eötvös Loránd Tudományegyetem Nyelv- és Irodalomtudományi Kara a helyes

magyar kiejtés versenyét. Előkészítésére és megrendezésére Bóka László dékán bizottságot küldött ki, amelynek elnöke Bárczi Géza akadémikus, egyetemi tanár, ténylegesen működő tagjai pedig: Kodály Zoltán akadémikus, Pais Dezső akadémikus, egyetemi tanár, Benkő Loránd kandidátus és D. Bartha Katalin egyetemi docens voltak. A versenyről Bárczi Géza részletesen számolt be a Magyar Nyelvőrben (1954). Ismertetésem, hivatkozásaim ezen alapulnak.

Az a körülmény, hogy a kiejtés normái nem voltak megállapítva, ezúttal is problémát jelentett. Áthidalására a bizottság – a Magyar Tudományos Akadémia Nyelvművelő Főbizottságának a közreműködésével – „a kiejtés elbírálására bizonyos, meglehetősen tág keretű normákban állapodott meg". Ám eltérően az előző versenyek felfogásától, amely a nyelvjárási vagy tájnyelvi színezetű beszédet tartotta eszményinek, illetőleg részesítette előnyben, a bizottság a norma alapjául az egységes „irodalmi nyelvet és a közvetlen melléje rétegeződő választékos köznyelvet" tekintette, vagyis azt, amely általában és az egész nemzetre érvényes. Ezzel a mai normafogalmat készítette elő.

A verseny, amelyen az egyetem valamennyi karának hallgatója részt vehetett, két szakaszban zajlott le. Ún. „előmérkőzései"-t, vagyis selejtezőjét március 25-én, a döntőt április 1-jén tartották meg. Mindkét alkalommal a versenyzőknek egy kötelező és egy választott szöveget kellett előadni.

A verseny örvendetes eredményeket és megszívlelendő tanulságokat hozott. Örvendetes volt, hogy „kevés olyan versenyző akadt, kinek kiejtése határozottan és egészében rossznak, helytelennek bizonyult volna". Viszont: „Ha az átlagban a versenyzők kiejtése a vártnál jobbnak bizonyult is, másrészt kimagaslóan szép, mindenképpen mintaszerűnek mondható kiejtés talán nem akadt. Hibák csúsztak be itt is, ott is, kisebbek és nagyobbak vegyest."

Az észlelt és részletesen felsorolt hibák közül ezúttal csak néhányat említek. Az egyes hangok képzésében kevesebb kifogásolnivaló fordult elő. A legtöbb és a legsúlyosabb hiba a hangsúlyozásban, a hanglejtésben és a beszéd tagolásában esett. Ezek közül kiemelem a beszédszünetek terén elkövetett vétségeket. Egyrészt: „Hadaró, szüneteket nem tartó előadás váltakozott az oktalanul hosszú szüneteket tartó, teljesen szétesző, az értelmet eltorzító beszédmóddal." Másrészt: „Volt, aki gyors, hadaró nekilendülés, végletes iram után hosszú, hatásváró szüneteket tartott."

A hanglejtés terén is két hibatípus emlékezetes. „Az egyik, hogy a beszélő a szólam végén, ott, ahol az írásban vessző van, leszáll hangjával, mintha a mondatnak vége volna." A másik ennek ellentéte: „a szólamvégeken túlságosan emelkedik a hang, majd magasra felszökve, elnyúlik vagy elcsavarodik".

Bárczi Géza végezetül azt a reményét fejezte ki, hogy „e fölötte hasznos és eredményes verseny évről évre megismétlődik", és hozzátette: „De azt is reméljük, hogy a helyes kiejtés ápolása és fejlesztése nem szorítkozik évenként egy-egy ilyen ünneplő alkalomra." Ebben a reményben, fél évszázad múltán, napjainkban is osztozunk.

Irodalom

Bárczi Géza (1954): A helyes magyar kiejtés versenye az Eötvös Loránd Tudományegyetemen. Magyar Nyelvőr 78. 1–10.
Bulányi György (1944): A magyar hangsúly romlása. Magyar Nyelv XL. 330–348.
Eckhardt Sándor szerk. (1941): A jó magyar ejtés aktái. Királyi Magyar Egyetemi Nyomda, Budapest.
Csűry Bálint (1939): A magyar kiejtés kérdése. Magyar Nyelv XXV. 32–39.
Kodály Zoltán (1937/1964): A magyar kiejtés romlásáról. In Uő: Visszatekintés II. Zeneműkiadó. Budapest. 289–299.
Laziczius Gyula–Nagy J. Béla–Sági István (1938): A magyar kiejtésről. Magyar Nyelv XXXIV. 306–320.
Molnár József (1970): A magyar hangtan tizenöt éve. Magyar Nyelv LXVI. 497.

Éder Zoltán

A MAGYAR ÉS A NEMZETKÖZI TUDOMÁNYOS ÉLET ESEMÉNYEI

International Workshop in Phonetics Dedicated to the Memory of Farkas Kempelen

Az MTA Nyelvtudományi Intézetének Kempelen Farkas Beszédkutató Laboratóriuma 2004. március 11–13. között rendezte meg azt a nemzetközi konferenciát, amelyen megemlékeztünk Kempelen Farkas halálának 200. évfordulójáról. A résztvevők száma mintegy 50 fő volt a világ minden tájáról Japántól Európán keresztül az Egyesült Államokig. A három napon közel 40 előadás hangzott el. A konferencia résztvevőit a megnyitón egy magyar népi dudás műsora fogadta, kapcsolódva Kempelen nagy felfedezéséhez, amikor a beszélőgéphez a duda sípját használta a zöngehang létrehozásához. A konferencia mottója: múlt, jelen és jövő, ami arra utal, hogy Kempelen fonetikával kapcsolatos életműve tükrében vizsgáljuk meg a múlt, a jelen és a jövő beszédkutatási témaköreit, lehetőségeit. Ennélfogva az előadások témája igen változatos volt. A fő vonalat a Kempelen munkásságával kapcsolatos előadások jelentették.

Bernd Pompino Marschall (Berlin) nyitó előadásában azt boncolgatta, hogy Kempelen híres könyve milyen kapcsolatban van a fonetika tudományának fejlődésével. Kifejtette, hogy Kempelen fedezte fel a hangkapcsolódás fontosságát. Az előadás második felében arról beszélt, hogy milyen a kapcsolat a kempeleni beszédprodukciós modell és a magánhangzók akusztikai természete között. Beszélt a követők elméleteiről is, így Willis, Wheatstone, Helmholtz és Hermann munkásságáról, majd Stumpf és Fant 20. századi elméleteiről. Fontos részleteket tudhattunk meg Kempelenről Alice Reininger (Ausztria) Kempelen-kutató előadásából. E szerint Kempelent a tudománytörténet főleg a sakkautomata és a beszélőgép kapcsán tartja számon, és kevesebbet tudunk élete más alkotásairól. Ezeket vette sorra az előadó. Szólt Kempelen életének késői szakaszáról is, és olyan adatokat tárt fel, amelyekkel kapcsolatosan mind a mai napig vita van a Kempelen-kutatók körében. Nagy érdeklődést keltett a rekonstruált kempeleni beszélőgépre alapozott előadás (Nikléczy–Olaszy, Budapest), amelyben a szerzők egy 200 éves technológia felélesztéséről, a beszélőgép rekonstruálásáról számoltak be. Bemutatták a géppel készített hangmintákat, valamint rámutattak a gép hanggenerálási korlátaira is. Végső megállapításuk, hogy Kempelen alapkoncepciója a beszédképzésről jó volt. A magánhangzókat önmagukban elfogadható minőségben lehet generálni a géppel. Látnunk kell azonban azt is, hogy egyes hangokat egyáltalán nem lehet(ett) a géppel előállítani (ez a konstrukcióból is adódott), másokat viszont nagyon élethűen lehetett megszólaltatni. Kem-

pelen valószínűleg csak rövid szavakat tudott a géppel előállítani, és ezeket fűzte össze rövid mondatokká. A további előadások Kempelennel kapcsolatosan a következők voltak. Hans Grassegger: Kempelen és a beszédprodukció fiziológiája; Graham Pullin: Kempelen és a beszélő mobiltelefon; Imre Angéla: Kempelen Farkas személyisége; illetve Kassai Ilona: Kempelen Farkas – egy korai teoretikus és klinikai nyelvész. Ebbe a témakörbe tartozik, bár áttételesen, Németh Géza előadása is, amelyik a világon az első szöveg-beszéd átalakító találmányi bejelentésről hangzott el. Kempelen Farkas magyar követője, Bánó Miklós mérnök 1916-ban adta be találmányát, amelynek címe „Tetszőleges szöveg reprodukálására alkalmas beszélőgép" volt. A beszéd mesterséges előállítása terén itt ismét magyar tudóssal büszkélkedhetünk.

A konferencia többi előadása tágabb értelemben kapcsolódott a kempeleni életműhöz. Az artikuláció és a beszédképzés témakörében olyan érdekes előadásokat hallgathattunk, mint például a 3 dimenziós biomechanikus nyelvmodellel generált beszédhangok; akusztikai kísérletek a Wethlo-féle larinxmodellel; a koponya és az állkapocs alapján modellezett artikulációs csatorna; vizuális beszédszintézis brazil portugál „arcvizémák" alapján; artikulációs alapú beszédszintézis portugálra; MRI-mozgóképek felhasználása az artikuláció tanulmányozására; a svá funkciója a beszédben.

A beszéd akusztikai szerkezetével foglalkozó előadásokat is szép számmal hallgathattak a konferencia résztvevői. Ilyenek voltak: szupraszegmentális szerkezetek a magyarban; zöngétlen obstruensek a normál és a suttogott beszédben; hipnotizőrök hangjának analízise; zárhangok a nyugat-magyarországi németben, formánsanalizáló vizuális eszköz, formánsmódosítás és annak hatása a hangzásra; pro és kontra a magyar [a:] hangról; elemző a frázishatárok kijelöléséhez beszédszintézishez.

A beszéd fiziológiai oldalával, klinikai vizsgálatával foglalkoztak olyan előadások, mint például a szájüregi tumorok és a kezelés hatása az artikulációra; a mássalhangzók produkciójának MRI vizsgálata szájüregi tumor sebészeti beavatkozása után; avagy a szótalálás jellemzői Wernicke-afáziás és Alzheimer-kóros betegeknél.

A konferencia kiemelkedő eseményének számított a Kempelen Farkas Beszédkutató Laboratórium *A magyar kísérleti beszédkutatás története* című állandó kiállításának megtekintése, amelyen – többek között – a résztvevők kipróbálhatták Kempelen beszélőgépének rekonstruált változatát is. A konferencia érdekes színfoltja volt a jelenleg Magyarországon élő Kempelen-leszármazottak nagy számú részvétele az eseményen. Mindannyian meghatottan hallgatták az előadásokat, és nézték meg a beszélőgépet.

A konferencia anyagát és egy multimédiás Kempelen-életrajzi programot CD-n kapták meg a résztvevők. Az előadások kivonatai és a rekonstruált gép megtekinthetők a http://fonetika.nytud.hu honlapon.

Olaszy Gábor

Gósy Mária: Fonetika, a beszéd tudománya

(Könyvismertetés)

A fonetika hatalmas fejlődésen ment keresztül az utóbbi évtizedekben: új tudományos ágak, kutatási területek jelentek meg; az egyre korszerűbb eszközök pedig lehetővé tették a beszéd minél sokrétűbb elemzését. Hiányzott azonban egy, a legújabb kutatási eredményeken alapuló, a fonetika tudományát teljesen átfogó, az oktatásban is alkalmazható kézikönyv. Gósy Mária kötete – amely 2004 augusztusában jelent meg az Osiris Kiadónál – ezt a hiányt pótolja: a könyv érdekes, hasznos és korszerű információkat nyújt mind a felsőoktatásban tanítók és tanulók, mind a szakemberek (nyelvészek, gyógypedagógusok, a beszédtechnológiával foglalkozó kutatók stb.) részére.

A könyv áttekintést ad a világ különböző nyelveiben megtalálható jelenségekről, majd ezekkel összehasonlítva tárgyalja a magyar nyelv sajátosságait. A fejezetek felölelik a beszéd, illetőleg a fonetika valamennyi területét. Az első fejezet meghatározza a fonetika tárgyát és kapcsolatát más tudományokkal, megfogalmazza a tudományterület aktuális céljait, valamint tájékoztatást ad a beszéddel foglalkozó hazai és külföldi társaságok és folyóiratok elérhetőségéről a világhálón. A további fejezetek részletesen tárgyalják a beszéd élettani alapjait (a beszéd és a hallás szerveit, valamint a működési mechanizmusokat), a szegmentális és a szupraszegmentális szerkezetet (artikulációs, akusztikai és percepciós szempontból egyaránt). A szerző külön fejezetet szentel a spontán beszéd jellegzetességeinek, jelezve ezzel, hogy a korszerű fonetikai kutatásoknak spontán beszédben is vizsgálniuk kell az adott jelenség megvalósulását. Ez a fejezet tárgyalja az eddig csak a külföldi szakirodalomban szereplő (illetve a szerző által kutatott) különleges beszédmódokat, mint a hasbeszélés vagy a visszafelé beszélés. A beszédhangok egymásra hatásának, a koartikulációnak a fokozatait is a legújabb, objektív adatokon alapuló, korszerű rendszerezésben ismerhetik meg az olvasók. Egy-egy fejezet tekinti át a fonetika és a fonológia közös területeit, illetve az általános és a magyar fonetika történetének állomásait.

A kutatások eredményeit használja föl az alkalmazott fonetika, amelynek a könyv által tárgyalt területei: a beszédzavarok, a beszélő személy felismerése beszédének fonetikai vizsgálata alapján, a mesterséges beszédfelismerés, a beszédszintézis, az adatbázisok és a beszédtechnika. Ma már sokféle eszköz áll a fonetikusok rendelkezésére a beszéd különböző szempontú elemzéséhez: a könyv bemutatja az artikuláció, az akusztikum és a percepció vizsgálatára alkalmas műszereket és eljárásokat, ismerteti a magyar egyezményes és a nemzetközi fonetikai átírás rendszereit is. A magyarázatokat még szemléletesebbé teszi a több mint kétszáz ábra és táblázat.

A bibliográfiában a kitűnő magyar nyelvű munkák mellett számos angol és német nyelvű könyvet, tanulmányt találhatnak azok, akik szeretnék még alapo-

sabban megismerni egy-egy kutatási terület eredményeit vagy egy-egy fonetikus munkásságát.

A magyar nyelvre vonatkozóan még nem jelent meg ilyen átfogó munka a tárgykörben. A kézikönyv külön érdeme, hogy a kitekintésben képet ad a fonetika még megoldandó kérdéseiről (például a nagyothallók beszédének korszerű elemzése, a beszélőváltások fonetikája, a női és a férfibeszéd összevetése stb.), kijelölve ezzel a jövő fonetikusainak lehetséges kutatási területeit – ezáltal maga is meghatározó elemévé válik a tudomány fejlődésének.

Horváth Viktória

Gunnar Fant, a fonetika doyenje, 85 éves

Vannak születésnapok, amelyek nem csak az egyén életének mérföldkövei. A fonetikában az elmúlt 85 év a tudományszak egyik legizgalmasabb szakasza volt. A beszédkutatás valamennyi területén tapasztalható fejlődés az emberek legmerészebb álmait is túlszárnyalta. A híres svéd fonetikus, Gunnar Fant munkássága mindebben meghatározó volt.

1919. október 8-án született Nyköpingben, Svédországban, Stockholmtól délre. A Királyi Technológiai Intézetben, a Telegráfia és Távbeszélés Tanszéken (Department of Telegraphy and Telephony of the Royal Institute of Technology) diplomázott 1945 májusában. Diplomamunkájában már a beszéddel foglalkozott, a beszéd érthetőségének és a rendszerátvitel-szélesség csökkentésének elméleti lehetőségeit elemezte. 1945 és 1949 között az Ericcson Telefontársaságnál dolgozott. Itt egy beszédelemző berendezés megtervezése volt a feladata, továbbá tanulmányozta a svéd beszédhangok idő-frekvencia-intenzitás eloszlásait.

1949 és 1951 között az USA-ban dolgozott. A Harvard Egyetemen ismerkedett meg Roman Jakobsonnal és Morris Halléval; közös munkájuk eredménye 1952-ben *Preliminaries to speech analysis. The distinctive features and their correlates* címmel jelent meg. Az MIT Akusztikai Laboratóriumában és a Fizikai Tanszéken is dolgozott. Saját maga úttörő időszaknak nevezi azokat az éveket, amikor a nyelvészet, a pszichoakusztika, az információelmélet és a beszédkutatás egyéb területei elkezdtek együtt munkálkodni. Gunnar Fant már akkor érdeklődést mutatott a beszédprodukciós elmélet iránt, akkor kezdődött kutatásainak eredményeit összegezte az *Acoustic theory of speech production (with calculations based on X-ray studies of Russian articulations)* (1960) című kötetében.

1951-től ismét Svédországban dolgozott a Royal Institute of Technology Beszédátviteli Laboratóriumának vezetőjeként. Gunnar Fant volt a híres OVE be-

szédszintetizátor-család egyik fejlesztője. Ő maga írja, hogy a nevet egy rádióinterjú során találta ki; ezt később úgy értelmezték, hogy „Orator Verbalis Electricus". 1958-ban a tudomány doktora lett. A magyar Mártony János volt a társa az OVE–II kifejlesztésében; ez a rendszer már képes volt korlátozás nélküli folyamatos beszéd létrehozására (1961).

Az elmúlt évtizedekben Gunnar Fant a beszédtudomány legkülönfélébb területein végzett kutatásokat, a beszédprodukción és a beszédszintézisen kívül például a beszédészlelés hallási modellezésében, az emberi hang klinikai célzatú kutatásában, avagy mostanában az ember-számítógép kapcsolat interaktív információs rendszereiben. Ez utóbbi magában foglalja a beszédszintézist az ún. beszélő fejekkel, az automatikus beszédfelismerést és a jelfeldolgozást is. Mindezeken kívül Fant professzor érdekes perifériás problémákkal is foglalkozott. Ilyen volt például annak magyarázata, hogy miként változik a búvárok beszéde, amikor különféle gázkeveréket lélegeznek be (a különféle vízmélységekben). Részt vett abban a kutatásban is, amelynek eredményeként olyan ujjábécét hoztak létre a siket embereknek, amely a fonetikai jegyrendszeren alapult, és nyelvfüggetlen volt.

1966 és 1987 között a Beszédkommunikációs és Zenei Akusztikai Tanszék (Royal Institute of Technology) vezetője volt; 1987 után és napjainkban is mint professzor emeritus dolgozik ugyanott. Az elmúlt 14 évben Gunnar Fant elsősorban a prozódia kutatásával foglalkozott, valamint a zöngehang-forrást tanulmányozta a beszédprodukciós modellen belül. A prozódiai kutatási eredményeit jól alkalmazták a Mbrola-szintézisben, természetesebbé téve annak hangzását. Érdekelte a szavak és betűk, illetve beszédhangok előfordulási gyakorisága is egyrészt az újságszövegekben, másrészt a lejegyzett telefonbeszélgetésekben. Történeti érdekesség ma már, hogy 1947-ben, amikor egy telefonról rögzített beszédanyaggal dolgoztak, és azt egy régi típusú drótfelvevőre rögzítették, a lejegyzés után meg kellett semmisíteniük a drótot úgy, hogy apró darabokra vágták a beszélők jogainak védelme érdekében. Jelenlegi kutatásainak egyike az intonáció elemzése az olvasásban. Itt különösen érdekes az, hogy Fant és kollégái a prozódiai kutatási eredményeiket nemcsak a természetes beszéd alapú szintetizáló rendszerekben, hanem az ún. formánsalapú szintézisben is tesztelik. Ennek az az oka, hogy a szegmentális hangszerkezet prozódiai módosítása során az ún. felsőbb szintű szabályokat kívánják pontosan meghatározni.

Mind a svéd, mind a nemzetközi szakma több ízben elismeréssel adózott Gunnar Fant munkásságának és eredményeinek. Számos egyéb mellett 1959-ben megkapta a Svéd Akadémia mérnöki tudományok aranyérmét, az Amerikai Akusztikai Társaság beszédkommunikációs ezüstérmét (1980), az Európai Beszédkommunikációs Társaság aranyérmét (1989) és legutóbb, hat évvel ezelőtt, a Svéd Akadémia mérnöki tudományok nagyméretű aranyérmét.

Fant professzor több mint 200 tudományos könyvet és tanulmányt publikált, ezek közül 50 az elmúlt 10 évben jelent meg. Úttörő munkát végzett a beszédtudomány számos területén a beszédprodukció elméletétől a beszédszintézisen és

akusztikai fonetikán át az alkalmazásokig. Gondolatait és eredményeit szerte a világon idézik. Maga és a világ összes fonetikusa számára az ezredfordulón kijelölte a további kutatás irányát, amikor azt mondta, hogy a beszédtudománynak a „beszéd kódját kell mind jobban megismernie" (Fonetik 2000, Swedish phonetics meeting in Skövde, May 24-26, 2000). Véleménye szerint ugyanis ez a fonetika tudományának alapvető problémája, amellyel az új évszázadban foglalkoznia kell.

Végezetül álljon itt egy személyes megjegyzés. 1988-ban előadás tartására hívtak meg a Royal Institute of Technology Beszédkommunikációs Tanszékére. Az első mondatom elhangzásakor nyílt az ajtó, és Gunnar Fant lépett a terembe, majd az előadást követően több kérdést is feltett. Megtiszteltetésnek vettem és veszem ma is, hogy Fant professzor időt szakított az előadásom meghallgatására.

Valamennyiünk nevében kívánok boldog születésnapot Gunnar Fant professzor úrnak, jó egészséget, sok munkát és folyamatos sikereket a kutatásaiban!

Gósy Mária

BESZÉDKUTATÁS 2005

tudományos ülésszak

„A beszédkutatás aktuális eredményei és a jövő kutatási irányai"

Az ülésszak ideje: 2005. október 10–11.

Helyszín: MTA Nyelvtudományi Intézet, földszinti előadóterem

Tervezett témakörök:

- artikuláció és akusztikai vetülete
- spontán beszéd
- koartikulációs jelenségek
- prozódia
- a beszédprodukciós folyamatok modellezése
- beszédszintézis
- beszédfelismerés és fonetika
- beszédminősítés
- beszédstílusok
- egyéni beszédjellemzők
- szociofonetika
- bűnügyi fonetika
- statisztikai eljárások a fonetikában
- beszéd és agy
- beszédzavarok
- fonológia és fonetika
- a média hatása a beszédre
- az ember és állat közötti verbális kommunikáció
- az ember és gép közötti verbális kommunikáció

Az előadás bejelentéséhez az előadó nevén, címén, e-mail és telefonadatain túl 15 soros összefoglaló is csatolandó. Jelentkezni és érdeklődni az alábbi elérhetőségeken lehet:

E-mail: horviki@nytud.hu

Telefon: 321-4830/172

Postai cím: 1068 Budapest, Benczúr u. 33.

Jelentkezési határidő: 2005. május 31.

A kötet szerzői

Név	Munkahely	E-levél
Bóna Judit	ELTE Fonetikai Tanszék	bona_judit@freemail.hu
Éder Zoltán	Budapest	
Gósy Mária	MTA Nyelvtudományi Intézet	gosy@nytud.hu
Horváth Viktória	ELTE Fonetikai Tanszék	horviki@nytud.hu
Markó Alexandra	ELTE Fonetikai Tanszék	markoxa@ludens.elte.hu
Olaszy Gábor	MTA Nyelvtudományi Intézet	olaszy@nytud.hu
Szabó Eszter	SZTE Angol Alkalmazott Nyelvészeti Tanszék	pepus@mars.arts.u-szeged.hu
Szerecz György	PPTE	szereczgy@mnmail.hu